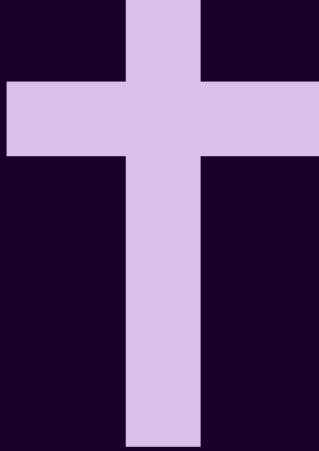

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	41
SAN LUCAS	66
SAN JUAN	108
HECHOS	139
ROMANOS	175
1 CORINTIOS	191
2 CORINTIOS	206
GÁLATAS	216
EFESIOS	222
FILIPENSES	227
COLOSENSES	231
1 TESALONICENSES	235
2 TESALONICENSES	239
1 TIMOTEO	241
2 TIMOTEO	246
TITO	249
FILEMÓN	251
HEBREOS	252
SANTIAGO	264
1 SAN PEDRO	268
2 SAN PEDRO	273
1 SAN JUAN	276
2 SAN JUAN	280
3 SAN JUAN	281
SAN JUDAS	282
APOCALIPSIS	284

SAN MATEO

Jesús Ñecuöhua'i
(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcues'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsi pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isai pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isai. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Uriás nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acáz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acáz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsi coní pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasichohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahami cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai dehuase'e pa'iji. Davidi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nësico paco'ë. Jaje ca nësico pa'ija yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsi ëtapë de'o Maija'quë joyo tutupi. ¹⁹ José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Mariare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa pajje ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ejaë huññaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aque, Mariare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nëjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihua'ëni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquere. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sète."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quere quëacaiquë ca nëoquë pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsi, ëmë ti yo'oma'copi tsi quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.

Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ejaë cuañese'eje Mariare nëjore pao cuasaquë ti pëani nëjore papi.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyepi pahuë, mamaquere tē'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ejaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalémpi daë'ë, ësé mëi tē'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ësé mëi tē'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. ² Jaohua'ipi dani sei'ë: "Zjerore pa'iquë'ni, judío pai Ejaë yure coasiquë? Jeto ësé mëi tē'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'ruijë señu'u cajë ñhona."

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ëjaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seña

asapi, jaohua'ire, zjeronna Cristore cõa ja'ñe ca nõose'e pa'iquè'ni? caquè. ⁵ Caquèna, jaohua'ipi cahuè, ìte: Belén Judea yejana coaja'què api, caquè. Maija'què jèjo daoquè tsoe aquè toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Mè'ère cañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyè, mè'è.

Jaje pa'ina, mè'èpi etaja'què api, Èjaèrepa, Israel paire ñacajaj'què.

⁷ Cajèna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerera soini johua'ise'ere seji'i, zje yèhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquè. ⁸ Seni asani ja maca Belénna jaohua'ire jèjo saokuè capi: "Saijè'è. Jarona sani asajè'è, de'oyerepa tsihua'è pa'iyere pa'ire pama'què. Jaje ìni tì'asicohua'i pani yè'ère dani quèajè'è. Yè'èje sani do're ja'ruquè sejasì'i, ìte."

⁹ Jaje pai èjaè caèna, Magos maña saè'è. Saijèna, ma'ñoco johua'ì èsè mèi te'te ñasiquèpi du'ru sai sapi. Jaje saiquèpi tsihua'è pa'i hue'ñana nējajani huesèpi, sa tējimi. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuè. ¹¹ Sihuajè huè'ena sa cacajè ñahuè, tsitu'ure pèca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ère de'oquè macani cajè sihuahuè. Ja jeteyo'je johua'ì mahuèa mañare hui'yoni oro, huèo sèñe cui'ne mirra ìte jsihuè, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quèpi huèo hue'ñaja'a quèapi, Herodes què'ro co'ima'pè pa'ijè'è, caquè. Jaje quèaèna, yequè ma'aja'a co'ihuè, johua'ì yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'ì Magos saisi jeteyo'je Èjaè hui'ñaèpi huèo hue'ñaja'a ñani Josère capi: "Huèni tsihua'ère cui'ne pèca ja'core sai sajè'è, Egípto yejana. Jarona sani pèajè'è, yè'èpi yeque yo'oye pa'ito caèna, yo'ojaj'què. Yure cato Herodespi tsihua'ère huani jèosi'ì caquè co'ejaj'què api. Ja do'ire saijè'è."

¹⁴ Jaje caèna, Josè huèni tsihua'ère cui'ne ì pèca ja'core sètoni ñami sai sapi, Egíptona. ¹⁵ Jarote paè'è, Herodes ju'ì macajaj'a. Tsoe aquè Maija'quèna quèacaiquèpi Èjaèpi caquèna, toyapi: "Egíptopi yè'è mamaquère soihuè" ja toyase'epi tì'aèna, jaje yo'ohuè.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'ì yè'ère co'aquè api cajè yo'ore caquè ai pèi tsire caya ometèca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajè'è, cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne ìti yèrhue pa'icohua'ireje caquè, caya ometèca ma'ñoco pa'ì huèose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'ì case'ere cuasaquè jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquèna, tì'api, Maija'quèna quèacaiquè Jeremias ñeje toyaquè pa'ise'e.

¹⁸ Rama què'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yè'o jutaquèna asahuè.

Jaõ cato Raquelpi mamajèni oco'è.

Yèhuotoje asaye coeo,

Mamajèpi tsoe jujusicohua'ì pa'ijèna.

¹⁹ Herodes ju'ìsi jeteyo'je, Èjaè hui'ñaèpi Josère huèo hue'ñaja'a ñani capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ "Huèni tsihua'ère mè'èpi coani, cui'ne pèca ja'core huèoni co'ijè'è, Israel yejana. Tsoe tsihua'ère huajo yèjè pa'isicohua'ì juju sahuè."

²¹ Ja maca Josè huèni tsihua'ère cui'ne pèca ja'core sai sapi, Israel yejana. ²² Jaje saiquèta'a Josè asapi, Herodes mamaquè Arquelaopi pèca ja'què yo'ora'ase'ere yo'oji cajèna. Jaje asani jaro saiye ca'raquèna, huèo hue'ñaja'a Maija'quèpi quèaèna, Galilea yeja què'rona saji'ì. ²³ Jarona tì'ani Nazaret huè'e daripèna pèapi. Jaje yo'oquèna, Maija'quèna quèacaiquèna ca nõojè pa'ise'e tì'api, "Jesús Nazareno pa'ijaj'què api" case'e.

3

Juan Oco Doquè Cuène Yeja Pa'iyè

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'seña Juan oco doquèpi Judea cuène yejana soquè peo hue'ñana Maija'què cocare quèaquè daji'ì. ² Ñeje caquè: "Ma'tèmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rè cuasase'e jèoni ponèjè'è."

³ Iquè Juan yo'o ja'ñere Maija'quèna quèacaiquè Isaías toya'aji'ì, ñeje:

Cuène yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajè'è, Èjaèrepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocajè'è.

⁴ Juan ju'ì ca camello nañapi nesico pajì'ì. Cui'ne ì tējicaje ca'ni me pajì'ì. Jaje pa'ipi pu'suni ajì'ì. Cui'ne mejaè payare ocuquè pajì'ì. ⁵ Jerusalén daripè pa'icohua'ì, cui'ne si'aohua'ì Judea yeja pa'icohua'ìje, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ìje ì quèaye daijè asahuè.

⁶ Jaohua'ìpi johua'ì co'aye yo'ose'ere oijè quèacohua'ìni Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquèna, jai pai fariseohua'ì cui'ne saduceohua'ì conì oco do cuañoñu'u cajè daijèna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: "¡Aña tsècapè acohua'ì! ¿Nepi mèsarute quèare'ni,

Maija'quë nejoñe, t'iañere jëajë'ë, cajë? ⁸Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña ñañerepa ja'në pa'ise'e jëoni. ⁹Cui'ne mësaruja'a sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ¹⁰Jaje pa'ina, tsu'upo toe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe cuëni tãoni ëo ja'ñe a'ë. ¹¹Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në cuasase'e jëonere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ite de'oye necaiye t'ama'quë a'ë. ¹²Tsoe j jëtëpi pala cajiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ena de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api."

Jesure Doye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:

"Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?"

¹⁵Caquëna, Jesús ite capi:

"Yurese'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji."

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi j siopë quë'rona nëca meina. ¹⁷Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë: "Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë."

4

Jesure Neñañe

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë.

²Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti a'o aima'quëpi. Jaje pa'ina, a'o ëaye nëji'i, ite. ³Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

"Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë."

⁴Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

"Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'iyë peoji, pa'i. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyë pa'iji."

⁵Ja maca huatipi Jerusalëna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena. ⁶Cui'ne jaroni capi, ite: "Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi j huiñaohuare cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna j quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api."

⁷Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

"Yequë huë'ñapi toyase'eje caji:

'Më'ë Ëjaë Diosure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.' "

⁸Tijupë huatipi sa copi, jai cutihuëna. Jaroni sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere jñopi. ⁹Iñoquë capi, ite: "Yë'ëpi më'ëre si'aye iyere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito."

¹⁰Caquëna, ja maca Jesupi ite capi: "Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Ëjaë, Diosuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë."

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë."

¹¹Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë."

Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹²Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³Jaje saisiquëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi t'ajaquë caquë j toyase'e caji:

¹⁵"Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,

Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi,

Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pa'i peo huë'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶Nea huë'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tëhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi."

¹⁷Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye
(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸Jesús Galilea jaira têt'êpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne i yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nêare jea dësohuë. ¹⁹Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuij'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰Jaje ca maca iti macapi johua'i yo'e nêa se jeoni i ja're conï saë'ë.

²¹A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're conï johua'i yo'e nêare que'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soipi.

²²Soina, iti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre saiyë canï i ja're conï saë'ë.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Lc 6.17-19)

²³Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i. ²⁴Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hie'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jupupi. ²⁵Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi conï ite pe'tehuë.

5

Cutihü Pa'i Quëase'e

¹Si'a paire Jesús ñani ai cutihüë mëni jarona ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ²Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³“Joyo pa'iyë caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo johua'i tseco pa'iyë sête.

⁴Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi johua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë ca nêosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë ao ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcuhua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cöcaina, de'hue yo'o t'aja'cohua'i a'ë, johua'i yëye.

⁷Ai yo'ocohua'ire oijë cöcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, johua'irejë Diusupi oi ñaquë cöcaija'quëni.

⁸De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope jösa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo johua'i tseco pa'iyë sête.

¹¹Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. ¹²Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'ine peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'irejë sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asijë Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³Mësaru a'ë, asijë pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i panï cöcaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cöcaiye peocore yejana jecoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴Mësaru toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihüere pa'ini peoji, catiye. ¹⁵Mahuë sa'nahuëna nêcoja'conï toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'conï tñarepa nêcocohua'i a'ë. ¹⁶Jaje mësaruje tñarepa paire miacaicohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësaru de'oye pa'iyere ñajë mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ijë sihuajë de'oquë api, caji'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuñese'e

¹⁷Yë'ëpi Moisés cuñese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosï' caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'ejë pa'ye yo'o t'asi'i, caquë

daisiquè a'è. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayè, mèsarute. Ja yè'ta'a ma'tèmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuèje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yè'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nèose'e t'ia macaja'a pa'i ja'ñe a'è. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quèpi ai a'riquè macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquè pani, ai a'riquè maca ma'tèmo cuañe hue'ñana pa'ija'què api. Jaje pa'iquèta'are de'oye sehuocaiquèpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquè cato Maija'què cuañe te'tena jauquè pa'ija'què api. ²⁰ Jaje pa'ina, mèsarute cayè. Mèsarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tètò sani nuñerepa Maija'què yèyere yo'oma'cohua'i pani ma'tèmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pèiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

²¹ Mèsarupi asahuè, mèsaru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'è pa'ijè'è. Jaje pa'iquèta'are huani jeosiquè pani pa'ito i yo'osi do'ire sañe pa'iji cajè ña de'huaye pa'iji.' ²² Jaje pa'iquèta'are yè'èpi cayè, coa yo'jeire pèisiquèje i pèisi do'ire sañe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquèreje i tea ju'i do'ire sañe pa'ina, ca tèji èjahua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesè ai caquè cato toa yejana saiyere pa'iji.

²³ Jaje pa'iyè sète, Maija'quère isisi' caquè saquèpi mè'è yo'jeipi mè'ère sañope caye payere cuasani. ²⁴ Iti macana mè'è isisi' caquè saye òani col'ini mè'è yo'jei jare cajei de'ojè'è. Ja maca yureta'a sani mè'è isisi' caquè dase'e Maija'quèna isijè'è.

²⁵ Jaje pa'ina, mè'èni co'aye yo'opi caquè yequèpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquè pa'ito ite mè'ère co'aye yo'opi caquè saquèni ja sai ma'ana ca de'huajè'è, pai yo'oye ñaquèna, quèaye paja'què. Pañe cato pai yo'oye ñaquèna, quèaèna, asani ja'èpi yureta'are mè'ère paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'è. ²⁶ Nuñerepa cayè, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, mè'è curiquè tè'ña maña si'aye saima'è pani.

Yequè Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mèsarupi asacohua'i a'è, tsoe case'e: 'Yequè nèjore yo'oma'pè pa'ijè'è.' ²⁸ Jaje pa'iquèta'are yè'èpi cayè. Nomioni yèjè èaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconì nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi jote se cuasase'epi.

²⁹ Jaje pa'ina, mè'è èja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojè'è. Ai jerepa de'oji, mè'è capè acose'ere nejoñepi si'a mè'è capè toa yejana nejo cuañoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yequè panita'a, mè'è èja te'te jètèpi tayo yo'oyena sa yèto tètò tèani so'ona jeocojè'è. Ai jerepa de'oji, te'te te'te capè nejoto si'a capè toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Ja'nè tsoe case'e pa'iji: 'Nèjore jeoquè pani ite jeoco do'ire quèaquè toyasi ja'huare isiye pa'iji.' ³² Jaje pa'iquèta'are yè'èpi cayè. Èjèpi yequè èmèohua'ire yo'oma'coni nèjore coa jeocoquè pani i do'ire yequè èmère yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequèpi huejani yequè nèjore yo'oquè de'oji. Ja do'ire si'a jupè co'aye yo'o huesèyè.

Jesús Ye'yaye, Care Payè Caye Ayere

³³ Mèsarupi asacohua'i a'è, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Èjaè ña hue'ñana care payè ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nèose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquèta'are yè'èpi cayè. Yequena se ca col'ijajè care payè cajè cama'pè pa'ijè'è. Ma'tèmona se ca col'ijajè care payè cama'pè pa'ijè'è. Jaro cato Maija'què ñu'i saihuè a'è. ³⁵ Yejana se ca col'ijajè care payè cama'pè pa'ijè'è. Jaroje Maija'què tsa'cupa hue'ña'è. Jerusalénna se ca col'ijajè care payè cama'pè pa'ijè'è. Jaoje Mai Èjaèrepa daripè a'è. ³⁶ Cui'ne mè'è siopèna co'ye ca col'ijajè care payè cama'pè pa'ijè'è. Je poja'icore cui'ne neacore ne t'iañu'ju caye'ni. Coa Maija'quèse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajè'è. ³⁷ Coa te'e nuñe cajè'è, 'ja'è'è panita'a 'pañè'. Jaje pa'iquèta'are ai jerepa se tuajè caye cato huati aye a'è.

Jesús Ye'yayere, Pèijè Sañe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mèsarupi asacohua'i a'è, Moisés cuañese'e caye: 'Yequè ñacoare nejocaiquè pani i ñacoapi sañe pa'iji. Cui'ne yequè kujire tètò jèyoquè pani i kujipi sañe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquè.' ³⁹ Jaje pa'iquèta'are yè'èpi cayè, mèsarute. Co'a paire sañope saima'pè pa'ijè'è. Coa ai jerepa tsiana tètòquè pa'ito, yequè te'te tsiaje nèocaijè'è, tètòjaquè. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi mè'ère isijè'è cajè, mè'è camisare jio pa'ito, dèi ju'i caje isijè'è, sajjajè. ⁴¹ Yequè co'amañare hue'equè te'e kilómetro sacaijè'è, cajè cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijè'è. ⁴² Yequèpi mè'è co'amañare sequè pa'ito isijè'è. Cui'ne ne tèjini co'yosi' caquè pa'ito isijè'è. Coa èsema'è pa'ijè'è.

Mè'ère Sañope Yo'ocohua'ire Oijè'è
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësaruru tsoe case'e: 'Oijj'ë, më'ë cajeire, më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'ocohua'i oima'e pa'ijj'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijj'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaij'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojj'ë cui'ne mësarute tea ju'ijj'ë cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijj'ë Maija'quëre seccaij'ë. ⁴⁵ Jaje mësaruru yo'ojj'ë Maija'quë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyeje yo'ojj'ë. I je'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësëcayë necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'ahua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojj'ë pa'icohua'i pani, i quëre mësaruru isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mësaruru yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni i quere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijj'ë, mësaruru ja'quë nuñe yo'ocohua'i pa'iquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

6

Jesús Yë'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Pani de'oye yo'oyere iñoñu'lu cajë yo'oma'pë pa'ijj'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini coacaisicohua'i pani si'a pa'i asajajë cajë carojaima'pë pa'ijj'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'ñañana carojaicohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se pa'i sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuerepa isi tējijj'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijj'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojj'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'ocohua'i, më'ë Ja'quë'se'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Yë'yapi Señere (Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijj'ë. Coa cacohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana huëni nëcani cui'ne ma'ñañana sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se pa'i sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sjonì më'ë ja'quë më'ë ja're conì pa'iquëni sejj'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amaña'se isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca co'ma'pë pa'ijj'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ijje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijj'ë, mësaruru cato. Mësaruru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaruru ite sëma'në. ⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejj'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

¹⁰ Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejajë jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijj'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaij'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijj'ë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejojaij'ë. Më'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.'

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijj'ë ne de'huacaij'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijj'ë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeye pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijj'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yo'ojj'ë. ¹⁸ Më'ë de'ocohua'iquëpi seña pajje ña t'iañe paja'cohua'ire, coa më'ë ja'quë më'ë ja're conì pa'iquë'se'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quë'se'e.

Ma'tëmo Co'amaña (Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsi'si tjemëma'pë pa'ijj'ë, pu'ju ai huë'ñana, co'amaña ne huesë huë'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima huë'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amaña tsi'so tjemëj'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña

yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mäsaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye
(Lc 11.34-36)

²² Më ñaco cã cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao më'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ña'ne pa'ito, si'a më'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña'nepi nea'ñere pa'ito, iñaco cã nea'ne jerepa nea'ne pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë
(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'a'ne peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiyë pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'a'ne peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, çjere aija'cohua'i a'ni? çjere uçujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a çjere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaruru pa'iyepi ao a'ne jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito çme airepa co'a ju'i'ne'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tãma'cohua'ita'a, tãama'cohua'ita'a tãani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mäsaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi acoquëna, pa'icohua'ini. Mësaruru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mäsaru aquë çnepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito çme yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'i'ne'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëa'ne, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyë papi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mäsaru pa'ire pare sête Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¡Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, çiquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere uçuja'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni? cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mäsaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne jeyëre de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyë sête co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'i'ne isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape ti'ne co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mäsaru tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mäsaru yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mäsaru yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito çme më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'a'ëni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'llore ña ti'ama'quëta'a? ⁴ çme më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¡Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jëoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni çucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mäsaru jai do'i yi'yore qecaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Se'ne Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye
(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'a'ne pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi çmäsaru aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a çtsiaya hua'ini seina, a'ñani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mäsaru ai co'acohua'ita'a mäsaru mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iyë sête mäsaru ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiyë pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mäsaru yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañeji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro
(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñiare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaj'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcuhua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mäsaru ñañe pa'iji, ñohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo jëo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mäsaru ñohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuañe hue'ña cacama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, 'Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatïohua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mäsarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña col'jeni jai tutu dani yo'onije ne taoñe pa'o. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meadona, ija maca ai yo'oye paji'i!

²⁸ Jaje Jesús ca tëjisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuañequë 'Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pañi cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaiyë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajëina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

“'Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaiyë yëni necaijë'ë.”

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

“Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë.”

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'loquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

“Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire.”

Jesús Jujucaiyë, Romano Jo'yaëre
(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

“'Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji.”

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Yë'ëpi sani jujus'i.”

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

“Co'acquë maca'ë, 'Ëjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni

‘saijê’ê cato saiji. Cui’ne ‘daijê’ê ca maca daiji. Cui’ne yê’êpi yê’ê jo’yaêre ‘jaro nejê’ê’ caquê cuañeru, yê’ê cuañese’ere nequê api.”

¹⁰ Jaje caquêna, Jesús asani ta’ñerepa caquê a’ni cuasaquê ñapi, ite. Jã maca ite pe’tecocohua’ire capi:

“Nuñerepa cayê, si’a Israel pai ti peohuê, iquê cuasayeje ta’ñe cuasacohua’i. ¹¹ Jaje pa’ina, yê’êpi cayê, jai pai êsê mêi hue’ñapi cui’ne êsê du’i hue’ñapi daija’cohua’i a’ê, Abraham, Isaac, cui’ne Jacobo ja’re çoni ma’têmona aija’cohua’ipi. ¹² Jaje pa’iquêta’are iti ma’têmo pati’ñe pa’iohua’ipi nea hue’ña hue’sena jecococohua’i pa’ija’cohua’i a’ê. Jaropi oijê cuji qu’i’coja’cohua’i a’ê.”

¹³ Jã maca Jesús capitánre capi:

“Saijê’ê mê’ê huê’ena, mê’ê cuasase’eye yo’ose’e pa’ijaquê.”

I jaje ca maca i jo’yaê co’yasiquê paji’i.

Pedro Huaore Jujucayiye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huê’ena Jesupi sai’i. Sani ñapi, Pedro huaopi çai saihuêre suña dahuêre ju’icopi uiona. ¹⁵ Nani jã maca iote jê’têpi patoquêna, suña dahuê peo hue’ña jçouna, huêni iopi ite necai huêo.

Jai Paire Jujucayiye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Nami de’oye jai’i maca jai pai Jesús quê’rona huati quê’iohua’ire dahuê. Darena, te’e yê’êpo cayepi huatiocohua’ire eto saopi, cui’ne ju’icohua’ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija’quêre quê’acaiquê Isaias caquê pa’ise’epi t’ja’ena, yo’opi. Ñeje case’epi: “Ipi mai ju’iñere hue’equê sai’i cui’ne mai ju’i dahuêje jujucaji’i.”

Jesure Pe’teye Yê’cohua’i Ayere Quê’eye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús i quê’rona jai pai tsi’sijêna, ñani jaira je te’tena jê’nu’u ne de’huajê’ê cuañepi, i ye’yacohua’ire. ¹⁹ Caquêna, jã maca cuañese’e ye’yaquêpi Jesús quê’rona tsio dani capi:

“Ye’yaquê, coa si’a hue’ña mê’ê saina, tuiye yêyê.”

²⁰ Caquêna, Jesupi sehuopi, ite:

“Airo yai mañaje çõña pacohua’i a’ê, cui’ne pi’aje iohua’i tsianoa pacohua’i a’ê. Jaje pacohua’ita’are Pai Mamaquê cato peoquê api, i siope’ê tçoni pëa huajê hue’ñaje.”

²¹ Caquêna, i ye’yacohua’i aquêpi ite capi:

“Ëjaê, du’ru yê’êta’a yê’ê ja’quêre tajasi’i.”

²² Caquêna, Jesupi sehuopi, ite:

“Yê’êni pe’tejê’ê, iohua’ise’e tajajê ju’isicohua’ire jare cui’ne ju’isicohua’ije pa’iohua’ipi.”

Jesupi Tuture Cui’ne To’añere Cuañêne

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Jã maca Jesús jai yohuêna aya mêni saina, i ye’yacohua’ije çoni saê’ê. ²⁴ Jaje sai’jêna, jairana ai tutu dapi, yohuêna to’añepi cacayerepa. Jaje yo’otoje Jesuta’a çaisiquêpi paji’i.

²⁵ Pa’ina, jã maca i ye’yacohua’ipi ite sani ne sêtojê cahuê:

“Ëjaê, huasojê’ê! ¡Mai ea du’iyê!”

²⁶ Ca maca i’pi sehuopi:

“¿Jna me yo’ojê airepa ca’raye’ni? ¡Mêsaru, Maija’quêpi nequê api, cuasayere a’ri maña payê!”

Cani huêni nêçani tuture cui’ne co’poyere yo’oma’o capi. Ca maca jairapi ti yo’oma’corepa de’o nêço’ê, tutuje peoyerepa. ²⁷ Iohua’ipi jare ñani ai cuasajê cahuê:

“¿Iqueire pa’ni, iquê, jã jerepa tutupi cui’ne jai tsiayapi asani sehuoquêrepa?”

Gadara Yeja Acohua’ipi Huati Quê’iohua’i Pa’ise’e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te’tena, Gadara yejana t’jasi maca huati quê’iohua’ipi caya êmêohua’i ju’isicohua’ire ta hue’ñapi etani daicohua’ipi i quê’rona tsio daê’ê. Cayahua’i huati quê’iohua’i paê’ê. Jaje pa’iohua’ipi pa’ijêna, yecohua’ije jã ma’a ti cui’ye pahuê, ai pëti yê’cohua’i pa’ijêna, ca’rajê. ²⁹ Jaohua’ipi ñani cuihuê, ñeje:

“¿Me nesiquê yêquêre josa yo’osi’i caquê daquê’ni, Maija’quê mamaquê? ¿Jã yê’ta’a nejoñe t’jama’nê yêquêre ai yo’oyena, nejosi’i caquê daquê?”

³⁰ Jaropi a’ri maña so’ore jai sêse tsêcapê aore aijê nêtêrojaiê’ê. ³¹ Jaje nêtêrojaiêna, asajê co’a joñoapi Jesure seê’ê:

“Mê’êpi yêquêre eto saokuê pani, coa ñajê’ê yequêse’e sêsenana cacaja’cohua’ire.”

³² Cajêna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi të'tëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë. ³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i huë'ñana daë'ë. Dani ite ñani sei'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuañese'le ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarü co'ayerëpa cuasayerë paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,' caye, panita'a 'huëni saijë'ë' caye?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai huë'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're conï ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote conï paë'ë.

¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're conï ai'iquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'le cayere ye'yejë'ë: 'Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cçaiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiyë cato.' Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë seña. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'le yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are ti'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i çana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jojajëna, quërësiõ ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i çare. ¹⁷ Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i çonore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña huë'ñana do're ja'runi capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're çoni saji'i. Saina, i ye'yacohua'i çoni saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahurepa i ju'i çana pato, ²¹ I ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena ti'acquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasichohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, pajje ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca. ²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico.”

Jaje caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cujë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë. ²⁶ Ja yo'ose'ere si'a huë'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David mamaquë yëquëre oijë'ë! i Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësarü yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Ëjaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'ï ñaco çana patoquë capi:

“Mësarü cuasase'ejë nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'ï ponëhuë. Ponësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaipe

³² Ñama'cohua'ï pa'isichohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatlohua'ï ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oipe

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'ï dahuë jujucaï, cui'ne a'si ju'lijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'lijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo doaja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soipe

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatlohua'ire etoye cui'ne si'a ju'ï dahuë jujuyë cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyëje.

² Ñeje hue'ecohua'ï paë'ë. I doce jëjo saocohua'ï cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë. ³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'ï do'ï curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. ⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'ï quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'ejë pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isichohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'ï peoyë jujucaijë'ë, mësarute do'ï peoyë isise'ejë cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësarü ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i cã saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a. ¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacajë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, johua'ina de'oye pa'iyë jëocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësarü tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne të'caja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësarü quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judio pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca cayë ti'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tseja jëo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tseja jëo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojaj'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësarü si'a Israel pai dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi can i Me mësaruteje cayë pañe'ni?

Neni Mai Caraye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea huë'ña case'ere mësarupi mia huë'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jëocohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësarü. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ijë tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësarü sjojë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësarü a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña huë'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ña huë'ñana yë'ëre cacaim'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huaore pëcore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pai ñape johua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë

jéasi'i caquë yo'oquepi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oque i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere t'ija'quë aquëpi.

*Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña
(Mr 9.41)*

⁴⁰ Mésarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oque pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere ñhe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere ñhe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

*Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc 7.18-35)*

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaruru ñase'ere cui'ne mësaruru yure asase'ere. ⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tōme sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'yisicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyere ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mësaruru soquë peo huëña saosicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'acquëna, huahuëquëna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyere. ⁹ Jaje pa'ina, tējyerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña huë'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'pa pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe tē'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe tē'tena t'iañu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue t'iañë. ¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Eliaspai jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena con quëa ññora'ye iye'në pai pa'iyere? Capi capi: Tsipi co'amaña huero huë'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëave jējetoje mësarupi oima'pë paë'ë.' ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye go aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë go aiquëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai conupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

*Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o t'ia ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iyere ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

²¹ Yëhuoquë capi:

"¡Teayerepa Corazín daripë! ¡Betsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñofë pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jëoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiyë. ²² Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se t'iasi maca ai co'ayerepa mësarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripë sañe seña maca pa'yepi. ²³ Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmore pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana,

mésarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito johua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mésarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mésarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pëa Huajëye

(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

"Sihuayë, ja'quë më'ère ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mésarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Yë'yëjë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quë'rë saihuëre mésarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne pëañe hue'eyere."

12

Jesure Yë'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i a'o ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

"Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë."

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

"¿Nama'cohua'i a'ni, mësaru, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're conì a'o ëa ju'i maca? ⁴ A'o ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e aïñere Maija'quë huë'ëna cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isise'ere. ⁵ Moisés cuañese'ëpi toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.' Jaje pa'iquëta'are johua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mésarute 'iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.' ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaru. Japi caji: 'Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiyë cato.' Paire oiyere asacohua'i panì paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësaru. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ejaëpi."

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ëna cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuenesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajë seji'ë: "¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?"

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"¿Nepi mësaru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji."

¹³ Cani ja maca ite capi:

"Jëtëre mëajë'ë."

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseo-hua'ipi etani Jesure huani jeo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë hue'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'ëpi ti'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Ite oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jeocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'ioereje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

I nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

21 Si'a pai maña ini necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

22 Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë pönëpi. 23 Jare si'a pai ña quëquëni cahuë:
“¿Iquë David mamaquëre papi?”

24 Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiahua'ire eto saoji, ñohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

25 Jesupi ñohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'le yeja ëjaëpi jopore paja'a huani itü paja'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajañe pa'iji. Pai daripëpi, panita'a te'le tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcöye peoji, yecohua'ire. 26 Jaje cui'ne huati ëjaëje ñja'a co'ye eto saquë pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ñja'a sañope yo'oquë pani? 27 Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiyë'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. 28 Yë'ë cato huatiahua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe tëtëpi mësaruna tütase'ere.

29 ¿Tutu quë'i huë'le pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña ñne pa'iji.

30 Yë'ë yo'oyere cö yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're cöni tëama'quë cato coa ne ña'ñe saquë api.

31 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. 32 Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'irejë sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ne Pa'iji, Io Quë'ñena
(Lc 6.43-45)

33 De'o soquë yëpi de'o care quë'ñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quë'ñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quë'ñena ña'ne pa'iji, soquë yë. 34 ¿Ña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca tija'ñe'ni, mësarü, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere cayë pa'iji. 35 De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyeye pa'ye. 36 Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tija'si maca si'aohua'i ñño'ne pa'iji, si'aye ñohua'i cuasama'pë case'ere. 37 Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i.”

Co'acohua'ipi Se'ne, Pai Yo'o Tija Ma'ñere
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

38 Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cöni cahuë:

“Ye'yaquë, yëquë ña'ne yëyë, më'ëpi pai yo'o tija ma'ñe yo'oquëna.”

39 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tija ma'ñe yo'oquëna, ñañu'u cajë, se'ñe. Jaje sejëta'are Maija'quëre quëcaci quë Jonás ññoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa ñño'ne peosipi. 40 Coa Jonás jai hua'i ëtapë pa'ise'eje pa'yese'e ñño'ne pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'iji. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'ñahuëre. 41 Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tija'ña, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rë pa'ise'e jeoni pönëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure ñño'ne pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. 42 Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaöje huëjja'coa, nejo mu'se tija'si maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejo'ne pa'iji, caja'coa. Jao cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sëte. Yure ñño'ne pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyë
(Lc 11.24-26)

43 Huatipi paire pa'isiquëpi etani saisi quë pani cu'iji, cuënesi yejañare pëa huajë hue'ñare co'equë tija'ma'ë co'e jujani cuasaji: 44 ‘Co'is'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisiconá.’ Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. 45 Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quë'rëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa.”

*Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi**(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Jesús ja yè'ta'a pàini caquëna, títahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni. Dani hue'sena pëahuë, ñni cajë daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani.”

⁴⁸ Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

“¿Ne a'ni, yè'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yè'ë yo'je tsi?”

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire ññoquë quëapi:

“Icuhua'í a'ë, yè'ë ja'co cui'ne yè'ë yo'je tsi. ⁵⁰ Paipi yè'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'í a'ë, yè'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co.”

13*Taquëpi Pa'iyë**(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira tètë macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. ³ Ja maca jaiye ye'yapi ñohua'í ñañe ayena çoni quëaquë capi:

“Taquëpi tasi'í caquë saji'í. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tòmepi, ma'ana. Ja tòmese'ere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë. ⁵ Yequë capi tòmepi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo huëapi, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'í. ⁷ Yequë capi tòmepi, miu quë'rona. Tòmëina, miupi mëani ne huëapi. ⁸ Jaje tòmëquëta'are yequë capi tòmepi, de'o yejana. Tòmëni mëani jaiye quëquëna, téahuë. Yequë ñëapi quëji'í, cien çä. Yequë ñëapi quëji'í, sesenta çä. Cui'ne yequë ñëapi quëji'í, treinta çä. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'í pani jasajë'ë!”

*Me Ne Ja'ñere Paj Ñañena Çoni Quëa'ni**(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

“¿Me ne ja'ñere pajre ñohua'í ñañena çoni jaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejëna, ñpi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tëtë ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'í cato asa tì'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, ñohua'í ñañe ayena çoni caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'í ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ijë pa'iohua'í asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi: Mësaruru cato asaja'cohua'í a'ë. Jaje asajëta'a asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'í a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'í a'ë. Jaje ñajëta'a ña tì'ama'pë pa'ija'cohua'í a'ë.

¹⁵ Paj joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerëpa asaja'cohua'í a'ë.

Cui'ne ñohua'í ñaco cajë sïose'ere hue'eja'cohua'í a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'í.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'í a'ë.

Cui'ne joyopi asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'í a'ë.

Cui'ne yè'ëna juju cuañõñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'í a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire.

¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai paj Maija'quëre quëacacohua'í cui'ne de'o paj ñañe yëhuë, mësaruru yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë pa'ë'ë. Asaye yëhuë, mësaruru asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë pa'ë'ë.

*Taquëre Quëase'e Ayere**(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)*

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti çä tòmese'e cato quëaji, ma'tëmo pa'í tëtë ayere asacohua'ita'a asa tì'ama'cohua'ini cui'ne huatipi ñohua'í de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tòmësi çä cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. ²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcomal'pë neñañëpi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyëpi pa'ina, yo'o jujani jecohua'ini. ²² Miu quë'rona tasi çä cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañõñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëñeje pa'ye de'oye yo'o tì'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi çä cato quëaji, Maija'quë coca asani jëoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa

quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana taše'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'aohua'i çaisi maca dani co'a care tañi saji'i. ²⁶Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi. ²⁷Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: 'Ëjaë, më'ë tsio de'o çase'e taçicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya çoni mëa'ë'ni?' ²⁸Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: 'Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.' Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: 'ÇYëquëpi ja co'a taya du'te jecaiye yëma'quë?' ²⁹Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰Iose'e mëajaco tëa mu'se t'i'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jeoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.' ”

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi taše'eje pa'ye a'ë. ³²Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api jona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne porejë pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucua.”

³⁴Jesús si'aye paire quëapi, johua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Caja'quë a'ë, johua'i ña'ne ayepi çoni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaronna ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tējacohua'i cato huññaohua'i a'ë. ⁴⁰Co'a taya tsi'soni toana ëo jeoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huññaohua'ire i cuañe te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴²Tsi'soni toana ëo jeoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qu'i'coja'hua'i a'ë. ⁴³Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ëšë miañeje miaja'cohua'i a'ë, johua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonnoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre t'jani cui'naoni iti macana se yahue çani ai sihuquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

⁴⁵Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cui'yeje pa'ye a'ë. ⁴⁶Jaje co'equë jai do'ire t'jani si'aye i pase'e isi çani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ë. ⁴⁹Jaje yeja carajaisi maca huññaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dëorena, jaropi cuji qu'i'cojë oijë'cohua'i a'ë.”

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Asaye mēsarū si'aye iye?”

Seina, sehuohuē:

“Jaje pa'ijē'ē asayē, Ējaē.”

⁵² Cajēna, Jesupi capi:

“Cuāñese'e ye'yaquēpi Maija'quē cuañe te'te ayere ai ye'yequē pani huē'e paquēje pa'i ponēji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquē isiyeje pa'irepa.”

Jesús Nazaretre Pa'iyē

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quēaquē ye'ya tējini saji'i, yequē huē'ñana. ⁵⁴ Sai t'i'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona t'i'asiquēpi pa'i tsi'si huē'ñana ye'yapi. Ye'yaquēna, paipi ai cuasajē ñajē cahuē:

“¿Jerona iquē ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pa'i yo'o t'i'a ma'ñe yo'oquē'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquēta'a cui'ne ñore pa'iyē, i pēca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyē, i yo'je tsije. ⁵⁶ ñore i yo'je tsj nomiohua'ije pa'iyē. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?”

⁵⁷ Jaje cajē coejē asaye pahuē, i caye. Jaje coejēta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

“Si'aohua'i yēyē, Maija'quē jējo daoquēre. Jaje pa'iquēta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huē'e acohua'irepa coeyē, ite.”

⁵⁸ Ite ire papi cajē asama' do'ire ñaquē jaro cato jaiye pa'i yo'o t'i'a ma'ñe neñe papi.

14*Juan Tī Doquēre Huaiye*

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequē paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pa'i yo'o t'i'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're conī pa'icohua'ire capi:

“Juan oco doquēpi huēni tutu paquē yo'oma'quē.”

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huēni co'acohua'ire co huē'ñana cosiquē sēte yo'jei Felipe nējo do'ire. ⁴ Juan cato caēna, Herodesre:

“Mē nējore payeje pama'ē pa'ijē'ē.”

⁵ Jaje caquēna, Herodes Juanre huani jēosi'i caquēta'a paini ca'raquē papi, si'aohua'i Juanre Maija'quē coca quēaquē api ca do'ire ca'raquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are ite Herodesre coasi mu'seña t'i'asi maca Herodias mamacopi pa'i tsi'sisicohua'i ñajēna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquē. ⁷ Ca nēopi si'aye mē'ē seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pēca ja'copi du'ru yēhuosico sēte cao, Herodes:

“Juan oco doquē siopēre quēna de'huana ayasiconi isijē'ē.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ēayerepa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajēna, isisi'i, mē señere ca nēo huesosiquē sēte jējo saopi, isijē'ē caquē. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquē pa'iquēre siopēse'e tēto tēajani, ¹¹ quēna de'huana ayasiconi dani isihuē, nomi tsjona. Jaopi se isio, pēca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capēse'e sani tajuē. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quēahuē, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ēmēohua'ire Aoñe

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pa'i peo huē'ñana yohuēja'a. Jaje saisiquēta'are paipi asa t'i'ani ite tui huēohuē, yejaja'a pa'i daripē pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuēpi etaquē ñaquēna, ja pa'i paē'ē. Jaje pa'ijēna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire jōhua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquēna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quē'rona dani cahuē:

“Tsoe na'iji. ño pa'i peo huē'ña'ē. De'o'ji. Ja macaja'a ca tējijē'ē, sani pa'i pa'i huē'ñana hueroni ao maña aijajē.”

¹⁶ Cajēna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mēsarupi aojē'ē.”

¹⁷ Caquēna, jaohua'ipi cahuē, ite:

“Peoyē. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payē, ñno.”

¹⁸ Cajēna, Jesupi capi:

“Dajē'ē, ñnona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuēna ja'ru sajē'ē, caquē. Ja jeteyo'je i jēñapi cinco pan pēa cui'ne cayaohua'ire ñni cajiquē ma'tēmona ñaquē, Maija'quēre de'o'ji caquē pēpapi. Pēpani panre jē'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuē. ²⁰ Si'aohua'i

ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsjire cuëcuyey peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je tē'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Nami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'ë. ²⁵ Nataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiyajaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“¡Pai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiyajaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiyajaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i huë'ñana tì'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cui'pi:

“¡Huasojë'ë, Èjaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:

“¡Yë'ëna quëcocyere a'ri maña paquë, më'ë! ¡Me yo'okuë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tompëpi. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e
(Mr 6.53-56)

³⁴ Jë'ejë tì'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a huë'ña iti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i pa'i huë'ñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë se'i'ë, i ju'i çana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'i i ju'i çana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neña
(Mr 7.1-23)

¹ Jerusaléncpi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani se'i'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañë'ni, ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarü me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi saohuë. Jaje pa'ina, çocaiye peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core çocaiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocaijë pa'iyë. ⁷ ¡Coa cacohua'! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarü ayere toyaquë ñeje: ⁸ Iye pai yë'ëre yë'opose'e oiyë,

Iohua'i joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarü Maija'quëre seña do'i peoye a'ë,

Paise'e cuañëncpi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa tì'ajë'ë. ¹¹ Yë'opojaja' cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'è ja'quë, ma'tëmo pa'iquë tã ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë. ¹⁴ Coa ñajë'ë, johua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco ça peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'ie pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësarujë ja yë'ta'a asa ti'ama'pë pa'ie? ¹⁷ ¿Huesëye, mësarü, si'a ayo yë'opojã'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opojã'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerëpa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jeo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye. ²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerëpa. Jëña tsoajë'ë cuãñese'ere sheuoma'pë aña cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

*Yequë Yeja Acopi Jesure Sheuoye
(Mr 7.24-30)*

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¿Ejaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerëpa.”

²³ Jaje catoje Jesús ti a'ri mañaje sheuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite seji'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'ejë pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“¿Ejaë, çocaijë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catoje iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“¿Nomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'ejë pa'ijaquë.”

Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira të'tëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'o'ji cajë sihuahuë.

*Jesupi Cuatro Mil Emeöhua'ire Aopi
(Mr 8.1-10)*

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres cu'ne seña pa'iji, iño johua'i pa'ie. Jaje pa'ijë ti peoyë, johua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ayo hueroni aone'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, johua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuãñepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'o'ji caquë seji'i. Seni tëjini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itoje ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tëjini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o Tí'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cõni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o tí'a ma'ñere ññojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësarü cacohua'i a'ë, 'De'o mu'se pa'ija'coa.’

³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, 'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.’ ñMësarü, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyë'ni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi ññose'e pasipi. Jerepa yo'o ññoñe peoji.”

Jaje cani jëoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa

(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je të'huina je'ejë j ye'yacohua'i pan sayere huanëyë'ë. ⁶ Huanëyësicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, j ye'yacohua'ipi sa'ñe johua'ija'a cahü:

“Ma' panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue cayë Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë cayë'ni? ¿Ai jerepa mësarü, yë'ëre nequë api, cuasayere peoyë'ni?

⁹ ¿Ja yë'ta'a asa tí'añe pañe, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ñni jajarena, do'rohuëna de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire aõ maca do'rohuëna nëase'eje cuasayere pañe? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa tí'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona tí'ani j ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi cayë'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahü:

“Yecohua'ipi cayë, Juan co doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, cayë.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi cayë'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diosu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ijë më'ëre quëaye pahuë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi ñño. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'ñe tutujë quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore ¿sija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, j ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, j ye'yacohua'ire. Jerusalëna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'ye ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi trona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Ejaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye pönëni ñani ite Pedrorë capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayëje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayëje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi j ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yëcohua'i pani huanëyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'okuëpi coa ne huesoja'quë api, j pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'okuë j

pa'iyē ne huesosiquēpi tɪ'aja'quē api, pa'iyē. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere cocaiye pa'iquē'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajēta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye sañe pa'iquē'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquē daija'quē api, si'a i pēca ja'quē de'o tutu quē'ipi cui'ne i huñnaohua'ina conī. Ja maca ipi saija'quē api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, ja yē'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pē Pai Mamaquē i quē'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ē."

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponēse'e
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tēto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai emē cutihuēna. ² Jarona i capē johua'ique ñajēna, tiñerepa ponēpi. I tsia cato ēsē mēñeje pa'yere miaco ponēpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponēpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pē pa'ise'ere ñahuē, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajēna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

"Ejaē, iDe'oji. Yureta'a ññore pañu'u! Mē'ēpi yēto neñu'u toaso a'ri huē'ña: mē'ē tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore."

⁵ Ja yē'ta'a Pedro cocare caquēna, miacore papi sirio nēca meni peo huē'ña ca'ne huesona sirio jopopi yē'ose'e ñeje pīsiquēna, asahuē:

"Iquē yē'ē mamaquēre papi ñni ai sihuaquē pa'iyē. Asajē'ē, i cayere."

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana johua'i tsiapi meñe simeni uē'ē, quēquēquē huesēni. ⁷ Ja maca Jesupi johua'i quē'rona tsiojani patoquē capi:

"Huēijē'ē. Ca'rama'pē pa'ijē'ē."

⁸ Caquēna, huēijē coa Jesuse'te'i pa'ina, ñahuē, yecohua'ita'a peojēna.

⁹ Jaropi cajēna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

"Quēama'pē pa'ijē'ē, yecohua'ire, iye mēsaru ñase'e. Pai Mamaquē ju'isiquēpi cui'naēpi huēima'ē pa'ito jūni huēisi maca quēajē'ē."

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ē:

"Me yo'ojē cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quē api, caye'ni?"

¹¹ Cajēna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayē. Du'ru daija'quē api. Si'aye ne de'huaja'quē api. ¹² Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi cayē, mēsarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquēta'are johua'ipi de'hua ñama'pē coa johua'i yēyeje yo'ohuē, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquēje ai yo'oja'quē api, jare jaohua'i jēñapi yo'ojēna."

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaē'ē, Juan oco doquē pa'isiquēni caji cuasajē.

Jesupi Hue'hue Dahuē Paquēre Jujuye
(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quē'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'rūni capi:

¹⁵ "Ejaē, oijē'ē, yē'ē mamaquēre. Ai yo'oji, hue'hue dahuēre hue'equē. Jaje pa'ipi jaiye toana taji yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuē, ite. Mē'ē ye'yacohua'ina, iñosiquēta'are juju tɪ'ama'pē paē'ē."

¹⁷ Caquēna, Jesupi sehuopi:

"Iña, necaiquē api cuasama' pai cui'ne co'acohua'! ¿Je yēhuarepa pa'ija'quē a'ni, mēsaru ja're conī? ¿Je yēhuarepa quēcoja'quē a'ni? Dajē'ē, iñona tsihua'ēre."

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pēni eto saopi, tsihua'ēre pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ē huajēquē co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuē:

"Me yo'ojē yēquē huatire eto saoye pare'ni?"

²⁰ Sejēna, Jesupi capi:

"Mēsaru ne tɪ'añe peoji, cuasayerē payē. Nuñerepa cayē. Mēsarupi mostaza ca ja'iore ne tɪ'añe pa'iji cuasayerē hue'ecohua'i pani cara'huē ja cutihuēre: 'Saijē'ē, iye macapi yequē hue'ñana.' Carena, ai cutihuēpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mēsarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. ²¹ Jaje pa'iquēta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quēre señepi cui'ne aō aima'pē señepi."

Tijupē Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupē Galilea quē'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquēre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ē. ²³ Jaje yo'ojē huani joja'cohua'i a'ē. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naēpi huēija'quē api."

Jaje quēaquēna, ai oi ēaye asahuē.

Pai Tsi'si Hu'e Do'i Sqiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna tì'asi maca Maija'quë hu'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani sei'ë:

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë hu'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saji.”

Jaje cani hu'e'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjahua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i señe'ni, johua'i tsecohua'i panita'a tìohua'ini señe?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tìohua'ini señe.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito johua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani moj'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i ye'opore curiquë pa'ina, ñini sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i conì te'epi.”

18*Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë*

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini johua'i jopona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca tì'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, itì jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji. ⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana huai huë'ñana jeo dëoto de'o'ji. ⁷ iCo'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne taõñere jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'acquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nëcayopi co'aye yo'oyena sacco pa'ito tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i huë'ñana saiyepe peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jëña cui'ne caya nëcañoa hue'equëpi jeoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a më'ë ñacoopi co'ayena sacco pa'ito duta jeoni so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i huë'ñana cacayepi te'e ñaoca hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jeoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmöre yë'ë ja'quë ña huë'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'ì caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'ì ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre tì'asiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'ëji, te'e a'riquëje ne huesëye paja'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye

(Lc 17.3)

¹⁵ Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'le asa sëtaja'quëre. Jaje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'le cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jojë'ë, panita'a pa'i do'ì curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësaru sëasiquë pani ma'tëmoje sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'ì iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'ì panita'a toascohua'ì yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'ì pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë.”

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'ì:

“¿Ējaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ēsequë

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ējaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tęcana tęcani huani jeo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, johua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacais'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë caquë.”

³⁵ Jesupi jaje ca tējiquë capi:

“Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye paçohua'ire.”

19

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ëës mëi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuë. Pe'terena, jarena ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:

“¿Nëjore jeocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?”

⁴ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomiore? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ijje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jeocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e.”

⁷ Ja maca ite sei'ë:

“¿Me yo'oquë Moisés nëjore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañe'ni?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarü jëa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyë papi. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jeoconi yequë nomiore huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'oji, ëjëre paconi yo'oquë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'iyë sëte ëmëpi nomiore huejaye co'aji.”

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsi'ñëna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Pai ñape tiñe pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi.”

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsj ñohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Ësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ijë pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire j jëñapi patoquë yo'o tëjini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Pqsëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye t'asi'i cani?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, pqsëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehua ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmore jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere pqsë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi j ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, t'ijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare j ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë ñohua'ija'a sa'ñe se'i'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca t'iañe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi j ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësarute yë'ëre tuisicohua'ijë ja'ruija'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tëjiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esili, cuiya'i tëaja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire t'iani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, j tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësarujë sani yë'ë tse tëacajjë'ë, saisi'i, iti sañe pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tëaja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'lequë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neatocinco pa'i maca, sani copi. Sani t'ia'pi, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Ñani capi: ‘¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyëni?’ ⁷ Caquëna, ñohua'ipi cahuë, ite: ‘Yëquëre yecohua'ijë co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.’ Cajëna, ñohua'ire capi: ‘Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necajjë'ë.’ ⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: ‘Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru sañi jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.’ ⁹ Caëna,

co'amaña nescicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'le mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'le mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹²ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'le hora nehuë. Jaje nescicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nescicohua'ire saife ja'ye saihuë, m'ë.' ¹³Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajëi, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, m'ë'ere. ¿M'ë'ëje paipi te'le mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conï, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴Jaje pa'ito iye m'ë'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë m'ë'ere isiyë ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasicohua'ire. ¹⁵¿M'ë'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasacuë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasacuëna, pëti ëaye m'ë'ere nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'ocuëna? ¹⁶Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nescicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire johua'ise'ere tiro sani capi: ¹⁸"Mësarupi ñañë, mai Jerusalëna mëi huëoye, Pai Mamaquë Maia'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹tü paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë t'ë'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sëse'e
(Mr 10.35-45)

²⁰Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conï do're ja'ruo, Jesús ña huë'ñana necai ja'ñere sési'i caco. ²¹Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, m'ë'ë?"
Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre m'ë'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni m'ë'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocajjë'ë."

²²Cacona, Jesupi sehuopi:
"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësarü. ¿Mësarü de'hue tëto sani tü'añë, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño tü'añë yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:
"Tü'añë."

²³Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:
"Nuñerepa cayë, jaje pa'ijjë'ë. Mësarü tëto saija'cohua'i a'ë, iye sëje conoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañose'ëje do cuañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiyë peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api."

²⁴Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire. ²⁵Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

"Mësarü, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne johua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mëñe ëjaohua'ire payë, johua'ire. ²⁶Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iyë pa'iji. ²⁷Cui'ne mësarü aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iyë pa'iji. ²⁸Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji. Jaë je'quë daima'ë pajji, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë dajji, i pa'iyë do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë."

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaaji asani cuihuë:

"Ejaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cöcaijjë'ë."
³¹Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijjë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

"Ejaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cöcaijjë'ë."
³²Ja maca Jesús nëcapani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

"¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?"

³³Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

"Ejaë, yëquë ñañere yëyë."

³⁴Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijjë Jesure tuë'ë.

21

*Jesupi Jerusalén Cacase'e**(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)*

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tì'ahuë, Betfagë daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'ìcona. Jaropi Jesús cayahua'ìre ì ye'yacohua'ìre jëjo saopi. ² Jëjo saokuë capi, jaohua'ìre: "Saijë'ë, jë'ñirepa pa'ì daripëna. Jarona tì'aja'cohua'ì a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're conì nëiona, ñani joyeni dacajë'ë." ³ Jaje sajëna, yecohua'ìpi ¿me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: "Ëjaëpi cusi'ì" caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tëjini."

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'ì tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tì'aquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

"Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'ì a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'ì Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'ì."

⁶ Ja maca ì ye'yacohua'ìpi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne jo mamaquëre dani cañapi johua'ì jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'ìye sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ìpi soquë capëare tëtëjë ma'ana qehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

"ìDe'okuëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¡Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'okuëpi! ìDe'okuëre papi, Maija'quë!"

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai ìti daripë pa'ìcohua'ì ai cuasajë yecohua'ìre sei'ë:

"¿Iquëi'ni, iquë?"

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

"Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api."

*Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa To'se'e**(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)*

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ìre huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ìre hue'sena eto saopi, jaro pa'ìsichua'ìre mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'ì ñu'ì saije po'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'okuë capi, jaohua'ìre:

"Toyase'e caji, ñeje: 'Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.' Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato co'amaña ñaohua'ì tu'aro neni yo'oyë."

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'ì cui'ne do'pëcohua'ì daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jaje yo'okuëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'ì ëjaohua'ìpi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ìpi iye pai yo'lo tì'a ma'ñere yo'okuëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. ìDe'okuëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë,

¹⁶ Jesure cahuë:

"¿Asaquë, më'ë jaohua'ì më'ëre cuijë caye?"

Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Jëjë'ë, asayë. ¿Mësaruru ñama'cohua'ì a'ni, toyase'e ñeje caye?"

Më'ëpi a'ricohua'ì mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ìre nehuë,

Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre."

¹⁷ Jaje cani saji'ì, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

*Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e**(Mr 11.12-14, 20-26)*

¹⁸ Nea huë'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'ì. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'ì. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'ì. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

"ìYureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ëre!"

Jaje ì ca macapi cuëne huesësico paco'ë. ²⁰ Iyere ñani ì ye'yacohua'ìpi ai cuasajë Jesure sei'ë:

"¿Me yo'okuë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?"

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ìre:

"Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'ì pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'ì pani cayë: 'Iye macapi sani jai tsaiyana sa du'ijë'ë.' Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'ìye pa'iji. ²² Cuasare pajë secohua'ì pani si'aye mësaruse'e tì'aja'cohua'ì a'ë."

*Jesús Cuañëñerepa Pa'ìye**(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)*

²³ Jā maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote jā yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aiohua'i tsio dani ìte seì'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sësi'i. Iye sëse'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ¿Ne cuañësiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañësiquë paquë?”

Caëna, jā maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë pajì'i, cato ìpi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaruto asama'pë pate'i? ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañësiquë pajì'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë pajì'i cuasayë, pajje.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañëquëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasayë'ni, mësaruto iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necajjë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Jā jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ìpi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye paipi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jekuëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Jā maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñërepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaruto jā cacama'pëna. ³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaruto ponëma'pë paë'ë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'ëje nepi, iopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Jā jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necajjë'ë canì so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña tì'asi maca jëjo daopi, j jo'yare. Sani ìte co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ìte cajë nèocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi j jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jëohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jëa huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje ìti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, j jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tējijerepa jëjo daopi, j mamaquëre pani, ‘oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.’ ³⁸ Jaje jëjo daosi maca j mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, ìti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jëoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’ ³⁹ Jaje canì tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jëohuë.”

⁴⁰ Ca tējini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ìte:

“Huani jëoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jëosipi. Jëona, quëi maca tì'aëna, tëani ìte isija'cohua'i a'ë, ìte cajë necaise'ere.”

⁴² Jā maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaruto? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jëosi quëna pëpi,

Yure cato du'ru huëocorepa ponëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñaë pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i tē'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsiopi yecohua'ina isija'quë api, j pa'i tē'tena ìti ca tëani isicohua'ina. ⁴⁴ Quëna pë cato, yecohua'ipi jo ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare neñe pa'iji.”

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. ⁴⁶ Ja maca tseñe yëjéta'a pa'ini ca'rajë pahue, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús t'ijupë ca huëo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:

² "Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërejajjé'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye cohuë. ⁴ Tijupë i jo'yare jëjo saocuë capi: 'Quëajé'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye a' ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.' ⁵ Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë paë'ë. Yequëpi tsona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jëahuë. ⁷ Ja maca pai ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jëani iti daripëje ëo jëoja'cohua'ire. ⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. 'Hueja go ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahue. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i paë'ë. ⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojé'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajé'ë, hueja go a'ija'cohua'ire.' ¹⁰ Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'ajaja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e t'ime huesëyerepa.

¹¹ Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹² Ñani capi, ite: '¿Cajei, me më'ë iño cacae'ni, hueja caña suñama'quë?' Jaje caquëna, ñipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³ Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: 'Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jëcojé'ë, nea huë'ña huë'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qu'i'cojaquë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i."

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e (Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶ Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina con'i te'e Jesure caji'cohua'ire ñeje:

"Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë ëmëjese'ë ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Cësarna curi sa'ñe panita'a pa'ne?"

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire: "Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? ¹⁹ Iñojé'ë, pa'i do'i sai të'quire."

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

"¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?"

²¹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji."

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Isijé'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijé'ë."

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jëoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña (Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahue, ite:

²⁴ "Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsj te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jëocaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasoñe aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?"

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: "Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i

huññaohua'ijje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mäsaru ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² 'Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.' Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api." ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e

(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduce paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ite seji'i:

³⁶ "Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?"

³⁷ Seina, Jesupi capi:

"Oijë'ë, më Èjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: 'Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.'

⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji."

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Me cuasaye'ni, mäsaru Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?" Caquëna, iohua'ipi sehuohuë: "David mamaquë api, jaë cato."

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: "¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Èjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.'

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Èjaë ite hue'yoto?"

⁴⁶ Ja maca te'ijje ti te'e yë'opoje caye papi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ijje jaiye seña jëohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² "Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, mäsaru si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'ijji. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijjé'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'ijji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'i cato moño maca pu'peyegue cocohua'i a'ë. ⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tñiare pana cui'ne tãta tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere seõni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca niamoaja'a de'oyerepa tosa caña nõojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana aõ aññere yëcuhua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcuhua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcuhua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mäsaru cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijjé'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mäsaru cato te'e yo'je tsj a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yema'pë pa'ijjé'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mäsaru. ¹⁰ Paipi mäsarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijjé'ë, te'i mäsaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mäsaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'ijji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañoñe pa'ijji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'ijji.

¹³ Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'i. Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tëhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mäsaruje cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ Teayerepa, mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mäsaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mäsarute jerepa co'ayerepa sañne pa'ijji.

¹⁵ ¡Teayerepa mēsarū cuañesele ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mēsarū cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya pa'ini mēsarū sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jajë yo'orojajë neni iti sehucquēni mēsarū seña maca cayaye jerepa co'aquere neñë, toana uja'quere.

¹⁶ Teayerepa mēsarū ñaco cā peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jajë pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nēosele cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nēose'epi neñe pa'iji.' ¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco cā peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mēsarū ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro pa'nita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mēsarū cayë, 'Maija'quë isi sai huë do'ipi nes'i ca nēoñe peoji.' ¹⁹ ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco cā peocohua'ije pa'iohua'ipi! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, emëje'e tuiye pa'nita'a iti sai huë, Maija'quë tse necai sai huë? ²⁰ Jajë pa'ina, iti sai huë do'ipi ca nēoquë pani coa jōse'ere cama'ë pa'iji. Si'aye jō emëje'e tuiye cōni caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nēoquë pani jaro pa'iquēni Diosuni caye pa'iji. ²² Cui'ne ma'tēmo do'ipi ca nēoquë pani Maija'quë ñu'i sai huëna caye pa'iji. Cui'ne jōni caquë Maija'quë jōte ñu'iquēni caye pa'iji.

²³ ¡Teayerepa mēsarū cuañesele ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Maija'quere mēsarū jsiyë, menta, anis cui'ne comino aiñe seña neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jajë yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quere pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë. ²⁴ Ñaco cā peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mēsarū. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nēocohua'i a'ë.

²⁵ ¡Teayerepa mēsarū cuañesele ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Emëje'esele ucu duruhuëa cui'ne quēna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye tūmēsicohua'i pa'iyë. ²⁶ ¡Fariseo, ñaco cā peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuere cui'ne quēna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeye si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mēsarū cuañesele ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mēsarū cato paire taši darije pa'iohua'i a'ë, huë'esele poja'icore tsoase'ejë pa'iohua'ipi. Jajë pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesēsicohua'i a'ë. ²⁸ Jajë pa'iohua'i a'ë, mēsarū, pai ña huë'ñasele de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena tūmēsicohua'i a'ë.

²⁹ ¡Teayerepa mēsarū cuañesele ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mēsarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quere quëacaicohua'i jutena, taši darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini jōhua'ire taši darina quēna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. ³⁰ Jajë yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani cō huaiye para'huë, Maija'quere quëacaicohua'ire.' ³¹ Jajë iyere yo'ojë tsoe mēsaruja'a ñañë, Maija'quere quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. ³² ¡Jajë pa'ito ja macaja'a yo'o tējijjë'ë, mēsarū aipë yo'o huëojë pa'ise'e! ³³ ¡Añaohua'ipi! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mēsarū toa yeja uye? ³⁴ Mēsarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jajë pa'iquëta'are mēsarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quēni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jāohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tseani tē'cāja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojajjë josa yo'oja'cohua'i a'ë. ³⁵ Jajë yo'ojëna, mēsaruna si'a de'o paire huani jeosi do'i tōmeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequias mamaquere huani jeosi macana, ëojë se sai huë cui'ne de'o huë'ña jopo sa'rona mēsarū huani jeosiquēna tōmesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi sañe tōmeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire mē'eni caquë Maija'quë jëjo daoquēna, huani jēohuë, mēsarū. Yo'ojëta'are de'huerepa mē'ë mamajëre tsisosi'ca quëquë yo'ohuë, cura mamajëre jō capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyejë. Yo'ohuëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mēsarū huë'e jeocosoico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ere mēsarū ña cōñe paja'cohua'i a'ë, 'mēsarupi de'oquere pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca t'añe pato."

24

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi:

“¿Si'aye mésarú ñañe? De'oji, nuñerepa mésarute cayë. Si'aye ja mésarú ñañe nejose'le pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe pa'ija'coa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerapa cahuë:

“Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?” ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë pa'ijë'ë, mésarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: ‘Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mésarú asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëtó saiye pa'iji. Pa'iquëtä'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuyey pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mésarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jëojë yo'ojë cui'ne si'a pai mésarute coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'le nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jëoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëtä'are iti quëcoquë nuñe pa'isiquëpi jãëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'ocajë si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quëase'le pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a t'ija'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo hue'ñana t'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, t'api, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahue co'amaña pa'iyë isi'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iyë peoji, caña imasi'i caquë. ¹⁹ Teayerëpa ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeyë peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëtä'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mésarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: ‘Ñajë'ë, iñoñe pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.’ Jaje catojë carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mésarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mésarute jeto cuëne yejare pa'iji, ñajë'ë cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque Ñajë'ë, iño tu'rihuëre pa'iji, catojë asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ësë mëi hue'ñapi cui'ne ëse sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyey pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jarona pë'përi tsi'sija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëtó sai maca ëse yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miama'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocojë ma'tëmopi tômeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmó tutu pa'iyequë tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oguëna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'le yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mésarú ñani jë'në utëcahuë t'iaquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tëtó saina, ñani jë'në carajai mu'seña t'iaquëna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. ³⁴ Nuñerepa cayë, mésarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pëna. ³⁵ Ma'tëmó cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'jey t'iaquë pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë, yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noë pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi ao aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noë jai yohuëna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo huë'ña co'je hue'a'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jeo saisiko pa'ija'coa.

⁴² Èjaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. ⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañe ëseja'quë api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mësaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru huañëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ ¿Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti t'asi maca i huë'e acohua'ire aocaijë'ë, caquë jeoni saisiko? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'eje yo'oquë pa'ina, t'itani ñasiquëpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye i paye ñacaijë'ë caquë cuañe nëoja'quë api. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa t'itasina, cuasaquë. ⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne ao ai huëoni cui'ne çono ucu huëoni cuepecohua'i ja're çoni yo'oquë pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huañëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije qu'coquë.

25

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i t'e'te cato diez nomi tsiipi hui'yapepi dani toa tsëopëare imani hueja hue'ñana johua'i ëjère t'iañu'u cajë saise'eje pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye t'ímese'ere sahuë. ⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo çai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo çai ëaquëna, ute jujani cãë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cui'ne: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsi huëni johua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijë'ë, a'ri maña mësaru hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' ⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsi ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, t'iañe pama'coni yëquëre cui'ne mësarureje çme isiye'ni? Saijë'ë. Iti isi hue'ñana sani huerojë'ë, mësaru tsëo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe t'itapi, huejaquë. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato i ja're çoni cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro s'io huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je t'itahuë, yequë nomi tsi t'itani cahuë: 'Èjaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.' ¹² Jaje cajëna, i'pi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaru, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësaru sëtasiçohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i t'e'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë t'ë'ña. Yequëni isipi, caya mil t'ë'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere johua'i tutu pa'iyë ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona. ¹⁶ Cinco mil t'ë'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil t'ë'ña se ne çopi. ¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yequë caya mil se ne çopi. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicono, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi co'ipi, johua'i ëjaë. Co'ini johua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa t'itapi, cinco mil t'ë'ña isi cuañosiquëpi. T'itani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Èjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne çohuë, iye më'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're çoni sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Èjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yequë caya mil se ne çohuë, iye më'ë tse.' ²³ I

Ējaēpi capi, ite: 'Ai de'oji, mē'ē de'o jo'yaē'ē, nuñerepa pa'i a'ē. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquēni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yē'ē ja're conī sihuajē'ē.' ²⁴ Jaē te'e mil isisiquēpi tītani capi, i Ējaēre: 'Ējaē mē'ēpi paire oima'quēpi mē'ē tama'tona coa tijaquē cui'ne mē'ē ti jea ma'ñere tēaquēre asayē. ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquē sani mē'ē curiquē yejana yahuehuē. Iye mē'ē curiquē dacaē'ē.' ²⁶ Caquēna, ējaēpi sehuopi, ite: 'Jo'yaē co'aque cui'ne josaē. Yē'ēpi yē'ē tja ma'ñere tēaquēpi cui'ne yē'ē jeama'tore tēaquē pa'iyē asaquē sēte. ²⁷ Ja do'ire yē'ē curiquē bancona tēoyere paē'ni. Tēosiquē pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquē nera'huē, yē'ē tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojē'ē, curiquē tē'ña. Sioni isijē'ē, diez mil tē'ña paquēna. ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquēni ai jerepa se isiyē pa'iji. Isina, jaiye tēto saquēna, nēase'equē paye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are peoquēni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' ³⁰ Jaje cani capi, iquē co'a jo'yaēre: 'Tseani jeocojē'ē, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji quij'coja'quēre.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

³¹ Pai Mamaquē pai ējaērepa cuañequē huiñaohua'ipi tē'ijaisiquēpi daisi maca i de'o ñu'i saihuēna ja'ruja'quē api, cuañequēre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ē, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quē api, yēi ñamare cui'ne cabrere ñaquēpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ēja te'tena yēi ñamare cui'ne ari te'tena cabrere huahuesipi, ti tsēcapēase'e. ³⁴ Ja maca pai ējaēpi caja'quē api, i ēja te'te pa'icohua'ire: 'Daijē'ē, mēsaru yē'ē ja'quē ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijē'ē, ma'tēmore mēsarure caquē yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ēa ju'ina, mēsarupi de'hue aohuē. Oco ēa ju'ina, cui'ne ocuahue. Mēsarupi huē'le peoquēpi coa cu'iquē paē'ē. Pa'ina, pēa hue'ña isihuē. ³⁶ Caña peoquē pa'ina, mēsarupi de'hue isihuē. Ju'iquē paē'ē. Pa'ina, yē'ere do'i sani ñahuē. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquē paē'ē. Pa'ina, dani ñahuē, yē'ere.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ē: 'ĶĒjaē, je yēhua mē'ere ao ēa ju'iquēre ñani aore'ni, panita'a je yēhua oco ēa ju'iquēre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a Ķje yēhua huē'le peoquēpi coa cu'ina ñani pēa hue'ñana isire'ni? Panita'a Ķje yēhua caña peoquē pa'ina, ñani isire'ni, ju'iyē? ³⁹ Panita'a Ķje yēhua ju'iquēre mē'ere ñare'ni? Panita'a Ķco hue'ñana cosiquēpi pa'ina, sani ñare'ni mē'ere?' ⁴⁰ Cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'aye mēsaru jaohua'ire yē'ē yo'je tsani a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajē de'oye yo'ose'e cato jare yē'ēni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

⁴¹ Ja maca cui'ne Ējaēpi caja'quē api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijē'ē, yē'ē quē'ro pa'ima'pē nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijē'ē, huatire cui'ne i jo'yare caquē toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ēa ju'ina, mēsaru aoma'pē paē'ē, yē'ere. Oco ēa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuē. ⁴³ Huē'le peoquēpi coa cu'iquē paē'ē. Jaje pa'ina, mēsarupi pēa hue'ña isiyē pahuē. Caña peoquē paē'ē. Pa'ina, mēsarupi isima'pē paē'ē. Ju'iquē paē'ē. Pa'ina, mēsaru dani ñaño pahuē. Cosiquē paē'ē. Pa'ina, sani ñama'pē paē'ē, mēsaru.' ⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ē, ite: 'ĶĒjaē, je yēhua mē'ere ao ēa ju'iquēre panita'a oco ēa ju'iquēre, panita'a coa cu'iquēre, panita'a caña peoquēre panita'a ju'iquēre, panita'a cosiquēre ñajēta'a coçaiye pare'ni?' ⁴⁵ Jaje cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api: 'Nuñerepa cayē, iohua'ire teaye pa'i paire ñajēta'a coçaiye pajē cui'ne yē'ereje ai jerepa ti necaiye pahuē, mēsaru.' ⁴⁶ Jaje casi maca iohua'ire saija'cohua'i a'ē, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ē.'

26

Jesure Tseñe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mēsarupi tsoe asayē, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egítopi etajē pa'ise'ere cuasajē tsi'sini yo'oye tja ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquē tseā cuañosiquē pa'ija'quē api, que cuañoja'quēpi."

³ Ja mu'seña Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paē'ē, Caifás Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaē jai huē'e hue'se daripēna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojē tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuē, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquēta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseñe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuē.

Huēo Sēñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huē'ere Jesús paji'i, Betania daripēre ja'ju dahuē ju'iquē hue'yosiquē huē'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quēna huē jai do'i quēna huēna de'o sē ma'ñapi tūmēsiconi cajico dacopi tsoi dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i sjo'pēna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pējē ca huēohuē.

“¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cõcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco.”

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

“¿Me yo'ojë josa caye'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. ¹¹ Coa si'anë mësaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësaru acohua'ire. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mësaru pama'pë pa'lja'cohua'i a'ë. ¹² Yë'ë sjo'pëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Coa si'a huë'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jaje quëajëna, pajje iote huqñëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e.”

Judaspi Jesure Yehuoqe

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ “¿Je ja'ye sa'ñe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?”

Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë të'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jahua'i jë'ñana isisi' i caquë co'epi.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

¹⁸ Cajëna, i'pi capi, johua'ire:

“Saijë'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajë'ë: ‘Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're cõni Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'i,’ caquë jëjo saopi.”

¹⁹ Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

²⁰ Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're cõni paji'i. ²¹ Pa'i ja yë'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mësarute, mësaru aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api.”

²² Ja maca jaje caquëna, jahua'ipi ai oi ëayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe johua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ejaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

²³ Cajëna, jahua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yë'ë ja're cõni te'e quëna de'huana aiquëpi iti yë'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tseja jeo cuañoja'quë. ²⁴ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

²⁵ Ja maca Judaspi, iti cosoquë tseja jeo cuañoja'quëpi ite capi:

“¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë.”

²⁶ Ja yë'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jë'ñapi panpë ini Maija'quëre de'o'ji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jë'ñapi ini Maija'quëre de'o'ji caquë seni johua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. ²⁸ Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca neõñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cõno ucuye paja'quë a'ë, mësaru ja're cõni, yë'ë ja'quë cuañe të'tena mësaru ja're huajë o'sa cõno ucuye ti'a macaja'a.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. ³¹ Ja maca Jesupi capi, jahua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jeosi'i, yëi ñamare ñacaicquëre. Huani jeosi maca yëi ñama huahuesi-cohua'i pa'lja'cohua'i a'ë.’ ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë.”

³³ Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jëosicohua'i pa'itojë yë'ë cato pañë.”

³⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ère. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë.”

³⁵ Pedropi capi, ite:

“Më'ë ja're cõni ju'iñe pa'ito ju'iñe, yë'ë. Coa caye pañë.”

Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Seña

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're cõni t'i'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. T'i'ani capi, jaohua'ire:

“Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'ruj'ë.”

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyë, yë'ë joyopi, jüni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye macana pëaj'ë, cui'ne yë'ë ja're cõni sëtasicohua'i pa'ij'ë, mësarujë.”

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaronna tsiapi yejana simeni üi seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:

“Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne t'i'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre nejocaj'ë, pañi yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa më'ë yëyepi yo'ose'e pa'ijaquë.”

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë t'i'api, tsoe cãisicohua'ipi uijëna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quëco t'i'añe pare, yë'ë ja're cõni te'e hora macaje? ⁴¹ Sëtasicohua'i pa'ij'ë. Cui'ne seje'ë, co'aye mëiñena, tãisicohua'i pa'iyë paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji.”

⁴² Tijupë sani cõni seji'i, ñeje:

“Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa më'ë yëyeje yo'ose'e pa'ija'quë.”

⁴³ Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i cãisicohua'ini t'i'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huëo ca'a do'ire sjo meina, cãë'ë. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naëpi Maija'quëre sësi'i caquë toasoñe acore. Ja'rë i case'eje pa'ye caquë seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Cajj'ë, cui'ne huajëj'ë. Tsoe t'i'api, Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. ⁴⁶ Huëij'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre yehuoja'quë.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas tãtasi macaje. Jaë cato doce soisicohua'i aquë paji'i. Cui'ne i ja're cõni jai pai daë'ë, hua'ña cui'ne tara cõni cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judio pai aiohua'i jëjo daocohua'i paë'ë.

⁴⁸ Judas iti yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:

“Yë'ë ñni sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseaj'ë.”

⁴⁹ Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:

“¿Pa'iquë, ye'yaquë?”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquë'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajepi hua'tiyo dutani cajorose'e tëto tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre pañi. ⁵² Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“De'huaj'ë, më'ë hua'tiyo jo pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijëna, ju'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil huññaohua'ire jëjo daouna, cõcatira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye t'i'acquë'ni, jaje yo'o ja'ñe a'ë, ca nëose'e?”

⁵⁵ Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësarü yë'ëre tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi cõni tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësarü ja're yë'ë pa'i Maija'quë huë'ëpi ñu'i ye'yaquëna, mësarü ti yë'ëre tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'ë. ⁵⁶ Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ëpi t'i'ajaquë cajë.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jeoni cati saë'ë.

Judio Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tujji'i, pa'i ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're cõni ja'ruripi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ìte tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judio pa'i yo'oye ñani ca tējicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini tija'ni Jesure huani jeoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a tija'ne pañuë, ìte sañope ca ja'ñe. Jaje tija'ma'pë jai pa'i ìte coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tēji huë'ñarepa sañope cacohua'i daë'ë. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: "Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api."

⁶² Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nēcani capi, Jesure:
"¿Ti te'e yë'opojë sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?"

⁶³ Jaje catojë Jesús ti cama'ë pajji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ìte:
"Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajj'ë, cayë. Quëajj'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani."

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ìte:
"Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayejë. Cui'ne mësarü ñaja'cohua'i a'ë, Pa'i Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina."

⁶⁵ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñuquë. Jaje yo'oquë capi:

"Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?"

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

"Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji."

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi tē'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosaicapi tē'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ìte:

"¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajj'ë, nepi më'ëre tēto're'ni?"

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato huë'se yejare ja'rusicuëpi ñujji'i. Ñu'ina, pa'ire necaico i quë'rona tsiojani cao, ìte:

"Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're cõni cu'i pa'isiquë aë."

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i huë'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

"Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?"

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, ìti maca pa'icohua'ire:

"Iquë Jesús Nazaret aquë ja're cõni cu'i pa'isiquë api."

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tija'pë coso copi:

"Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë."

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca ìti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ìte cahuë:

"Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayequë tija'ne pa'iji, huesëye peoye."

⁷⁴ Cajëna, ìpi capi:

"Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarü."

Jaje ìtire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e: "Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë." Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i'i.

27

Pilatona Jesure Isiyë

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judio pa'i aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jëja ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona ìti yeja ëjaëna jisihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi tē'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yē'ē yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jēoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Mē'ëse'e yo'ohuë cajē'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe gese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yē'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare huerofnu'u, tìohua'ire taja'a yejare” cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'eji. ⁹ Jaje tì'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë tē'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yē'ëre cuañese'ejë pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Mē'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Mē'ë case'ejë pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë mē'ë, mē'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saoque yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoque paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yē'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'lo paire cui'na cõni yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo cãni ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jēoja'quëre cajë'ë, cahuë. ²¹ Pai ëjaëpi tìjupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tìjupë cui'ne cui cohuë:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa tì'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yē'ëpi iquë de'lo paire huani jeo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jeo do'i tõmejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je quëni huani jēoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care

suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne sïopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“Pa'ijë'ë, judío pai ëjaërepal!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi sïopëna të'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quese'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre t'i'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana t'i'ahuë. Jaje cani cayë, pai sïopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa çonona sëjeñe çoni ço'mesicore ocuahüë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quësi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care çnepi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje cayë t'i'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a çnepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tējini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne i sïopë sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sëhuë. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQÜE API, JESÚS, JUDÍO PAI EJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'ë, i ja're çoni, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë sïopë api së'cuijë saë'ë, ite ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sëte yure co'ye huasoje'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nëcajë'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije, fariseohua'ije cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nëcaëna, sehuoye patira'pi, maire. ⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paji'i. Jaje pa'isiquëre sëte yure Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire ‘yë'ë cato Diusu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ije i ja're çoni quesicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iolepa de'o nëji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'pi: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja cayë cato caji: Yë'ë Diusu, Yë'ë Diusu, çme nesi'quë yë'ëre jeçoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i çonore saë tējini soquë tarapëna hue sëoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'okuëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui' copi. Ja maca juni huesëpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tēhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yeja'je ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalem daripëna cacahuë. Cacañëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴ Ja maca Capitán cui'ne i ja're çoni Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cuyë ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: “Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi çocajë tuisicohua'i. ⁵⁶ Jaohua'i ja're çoni paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co çoni paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josëpi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajëcore pana i tseçona çapi, quëna yeja përepëna

coje nesicona. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni sajli'. ⁶¹ Cui'ne jarote pa'è'e, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tñhare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Tj'ani cahuë: "Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, 'Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.'" ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire 'Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coni tējijerepa cosoyepi."

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

"Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë."

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripë de'oyerepa de'huani iti coje sjo quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cuye paji'i. Ja cato Ëjaë huññaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona tñtani yo'opi, quëna pë coje sjosiconi ne tãoni jo ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'l capi po yëioje pa'iorepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jëosiquëre mësaru co'eye. ⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite o'a sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaru Galilea ja yë'ta'a tñ'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaru.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e."

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure jre papi cajë i quëona su'cajë de'oquëre pahi cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsjre. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji."

Soldado Pqi Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i huë'ñana sani si'aye jöhua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're coní cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

"Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë cani huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.'" ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa tñ'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cõcailja'cohua'i a'ë, mësarute."

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare jöhua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

"Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i huë'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësaru ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a." De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaiáspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ère quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa. Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jeoni ponëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'ahua'i i pa'i hue'ñana sani johua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tēi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi.

¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ère ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ère.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu tē'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe t'api, Maija'quë cuañe tē'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jeoni yeque cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés con i hua'i huäterë jeo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tējina, huäterë jeoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi con i yohuëre ñu'ijë huäterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani johua'ire soiña. Soina, jaohua'ijë pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cõcaicohua'i ja're con i yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë

(Lc 4.31-37)

²¹ Jeo saiscohua'ipi capernaum daripëna sa t'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. ²³ Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ère.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe setëña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañëne sehujë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa ti'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ye'ya tëjini pai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan coní cacareña, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna tseani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jëouña. Jëouna, huëni si'aohua'ire aña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Na'iquëna, ësë caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³ Si'a pai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona. ³⁴ Tsi'sirena, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësëquë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Lc 4.42-44)

³⁵ Ja yo'o tëjini pëani cani nea huë'ñarepa huëni saquëña, pai peo huë'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i coní tuteña. ³⁷ Tuni ti'ani ite careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Jesús pa'i huë'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

⁴² Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴ “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuañëquë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tsiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a huë'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo huë'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a huë'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tëjini, ti'upë Capernaum yejana co'i copí. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³ Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i huë'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca huë'ñana casareña. ⁵ Jujucajë'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'ipi pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i juyopi iohua'ipi cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? ⁹ Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.’ Pãnita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ñni saijë'ë.’ ¹⁰ Jaje

pa'ito mäsarute jñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere saï de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

¹¹ “Më'ëni cayë, huëjjë'ë. Më caïcore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹² Jaje caëña, ju'iquëpi i çai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëña, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, maï ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soipi

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani couña, jaira të'tëpana. Sani couna, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña. ¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i saï huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëña, asani i ja're saquëña.

¹⁵ Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i çoni te'e ñu'ijë ateña. ¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're çoni ñu'i aina, ñaquë ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mäsarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're çoni cui'ne co'acohua'i ja're çoni ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahué. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Señe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aïma'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aïma'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aïma'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aïma'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're çoni pa'ito? Ipi pa'ito aïne pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aïma'pë seja'cohua'i a'ë.

²¹ Ai ju'i çare huajë çapi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë çapi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji. ²² Cui'ne huajë cuiya'i çonore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i çonopi o'saquë qui'co joïye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, çono cui'ne topëje çoni. Ja do'ire huajë cuiya'i çono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsoja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tëahuë. ²⁴ Tëajëna, ñani fariseo païpi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajëna, ipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mäsaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i çocohua'ipi aïne peoquëna, ai ëa ju'ijë. ²⁶ David cui'ne i çocohua'i çoni cacani açore Maija'quë ña hue'ñana tëose'ere aë'ë. Iye aço cato Maija'quë huë'ë ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesese'e paj'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani païpi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. ²⁸ Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pai tsi'si huë'ena Jesupi tïjupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paj'i. ² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nęcani iye maca jopore pana dani nęcajë'ë.”

⁴ Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'okuë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeo'ne?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi johua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pi'ñajë'ë.”

Caquëna, pi'ñapi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pai etasico-hua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're çoni.

Jaira Të'tëpare Jai Pqi Pa'iyë

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're çoni saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'okuëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'o'jëna. ¹¹ Cui'ne huatlohua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jarona i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëna cayañoa pa'lohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatlohua'ire eto sao tutu iñaña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedroro hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamajë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'o'jë aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajehua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'o'ji, caye pa'ina.

²² Cuãñese'le ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebure hue'equëpi yo'o'ji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saokuë yo'o'ji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë: “¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saokuë'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'o'jëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuaquë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'o'jë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'okuë pani tsoe carajais'quë yo'oye pa'iji.”

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huënita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiye, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tējijani caëña:

“Ñore pa'iyë, ja'coje pa'lohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'lohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tjjupë Jesús jaira t'ët'ëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si dajëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, païse'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ "Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tompëi. Tomëina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomëni esa mëapi, peo yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ëšëpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tompëi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pispipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tompëi. Tomëni mëani jaiye de'oye quëjji'i. Iti ca yequë ñëapi quëjji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëjji'i."

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:
"Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë."

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're coni pa'icohua'ipi setëña: ¿Iohua'i ñañena con ique yo'oyere quëaë'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, ipi sehuoña. Sejëna, Jesupi caëña:

"Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi con caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e saï de'huacaiye peojaquë caquë quëayë."

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequeje:

"¿Mësaruru iye quëase'e asa tija'ña pa'ne? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa tija'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tompese'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jëoñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa'ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tja'ne peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejajë pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë."

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

"¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña mijaja'coni tija'ne pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tija' ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sëte asa tija'jë."

²⁴ Caëna, cui'ne:

"De'hua mësaruru asase'ere yo'ojë'ë. Mësaruru yecohua'ire cuëcueni isiyëje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiyë pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji."

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

"Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, jose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caji. Cani tējini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tëto saji. Yo'ocquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'ocquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, jo yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tëasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye."

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coní caquë quëara'ye johua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijê pëa huajjê pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye johua'i ñahe ayepi caquë johua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Johua'i ñahe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are j ye'yacohua'ise'ere si'aye j quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuqñeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je t'ë'huina jëñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coní sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëña.

³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, j sïopë t'ëo pacona t'ëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuañeña. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijj'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jëo nëquëña. Cui'ne jairajë tsiña de'huajë pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacajji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je t'ë'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa coní jaiye huëtoje ipi naë t'ëte jëaëña. J jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Nami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajj'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijj'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pëpëre aijj'ë pa'ijj'ëna, ¹² Huatiahua'ipi asani seña: “Sese quë'rona jëjo saojj'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijj'ë caëna, etani sani sesena cacarena. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjê jai hua'que t'ë'tëpapi t'ëmëjê jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sesere ñacacohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Nu'ina, jte ñani si'aohua'i ca'rarena. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacacohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e coní. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijj'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're coní sani pasi'iquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pani sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijj'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajj'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Cq'core Patoye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohueja'a cui'naëpi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira têt'èpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi, ²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaij'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're çoni saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui'l huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'lico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja çoñe päëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña. ²⁸ Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jëouña. Ja maca asaña, tsoe io capë co'yasico pa'iyë. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i çana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'iyerepa pa'iyë ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catoje Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. ³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaona.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huuu maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro çoni Jacobo çoni cui'ne Jacobo yo'jei Juan çoni sateña. Yecohua'i çoni saiyë ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena t'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna.

³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarü ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi çoni ju'isico pa'i hue'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'okuëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani açore açojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're çoni. ² Huajë mu'se t'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o t'ia ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ijë mai ja're çoni pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a hue'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o t'ia ma'ñe yo'oye päëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cui' ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquë cuañëña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, aço tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:
 “Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.
¹¹ Cui'ne yequë hue'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësaru quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë ñoñe pa'iji, johua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa saïne pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye saïne paji'i.”
¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'yena ponëñe pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejena, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe
 (Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacacohua'i pa'ise'ejë pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, sjope tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jëosi'i cacota'a huani jëoñe ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jëoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jëoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini a'o ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiyë pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isinije isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë sjope're.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caña:

“Yurepi Juan oco doquë sjope're quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan sjope quë'ërajia'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jëoni sjope yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsjona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jëoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
 (Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, johua' i yo'ose'ere, cui'ne johua' i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohueja'a johua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiyë. Jaje ñani Jesupi saiji cani hue'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua' i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua' i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiyë johua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana a'o maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, johua'ire aõne.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña johua'ire:

“Mësarupi aõjë'ë.”

Caquëna, johua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yé'quëpi sani veinte mil tē'ña do'ire papi pan hueroni aōñe?”

³⁸ Cajēna, Jesupi caēña:

“¿Je sq pan paye'ni, iño? Sani ñajē'ē.” Caquēna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'í.”

³⁹ Cajēna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'í tayahuēna ja'rujē'ē, caēña. ⁴⁰ Caēna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsēcapēa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ñi ma'tēmōna ñaquē de'oji caquē Maija'quēre pēpani, panre i ye'yacohua'ina isña. Isiquēna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'í ani sihuacohua'í pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuēa hua'ina cojē. ⁴⁴ Ja pan aísicohua'í cato cinco mil emēohua'í pateña.

Oco Da'ca Ēmēje'ēja'a Cu'iyē

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijē'ē, yohuēja'a Betsaidana. Yē'ēse'e paire saiyē caquē pēpa tējini sasi'i, caēña. ⁴⁶ Saiyē, caquē pēpa tējini ai cutihuēna Maija'quēre casi'i caquē saquēña. ⁴⁷ Nami de'osi maca Jesús te'í yejare pa'ina, yohuē saísicohua'í cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'í i ye'yacohua'í ai yo'ojē cō'mejēna, ñaēña, tutupi sañope tutuquēna. Je'nē ñata tome maca Jesupi oco da'ca emēje'ēja'a nēcaquē saquēña, i ye'yacohua'í quē'rona. Coa sa tēto sasi'quē saiyēje pa'ye saquēña. ⁴⁹ Oco da'ca emēje'ēja'a nēcaquē saina, ñani huati pa'ima'co cuasajē quēquēni cuihuē.

⁵⁰ Si'aohua'í ñani quēquēni cuijēna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojē cama'pē yē'ē a'ē. Ca'rama'pē pa'ijē'ē.”

⁵¹ Jaje cani jōhua'í pa'í yohuēna aya mēina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oquē'ni cuasajē ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, jōhua'í joyo jēa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuyē

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni tī'areña, Genesaret yejana. Jarona jōhua'í yohuē sēa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuēpi sa tumasi maca Jesu api cajē ñareña. ⁵⁵ Nani ja maca si'a hue'ña cu'ijē ju'icohua'ire da huēoreña, caí saihuēre uijēna, Jesús quē'rona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripēana saina, tsio huē'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquē cajē. Jesure ai seteña, mē'ē ju'í caña patoni ju'icohua'í co'yajajē cajē. Si'aohua'í i ju'í ca patocohua'í co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñē

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quē'rona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'í tsio dateña, Jerusalēnpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajēna, Jesús ye'yacohua'ipi jēña tsoama'pē aē'ē. Jaje tsoama'cohua'ipi aijēna, ñani cue'cuehuē, si'si jēñapi aiñē cajē. ³ Jaohua'í cato ja yē'ta'a aō aima'nē jēña tsoajē'ē. Aipē case'ere yo'ocohua'í paē'ē. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi aō huero huē'ñapi co'ini ai jēña tsoacohua'í pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'í pateña, jōhua'í aipē yo'oye, ucu duruhuēa tsoaye, quēna ne'ña tsoaye, caísi saihuē tsoaye, yo'ocohua'í pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojē mē'ē ye'yacohua'í jēña tsoajē'ē ja yē'ta'a aima'nē case'e yo'oma'pē, si'si jēñapi aiñē'ni?”

⁶ Jaje cajēna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mēsarū coa cacohua'í pa'ijēna, asaquē co'aji Maija'quēre quēcaiquē Isaías ñeje caquē toyapi:

Icōhua'í cato yē'ēre coa yē'opose'e oiyē cayē.

Jaje pa'iquēta'are jōhua'í joñoapi yē'ēre oiyē pañē.

⁷ Jōhua'í yē'ēre señē cajē yo'oye do'í peoye a'ē.

Coa paise'e cuañese'ere ye'yajē yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojē mēsarū Maija'quē cuañese'ere yo'oma'pē yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuēare tsoaye, quēna ne'ña tsoayerē cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caēña, Jesús yequeje:

“Mēsarū aiohua'í case'ere yo'oñu'u cajē Maija'quē cuañese'ere tirona jeoni yo'oyē, mēsarū.

¹⁰ Moisés cato capi: ‘Mē'ē ja'core cui'ne mē ja'quēre de'oye oi sañope cama'ē pa'ijē'ē. Pēca ja'core cui'ne pēca ja'quēre sañope co'aye caquēre cato huani jeoñe pa'iji.’ ¹¹ Jaje case'e pa'iquēta'are mēsarū caye pa'iji: ‘Ja'quēre cui'ne ja'core coçaiye pañē. Si'aye yē'ē paye Maija'quēna isihuē.’ ¹² Jaje mēsarū cani cayē, ja'core cui'ne ja'quēre coçaiye peoji,

cajë. ¹³ Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaru.”

¹⁴ Tjijupë Jesús soini capi, paire:

“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësaruje asa tija'ne pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojajiñe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Jaji paire si'si neñe a'ë.”

Yeque Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani paije huesëjajë yë'ere caquë. Yo'okuëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'róna dani do're ja'rúni seço'e, huatire eto saocajë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ë, yeque yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aïñere sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, iopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aïchua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco saijë'ë, de'oji.”

³⁰ Caëna, huë'e tija'ni ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Fujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis daripëaje tëto sani Galilea jaira tija'ëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne huaj'huaj coca caquëni dareña. Dani paco co'yacajë'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'okuë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'okuëna, asama'cohua'ijë asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ijë cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aojë

(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aïñe peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aïñe peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aïma'cohua'ini jëjo saocuë pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me ñño cato hueroni aojë'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeña, tayahuëna ja'rújë'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni

huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire saiye cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuëja'a Dalmanuta vejana.

Pai Yo'o Tí'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tí'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tí'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë? Care payë, mësarute iñoñe peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe
(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huanëyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarú? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iyë, cui'ne asama'pë pa'iyë, mësarú cajoropi? ¿Yë'ë ja're jaiye pan nese'e cuasaye pañe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿ajëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, ipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana tí'areña. Tí'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani caji'quë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana není ina patoquë, sequëña, ¡De'hue ña cuañoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cui'ji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tujupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasicuë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saokuë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní Cesarea cui'ne Filipino jeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Eliáspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëaye
(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pai ëjaohua'ijë coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña.

³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Nani Pedrorre tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huanëyëj'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuij'ë, yë'ëre. ³⁵Jaje pa'ina, i pa'iyë jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë t'ija'quë api. ³⁶Jaje pa'ina, iquere cöcaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña t'iasicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷Joyore nejosiquë pani yecore t'iañe peoji. ³⁸Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë päini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huññahua'i ja're dai maca.”

9

¹Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarua acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

²Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëña. Jaronä i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³Miacorepa iye yeja caña joja t'iañe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyëje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. ⁴Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're necajë cocare cajëna.

⁵Ja maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa ñno pa'iyë'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e pjsiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësarua ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe setëña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë.

¹¹Jaje pa'ina, Jesure setëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, cayë'ni?”

¹²Cajëna, ñpi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huajä'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajje ñte coeja'cohua'i a'ë, cajë.

¹³Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyëje yo'ohuë, toyase'e cayëje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're conï sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jëoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jähua'i ja're?”

¹⁷Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸Huatipi ñte de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opojä'a mëaquë cui'ne cuji qu'i'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocajë'ë, caquë seni jujahuë, ne t'iañe peojëna.”

¹⁹Caquëna, Jesupi caëña:

“¡Majja'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësarua ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je jaye tsoerepa mësarute quëcoquë cöcai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.”

²⁰Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opojä'a etoquë yo'ouña.

²¹Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²²Yequere toana, tsiayana huani jëosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcajë'ë, de'hue.”

²³Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Çocaij'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jëoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jëoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, j ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Pajje huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús j ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseca cuañisiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³² Jaje quëaquëna, j ye'yacohua'i asa t'ñañe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna t'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarum ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajëna, ja'runi ñu'i doce j ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tëjini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'okuë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Çocaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'lë mamipi caquë huatire eto saoyëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're cõni cui'ima'quëpi yo'okuëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o t'ña ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai t'tere pa'iji. ⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña pajaj'cohua'i a'ë, mësarum Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne taquëre cato, quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana jeo dëo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ëre cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayë më'lë jëtëpi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Më'lë nëcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto tējajë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nëcañoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'lë ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, Diosu cañe t'ëtena te'lë ñacoa hue'equëpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa jsiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi jo señere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësarum sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'ijë'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ijë'ë.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tējini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquēña, Judea yejana. Jarona jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sireña, ye'yaēña, i ye'yaye sēte. ² Fariseo paipi neñañu' u cajē seteña, ñeje:

“¿Nějore jeoñe deoquē?”

³ Cajēna, ipi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mēsarute?”

⁴ Caquēna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ējaēpi nējore jeoco toya ja'o necaquēna, jeocoye pa'iji.”

⁵ Cajēna, Jesupi caēña:

“Ja cato Moisés cuañepi mēsaru joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quē si'aye yeja pa'iyē de'hua maca ēmēre cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pēca ja'quēre cui'ne pēca ja'core jeoni nējona tsoni pa'iyē pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyē pañē. Coa te'ijē pa'iohua'i pa'iyē. ⁹ Ja do'ire nējore jeoñe co'aji, Maija'quē de'oye ñacai tsiōse'ere.”

¹⁰ Huē'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare señi coreña, nuñerepa asañu' u cajē.

¹¹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Nějore jeoconi yecore huejaquē pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye nējore paquēta'a.

¹² Nomioipi ējēre jeocoscopipi yequēre huejaco pani ēmēre yo'oco, ējēre pacota'a, jaoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quē'rona tsire dareña, ipi papicaija'quē cajē. Jaje yo'ojēna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pē Jesús quē'ro cajē ēsereña. ¹⁴ Jaje ēsejēna, Jesupi ñani pēi caēña, jaohua'ire:

“Coa ñajē'ē, tsire johua'ise'e daijajē, ēsema'pē. Ma'tēmo cato jaohua'ijē pa'iohua'i tsecoa.

¹⁵ Nuñerepa cayē, mēsarute. Maija'quē cuañe te'te cacaye peoji, tsijē pa'iohua'i pa'iyē pani.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani sjo'pēna jēñapi patoquē de'oye pa'ijē'ē, cacaquēña.

Posēpi Jaiye Co'amaña Paquēpi Jesure Case'e
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huē'huē tōme dani do're ja'rūni caēña:

“De'lo ye'yaquē, ¿me neja'quē a'ni, ti pa'iyere t'asi'i cani?”

¹⁸ Caquēna, Jesupi caēña:

“¿Me yo'oquē yē'ere de'oquē caquē'ni? Peoji, de'oquē. Coa Maija'quēse'e de'oquē pa'iji.

¹⁹ Maija'quē cuañese'e mē'ēpi asayē, paire huani jeoma'ē pa'ijē'ē. Yequē paconi yo'oma'ē pa'ijē'ē. Co'amaña ñama'ē pa'ijē'ē. Cosoma'ē pa'ijē'ē, yecohua'ire. Mē'ē ja'quēre cui'ne mē'ē ja'core de'oye oi necaijē'ē, co'aye cama'ē.”

²⁰ Caquēna, Jesure ipi caēña:

“Ye'yaquē, yē'ē cato tsihua'ē pa'inēna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuē.”

²¹ Caquēna, Jesupi ite oi ñani caēña:

“Ja yē'ta'a te'lo carapi. Sani si'aye mē'ē co'amaña isijē'ē. Isini ja curire peocohua'ina coa isijē'ē. Jaje yo'oni ma'tēmona jaiye paja'quē, isi tējini daijē'ē, yē'ē ja're conī.”

²² Jaje caquēna, posēpi oi saquēña, jaiye co'amaña paquē sēte.

²³ Saquēna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caēña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tēmo ma'a cacaye ai jēaji.”

²⁴ Caquēna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajēna, Jesupi ca coñña:

“Huau dohuē, curiquēpi si'aye t'iañē cuasacohua' ma'tēmo ma'a cacaye peoji. ²⁵ T'iañē pajī, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquēre cato ai jerepa jēaji.”

²⁶ Jaje caquēna, asani ai cuasa co'me huesēsicohua' pa'ijē'ē seteña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua' pa'ija'cohua' a'ni?”

²⁷ Sejēna, Jesupi jaohua'ire ñani caēña:

“Pai cato ne t'iañē peoji. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē cato ne t'iañē pa'iji. Maija'quēre cato si'aye ne t'iañese'e pa'iji.”

²⁸ Caquēna, Pedropi caēña:

“Ejaē, yēquē co'amaña si'aye jeoni mē'ere tuē'ē.”

²⁹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Huē'ere, a'yēohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quēre, ja'core, nējore, mamajēre, yejaña yē'ē do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua' pani, ³⁰ iye yejana

cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'yere t'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalëna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi johua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

"Ñañë, mai Jerusalëna saiye. Jaron a Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë."

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e
(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:
"Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë."

³⁶ Cajëna caëña:

"¿Iquere necaiye'ni?"

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

"Më'ë cuañë te'te de'o huë'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë."

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

"Mësaruhuesëjë coa señë. ¿De'hue mësaruhuesëjë seje çono ucu t'ija'ne panita'a de'hue mësaruhuesëjë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani t'ija'ne? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë."

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

"Yëquëje yo'o t'ija'cohua'i a'ë."

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

"Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañoñeje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'ñe isiyë peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina."

⁴¹ Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

"Iye yeja cuañë ëjahua'i cato si'aye ëjahua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne johua'i meñe acohua'ipi ëjahua'ire pa'ë, cuasajë johua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaruhuesëjë cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'ye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë pa'ë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë da'ë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë da'ë'ë."

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna t'iasicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai çoni. Jaro eta huë'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

"¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare çocaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!"

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ite careña:

"Cama'ë pa'ijë'ë."

Cajëna, ai jerepa tutu ca çuñña:

"¡David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!"

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

"Daijë'ë cajë'ë, ite."

Caëna, ñama'quëre careña:

"Ai pequë maca huëni saijë'ë, i quë'rona. Më'ëre soiji, iipi."

⁵⁰ Carena, esa i ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ite:

"¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?"

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ite:

"Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë."

⁵² Caquëna, Jesupi ite caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana t̄'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'i Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani t̄'a maca mësarú ñajaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni t̄ejini jeo daija'cohua'i a'ë, cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore t̄'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani jte joyereña.

⁵ Joyejëna, iti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani johua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai johua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cañë maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecue David maca cuañë maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're cōni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Natasí mu'se Betaniapi saijëna, Jesure aji ëaëña. ¹³ Aji ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaña. Nëcaona, iti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, iti quëima'a tēcahuë sëte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocuveye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén t̄'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre së huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësarú cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Nami de'oquëna, Jesús pai daripëpi t̄irona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuenese'e

(Mt 21.20-22)

²⁰ Natasí mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesëscipi pa'iona, ñareña.

²¹ Nani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, jte:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiyë pa'iji. ²⁵ Maija'quëre së maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësarú co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësarú ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësarú tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalenna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ēja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite seña:

“¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë éjaëre carena, yo'oquëni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëje mësarute sesil' te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre. ³⁰ ¿Nepi Juan ite doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pa'i? Mësarupi sehuojë'ë.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipei Diosu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘¿Jaje pa'iquëta'are mësarume yo'oje ite care pa'i caje asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pa'i Juanre Maija'quë cocare quëaquë pa'iji, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Pa'iji, te'i pa'i yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, ite tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'oruje ite tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao cop'i. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

⁶ Jëjo saoque pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi ite tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë.”

⁹ Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, ite yeja aquë?” Cani caëña, ite yeja aquë cato dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa u'i quëna pë de'oye ite quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato éjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquë johua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseane pareña, pa'ini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Sañere

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pa'i cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi pa'ire si'aohua'ire si'a yë'ëje maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pa'i éjaëna sañe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe johua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pa'i éjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moisésipi yëquere toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë emëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'ahua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ioje juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'onni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësarua coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huññahua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësarua ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? 'Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.' ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësarua coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi tütani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Ëjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: 'Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyepë pa'ye.' Yeque jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyepi si'aye më asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyepë pa'yepi, ja oiyepi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañe te'te so'ore pa'iyepaji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ije ite seni coñe paëña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

'Yë'ë ëja te'tena jarujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jaje caquëna, jai pai tsi'isicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni jarucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana acoje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre seña cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e

(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijé iti mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato iohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

“i ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coní pai asama'tona setëña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huaño coca cui'ne uihuaye asacohua'i paní quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaiñe peosipi. ⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a huë'ña yeja ñu'cuyey pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tsëani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañëjëna, mësarute pai tsi'si huë'ñana si'sejë pa'ioja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañëcohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'ina huë'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'ñë de'lo cocare quëaye pa'iji, si'a huë'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'ina quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita' pa'ia'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'okuëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'ajji, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëna catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e tofore pa'iquë paní cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë paní co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'isí tsj ëtapëa pa'icohua'í cui'ne tsj mañare pacohua'í ai yo'oja'cohua'í a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ijë coní jëaja'cohua'í a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi iñohe pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'í pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'í caye. ²² Coa cacohua'í daija'cohua'í a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'í, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'í a'ë cacohua'ijë daija'cohua'í a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'í a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'í a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe
(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'lo mu'seña tétu saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañë paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'lo maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'lo eta huëcoo. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë t'ijaji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi t'iaquë tétu saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tétu saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'ëpi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaruru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'ë aquë t'itayerë huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña daïma'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini tütama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute cayë cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aïñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'lo ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'lo maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Nu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna t'ümësiconi dani Jesús s'jopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nescicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecentos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o."

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa cayë'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'lo co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaruru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaruru hue'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë s'jopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huañëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca."

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani jöhua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'lo ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'lo mu'se t'iaëña, o'sa co'me ma'a go ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa t'iaëña. Jaje t'iaëna, Jesús ye'yacohua'ipi setëña:

"¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aïñe jerona sani ne de'huarena aïñe yëquë'ni?"

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saquë caëña:

“Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni tì'ani i ja're saijë'è. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'è ite huè'e aquère: 'Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuè yè'è ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'è.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'è, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani tì'areña, jai daripë. Tì'ani jare Jesús quëase'ejë si'aye tì'areña. Tì'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tì'aëña, iti huë'ña. ¹⁸ Tì'ani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yè'è ja're te'ona aiquëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca johua'ipi sa'ñe johua'ija'a seteña:

“¿Yè'è pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yè'è ja're te'e quëna de'huana aiquëpi. ²¹ Jaje pa'itojé de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyeje saiji. Jaje pa'iquëta'are iTeayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yè'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aiquë caëña:

“Aijë'è. Iye cato yè'è capë a'è.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yè'è tsie a'è. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'è. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa çono ucure paja'quë a'è. Yequë mu'se Maija'quë cuãñe te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaruru yè'ère jëcoja'cohua'i a'è, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jëoja'quë a'è, yèi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yèi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'è.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yè'èpi du'ru saija'quë a'è, Galileana, mësaruru ja yè'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ère jëocotojé yè'è cato më'ère jëone pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ère cayë. Iye ñami ja yè'ta'a cura cayaye yè'ima'në më'èpi toasoñe cosoja'quë a'è, ite ñama'quë a'è caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yè'è cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itojé më'è ja're ju'ija'quë a'è.”

Caquëna, yecohua'ijé cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanía

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e huë'ñana tì'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujé pa'ijë'è, yè'èse'e Maija'quëre sani sesi'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëjji, yè'è joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaruru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'è, çaima'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'è, ai yo'oye pasi'i, iti yo'o maca tì'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje se'i caëña:

“Yè'è ja'quë, më'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'è, yè'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yè'è yëye peoja'quë, coa më'è yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'iquërona sani ñaquëna, çaisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, më'è? ¿Te'e hora macaje sëtasiquëpi ña tì'añe paë, më'è? ³⁸ Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'è, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are më'è capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tjiupë sani ja'rë case'ejé pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne çaisicohua'ini tì'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo çä'quëna ñaco naimopi jameina çä'è,

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosoña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ìje cui'naëpi coso coña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrore ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copï. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasone ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'ëje ti'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'iyë

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Nata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío johua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're conï. Tsi'sini ca tējini Jesure sëasiquëni Pilato quë'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ìte ñani sequëña:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë seni coña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë johua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Cayë

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saokuë yo'oquë paquëña, paipi yëjë sequëni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're conï. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pai ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa ì de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarü judío pai ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquëna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere ì co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje johua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea pa'ini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saokuë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pai ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë sjoëna tē'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ìte cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani ì ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je ì ju'i ca dutareña, queja'quëre.

*Jesure Huani Jeose'e**(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)*

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, paí sjopë tara hue'e hue'ñana paí coca cato. ²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quesi maca. ²⁶ Toyasicore i sjo sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ÈJAÈREPA. ²⁷ I ja're coní caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye t'api: "Co'acohua'i ja're coní que cuañopi."

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña: "¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoní toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi' caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi."

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:

"Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso t'añe paji."

³² Israel paí ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're coní te'e quësicohua'ique ite pëteña.

*Jesús Ju'ise'e**(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)*

³³ Je'nërepa mu'se jopo t'ia maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

"Eloi, Eloi ¿lama sabactani?" Jaje caní caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?"

³⁵ Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:

"Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji."

³⁶ Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

"Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna."

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuiñi juni huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

"Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato pa'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cocaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai paí yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalëna saicohua'ije.

*Jesure Tase'e**(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)*

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi paí yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesiconatani quëna pëpi sjoüña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co coní.

16*Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e**(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)*

¹ Huajë mu'se tēto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María coní huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ëšë pa'ina, sani t'iareña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

"¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?"

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësarú cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, quë sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite oá sitore peoji.
⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrorë quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jaroná ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tãsi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato sietë huatíohua'ire eto sao cuãñosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, ió case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panijë ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tējini Ejaë Jesús ma'tëmona sa cuãño. Jaroná Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ejaëpi çocai cui'ne iji pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tējihuë.

SAN LUCAS

Asajjê Caquê Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huêose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajê jai pai toyahuê, mai quê'ro yo'ose'e're. ³ Jaje pa'ina, yê'êje asare paquê ití yo'ose'e'je pa'ye du'ru huêose'e're papi toyayê, mē'ëna, Teofilo, yê'ê cajei. ⁴ Mē'ëpi mē'ëre ye'yase'e're tñarepa asa t'ajaja'quê caquê.

Huiñaê Quêase'e Juan Coase'e're

⁵ Herodes Judea pai êjaê pa'i maca, te'i Maija'quê huê'e ñacaiquê Zacarías hue'equê paji'i, Abías tsécapê aquêpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quê huê'e ñacaiquê Aarón tsécapê aco paco'ê. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paê'ê, Maija'quê ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'e're de'oye sehuocohua'i paê'ê. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyê caye ti peocohua'irepa paê'ê. ⁷ Jaje pa'iquêta'are mamajêre peocohua'i paê'ê. Elisabetpi mamajêre pama'co paco'ê, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a Jupê aihua'i maña paê'ê.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quê huê'e ñacaiquê pa'icohua'ipi yequê yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsécapê yo'oye paji'i, Maija'quê pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare êojê yo'oye pa'iquê'ni cajê neñajëna, Zacaríasna tome'pi, ití yo'oye. Tome'ina, Maija'quê huê'ëna cacapi. ¹⁰ Cacan huêo sēñere êoquëna, hua'se'ja'a jai pai Maija'quêre sejê paê'ê. ¹¹ Ja maca Êjaê jo'yaêpi huiñaêpi Zacarías huêo sēñe êo saihuê êja tē'tena ñai nēcapi. ¹² Nēcacuëna, Zacaríaspi ñani me neja'quê a'ni caquê quêquê huesëquëna. ¹³ Êjaê jo'yaêpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ê pa'ijê'ê. Maija'quêpi mē'ê sēñe asapi. Jaje pa'ina, mē'ê paco Elisabetpi tshhua'êre pasio. Pacona, mē'ëpi i mami hue'yojê'ê, Juanre. ¹⁴ Mē'ê ite sihuaja'quê a'ê, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ê. ¹⁵ Mē'ê mamaquê cato de'oyerepa yo'oquê pa'ija'quê api, Maija'quê jo'yaêpi. Jaje pa'ipi ja yê'ta'a ite coama'nê Maija'quê joyopi ini pa'ija'quê api. Pa'ina, cuepe êaye neñe coño ucuma'quê pasipi. ¹⁶ Jaêpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Êjaê Diusuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quê ñacaina, iquê Juan de'oye yo'oquê pa'ija'quê api, mai Êjaê pai deojajê. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quê jêjo daoquê Elías yo'oquê pa'isi tuture hue'equê pasipi. Jaêpi pēca ja'quêohua'i ja're mamajê de'oye pa'iyê necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire pgnaja'quê api, Êjaêre de'oye asaja'cohua'ire, mai Êjaê pai deojajê.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quê huiñaê seji'i, ñeje:

“¿Yê'êje ai maca pa'ina, cui'ne yê'ê pacoje aio maca pa'ito me yê'ê nuñere pa'ê caquê asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quê huiñaê ite sehuouña:

“Yê'ê Gabriel a'ê, Maija'quêre necai pa'iquê. Jaje pa'ina, yê'êre ipi jêjo daouna, iye huajê coca quëasi'i, mē'êre caquê da'ê. ²⁰ Jaje pa'iquêta'are yure mē'ê yê'ê nuñerepa quëayere asama'ê pa'isi do'ire cama'quê de'oni cama'ê pa'ija'quê a'ê, mē'ê mamaquêre coa macaja'a iye case'e t'ja ja'ñe a'ê, ití mu'se t'ja'ëna.”

²¹ Jaje yo'oquê Maija'quê huê'ê êo hue'ñana cacasiquêpi tsoe nēina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquê Zacarías etama'quêpi nēi pa'ini cajê utehuê. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ê paji'i. Jaje cama'ëna, ñani caní ñañeje pa'ye Maija'quêre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuê. Jaje pa'ipi coa jê'tê a'uñese'epi capi, cama'quê ponēse'e sête.

²³ Zacarías Maija'quê huê'ê co'asi mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huê'ëna. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsj êtapê de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huê'epi yequê hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ê, ñeje: ²⁵ Êjaêpi yure yê'êre jaje ñacai yo'opi, pa'ipi tsj pama'coa cajê cue'cuema'pê pa'ijajê caquê.

Huiñaê Quêase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quêpi i huiñaê Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jêjo saopi. ²⁷ Nomi tsjio María hue'ecopi emëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquê. Jao cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nēosicopi paco'ê, êjaê David tsécapê aquëna. ²⁸ Maija'quê jêjo daoquêpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pëpayê, mē'êre. Sihuajê'ê. Mai Êjaêpi mē'ê ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, mē'êre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quê jêjo daoquêre ñani quêquêo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye se'co'ê: “¿Me yo'oquê jaje pëpaquê'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quê huiñaêpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijê'ê, Maija'quê mē'êre sihuajuê api. ³¹ Yurepi pai quê'io de'oni mē'ê tshhua'êre pajaja'coa'ê. Paco i mami hue'yojê'ê, Jesure. ³² Jaê cato jerepa pa'i pa'ija'quê

api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai Ejaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai Ejaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuãñequërepa pa'ija'quëpi, i cuãñeñe cato carajaiñe peoja'coa."

³⁴ Ja maca Mariapi Maija'quë huiñaëre seço'ë:

"¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë emëohua'i ja're cõni pa'ima'core?"

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

"Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiyeje tsiõ daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje cui'ne më'ë cajeõ tsëcapë aco Elisabetje tshua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsi pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe."

³⁸ Ja maca Mariapi cao:

"Yë'ë cato Ejaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'ejë yo'oja'quë yë'ëre sihuayë."

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Mariapi Do'i Saiye Elisabet Quërona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea cuti quë'rore pai daripë pa'i hue'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarias cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tshua'ë etapë pa'iquëpi t'itopi Maija'quë joyopi ñoni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

"Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yë'ë jaje yë'ë Ejaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Më'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tshua'ë yë'ë etapëpi sihuaquë teapi. ⁴⁵ Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire."

⁴⁶ Ja maca María cao:

Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

⁴⁷ Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caja'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye necaë'ë.

Yë'ë Ejaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ñte ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

⁵² Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ejaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne ñti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye aõ timëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cõcaji'i, Israel paire.

I jo'yare huãñeyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nõose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toasõ ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Cõase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tshua'ëre cõa mu'seña tija'ëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, ñote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ni ca'nihuë tējañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarias mamire seõñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

"Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji."

⁶¹ Jaje cacona, ñte cahuë:

"¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?"

⁶² Ja maca tshua'ë pëca ja'quëre moñopi ññojë sei'ë:

"¿Ique mamire hue'oye yequë'ni?" ⁶³ Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, ñsirena, ñona toyapi: "I mami cato Juanpi." Jaje toya'ëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacariasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i ñti quëaye asacohua'i ñitire cuasahuëni asa'ñe nëna, señiroja'ë:

"¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tshua'ë?"

Maiipi ñahuë, Maija'quëre papi ìte ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo òmèsiquëpi Maija'quë ìsi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Èjaëre Israel paì Diusure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi ìsipi tutu quë'ire, paìre huasoquëre.

Jaë cato ì jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, ì case'ere quëacaicohua'i tsoe hue'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'ahua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

Ì ca nëose'e huañëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna ìsicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,

Më'ëpi mai Èjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.

⁷⁷ Ì paìre de'hue ìohua'i co'aye yo'ò do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.

Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,

Èsë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api, maire miaja'quë.

⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai

Cui'ne de'oye ì maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.

⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne ì joyoye ai de'opi. Ai de'oquëpi paì peo hue'ña cuene yejare pa'iji, Israel paìre quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e

(Mt 1.18-25)

¹ Ja mu'seña paì èjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcuyey pa'iji caquë cuañepi.

² Iye du'ru macarepa paìre cuëcuyey cato yo'ohuë, Cirenio Siria cuañequë pa'ì maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saìye pa'iji, paì ñape ìohua'ì daripëre pana jaronna cuëcuyey cuañoja'cohua'ipi.

⁴ José cato David tsëcapë aquë pa'iji. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi sani Judea yeja daripë Belënna saji'i, Davidre ça sitona. ⁵ Toya cuañoja'quëpi Belënna saji'i, María ì huejaja'coa ca nëosicopi coañe ti'a huesëtico ja're. ⁶ Jaje sani Belënre pa'ijëna, María coañe ti'aëna. ⁷ jaronna paò, ìo du'ru mamaquëre. Pani caña cañipëpi tunani huequë ai de'huana oao, paì pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore ìohua'ini ñajë pa'ë. ⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Èjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë miañepi ìohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. ¹⁰ Jaje ña quëquëjëna, Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'e, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësaruni si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripëna tsitu'ure çao, mësarute huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Èjaëre papi. ¹² Mësaruni ñani ì api cuasa ja'ñere caña cañipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina ti'aja'cohua'i a'ë.”

¹³ Te'ì Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'ì ma'tëmo acohua'ijë ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihua'ijë:

¹⁴ Sihua'ijë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre,

De'oye pa'iyere pa'ijë'e, ìpi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

¹⁵ Maija'quë jëjo daosicohua'ì ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi ìohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belënna sani ñañu'u, èjaë maire quëase'ere.”

¹⁶ Sani ti'ahuë, Mariare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë gocona oasiquëpi uina. ¹⁷ Jaje ìte ñani Maija'quë jo'yaë ìohua'ire quëase'ere quëareña. ¹⁸ Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña.

¹⁹ Jaje yecohua'ì yo'ojëta'are María cato ìo joyona de'huaò, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'ì si'aye ìohua'ire case'eye paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihua'ijë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'ì maca tsihua'ë ca'ni maña tējajë cui'ne ì mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Mariare ja peoco pa'ì maca quëase'ere.

²² Tsjitu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña tija'ena, Jerusalén daripëna saijë tsjitu'ureje sahuë, Maija'quëna isihu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sète. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: "Si'a ëmë tsj du'ru coacohua'i Maija'quëna jisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë." ²⁴ Ejaë cuañeñepi caji: "Caya pi'are panita'a caya sutere isijë." Ja yo'oyere cajë saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani.

²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë. ²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Ejaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caja'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tējini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

"Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caja'cohua'i a'ë.

³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape johua'i joñoa cuasaye ñahe pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñe pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire."

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsjopi huejani siete ometëca ëjëre pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o seo paco'ë. ³⁸ Ja Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa tōni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana johua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pai Egiptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyëna. ⁴² Jesús doce ometëca tija'ni pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sète. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pai co'i cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne johua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca tija'huë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're co'i ja'rusiquëpi ñu'i johua'i cayere asaquë cui'ne johua'ireje sañope sei yo'oquëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite tija'ë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

"Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?"

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

"¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë."

⁵⁰ Jaje caquëna, johua'ipi cuasaquë cayere asa tija'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca johua'i ja're co'i co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua'o. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi co'i i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

¹ Tiberio César pai ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisanaspi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pai pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase're jëoni ponëne pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere saï de'huaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëcaiquë Isaiaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi t'i'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi pai cui'neje asa cuañoji,
Ne de'huajë'ë, mai ëjaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohuë pa'ise'ere ne tîmë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña pose'e're nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pai ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañon'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“¡Aña tsëcapë acohua'! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere?

⁸ Ponënicohua'i pani, ponënicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye t'i'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quë'i cato cueni toana ëcoo. Maija'quë tsu'upoje pa'.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Añe paquë pani peoquë ja're conï añe pa'iji, te'.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ije oco do cuañon'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre sei'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejëna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute sañere t'i'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë. ¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. Ijo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëtö saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ña de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi. ¹⁹ Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena conï yëhuopi, Juan. ²⁰ Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ña copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Ja yë'ta'a co cuañoma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaça saiona. ²² Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni paije ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pai caye cato José mamaquë paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i,

Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë. Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. ³² Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quë joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuene huesësi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ë pa'ina, jeteyo'je ao ëaye nëi maca ³ huatipi ite neñasi'i, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sête iye quëna përe cuañejë'e, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ite capi:

“Toyase'e caji, Coa gose'e ai pa'iyë peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cütihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'iyëje. ⁶ Iñoni huatipi ite capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiyë pa'iji, yë'ë isiyë yëquëna. ⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ite sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'ë pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Ejaë Diusuni cui'ne ise'ere necajë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tômejë'ë, iye macapi yejana. ¹⁰ Toyase'e caji: Maija'quëpi i huñahua'ire cuañëina, më'ëre ñacajja'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tômequëna, iohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë, Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë.”

¹² Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ejaë Diusure neñama'ë pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jëoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jëo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretne saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se tjaëna, pai tsi'si huë'ëna cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sête. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë

huëni nëcapi. ¹⁷ Nëcaquëna, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëña. Iti maca aquëpi isiquëna, hui'yoquë t'i'api, ñeje toyase'e pa'i hue'ñare:

¹⁸ Mai Ejaë joyopi yë'ëni pa'iji.

Jaje pa'ina, yë'ëna de'lo cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.

Tseja cuañosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.

Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'lo pa'ie isija'quë a'ë.

¹⁹ Mai Ejaë oi necai tëcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre jëjo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pa'i tsi'si huë'e co'aiquëna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuë, ise'ere, pa'i tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajëna, iohua'ire je'nërepa ca huëopi:

“Yure iye mu'se t'i'api, iye toyase'e caye mësaru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë j case'ere merepa de'oye caëna, cajë ai cuasajë sa'ñe cahuë:

“¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquë sête co'ye jujujë'ë, cajú'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequeje cajú'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño më'ë yejare pana yo'ojë'ë, yëquë asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saouquë cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'lo sito pa'icohua'i cayë Maija'quëre quëacaiquëre te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquë peopi. ²⁵ Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pa'i hua'jeohua'i jai pa'i paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i a'ë ja ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pa'i hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidon yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pa'i Israel pa'i ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucayë papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nëcapi Jesure tseani pa'i daripë peo hue'ña hue'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pa'i pa'i daripë paji'i. ³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaró tsi'si hue'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cui'pi.

³⁴ “Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñaë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

“Cama'ë. Jaëte jëoni sajië'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pa'i ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne tãoni eta saji'i.

³⁶ Si'ahua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiahua'ije ite sehujë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuyë

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'ëpi etani Simón huë'ëna cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucajië'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'icopi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni a'ë.

Jesús Jai Paire Jujucayë

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Èsë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pa'i ñapere patoquëna, co'yahuë, si'ahua'i.

⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiahua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoyë, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pa'i peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë t'i'ahuë. ⁴³ T'i'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tët'tëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'yerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Nani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mësi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'rui ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tëjini Simónre capi:

“Hua'i pa'i huë'ñana yohuëja'a sani mësarü yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'irejë neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jëo dëosi'.”

⁶ Cani jëo dëosi maca hua'ipi airepa tímërena, hua'i yo'erëpi tëi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya tímëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'rui Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're con pa'icohua'ijë hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ijë quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tët'tëpana sani jëoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Nëje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuyë yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucayë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'ë. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ijë daë'ë, juju cuañoñu'u cajë. ¹⁶ Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo huë'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'ye ye'yacohua'i con. Galilea yejare si'a huë'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalëpi daisicohua'ijë paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire jujucayë. ¹⁸ Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saiñuëna oasiquëni cuajjë Jesús pa'i huë'ña çareña, ñajaquë cajë. ¹⁹ Dajëta'are caca huë'ñapi jai pai tímësiico pa'i do'ire cacayë pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëteni ju'iquëre pai jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña huë'ña cai saiñuëna oasiquëni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacayë.”

²¹ Jaje caquëna, asani cuañese'ye ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huëoreña: “Paipi yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacayë peoji. Jare Maija'quëse'ye sai de'huacayë pa'iji. ¿Ique'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

²² Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasayë'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquëre jujucayë pai cato yo'o t'ia ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'o'ji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Pai Mamaquëpi te'ipi iye yëja cuañequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se cani ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore jni më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëcani i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, pajje yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equëre ñapi, pa'i do'i saí hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuij'ë, yë'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're cõni saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huë'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secõhua'i cui'ne yecõhua'i cõni ai saihuëna ja'rusicõhua'ipi pa'e'e. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseõhua'i cui'ne cuañese'e ye'yacõhua'i Jesure ye'yecõhua'ipi de'oye yo'oma'cõhua'i a'e, cuasajë sañope ca huëojë careña:

“¿Me yo'ojë mësaru pa'i do'i secõhua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocõhua'i ja're cõni aijë cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icõhua'i cui'ne huajëcõhua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icõhua'ipi co'ecõhua'i a'e, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocõhua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acõhua'ini soisi'i caquë daisiquë a'e, jaõhua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Caquëna, jõhua'ipi Jesure seña:

“Juanre ye'yecõhua'i yo'oye sête aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecõhua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacõhua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja aõ aija'cõhua'ire soisicõhua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacõhua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare cõni pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peõna, aõ aima'pë pa'ija'cõhua'i a'e.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, jõhua'i ñañena cõni ñeje:

“Yecõhua'ijë huajë ju'i care tãani ai ju'i care sëoma'cõhua'i a'e. Jaje yo'ocõhua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca çatipëpi ai ju'i çana sëosicõhua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañõne paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cõno doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicõna. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cõno doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i cõno cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñe pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cõno doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyes'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi cõno ucucõhua'ijë huajë cõno ucuye pañë, o'sasi cõno ai de'oye a'e, cajë.”

6

Jesure Ye'yecõhua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecõhua'ipi trigo tsãña tãajë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti çase'e po'tejë aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acõhua'ipi ñani seil'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cõhua'ini David cui'ne i cajeõhua'i cõni aõ ëa ju'ijë yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicõhua'ise'e Maija'quëna isise'ere aõ aĩñere aõ ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icõhua'ireje aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaõhua'ire:

“Pai Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itoje cuañeñe.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote pajli'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuënesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacõhua'i cui'ne fariseõhua'i cõni cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuënesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcäjë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecõhua'ire capi:

“Sesi'i, mësarate te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰Ja maca si'ahua'ire seña tē'ijani Jesús capi, ju'iquère:

“Mē jētēre mēajē'ē.”

Caquēna, i case'eje yo'opi. Yo'oquēna, i jētē cuenesico pa'isico de'oco paco'ē. ¹¹Jaje yo'oquēna, ñani yecohua'i ai pēti ēaye ñajē ca huēohuē, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajē.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹²Ja mu'seña Jesús Maija'quère seši' caquē saji'i, ai cutihuē. Jaropi si'a ñami Maija'quère seji'i. ¹³Ñata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jējo daocohua'ire. ¹⁴Jaohua'i cato pa'ē'ē: Simón, jare jaēni se hue'yo cosiquē paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquē Jacobo paji'i. Simón Cananista tsēcapē aquē paji'i. ¹⁶Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequē Judas Iscariote Jesure yehuoja'quēje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷Jesús ai cutihuēpi i ye'yacohua'i ja're coni cajequēpi peregē yejana pēapi. Jarote jai pai pa'ē'ē. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya tē'tēpa Tiro cui'ne Sidón quē'ro acohua'i daisicohua'i pa'ē'ē, Jesús cayere asañu'u cajē cui'ne iohua'i ju'i dahuēre jujucaijaquē cajē daisicohuaipi. ¹⁸Huati yo'oquēna, ai yo'ojē pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuē. ¹⁹Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i pa'ē'ē. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yēhuē, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihucohua'i pa'ijē'ē, mēsaruru teaye pa'iohua'i, Maija'quē tē'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ē.

²¹Sihucohua'i pa'ijē'ē, mēsaruru ao ai ēa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye tū'aja'cohua'ipi. Sihucohua'i pa'ijē'ē, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²²Pai Mamaquère tui do'ire paipi mēsarute pēijē coejē iohua'i quē'rore etojē cue'cueye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajē'ē, yē'ēre tui do'ire. ²³Jaje yo'ojēna, ai sihuajē'ē, ma'tēmona mēsarute caquē de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mēsarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'og'huē'ē, Maija'quē tsoe hue'ña quē'acaicohua'ire.

²⁴Jaje pa'iquēta'are jaiye yure co'amaña pajē sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵Teayerepa mēsarureta'a yure ao ani tūmēni sihuajē pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ēa ju'iñe pasipi. Teayerepa mēsaruru yure so huajēje pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶Teayerepa mēsaruru pa'iyeni si'a pai de'oiya pa'ē cajēna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ije jaje cui'ne de'ocohua'i a'ē ca'ahuē'ē, Maija'quē jējo daocohua'ije pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mēsarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷Jaje pa'iquēta'are mēsaruru yē'ēre asacohua'ire cayē: Oijē'ē, mēsarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocajē'ē, mēsarute coecohua'ire. ²⁸De'oye pa'i ja'ñere cacajē'ē, mēsaruni sañope ai yo'oi ja'ñere de cacohua'ini. Seccajē'ē, mēsarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tētoru yequē te'te tsiaje nēcajē'ē. Cui'ne yecohua'ipi mē sēsēquēna ju'iconi jioni sato huē'ehuē ju'icoreje se isi saojē'ē. ³⁰Secohua'ipi pa'ito isijē'ē. Yeque mē tseconi jiosicohua'ipi pa'ito, coa ñajē'ē, cui'naoni seña pajē'ē. ³¹Yecohua'ipi mēsaruni de'oye yo'ojajē cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojē'ē, mēsarupi.

³²¿Jaje pa'iquēta'are mēsarupi mēsarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ije cui'ne sa'ñe oiye yo'ocohua'i pani. ³³¿Jaje pa'ina, mēsaruni mēsarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴¿Jaje mēsarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ē cuasajē isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije co'yoja'cohua'i a'ē cuasajē yo'oyere yo'oni. ³⁵Jaje pa'iquēta'are mēsaruru cato oiye pa'iji, mēsarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojē isiyē pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ē cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tēmo jaiye de'oiya co'amaña isiyē pa'iji. Cui'ne mēsaruru pa'ija'cohua'i a'ē, Maija'quē Ejaērepa mamajē, cui'ne ije oiquē api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje. ³⁶Jaje cui'ne mēsaruru oijē'ē, yecohua'ire, Maija'quē oiyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa tì'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, tìmëscore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi johua'ire ye'yaquëre tëto saiscohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a tì'añe pa'iji, johua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'iore papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiro pi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huaa, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.' De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñe. Miu soquë yë pani quëiñe paji, co'a care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ëre Èjaë, Èjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije tì'ama'ëna tañe paja'quë api. De'o yejana nesì do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsaj'ina tañe pa'iji."

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai së huëohuë, ñeje cajë:

"Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cocati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai score nehuë."

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani johua'i ja're cōni saji'i. Saijë i huë'e tì'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajehua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

"Èjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë èjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: 'Saijë'ë,' caëna, saiji. Cui'ne yequëni 'daijë'ë' caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: 'jare nejë'ë' cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañejë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë."

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

"Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye."

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni tì'ahuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai cōni saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rōna ja'ye tì'asi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai cōni saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i. ¹³ Jaje saijëna, Èjaëpi jaote teaye ñani oi capi: "Oima'o."

“Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai t'iañe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi'ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?”

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

“Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë.”

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, më'ë.”

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

“¿Naquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaïma'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tosa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao. ⁴⁵ Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Më'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pe'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuãñosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuãñoquëpi a'ri maña oiyyere iñoji.”

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

“Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë.”

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

“¿Iquë'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?”

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

“Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

8

Jesure Coçaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuãñe t'e'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Itë cohue, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite conì cuahuë. Jaohua'i ja're conì María Magdalena hue'ecoje sacco'ë, iti siete huatìohua'ire eto cuãñosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi coçaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñocoquë ñeje capi:

⁵ “Taqüëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tompëpi. Tõmeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tompëpi, quëna yejana. Tõmeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i. ⁷ Yequë capi tompëpi miu pisi quë'rona. Tõmeni ai de'oquëna, pisijë te'e ai de'oni huë huegapi. ⁸ Cui'ne yequë capi tompëpi de'o yejana. Tõmeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i.”

Jaje iyere Jesús ca tējiquë ai tutu capi:

“Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Conì Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i ñañena conì?

¹⁰ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

“Maija'quë i t'e'te ayere pajje asa t'ia ma'ñere iñocoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa t'iañe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Iti ca cato Maija'quë cocajë pa'ye. ¹² Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. ¹³ Quëna yejana iti ca tompese'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asasicohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi t'iasì maca yo'o jujani jecohua'ini quëaji. ¹⁴ Miu pisi quë'rona iti ca tompese'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye

payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'lijëna, pisi meapi hue huëañeje pa'ye yo'oquëna, iti ca quëima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequë ca de'o yejana tòmese'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quëicohua'ijë pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sjoja'coni panita'a çai saihuë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyë peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tññarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sjo coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsj cõni tñtahuë, i pa'i hue'ñana. Tñtasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña tñ'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më'e yo'je tsj cõni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani."

²¹ Cajëna, ipi capi:

"Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj pa'iyë."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're cõni tñmëni capi:

"Jaira je tç'tena jeñu'u."

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús çaji'i. Çaina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco tñmë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni çaiquëre sëtoni cahuë:

"Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai."

Cajëna, Jesús huëni nëceni tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsña de'huajë pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

"Çje ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?"

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë johua'ija'a sa'ñe cahuë: "Çiqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuoaiquërepa?"

Huatiohua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana tñ'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. ²⁷ Tñ'ajëna, Jesús tñmaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i çañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

"Çme yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señe, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë."

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojetë'are huatipi tutu isiquëna, ne tète saoque saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

"Çique mami a'ni, më'e?"

Seina, ipi sehuopi:

"Yë'ë Legión hue'equë a'ë."

Jaje cani capi, huatiohua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiohua'ipi Jesure se'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë. ³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai çutihüere jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paitë pa'isicohua'ipi etani sësena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tç'tëpapi tçmëjë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ñañu'u cajë sa'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana tñ'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuë. ³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuñere cuasaquëre. ³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire se'ë. Saijë'ë. Iño pa'ima'ë pa'ijë'ë cajë. Jaje cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquëpi saijë'ë yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'ë, cani capi:

³⁹ "Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajë'ë."

Jaje caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejë pa'isicohua'ipi sihuajë pëpahuë. ⁴¹ Pëpa maca Jairo hue'equëpi pai tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi títapi. Títani Jesús quëo yë'quë maca do're ja'runi yë'ë huë'ena daijë'ë, caquë seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquëni, doce ometëca pacopi, juni huesë téjicon. Sequëna, jujucaija'quë Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai çoni qui'yerepa saë'ë. ⁴³ Saquëna, saru dahuë ju'licopi ai yo'oco paco'ë, tsieje tëcama'ona doce ometëca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tëcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yë'ëre patore'ni?”

Caquëna, si'ahua'i cahuë:

“Pahuë, patoye.”

Cajëna, Pedro cui'ne i cajeohua'i çoni cahuë:

“Ye'yaquë, jai pai si'a te'ñapi jë'jejëna, ñaquëta'a sequë'ni, çnepi yë'ëre patore'ni?”

⁴⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Asayë, yë'ë tutupi yë'ëre patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quëo yë'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quëa maca Jesupi capi:

“Huaü, më'ëpi jujuja'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

⁴⁹ Ja yë'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'ëpi dani titaquë Jairore capi:

“Më'ë mamaco tsoe ju'co'ë. Ye'yaquëre ai jerepa josa yo'oma'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quëquëma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, më'ë mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huë'ena t'asi maca te'ireje coñe papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're çoni. ⁵² Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ioni cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pë pa'ijë'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa çaiço.”

⁵³ Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

“Tsihua'o huëijë'ë.”

⁵⁵ Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nëcaco. Nëcacona, ja maca Jesús aore aojë'ë cuañepi. ⁵⁶ Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. ² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi. ³ Jaje jëjo saocuë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ça sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'ipa'ito.

⁵ Yeque mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere t'ito tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a hue'ña pai pa'i hue'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'quëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Eliasi ñaipei cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto téajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito çiqueipi jaiye co'amaña yo'ouqërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aofne

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tëjjijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo hue'ñana, Betsaida daripë quë'rona. ¹¹ Jaje saico-hua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús sihuaquë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:

“Ja'ye huë'ña pa'i hue'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani huajëjajë, cui'ne pai daripëna sani go hueroni aijajë.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi aojë'ë, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aofne cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil ëmëohua'ipi paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'le macana ño'e saojë'ë. Jare ja sqcohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejë'ë.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye më'ë isise'e payë caquë Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojë'ë caquë. Ja maca jaohua'ipi paire aohuë. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yëse'ere ti'asicohua'i paë'ë. Ani tëjisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya timëhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pai peo hue'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yë'ëre?”

¹⁹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, më'ëre Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi më'ëre cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

²⁰ Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yë'ëre iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, ²² cani capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aiohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cuañese'e ye'yacohua'ije yë'ëre coejë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëjja'quë api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paipi yë'ëre tuiye yëni jëoñe pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e cuasase'ere. Jëoni yë'ëre tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. ²⁴ Jaje pa'ina, i pa'yere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire i pa'iyee ne huesosiquëpi jãëpi huasosiquë pasipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquëpi ja yë'ta'a i joyo ise'e ne huesëquëna, pa'lito de'oquë? ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a paini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne iteje yë'ë Pai Mamaquëpi ëjë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huñ'naohua'i coní dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayer. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cuthuëna Maija'quëre seji'i caquë. Saina, coní saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. ²⁹ Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sei tiñe pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa ponëpi. ³⁰ Ponë maca Jesuje pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miñerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalënna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedrorre cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tmeina,

sétasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, ñño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jetye'yo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajëjëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacajë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti jëone coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're con pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje cani dajë'ë, më'ë mamaquëre ñña.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë cani eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huañeyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'ojaj'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahue, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahue, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahue, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacaicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësarü aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're con cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ëserenoci? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cocohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalënna sai huëoni saji'i, i cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, i du'ru sani i pëajato co'ejaj'cohua'ire, Samaria pai quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalënna saiyë nëina, Samaria pai coehuë, pëa huë'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahue:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tomeni peo huë'ñarepa ëo hue-soye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'ëje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësarü? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, pai joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquë daë'ë.”

Jaje cani jëoni yequë pai pa'i huë'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teyē Yēcōhua'i Ayere Quēaye
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijēna, te'i ēmē Jesure capi:

“Ējaē, mē'ē ja're cōni saiye yēyē. Coa si'a huē'ña mē'ē saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ē cui'ne pī'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ē. Pai Mamaquē cato ti peoquē apī, i sīopē tēo paquē ūi mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequēre capi:

“Yē'ēre tuijē'ē.”

Jaje caquēna, ipi capi:

“Ējaē, utejē'ē. Yē'ēta'a du'ru ja'quēre tajasi'.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yē'ēre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajē. Mē'ē cato daijē'ē, Maija'quē pa'iyere yecohua'ire quēaja'quēpi.”

⁶¹ Ja maca yequēpi capi:

“Ējaē, tuiye yēyē. Utejē'ē. Du'ru macarepa yē'ēta'a huē'e pa'icohua'ire pēpa tējisī'.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yē'ē co'amañare ne huēsiquēpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquē yo'oquē pani yē'ē co'amaña ne tī'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jējo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'ji setenta pa'iohua'ini i saija'a daripēana du'ru jējo saopi, cayao-hua'ise'ere, ipi ñaquē sahuasicohua'ini. ² Jējo saooqē capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayē. Tēa ja'ñe cato jaiye a'ē. Jaje pa'iquēta'are itī necohua'ipi a'ri maña pa'iyē.

Jaje pa'ina, sejē'ē, itī tse aquēni jai paire jējo saojaquē neja'cohua'ire. ³ Ñajē saijē'ē. Mēsarute jējo saoyē, yēi ñamaje pa'iohua'ini yaijē pa'iohua'ijōpona. ⁴ Sama'pē pa'ijē'ē, curi topēje, cai topēje, cui'ne curiquēje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijē pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pēpajē saijē'ē, tsoe nēcajani cayē peoye. ⁵ Huē'ena cacacohua'ipani du'ru macarepa ñeje cajē'ē: 'Iye huē'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijē'ē.' ⁶ Jaje pēpajēna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'ipaito mēsaru pēpase'epi jōhua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'ipaito ja pēpase'epi mēsaruna col' cōsipi. ⁷ Du'ru pēpasi huē'ena cacani pēani jōhua'igoñere aijē cui'ne ucujē pa'ijē'ē. Co'amaña necohua'ire sēte jōhua'ipi sañeje pa'ye cōcayepi pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, huē'ña ñape cu'ima'pē pa'ijē'ē.

⁸ Pai daripēna tī'arena, jaro aquēpi i huē'ena pēpasiquēpi aore aoto aijē'ē. ⁹ Jarore ju'icohua'ipaito jujucaijē'ē. Cui'ne quēajē'ē, Maija'quē cuañe te'tena mēsarupi pōñeñe ja'yere pa'iji cajē. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are yequē huē'ña daripē pa'icohua'ipi mēsarute coeto itī daripē ma'añana etani cajē'ē: ¹¹ 'Mēsaru daripē ya'opi yēquē quēona sē'ase'ere tī'to toñē, mēsaru asaye yēma'pē pa'ido'ire iñojē.' De'hua cuasajē'ē, iyere, Maija'quē pa'ite'tena ja'yere pa'iji, mēsarute. ¹² Mēsarute cayē, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tī'asi maca jaohua'ico'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripē acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i
(Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa mē'ē Corazín daripē maca cui'ne Betsaida daripē. Jaiye pai yo'lo tī'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuē, mē'ē. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripēna yo'oquēna, ñasicohua'ipani tsoe otira'huē. Jōhua'ico'ayere cuasajē ai ju'icare suñani huatapi jorjē ai oiyere iñora'huē. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tī'asi maca mēsarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripēna pa'icohua'iseña maca. ¹⁵ Cui'ne mēsaru Capernaum daripē pa'icohua'iyēquēpi ai jerepa tēto saiscōhua'a'ē ma'tēmo quē'rore pana cuasayē, mēsaru. Pani mēsaru cato coa ai jerepa huē'ehuēre pana caje huesēja'cohua'a'ē, toa yejana.

¹⁶ Mēsaru cayere asacohua'ipani yē'ēni asaja'cohua'a'ē, cui'ne mēsaruni coecohua'ipani yē'ēni coeja'cohua'a'ē, cui'ne yē'ēni coecohua'ipani yē'ēre jējo daosiquēni coeyē.”

Setenta Jējo Saosicohua'ipi Co'iyē

¹⁷ Jaohua'isetenta pa'iohua'iai sihuayē. Co'ini cahuē:

“Ējaē, huatōhua'ique yēquē mē'ē mamire cajēna, asajē ca'rajē etahuē.”

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ijē'ē. Yē'ēje ñahuē, huati ējaēpi ma'tēmopi mujuē ye'hueyeje pa'yerepa tomequēna. ¹⁹ Yē'ēpi mēsarute tutu isihuē, añare, pūnire tsa'cujēna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquē tutu jerepa isihuē, quēcoja'cohua'ire caquē. ²⁰ Jaje

pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaruru mami ma'tëmöre toyase'e pa'yiyere sihua'jë'ë."

Jesús Sihuaye

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sête ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë më'ère ma'tëmo cui'ne yeja Èjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jajë t'j'api, më'ë yëyeje."

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ña'ñe pa'ñë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ña'ñe pa'ñë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jajë asaquë i mamaquëpi i yëcuhua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mësaruru ña'ñeje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jajë pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësaruru ña'ñeje pa'ye ña'ñe yëhuë. Jajë yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Cui'ne asayë yëhuë, mësaruru asayëje pa'yere. Jajë yëjëta'a asayë pahüë."

De'oquërepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

"¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë t'j'añe cani?"

²⁶ Jesupi sehuopi:

"¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?"

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi sehuopi:

"Oijjë'ë, më'ë Èjaë Diosure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë tutu, cui'ne si'a më'ë cuasayë. Cui'ne oijjë'ë, më'ë quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye."

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

"Ite de'oyerepa sehuohuë, më'ë. Jajë më'ë yo'oquë pani, ti pa'iyë t'j'aja'quë a'ë."

²⁹ Jajë caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquë a'ë caquë Jesure iñosi'i caquë sañope seji'i:

"¿Jajë pa'ito ne a'ni, yë'ë quëno maca pa'iquë?"

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

"Te'i pai Jerusaléni ma'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i cajë jiohuë. Ai t'ë'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jeoni saë'ë. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are uina, ñani coa ña'quë sa saji'i. ³² Cui'ne iti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jajë sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huëni jujupi. Jeteyo'je i caballona tëoni sapi, saicohua'i pëa huë'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huëoni caya curiquë t'ë'ña isipi, iti huë'ë aquëre. Isiquë capi: 'De'hua ñacajë'ë, iquëre. Më'ëpi ai jerepa i do'ire necaisiquë pa'itoje yë'ëpi saisi'i cui'naëpi co'i cösi maca.' ³⁶ De'oji. Jajë pa'ito: ¿Toasocohua'i aquë jequë paquë'ni, ñaohua'i huani qani saisiquë quëno maca aquë ite oisiquë, më'ëpi cuasato?"

³⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi capi:

"Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë."

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

"Më'ëje cui'ne sani yo'oquë pa'ijë'ë."

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iyë

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi t'j'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë, Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ije. ³⁹ Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yë'quë macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huë'ë co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quë'rona tsio dani cao:

"¿Èjaë, yë'ëse'e necona, yë'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, më'ë? Jajë pa'ina, cayë iote cajë'ë, yë'ëre sani co'caija'co."

⁴¹ Jajë cacona, Jesupi sehuopi:

"Marta, Marta më'ë jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jajë pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa co'caiyë. Jajë María t'j'ao, yecohua'ije jioye ti peoyere."

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quëre Señe
(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tjjupë Jesús Maija'quëre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquëpi capi, ite. Ējaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquë pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajë'ë:

Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,

Më'ë mami de'oyere pa'ë.

Më'ë cuañeña daijaquë yëquëna,

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sai de'huacajë'ë.

Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocajë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarua aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’ ⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aonëpi peoquëna, cayë, caji. ⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiye'ni, tsi ja're uini.’ ⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiyepi papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'eje t'ajaja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona t'ëcajëna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isi cuañeña pa'iji. Cui'ne co'equëpi t'iañe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona t'ëcaquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isi'ñe pa'i a'ë mësarua aquë je'quë mamaquëre çpanita'a hua'ire seina, añani aonë pa'i a'ë? ¹² Çpanita'a tsiapëre seina, punini aonë pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësarua co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iyë sëtë mësarua ja'quë ai jerepa oiquë sëtë i de'oyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pai ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë.

¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saouquëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o t'ia ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë se'i'ë. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjahua'ipi jopojaja' huasicohua'i pani sa'ñe uihuanu co'ye johua'iyeyere nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saisciohua'i pani sañope yo'ojë johua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanásipi i tsëcapëni sañope yo'ouquë pani çme si'aohua'i cuañe t'iañe pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'ouquë pa'ito, çnepi mësarute tuicohua'ire tutu isiyepi, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, johua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saouquë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe tütapi caquë iñoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë i co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ije jioyepi. ²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ite quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaima'quë cato yë'ëre sañope yo'ouquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saouquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuene yejañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equë. Jaje co'equë t'iamañe co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'i i jerepa co'acohua'ija're çoni cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'aja'ne pa'ise'e seña maca co'acquë pa'ija'quë api.”

Nuñerepa Sihuaýe

²⁷ Jesús ja yë'ta'a itire caquëna, pai jopopi nomioipi cuiu:

“Më'ëre çonani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico.”

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

“Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë cayë asacohua'ipi cui'ne sehuocohua'ipi.”

Co'acohua'ipi Seña, Pai Yo'o T'ia Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ipi coca ca huëopi:

“Iye'në pai co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi señë, pai yo'o t'i'a ma'ñere yo'o iñoj'ë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mësarü yëyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Ninive daripë paire Maija'quë case'ere iñoacaiquë paji'l. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire iñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Ninive daripë pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huëni pa'ise'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponësi do'ipi. Iñore yure Jonásre tëto saisiquëpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire iohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca t'i'aëna, huë'ehuë te'te pai ëjaopi huëni nejofne pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Iñore Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, panita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija'coni. ³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ñahe pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñaj'ë, më'ë miañe pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñahe pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñaheje pa'ye.”

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tëji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Ejaëpi capi, ite:

“Mësarü fariseo pai cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësi'cohua'i a'ë. Mësarü cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësarü sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tosa tose'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mësarü fariseo pai maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, aïñena huëo sëñe nejë aïñere, cui'ne tase'e conï. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeye pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësarü tsoe de'oye yo'oyena conï.

⁴³ Teayerepa mësarü fariseo, pai maña! Pai tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nëcajëna, jai pai iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësarujë teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai conï teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripëje pa'iohua'ini, pai ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë.”

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

“Ye'yaquë, jaje më'ë cani yëquëreje tea ju'i cayë.”

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mësarujë cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macajë se cocaiye coecohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacacohua'ire jare mësarü aiohua'ipi huani jeoni tasi daripëare mësarü teayerepa ne de'huacohua'i a'ë. ⁴⁸ Jaje yo'ojë mësarü aipë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ñahe pa'iji, mësarupi iohua'i huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë i ta'ñe asayepi capi: ‘Jëjo saojaj'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëcohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesicohua'ireje jaohua'ini huani jëaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.’ ⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quëacacohua'ire huaisi do'ire yure pa'i paini Maija'quëpi seja'quë api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macajaj'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo huë'ñana cui'ne Maija'quëre së huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i paina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mësarü cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coeje yecohua'i asañu'u cajë yëcohua'ireje ësejë sañope yo'oyë, mësarupi.”

⁵³ Ñeje Jesús caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye së huëohuë. ⁵⁴ Sejëna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'acquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sañope Yëhuoye

¹ Jai pai mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timëni sa'ñie ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

“De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajë yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti'a ja'ñie a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñie a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësaru nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ë, cui'ne yahurepa tu'rihuëna sïoni case'ere huë'e sa'nihuëpi nëcajë cui ja'ñie a'ë, pai asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni
(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyë. ⁵ Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jeteyo'je toa yejana jëjo saouquëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

⁶ Mësarupi asayë, cinco pi'ani caya të'ña isicohua'i a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë huanëyema'ë ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mësaru nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

*Jesure Cacaiye Pa'iji**(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)*

⁸ Si'aohua'i mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pai Mamaquëje Maija'quë huññaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë. ⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pai asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huññaohua'i ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pai tsi'si huë'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësaru caja'cohua'i a'ë.”

*Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe*¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

“Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e.”

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ñeje:

“¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?”

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

“Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cocaina, pa'iyë peoji.”

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

“Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëji'i.

¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jerona de'hua'aja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi. ¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye coní. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe gmetëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ñeje capi: 'Huesë maca, iye ñani më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñie a'ni?' ²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato.”

*Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye**(Mt 6.25-34)*²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

“Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aine jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tãma'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cocaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësaru pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësaru acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri

maña pa'ise'ere jaiye se meoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequé co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëije oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yures'e'ë pani ñamina'a tsoe ju'ise'e' pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarute tsoe mësarute pa'iquëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

*Ma'tëmo Co'amaña
(Mt 6.19-21)*

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësarute a'ri pai maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarute ja'quëpi i cuañe te'tere isiye yëji. ³³ Mësarute paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere ti'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësarute co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësarute joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeye pa'iohua'i pa'ijë'ë. Tītani eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihua'ja'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, tūtaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë a'o ai sai huëna soini aore a'oja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami tūtaquëta'a, sētasicohua'ini tūtaquë pa'ito sihua'ja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'ë co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësarute huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt 24.45-51)*

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:
⁴² ¿Ejaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ejaëpi sehuopi:
"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacajjë'ë huë'ë pa'iyë case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje a'o de'oye a'oquë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë tūtaquë ñaquëna, i case'ejë yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacajjë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nējia'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i itū huë'ë pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne a'o fiesta nequë ai huë'oni cui'ne cono ucuquë cuepe huë'oni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huañeyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye tē'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña tē'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne itū de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañeñe pa'iji.

*Jesús Do'ire Pa'ipi Hua Saiye
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi' i caquë da'ë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, mererepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tējiyerepa ai yo'oquë tēto saija'quë a'ë caquë oiyë. ⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësarute? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'le tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañoje yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañoje yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañoje yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañoje yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañoje yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañoje yo'oye pasipi, huaopi jo mamaquë nējore sañoje yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nējopi huaore sañoje yo'oye pasipi."

*Mai Yure Pa'iyé Cuasaye**(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)*⁵⁴ Jesupi capi, paire:

“Èsè caje huè'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'i a'è ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji.
⁵⁵ Jaje cui'ne huè'ehuè te'tepi tutuquëna, ñani cayè ai èsè uja'coa. Jaje carena, cui'ne èsèquè uji.
⁵⁶ Coa cacohua'i, mësarú ta'ñe cacohua'i a'è ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a çme yo'ojè mësarú pa'i tèchehuè ayere yure jaje yo'o macare pa'iyè cajè asa ma'ñe'ni, ta'ñe?”

*Esa Ne De'huaye**(Mt 5.25-26)*

⁵⁷ Çme yo'ojè mësaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequëpi më'ère do'i paquëpi cani saquè pa'ito më'ère do'i paquè api caquè saquëni du'ru ne de'huajé'è, ja yè'ta'a pai yo'ose'e ñaquè què'rona t'ama'nè. Jaje ne de'huaëna, pai yo'oye ñaquè què'ro sama'è pa'ija'quère. Jaje më'èpi yo'oma'è pa'ito pai yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co huè'ñana coja'cohua'i a'è, më'ère. ⁵⁹ Jarona cosiquè pani etaye peoji, më'èpi si'aye më'è do'i saima'è pani.”

13*Huajè Pa'iyena Ponañe Pa'iji*

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne johua'i èojè señu'u cajè huaisicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quèahuè. Jesure. ² Quèajëna, capi:

“ÇMësarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i pa'è, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayè, mësarú. Ja'rè yo'oyere jeoni ponëma'cohua'i pani si'a pai mësaruje jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'è. ⁴ Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloè tupëpi quèo huèa'co'è, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayè. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iyè ponëma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'è.”

*Higuera Nè Ayere Quèaye*⁶ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye neni quèaquè capi:

“I yejana tasi ñe paquëpi quèima'o paco caquè sani ñaquëna, quèima'co paj'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquère capi: 'ina, toaso ometëca daiyè, iti ca quèise'è ñasi'i caquè. Daiquëta'a t'ama'è pa'iyè, quèisico pa'iona. Jaje pa'ito cueni jeojé'è. Me nesi'co coa yejare que'eñe nëcaco'ni.' ⁸ Caquëna, iti yeja ñacaiquëpi sehuopi: 'Èjaè iye ometëcahuëse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequè co'amañapi qa ñasi'i, quèija'core. ⁹ Jaje neruta'a què'ti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quèima'ona, ña jujani ja macata'a cueni jeojé'è,' capi.”

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajè Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajè mu'se pai tsi'si huè'ñana ye'yaquëna, ¹¹ jarote paco'è, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'ico, huatipi ne què'casicopi ti nuiñe nëcaye peocopi. ¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio më'è ju'i dahuè tsoe jeopi. De'oye pa'ijé'è.”

¹³ Caquè ja maca j jèñapi'iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nëcaco ponëni, Maija'què de'oque'è api, sihuaco ca huèo. ¹⁴ Jaje Jesús huajè mu'se jujuna, ñani pai tsi'si huè'e ñacaiquè èjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojé'è, pani huajè mu'se juju cuañoñe.”

¹⁵ Caquëna, ja maca Èjaëpi sehuopi:

“ÇCoa cacohua'i pai! ÇJoyema'cohua'ini mësarú acohua'i je'què, huajè mu'se pa'ina, mësarú duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quère? ¹⁶ ÇIco nomio cato Abraham tsëcapè aconi Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'ejè pa'ioni, joyeye co'aquè huajè mu'se pa'i do'ire?”

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañoë cacohua'ipi huajëya'yerepa maire ca'èni cuasahuè. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuè, Jesús pai yo'o t'ia ma'ñere de'oye yo'oque'na, ñani.

*Mostaza Ca Ayere Ye'yaye**(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)*¹⁸ Ja maca capi:

“ÇIqueje pa'ye a'ni, Maija'què te'te aye? ÇIquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye? ¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquè yè de'ona pi'api iti në capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'è.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:
“¿Iquepi coní cui'ne pa'yeje ne ñhóra'ye, Maija'què te'te aye yo'oye? ²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai jì'so neni cui'ne o'sa mèiñere a'ri maña ñona co'meni ñona si'a sèpè juju mèicoa. Ja juju mèiñeje pa'ye yo'oye a'è, Maija'què te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalénna sai, pai daripèa cui'ne a'ri daripè pa'icohua'ire ye'yaquè sa tètò saji'i.
²³ Jaro pa'iquèpi seji'i, ìte:

“Èjaè, ¿a'ri pai maña pa'iyè, huaso cuañocohua'i?”
Caquèna, ìpi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasi'i cani si'a mè cuasayepi yo'ojè'è. Jaje pa'ina, cayè mèsarute pai cacayere yèja'cohua'i a'è. Jaje yèjèta'a caca tì'ama'pè pa'ija'cohua'i a'è. ²⁵ Ja maca ìti huè'e aquèpi huèni jato sa'ro sjosì maca, mèsaru hue'se pa'isicohua'ìpi caja'cohua'i a'è jato sa'rona tè'cajè 'Èjaè, hui'yojè'è'. Jaje cajèna, ìpi casipi 'ñama'què a'è, mèsarute. Jero acohua'i a'ni.’ ²⁶ Caquèna, mèsarupi ca huèoja'cohua'i a'è: ‘Mè'è ja're coní aijè cui'ne ucujè yo'osicohua'i a'è cui'ne jare mè'èpi pa'ì huè'ñana dani ye'yasiquè a'è.’ ²⁷ Cajèna, sehuoja'què api: ‘Tsoe cahuè ñama'què a'è, mèsarute. Jero acohua'i a'ni. Saijè'è, co'ayese'e yo'ocohua'i.’ ²⁸ Jaje casi maca Maija'què te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'què yo'o ja'ñere quèajè pa'isicohua'i pa'ijèna, ñani mèsarupi hue'sena jeococohua'i pa'ijè cuji qui'cojè oija'cohua'i a'è. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'è èmèje'e te'te cui'ne huè'ehuè te'te, èsè mèi huè'ña cui'ne sa'ñihuè paipi Maija'què què'rona tsì'sini ao aija'cohua'ìpi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'ì pa'isicohua'ì jerepa pa'iohua'ì pa'ija'cohua'ì a'è cui'ne yure jerepa pa'iohua'ì pa'isicohua'ìpi teaye pa'iohua'ì pa'ija'cohua'ì a'è.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquè Oiyè
(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daè'è, fariseo pai dani ìte cahuè:
“Saijè'è, Herodes mè'ère huani jèosi'ì caji.”

³² Cajèna, ìpi sehuopi:
“Sani cajè'è, jaète co'acquè ta'ñe asama'quère: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatìohua'ire eto saokuè yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tèjini ñamina'a jerepa mu'se saosi'ì.’ ³³ Jaje pa'iquèta'are ja yè'ta'a yo'oja'què a'è yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quère quèacaiquèpi Jerusalén peo huè'ñana ju'ito.

³⁴ ‘Jerusalén Maija'què yo'o ja'ñe quèacaicohua'ire huani jèo daripè! Cui'ne Maija'què mè'èni caquè jèjo daocohua'ire quèna pèapi jèa daripè. Jaiye mèsarute oi cura mamajère oio capèa huè'ehuèna coyeje yo'osi'ì caquè yo'ouquèna, coehuè. ³⁵ Mèsarute Maija'quèpi jèocaja'què api. Cui'ne yè'ère ña coñe peoja'cohua'ì a'è, ‘mèsarupi de'ouquère pa'ni Èjaè mamirepa hue'equè daiquè’ ca maca tì'añe pa'to.”

14

Jesupi Coto Dahuè Ju'iquère Jujucayè

¹ Huajè mu'se tì'aèna, Jesús saji'ì, fariseo èjaè huè'èna, ao asì'ì caquè. Saquèna, fariseo-hua'ìpi huajè mu'se jì yo'ouquèna, ñañu'u cuasajè cui'ñani ñahuè. ² Ñajèna, ì ñaquè ñu'ì huè'ñare te'ì coto dahuè ju'iquèpi pajì'ì. ³ Pa'ina, Jesús seji'ì, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

“¿Jujuyè de'ouquè huajè mu'se pa'ito ju'iquère, mèsarupi asato, panita'a jujuyè pañe'?”
⁴ Jaje caquèna, coa ai jerepa cama'pè paè'è. Pa'ijèna, ìpi ju'iquère jujuni capi, saijè'è. ⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

“¿Nepi mèsaru acohua'ì burropi panita'a huèquèpi cojena tomesiquère etoma'cohua'ì a'ni, huajè mu'se pa'ì do'ire?”

⁶ Caquèna, ti sehuoye pahué.

Huejajèna, Soisiquè Yo'oye

⁷ Soisicohua'ìpi de'o ñu'ì saina co'ejè ao ai saihuèna ja'rujèna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yèhuopi, ìohua'ì asa ja'ñere:

⁸ “Mè'èni yecohua'ìpi huejajèna, ñaja'quère soisiquè pani de'o ñu'ì saihuèna tètò sani ja'ruma'è pa'ijè'è. Ja'runi ñu'ina, mè'è jerepa pa'ini dani mèsarute soisiquèpi cama'quèni: ‘Mè'è ñu'ì saihuère iquèna isijè'è.’ ⁹ Caquèna, mè'èpi pai ñajèna, huajèya'ye huèni ai jeteyo'jerepa ñu'ì saihuèna sani ja'ruma'quèpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'è, huèosicohua'ì

pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujê'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, mël'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: 'Yê'ë cajei, iño de'lo hue'ñana dani ja'rujê'ë.' Jaje cato mël'ëje sihuaquë i ja're coní ao ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'lo ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yê'ë a'ë jerepa pa'i caquë ija'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca ponëne pa'iji. Cui'ne iti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëne pa'iji."

¹² Capi, ite soisiquëreje:

"Aore aoguë pani, panita'a na'iquëna, aore aoguë pani, soima'ë pa'ijê'ë, mël'ë cajeo-hua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne mël'ë do'ijêre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Mël'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ije mël'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire mël'ëpi aore paquë pani soijê'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cöcaijê'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca mël'ëje huëni saí cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni."

Aojajê Caquë Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani ao ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

"De'hue Maija'quë te'tere pa'i ao aija'quëpi sihuaquë pa'iji."

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi ao ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: 'Quërëjajê'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë' capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: 'Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yê'ëre oi cuasama'ë.' ¹⁹ Yequëpi capi: 'Diez duruhuequere huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yê'ëre ai cuasama'ë, pa'ijê'ë.' ²⁰ Yequëpi capi: 'Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiyë pañë.' ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Ejaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: 'Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojê pa'icohua'ini ti'ani dajê'ë, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.' ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Ejaë mël'ë cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yê'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëne peoye. ²³ Jaje caquëna, ejaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejê'ë, dani yê'ë huë'e timëjajê.' ²⁴ Care payë, yê'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ije aiñe peoji, yê'ë ao macarepa."

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ "Yê'ëre tuiye yëni ai yê'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yê'ëni oima'quë pani yê'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yê'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'okuë pani yê'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësarü acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujê cuasacohua'i a'ni zje ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajê? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'le neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayerë ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejê caja'cohua'i a'ë: 'Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.' ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai éjaë yequë yeja éjaë ja're ulhuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'runi cuasani, i soldado paire cue'cue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yê'ta'a yequë éjaë so'ore pa'ina, ulhuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësarü acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jeoñe coecohua'i pani, yê'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë."

Asijë Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saija'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani zme cui'naopi sai ja'ñe de'lo cöco'ni? ³⁵ Cui'ne me cöcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'le pani. Jaje pa'ina, coa jeocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cöcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sête cuasajë asajê'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesëscore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio da'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i coní cue'cuejê ñeje cahüë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ “¿Nepi mësarü acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ljajë cani co'ema'quë a'ni, t'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë t'ani sihuaquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ëna t'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're conï sihuajë'ë, ne huesëscore t'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'ouquëpi ja'rë pa'ise're jeponi ponëto huïñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tëqui Ne Huesëscore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne çico nomiopi diez t'ë'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, t'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco t'ani jo cajeohua'i ja're conï cui'ne jo quëno maca huë'e acohua'i ja're conï sihuaco casio: 'Yë'ë ja're conï sihuajë'ë, curi t'ë'qui ne huesëscore t'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huïñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'ouquëpi i pa'ise'e jeponi ponëto.”

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:
 “Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape johua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni sari'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'ouquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ïpi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacajjë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye t'äëna, sëse aifñere äti'ñerepa neji'i. Ite yecohua'ije ao aone pahue. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao äni huajë'ë. Pa'ljëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iyë.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i huë'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre cayë peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ëna.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerere yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tōmejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre cayë peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacajjë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacajjë'ë, zapatoje suñacajjë'ë, i quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'ë, aña'u jai pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi t'asiquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne huë'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye t'laquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsj posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huajjë'ë jujusiquëni cuañepi, i huajjëquëpi cui'ne de'oye tütasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'oyeni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ëna cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ïpi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're conï fiesta neja'quëre isiyë pahue, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'ouquë neja saosiquëpi t'itaëna, sihuaquë duruhuequë tsj jujusiquëre huani jeponi yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're conï pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure t'asi do'ire.' Jaje yo'oyë.”

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'ouquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'ouquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajjë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere fasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojajñeje ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, johua'i huë'ëna pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i

pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ïpi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ïte: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoní esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ïpi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, ï ëjaë jaë co'aque ï co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amaña ïsijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere paje de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, çnepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tserë ñama'pë yo'oto, çnepi ïsija'cohua'i a'ni, mësarupi pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pa'i curiquë ai yëcohua'i sëte ï cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarupi a'ë, pa'i ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarupi joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pa'i jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'yere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuñe Te'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayerë. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jeocosisconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i.

²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ço ëa ju'i ço ai saihuë tomeñere ãti'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne ï a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, hujiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're çoni pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cui'ni: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocure ï moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ïte: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ïpi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que têtëpaje, yëquë tëtö saiyë peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tëtö daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëtö saiyë peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ëna. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacaijë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ïte: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacacohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'ja ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ïte: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacacohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoyëni.'"

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yecohua'ire:

“Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sėani jairana jeo dęoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñaję'ė. Mę'ė yo'jeipi mę'ėre co'aye yo'osiquę pa'ito yo'oma'ę quęaję'ė cui'ne ja'rę yo'ose'ere jeoni ponęna i yo'ose'ere saı de'huacaiję'ė. ⁴ Cui'ne mę'ėni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquę pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: ‘Tijupę co'aye yo'oye pa'si'i.’ Jaje caquęna, i co'aye yo'ose'ere saı de'huacaiye pa'iji.”

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quę'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuę, Ejaęre: Isiję'ė yęquęre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajęna, Ejaępi sehuopi jaohua'ire:

“Męsarupi neñe pa'iji cuasayere a'i maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayę, iye soquęre iye macapi etani jaira jopore pare sa nęcaję'ė. Ca maca asani satı'ñe pa'io.

Necaiquępi Yo'oye Pa'iji

⁷ Męsarupi co'amaña necaiquęre pacohua'ini tsio co'amaña ne tęjini panita'a huequęre ña tęjini co'iquęna, ¿cacohua'i a'ni, ‘da sani ja'ruję'ė, ai aija'quę?’ ⁸ Jaje cama'pę coa ai jerepa cayę: ‘Aore cua'coję'ė, neato ai ja'ñere, yę'ė ao ai huęosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñaję'ė, yę'ė ani tęjisi jeteyo'je mę'ėje ai cui'ne ucuja'quę.’ ⁹ Jaje cuañese'ere yo'oguęna, necaire pahuę de'o'ji caję pępaye peoji jo'yaępi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaępi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, męsaruje. Jaje pa'ina, Maija'quę cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: ‘Co'a jo'ya maña'ę, mę'ė neję'ė casi mañasa'e nehuę,’ caye pa'iji.”

Diez Ja'ju Dahuę Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesus ja yę'ta'a Jerusalęna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tęto saji'i. ¹² Saiquępi a'ri daripęna tı'quęna, diez ěmęohua'i ja'ju dahuę ju'icohua'ipi saņope tı'ahuę. Tı'ajęta'a so'ona nęcajani, ¹³ cuihuę:

“ıJesús, Ye'yaquę, yęquę mañare oiję'ė!”

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

“Sani Maija'quę huę'e ñacaicohua'i ejaohua'ina iņojaiję'ė.”

Jaje caęna, ja saiję johua'i ju'i dahuę peocohua'i tōme huesęhuę. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquępi ju'i dahuę peo huę'ña tomesiquę pa'i ña jujani Maija'quęni tutu yę'opi caquę sihuaquę co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesus ña huę'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana nę meni Maija'quęre de'o'ji caquę sihuapi. Iquę ěmę iti sihuasiquę Samaria yeja aquę pajı'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ĩte:

“¿Męsaruru diez pa'iohua'i pa'ima'pę pate, ĩti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyeni? ¹⁸ ¿Iquę yequę yeja aquęse'e Maija'quęre sihuasi'ı caquę co'isiquę pa'iquę?”

¹⁹ Jaje canı ĩte capi:

“Huęni saiję'ė. Jujuquę api, mę'ė cuasani yo'o do'ipi co'yasiquę sęte.”

Maija'quę Cuañe Te'te Pa'i Tı'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure seı'ę: ¿Je yęhua Maija'quę te'te ayepi tı'aja'coa'ni? Jaje sejęna, ĩpi sehuopi:

“Maija'quę cuañe te'te ayere tıñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye. ²¹ İñore tsoe pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji' caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quę cuañe te'te ayere męsaruru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ĩre ye'yecohua'ire capi:

“Tı'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquę yo'oguęna, ña ęa mu'seña. Jaje ña ęaquęta'are ñaņe paja'cohua'i a'ę. ²³ Jaje ña ęaquęna, pa'ijęna, caja'cohua'i a'ę: ‘İñore pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji'. Jaje catoje saima'pę, cui'ne tuima'pę pa'iję'ė. ²⁴ Ma'tęmopi mujuę ye'huęeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquę tıta mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquęta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yę'ęre coejęna. ²⁶ Noę pa'i mu'seña yo'oję pa'ise'ęje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquę daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quę ao aiję cui'ne ucuję, huejaję cui'ne mamajęre huejoję yo'ohuę. Jaje yo'ojęna, Noę jai yohuęna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tı'aęna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuę. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuę: Ao aiję cui'ne coño ucuję hueroję cui'ne yecohua'ina se isiję, co'amaña taję cui'ne huę'ña neję pa'ę'ė. ²⁹ Jaje yo'oję pa'ijęna, Lot Sodomapi etani saji'i.”

Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'ahua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña t'i'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñani cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'e toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconí jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë pa'ija'quë api."

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani seteña:

"¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ejaë?"

Cajëna, ñipi capi:

"Ju'isiquë ui hue'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë."

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'iyë pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tija caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

"Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi saco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: 'Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Çocasí'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,' cuasapi."

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ "¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire çocaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëñe peoye çocaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are çvë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, t'i'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.' ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ça mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna të'caquë ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'iyë quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quërona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

"Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quërona. Maija'quë quëro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsi de'o'ji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuañe hue'ña."

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

"De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye t'i'aja'quë a'ni?"

¹⁹ Jesupi ite capi:

"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: 'Nomioere yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani

jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë."

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

"Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuaquë a'ë."

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

"Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'te yo'onita'a Ma'tëmöre co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre."

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

"Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye.

²⁵ Camellöre miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye."

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

"Jaje pa'ito ¿nëpi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?"

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ina, pai ne tija'ne peoyere, Maija'quëse'e ne tija'ne pa'iji."

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

"Ejaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë."

²⁹ Caquëna ipi sehuopi:

"Nuñerepa cayë. Paiipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nëjore, mamajëre jeosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iyë huëo maca ti pa'iyere tija'quë api."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

"Yure sañu'u, Jerusalëna. Jarona si'aye tija'aja'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judio pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Te'ca tējini huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë."

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'i coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi tija asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Fujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ite quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë.

³⁸ Cajëna, ja maca asani cuiipi:

"Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë."

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cuiipi:

"David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!"

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcapani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ "¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?"

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

"Ejaë, ñaco care de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë."

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi."

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ijë Maija'quëre ai sihuaquë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëtö saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëtö saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

"Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ëna sani pëaja'quëpi saiyë."

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:

“Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña pecohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'le pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”

⁹ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se títapi iye huë'le huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quë'aye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe te'te tì'aja'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ìpi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'le pai de'o tsëcapë aquë. Jajëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cösi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë të'ñare te'le të'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yequë jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye’ cajë.”

¹⁵ Jaje casicohua'lita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Títani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjajë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë.

¹⁶ Soina, du'ru macapera titaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'o'ji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’ ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.’ ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'le. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'ë ta ma'ñere coa téaquë, yo'oquëni ca'raquë pahüë.’

²² Caquëna, pai ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi ño'ji, më'ë co'aquë pa'iyë. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë ta ma'ñere coa téaquë yo'oye asaquë sëte. ²³ ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai huë'ñana tëoma'ë paquë'ni, yë'ë dani ití mañaque neja'quëta'are huë'le títasi maca?’ ²⁴ Jaje cani ití maca pa'icohua'ire capi: ‘Jiojë'ë, curi të'quire. Jioni isijë'ë, diez të'ña paquëna.’ ²⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: ‘¿Ëjaë, tsoe diez të'ña paquëre me ai jerepa isiyë'ni?’ ²⁶ Cajëna, pai ëjaëpi sehuopi: ‘Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiyë pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio cöñe pa'iji, si'aye i payeje peo huë'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yë'ëre ëjaë de'oye coesicohua'ire quërëjajani ñona dani yë'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë,’ capi.”

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tëjini Jesús Jerusaléna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos huë'yosi cütihuëa tì'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. ³⁰ Ñeje caquë:

“Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Tì'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. Tì'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji.”

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje tì'ahuë. ³³ Tì'ani burroni joyejëna ití tse acohua'ipi se'i'ë:

“¿Me neñu'ju joyeye'ni?”

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë.”

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cütihuë përepë cajeyë ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

“De'oquëre papi pai Ëjaë daji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi cöni. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ije sihuajëna.”

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore cöni pa'icohua'ipi cahuë, ite:

“Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë.”

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jecohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa.”

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca tì'aquë ití daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

“Iye mu'se mē'ē de'hue asato yē'ē isiye de'ora'pi. Mē'ē de'oye pa'iye tī'ara'huē, isiyyere! Jaje pa'iquēta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē ña tī'añe peoji. ⁴³ Co'a mu'se tī'aja'coa, mē'ēre. Mē'ēre sañope yo'ocohua'ipi quēna tēhuopaje pa'iore tē'yajaicohua'i a'ē. Jaje yo'oni coa si'a te'ñapi etaye peojajē cajē yo'ocohua'i a'ē. ⁴⁴ Jaje yo'ojē yejana si'aye quēna pēa ne tao oaja'cohua'i a'ē, huani jeaja'cohua'i a'ē, mē'ē mamajēre, huesē pa'isi do'ire Maija'quē mē'ēre do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quē Huē'ere Tsoa Tōse'e
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quēre huē'ena cacani iti huē'ena co'amaña isijē cui'ne huerojē yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'oque capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yē'ē huē'e cato Maija'quēre se huē'e a'ē.’ Jaje pa'iota'are mēsaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyē.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quēre se huē'ena. Jaje ye'yaquēna, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripē ējaohua'ijē me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajē co'ehuē, iti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejēta'a tī'ama'pē paē'ē, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajē cui'ne sehuojē yo'ojēna, ñajē.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'iye
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quēre se huē'ere paire ye'yaquē cui'ne huaso cocare quēaquē pa'ina, tītahuē, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i cōni. ² Jaohua'ipi tītani cahuē:

“¿Quēajē'ē, ique tutupi cuañequērepa pa'i yo'oque'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañe tutu isina, yo'oque'ni?”

³ Cajēna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yē'ere cui'ne sesi'i, mēsarute. Sehuojē'ē, yē'ē cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquē pa'i ja'ñe? ¿Maija'quē panita'a pai?”

⁵ Caquēna, sehuoye pajē coa sa'ñe johua'ija'a cahuē, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quēpi jējo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quē pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojē sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquē paji'i catoje, si'a pai huēni maire quēna pēapi jeajē huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quē coca quēaquērepa paji'i cuasajē cahuē.”

⁷ Jaje cuasani cahuē: “Huesyē. Ne sa'api Juanre oco doquē pa'i ja'ñe cuañehuē.” ⁸ Cajēna, Jesuje capi, jaohua'ire:

“Yē'ēje mēsaru sese'e quēaye pañē.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quēaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire coca ca huēopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quēapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquēpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nēoni sani huesēquē. ¹⁰ Tēaye tī'asi maca saisiqūēpi i jo'yaēre jējo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tēani dajē'ē, yē'ere nēocaise'ere caquē. Jaje cani jējo daosiquēni jaohua'ipi coa tarapi tē'ceni jējo saohuē, peoquēre. ¹¹ Ja maca iti tse aquēpi yequē jo'yaēre jējo dao copi. Cui'ne jaēteje tarapi tē'ceni jējo saohuē, ti isima'pē. ¹² Iti tse aquēpi tijupē yequē jo'yaēre jējo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jateje tē'ceni hue'sena quēre eto saohuē, pēijē. ¹³ Ja maca ña jujani iti yeja tse aquē capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquēre pani jējo saopi. Jajēni ñanita'a ca'rajē de'oye sehuoja'cohua'i a'ē.’ ¹⁴ Jējo saouna, ipi tī'aguēna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuē: ‘Iquēpi iye tsio tse aquē de'oja'quē api, huani jēoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuē.’ ¹⁵ Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jēohuē.”

Jaje quēani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quē a'ni, iti tsio aquē jaohua'ire?”

¹⁶ Cani capi, ipi:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jeani yecohua'ina isija'quē api, i yeja.”

Jaje caquēna, iyere asani cahuē:

“Jaje yo'oto Maija'quēje coeni!”

¹⁷ Jaje cajēna, Jesús johua'ire ñani capi:

“Jaje mēsaru cuasato, ¿iquere caquē'ni, toya pēpē, pa'iye ñañu'u? Ñeje caji: Huē'e necaicohua'i ne jujani nejosi quēna pēpi Jaopi yure quēna pē jorepa pa'iji.

18 Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomeco pani peo sêpëarepa neñe pa'iji."

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e
(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

19 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë. 20 Jä maca yahue de'ò pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isiñu'u cajë. 21 Ite seni ñañu'u cajë saiscicohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë. 22 Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire pai ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'acquë?"

23 Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje ñani capi:
"¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? 24 Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'ejë hue'eco'ni?" Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

"Romano pai ëjaë mamire toyasicoa."

25 Cajëna, ja maca ipi capi:

"Jaje pa'ito isijë'ë, romano pai ëjaëna i tsëco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tsë pa'ito Maija'quëna isijë'ë."

26 Jaje pai ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

28 "Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jecocaji'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jeoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. 29 Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre sietë ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. 30 Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. 31 Jä maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e sietë pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. 32 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. 33 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i sietë pa'iohua'i huejasicore?"

34 Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. 35 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo t'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. 36 Jaro cato huññaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. 37 Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: 'Ejaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ë. Jä do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcuhua'i huëiye.' 38 Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcuhua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcuhua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato."

39 Jä maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë."

40 Jaje cani ai jerepa jaiye señe pahuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? 42 Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

43 Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

44 ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?"

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

46 "Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñapi pëpajëna, cu'iyere yëcuhua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere

yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa saí cuãñoja'cohua'i."

21

Peocopi Maija'quëre Isiye

(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre së huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuëna ayacona.

³ Nani Jesupi capi:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. ⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are ja'o ti peocopi isio, si'aye jo paco pa'i mañare."

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre së huë'e ayere, cui'ne jo de'lo quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ "Yequë mu'se mësarü ñase'e peo huë'ña nejo ja'ñe t'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, së'ë, ñte:

"¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoña pa'ija'coa'ni, iye yo'oye t'añe ja'i maca pa'ito cahuë?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

"De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe t'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tēto saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaimerepa t'añe paja'coa."

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

"Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cuyeyë, a'o ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a huë'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co huë'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuãñecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësarü yë'ë cocare quëacajja'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsegarena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca cayë isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësarü. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jēja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësarü siopë naña me macaje te'oje ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana t'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë huë'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iyë peoji, cui'ne na daripëna. ²² Ja mu'seña cato johua'i yo'osi do'ire saí mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e t'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsj ëta pëa maña cui'ne tsj t'ñe pa'icohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huajë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsejëje coa si'a huë'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judio pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsaiyapi co'poco ai pisiquëna,

asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajajëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë."

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:
 "Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'aquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajajia'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, çono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'aquëna, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a huëña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tëto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i."

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre së huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea huë'ña paipi daë'ë, Maija'quëre së huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tsëa'ne Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aiñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajë huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre së huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're çoni Jesure ñeje yo'oni tşëani mësarü jëñana is'iñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë sañu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tşëa ja'ñere me pai peo maca ite tşëani isija'quë a'ni cuasajë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yë'i ñamare huani Maija'quëre isijë së mu'se ti'api. ⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrorre cui'ne Juanre jëjo saocuë capi:

"Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë."

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

"¿Jeron ne de'huaye'ni?"

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuoni:

"Mësarü jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'le cacajë'ë. ¹¹ Cacan i ja maca itü huë'e aquëre sejë'ë: '¿Jeron pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're çoni na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,' cajë'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai huë'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jaron ne de'huajë'ë."

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huäë.

¹⁴ Ao aiñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarü ja're çoni iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësarü ja're çoni iye fiesta yo'o çone paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani çosi'i."

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

"Iyere ini huahuejë'ë. ¹⁸ Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i çono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye ti'añe pato."

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

"Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojë'ë, yë'ëre cuasajë."

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nēoñe a'ë, yë'ë tsiepi mēsaru de'oye pa'i ja'ñere caquë nejoja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yë'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tēose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nēosi ma'ajaja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe sei'ë, “¿nēpi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

²⁴ Ja maca sa'ñe cajë, “¿nēpi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?” cahuë. ²⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi iti nēcaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë nēcaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mēsaru cato jaje yo'ocohua'i pa'iyē peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mēsaru aquë cato tsj posëje pa'i pa'iyē pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa nēcaiquëje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'rūni ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa acoquë? Jaje pa'ina, mēsaruipi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mēsaru nēcaiquë pa'iyë.

²⁸ Mēsaru a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja're conī pa'isicohua'ipi. ²⁹ Jaje pa'ina, mēsaru yë'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yë'ëre isise'ejē isiyë. ³⁰ Yë'ë ja're conī ao ai saihuëna, yë'ë cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucujā'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rūjajë doce Israel pa'i tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huajā'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mēsaru.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ejaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi mē'ëre trigo ñu'cueyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë.

³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mē'ëni caquë Maija'quëre secaë'ë, mē'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Mē'ëpi ja yo'oye tēto sani yë'ëna ponësi maca. Cōcaijë'ë, mē'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³ Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ejaë, yë'ë cato mē'ë ja're conī co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë.”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payë. Mē'ëre iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasñe pa'ye cosoja'quë a'ë, mē'ë ñama'quë a'ë ite, yë'ë caquë.”

Ti'a Tējiji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵ Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mēsaru te'pëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mēsaru te'co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani ñe' ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tije. ³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: ‘Co'acohua'i ja're conī cuëcuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ejaë, iñore caya huā'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemani Quë'rona Seña

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, j ye'yacohua'ije conī tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'rūni seji'i, Maija'quëre. ⁴² Neje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sêje çono da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijê'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yê'ta'a yê'ë cuasase'êje yo'oma'ë pa'ijê'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'.”

⁴³Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ìte tutu isisi'i caquë. ⁴⁴Jaje ai oi yo'oque ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne j ai êsê cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, j ye'yacohua'i quë'rona. Tj'acquë ñaquëna, oiyeipi quëco huesouna çaisicohua'ipi pa'ê'ë. ⁴⁶Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojê çaisicohua'ipi uñe'ni? Huëijê'ë. Huëni seji'ë, huatipi neñaquëna, tājima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷Jesupi ja yê'ta'a cocare caëna, jai pa'i tj'asi macaje Judas hue'equë doce j soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je da'ë. Jäëpi tj'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oque yehuos'i' caquë yo'oque Pai Ma-maquëre, më'ë?”

⁴⁹Ja maca Jesús ja're çoni pa'icohua'ipi ñani seji'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oque?”

⁵⁰Jaje së maca johua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtopi, peo te'terepa. ⁵¹Jaje yo'oqueña, Jesupi capi:

“Jeo'jê'ë, tsoe de'o'ji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni jni tuacaji'i. ⁵²Ja jeteyo'je Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'ë ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aohua'ire Jesupi capi, ìte tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarü tarapi, hua'ñapi çoni date? yê'ëre tseañu'u cajë. ⁵³Yê'ë mësarü ja're çoni si'a mu'seña Maija'quëre së huë'ë pa'ina, mësarupi yê'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi tj'aëna, mësarü yo'ojê neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaë huë'ëna. Sajëna, cui'ne Pedroje tuj'i, so'o maca se ñaquë. ⁵⁵Jaro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru tē'ija'ë, jo'ja'a. Cui'ne Pedroje johua'i ja're çoni ja'rupi. ⁵⁶Ja maca te'o huë'ë necaicopi toa yê'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, jse'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're çoni pa'isiquë api.”

⁵⁷Jaje caçona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ìte.”

⁵⁸A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Mê'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pa'ni. Yê'ë yequë a'ë.”

⁵⁹Te'e hora tēto sai maca yequë cui'ne tjtani capi:

“Nuñerepa më'ë j ja're çoni pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yê'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yê'ta'a ìtire Pedro caquëna, cura yëji'i. ⁶¹Yê'ina, ja maca Ëjaëpi co'ye pönëni ñapi, Pedrorre. Ja maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yê'ta'a cura yê'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶²Ja maca Pedro hue'sena etani ai o'ji'i, j tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejê cui'ne ìte tara pëapi tē'cahuë. ⁶⁴Ìte ñaco çä cañapi sëani tsiana mosicapi tē'cajê cahuë:

“¿Se ca ñajê'ë. Nepi tē'care'ni?”

⁶⁵Cui'ne jaiye yequë cocajê cahuë, ìte tea ju'ijê.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío johua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tējicohua'irepa quë'rona, seni asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ïpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë i a'ë catojë mësarua coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehua tì'añe peoji, cui'ne joye saoyejë paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ejërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ìte sei'ë:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarua cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca johua'ipi cahuë:

“¿Quere cajë ai jerepa i caquëna, اساسicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, i yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Jarona co'acquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

“Iquë co'aye yo'oye tì'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saïma'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ïpi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api.”

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ìte:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'ejë.”

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

“Iquë co'aye yo'oye tì'ama'ë pa'iyë.”

⁵ Caquëna, johua'ipi ai tutu cahuë:

“I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure ñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë apiarena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalëne paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ìte ai sañope cacohua'i paë'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ñi cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'ipi ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito iquë do'ire ìte co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jeoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoja'quë a'ë, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'lire eto saoque paji'i, paire de'oye yo'osil'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“Jaëte huani jeoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai johua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copí.

²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²²Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, ¿? Yè'è ì co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴Ja maca Pilato ñohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ija'quë cuasapi. ²⁵Cuasani jaje ñohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'acquëni. Ja maca Jesuni ñohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quëse'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'e, ñni co'a ju'lijë. ²⁸Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruj'a cui'ne mësarumamajëni oijë'ë. ²⁹Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: 'Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsj pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.' ³⁰Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: 'Yëquëna quëñoj'ë' cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, 'Yahuej'ë'ë, yëquëre.' ³¹Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cunenisi soquë yëje pa'iohua'ire.”

³²Jesús ja're cõni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³Ja maca Pai Slopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire cõni, yequëni ì ëja te'tena cui'ne yequëni ì ari te'tena nëcuhuë. ³⁴Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire ñohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe ñohua'ija'a nepi, ñote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta' co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶Cui'ne soldado pajje cue'cuejë ite o'sa cuiya'i cõnore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸Cui'ne ì slopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: **IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.**

³⁹Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi ñti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰Jaje caquëna, yequëpi ì cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴²Cani ja maca capi:

“Jesús huányema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're cõni pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶Ja maca Jesupi cui'ni:

“Ja'quë, ja'quë yë'ë joyo më'ëna ñsi nëoñë.”

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saihuëana t'ë'cajë saë'ë. ⁴⁹Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi ì mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹Iquë José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne

cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, éjaépi Pilatore sani seji'i, Jesús capé tã ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesiconã oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i' maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, itï cuañese'e pa'iyeye.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea huë'ñarepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i conï saë'ë. ² Ja maca tã'ajë ñajëna, quëna pë daripë sjosicopi tãrore pa'iona, tã'ahuë. ³ Tã'ani cacajë Éjaë Jesús capëre tã'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi johua'i ja're conï nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Quere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Ñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: ‘Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.’ Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye johua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i itï maca conï pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i conï. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa yisë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa tã'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tãrona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpi once kilómetro sai huë'ñana. ¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani johua'i ja're conï saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, johua'i ña tã're paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Quere sa'ñe cajë saie'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas huë'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e itï huë'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, johua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña huë'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña huë'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë.

²⁰ Jaje pa'ini, queni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a éjaohua'i huani jeofne pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaaji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're conï nomiohua'i pa'icohua'ipi nea huë'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo canï ñañeje pa'ye huññahua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, tã'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa tã'ama'cohua'ire pa'ni, mësarü. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarüpi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o huë'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se canï ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e conï quëapi.

²⁸ Johua'i cajë saisi daripëna tî'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi.

²⁹ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're çoni pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're çoni cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi ayo ai saihuëna iohua'i ja're çoni ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje i yo'o maca ña tî'tahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni da'ë, cui'naohua'ipi Jerusalénna. Tî'tajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're çoni.

³⁴ Pa'ijëna, tî'tani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña tî'tase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ja yë'ta'a i'ti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë. ³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyëni? ¿Me yo'ojë mësarü joñoa jëa coeyequë hue'eyëni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësarü ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Jayo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me jayo pa'iyëni.”

⁴⁰ Jaje cani jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quëse'ere. ⁴¹ Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua' tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a çoni pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye tî'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa tî'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñire.”

Ma'tëmona Sa Cuañõñe

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jaronna jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, cani jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañõpi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tējini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tējihuë.

SAN JUAN

De'ò Cocapi Pqi De'ose'e

¹ Ja yè'ta'a yequè co'amaña pa'ima'nè iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'què ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huèò macana Maija'què ja're conì paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'què ja're conì co'amaña de'huapi. Peoji, ì de'hua ma'ñe, si'aye ì de'huase'e a'è. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesèye. Ti pani huesèyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñiare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo tì'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'què jèjo daoquè Juan hue'equè. ⁷ Jaè cato iti miañe ñasiquèpi quèacaiquè paji'i, ì cayere care paji cuasani si'a pai asajajè caquè. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaè cato coa miañe ñasiquèpi quèacaiquè paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana títapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquèta'are iye yeja pa'icohua'ipi ìre papi cajè asaye pahué. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquèta'are ì paipi ìte de'oye sihuajè yo'oye pahué. ¹² Jaje jai pai pajèta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajè ìte nuñerepa Cristo huasoquè api cuasajè asahuè. Jaje ìte cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'què mamajèrepa pa'iye nepi. ¹³ Pai mamajèje pa'iohua'i peoyè. Diusu mamajè cato, Diusupi necaina, ì mamajè de'osicohua'i a'è. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'è. Panita'a coa yèjè yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyè.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're conì paji'i, paire oiquère papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini ì de'loquè pa'iyerepa ñahuè, yèquèpi, Maija'què Mamaquèrepa te'i macapi, ai de'loquèrepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'ajì'i, ñeje:

“Iquè api, yè'è mèsarute quèasiquè. Jaèni yè'è quèahuè. Yè'è jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yè'è peo'nè pa'isiquè ca'ajì'i.”

¹⁶ De'oye pa'iye tì'ahuè, ì do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quèpi ìsise'e a'è. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a ìsise'e a'è. ¹⁸ Te'ìje Diusure ñasiquè peoji. Coa ì mamaquè ì ja're conì pa'iquèse'e. Jaèse'e ñapi. Maire quèa ìñopi, ì pa'iye aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaise'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío èjaohua'ipi Maija'què huè'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jèjo saoreña, Juanre iquei'ni mè'è cajè seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jèjo saorena, sani sejèna, Juanpi tñàrepa quèaèña:

“Yè'è cato Cristo Maija'què paire huasoquè peoyè.”

²¹ Jaje caquèna, seni coreña:

“Jaje pa'ito iquei'ni, mè'è, tsoe hue'ña Maija'què quèacaiquè pa'isiquè?”

Cajèna, Juanpi caèña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quère quèacaiquè daija'què api ca nèosiquè aè, mè'è?”

Jaje catojè sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yèquère jèjo daosicohua'ire sani quèaja'cohua'i a'ni? Mè'è ayere quèajè'è, yèquère.”

²³ Cajèna, Juanpi caèña:

“Yè'è cato yè'ose'e cuene yejapi cuiquè a'è: ‘Nui ma'arepa hui'yojè'è. Èjaè daija'a ma'a.’ Maija'quère quèacaiquè Isaías caquè pa'ise'eje caquè a'è, yè'è.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jèjo saosicohua'i paè'è. ²⁵ Jaohua'ipi setèña, ìte:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'què jèjo daosi'i casiquèje peoni, ¿Me yo'oquè cui'ne oco doquè'ni?”

²⁶ Cajèna, Juanpi caèña:

“Yè'è cato oco doquè aè. Jaje pa'iquèta'are mèsaru ja're conì pa'iji, mèsaru ña tì'ama'quèje. ²⁷ Jaè cato yè'è jeteyo'je daija'què api, yè'ère tètò saisiquèpi. Yè'è cato do'i peoyè, ì zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'è, Jordán tsiaya èsè mèi te'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'què Yèi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan què'rona tsio daina, ñaquè caèña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. ³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: 'Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.' ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'lo joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ña cajeni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: 'Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'lo joyopi cajeni ña pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'lo joyopi doquë.' ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë ñti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i coni paë'ë, ja'rë pa'isi macare. ³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, i pa'i hue'ñana sani ñani i ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi ñti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'iquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei. ⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ñte:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipe Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipepe ti'api. Ti'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë.

⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani ti'ani ñte capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'lo pa'i eta ti'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ñni.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequeña:

“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diusu mamaquë a'ë. Judío pa'i ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, ñte:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesi-cohua'ipi Pa'i Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'a'ë.”

2

¹ Toaso mu'seña sa tēto sai maca Caná daripēre hueja fiesta paquēña, Galilea yejare. Jarote Jesús pēca ja'cojē pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cōni hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijē sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pēca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yē'ēre caco'ni? Yē'ē yo'o maca ja yē'ta'a tī'añe paji.”

⁵ Jaje catojē iopi cao, paire necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojē'ē.”

⁶ Jarote seis quēna yurupēa paji'i, judío pai si'si cuya tojē yo'o yurupēa. Te'e yurupē cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi paire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupēana ocore do'e tīmēj'ē.”

Caēna, do'e tīmēreña. ⁸ Do'e tīmērena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquēna sacaijē'ē.”

Caēna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquēpi, ocopi cuiya'i cōno de'ose'ere neñapi, huesēquē. Iti ñajē ocopi yurupēana dosicohua'ise'e ja'ē cuasahuē. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquēpi huejaquēre soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i cōnore pare ucucua. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cōno ucucua. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ai de'o cuiya'i cōnore pare de'huahuē.”

¹¹ Jesús Caná daripē Galilea yejana pai yo'o tī'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñose'e paji'i, i de'loquērepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'ire papi cuasahuē.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripēna saji'i, pēca ja'co, yo'je tsī, cui'ne i ye'yacohua'i cōni saijēna. Sani jaronā paē'ē, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quē Huē'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egiptopi etajē pa'ise'ere cuasajē judío pai yo'o mu'seña tī'a tējiquēna, Jesupi Jerusalēna saji'i. ¹⁴ Sani tī'api, Maija'quē huē'ere curiquē neñu'u cajē duruhuequēre isicohua'i, cui'ne yēi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquē cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijēna, ñani. ¹⁵ Jesupi johua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yēi ñamare cui'ne huequēre cōni te'epi curiquē cambiajē ñu'icohua'ini eto saoni johua'i curi topēa jēa ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuēaje jē'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¡Eto saojē'ē, iño pama'pē! ¡Yē'ē Ja'quē huē'ere co'amaña huero huē'e neni yo'oma'pē!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yē'ē pa'iyē mē'ē huē'ere cuasani ñacai yo'oyē.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure sei'ē:

“¿Iquepi mē'ē iñoja'quē a'ni, mē'ē cuañequē pa'iyē iye yo'oquē?”

¹⁹ Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Nejojē'ē, iye huē'ere. Jaje yo'ojēna, yē'ēpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquēna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometēcarepa nesciore ¿me mē'ēpi coa toaso mu'señapi huē'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús canī i capēre capi, huē'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquēpi huēisi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ē cajē asahuē.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquē Api

²³ Jesús Jerusalēna pa'i pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oquēna, ñani jai pai ite ire papi cajē asahuē, Israel pai Egiptopi etase'ere cuasajē yo'o fiesta pa'i maca yo'oquēna. ²⁴ Jaje pa'iquēta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayē cuasayē papi, si'aye pai cuasayē ñaquē sēte. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquē api iquē cajē quēa tī'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai joyo cuasajē pa'iyē.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equē. Jaē cato ējaērepa paji'i, judío pai aquē. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquē, sani capi, ite:

“Ye'yaquē, asayē, mē'ēre Diusupi ye'yaja'quēre jējo daosiquēpi pa'i, pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oquē tutu iñoquē cui'ne si'aye yo'oquēna. Pa'ise'e pa'ini jaje yo'o tī'añe peoji, Diusupi cōni yo'oyē pato.”

³ Caquēna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa më'ère cayë, pëca ja'coja'a t'èya daise'eje pa'ye tujupë t'èya dani cuaño'ma'quë pani Maija'quë cuañe te'te ña'ne peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca çoni t'èya dani cuaño'ne pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa më'ère cayë. Cui'naëpi pëca ja'co t'èya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi t'èya dani cuaño'ma'quë cato Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji. ⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, t'èya daisicohua'i cato jare pai pa'iyë. Joyopi t'èya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. ⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: 'Si'a pai huajëye ai de'oye pa'iji.' ⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi t'èya daisicohua'i cato, tutujë pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa më'ère cayë, yëquë asayere, cui'ne iti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. ¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa iti hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. ¹⁴ Moisés aña're cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëye huëo nëco cuañoja'quë api. ¹⁵ Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. ¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. ¹⁹ Ire papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tñarepa ña cuaño'ni cajë. ²¹ Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cçaina, yo'oye a'ë cajë iñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Çose'e

²² Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're çoni Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai i quë'rore daisicohua'i oco do cuañosicohua'i pa'ë. ²⁴ Iye cato ja yë'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa toñe ayere cajë. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, më'ë ja're çoni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, më'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ise'ena saiye.”

²⁷ Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tñarepa yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë cato ite ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajë cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'ojaj'quë aë.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Èmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jëopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyë peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi sañëna sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Pajiore Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paj'i'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar títapi, Jacobo mamaquë Josere yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paj'i'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paj'i'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijë'ë, yë'ëre.”

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Më'ë judío paita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?”

(Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu më'ëre isiyë asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jë'ë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre.”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Ëjaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huajicoa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ije ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?”

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsaj'iñeja pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

¹⁵ Ja maca cao iopi:

“Ëjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core.”

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjëre soijani ja maca daijë'ë, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Ëjëre peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ëjëre peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë. ¹⁸ Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë.”

¹⁹ Jare asani iopi caco:

“Ëjaë, më'ë cato Maija'quëre quëcaiquë a'ë asayë, më'ëre. ²⁰ Yëquë aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü judío paipi Jerusalëna Maija'quëre seña pa'iji, cacohua'i a'ë.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë seña t'i'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalëna sani seña peosipi. ²² Mësarü Samaria pai cato huesëjë coa señë. Yëquë judío pai cato asajë señë. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe iti macarepa t'i'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ije joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomiopi cao:

“Yë'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ipi më'ë ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi títareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yë caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahuë. ²⁸ Ja maca jo yurupë iti macana ñoni pai daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yë'ta'a pai daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

³² Cajëna, iopi capi:

“Mësarü ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe johua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë. ³⁵ Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje sai cuañoñe pa'iji, iti ca tãese'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tãaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Pai case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tãaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tãajë'ë caquë, mësarui ai yo'ojë tã ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësarui cato coa tãacohua'i a'ë.”

³⁹ Jai pai Samaria acohua'i Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jao cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria pai asani Jesure se'i'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asacohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa con i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasokuë cajë.

Pai Èjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'ajiti, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea tã'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, pai ëjaërepa yo'oye ayere co'aiquëpi. Jajëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi pai ëjaëre pare co'aiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tëjiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësarui nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, pai yo'o tã'a ma'ñere yo'o iññoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are pai ëjaëre pare co'aiquëpi capi:

“Èjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa tã'acquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o tã'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalëna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësiocohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huññaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jajë ai yo'oquë pa'yere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Èjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañosiquëre:

“Iye mu'se cato huajé mu'se a'ë. Më'ë çaicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ère jujusiquë cato ‘më'ë ùi çaicore ìni saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jequëpi më'ère ‘më'ë ùi çaicore ìni saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña ìti jujusiquë Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuañoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena tì'ani ìte caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iyë sète, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'okuëna, jerepa më'ère co'aye ne cöco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ère jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jëoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajé mu'sere yo'osi do'ire.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. Huajé mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iyë papi. Jerepa ìpi Diusuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'okuëna, ñase'ere yo'okuë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'okuë api.

²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire ì yo'oye ññoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere ññoja'quë api. Jaje yo'okuëna, mësarute merepa yo'okuë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëje. ²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iyë isiyëje pa'ye, cui'ne ì mamaquëje isiji, pa'iyë, ì isiyë yëquëna. ²² Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huama'ajil'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'okuëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'okuëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'okuëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ère jëjo daosiquëre ìre papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ìte. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Titàji, hora. Yure ìti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iyë paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iyë isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'itasicohua'ipi si'aohua'ì ì yë'o asaja'a maca tì'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'ì cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iyë Quëaye

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ère cuañese'ëje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ère jëjo daosiquë yëyepi yo'okuë a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ère de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ère ì cacaiye cato nuñerepa do'ì pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'ì pa'ijajë caquë yë'ë cato paipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi ì miañere sihuacaicohua'ì paë'ë, coa nëhui tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ère cacaise'e jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëaye payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ère yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyë.

³⁷ Ja'quë yë'ère jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'okuë pa'iyere, mësarupi yë'o asama'cohua'ì pa'itoje cui'ne ìte ñama'cohua'ì pa'itoje. ³⁸ I coca ìtire pa'ë cajë cuasama' do'ire ì coca mësarute cacaye paji, pëca ja'quë jëjo daosiquëre coe do'ire. ³⁹ Mësarupi cato Maija'quë coca tayoye peoye yë'yeyë, ti pani huesëyere ìtire ñajë tì'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyë paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, paipi de'okuëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësarupi nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'ì pa'iyë. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'ì huë'ñapi daosiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asaye coeyë. Coa paise'e huëoni co'ye ìre pa'ë caquëni cuasacohua'ì a'ë, mësarupi de'oji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësarupi asaja'cohua'ì a'ni, pa'ija'a sa'ñe de'okuëre papi cajë yo'ocohua'ìpi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'okuëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña huë'ñana mësarute do'ì quë'iohua'ì a'ë, caja'quë api cajë. Mësarute sañope caquë cato Moisésupi mësarupi necaiquë api cajë utejé pa'iquë.

⁴⁶ Jaje pa'ina, mésarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësaru Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?''

6

Cinco Mil Ēmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuë'ë, pai yo'o t'i'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi. ⁴ Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca t'i'añe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona ao hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?''

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quëriqui të'ñapi pan hueroto t'i'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrésapi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire t'i'aquë'ni?''

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ēmëohua'ise'e cinco mil pai paë'ë. ¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye johua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, johua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ēmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëhuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ë paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'aja'a. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“i'yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're cõni esarepa johua'i cajë saisi yejana t'i'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa t'i'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e johua'i ja're saiye paipi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, johua'ire pan Ejaëpi neni ao sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'yere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena t'i'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua titaë'ni, iño?''

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'yë, pai yo'o t'i'a ma'ñere ñasi do'ire asa t'i'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, johua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?''

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, johua'ipi sei'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o ññoja'quë a'ni, pai yo'o t'ia ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuene yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: 'Diusupi ma'tëmo panre aopi,' caji.”

³² Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moisésipi ma'tëmo panre aone papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aocuë. ³³ Diusu ñsi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

³⁴ Ja maca johua'ipi cahuë:

“Ja pans'e yëquëre ñisij'ë, Èjaë.”

³⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. ³⁶ Yë'ë mësarute case'ëje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. ³⁷ Ja'quë yë'ëna, ñsicohua'i cato si'ahua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. ³⁸ Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyëje yo'osi'i caquë daiye pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. ³⁹ Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato ñ yë'ëre ñsicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. ⁴⁰ Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ñte cue'cue huëohuë. ⁴² Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi ñ pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jëojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani t'iañe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ñte dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: 'Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.' Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ñte ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

⁴⁶ Ja'quëre pajë ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'le ñte ñaquë api. ⁴⁷ Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iyë paji. ⁴⁸ Yë'ë a'ë, pan pa'iyë isiquë. ⁴⁹ Mësaruru aipë Maija'quë aone're a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aïsicohua'ita'a pëo hue'ña juju sa'ahuë'ë. ⁵⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jaje paipi aïsicohua'i pani ti ju'ine peoji. ⁵¹ Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aïsicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë ñsija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yëja pa'icohua'i pa'iyere caquë ñsija'quë a'ë.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë mairë ñ capë aosi'quë caquë'ni?”

⁵³ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne ñ tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. ⁵⁴ Yë'ë capë aïsiquëpi cui'ne yë'ë tsië ucusiquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsië cato nuñerepa ucuyere pa'ë. ⁵⁶ Yë'ë capë aïsiquëpi cui'ne yë'ë tsië ucusiquëpi yë'ë ja're conni tsiöni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi ñ ja're conni pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ñni pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'ëje pa'ye peoji. Ja pan aïsicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aïsiquë cato ti pani huesëye pa'iji.”

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ëna.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

“Iye ñ cayë jaje pa'ijë'ë cajë asa t'iañe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa t'iañe pa'iquë'ni?”

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, ñohua'i sañope cayë. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

“¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi ñ ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'iyë ñsiji, capë cato cõcaima'coa. Yë'ë mësarute case'ë cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë ñsiyë a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa t'itama'cohua'ipi pa'iyë.”

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana ñti cuasama'cohua'ire, cui'ne ñte coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë're to'ijë dani t'iañe peoji.”

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jeoni i ja're coní cu'iyé pahué. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, I doce ye'yacohua'ire:

“¿Mésaruje jeoni saiyé yéye?”

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

“¿Éjaé, neina yéqué saija'cohua'i a'ni? Mè'è coca cato ti pani huesè coca'è. ⁶⁹ Yéqué cato mè'ère care paji cajè cuasahuè. Cui'ne asayè, mè'è cato Cristo api, Maija'què huajèquërepa Mamaquëre papi.”

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yè'èpi mésaru doce pa'lohua'ire soihuè. Jaje pa'iquëta'are mésaru aquè te'i huati api.”

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioten capí, Simón mamaquëni, doce soisicohua'i aquëni, Judaspi ìte coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsí Asacaiye Pahuè.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iyé coepi, judío paipi ìni huani jeoñu'u cajè yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egiptopi etani a'ri huè'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajè yo'o mu'seña tì'a huëopi. ³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuè, ìte:

“Ìño pëama'è yure Judeana saijè'è, mè'ère tuicohua'ije mè'è yo'oye ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajè cani yahue yo'ocoje ñani, mè'è yo'oyeje pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquè sète si'a pai ñajëna, yo'o ñjo'è'è.”

⁵ I yo'je tsí cato a'ri mañaje care paji cuasajè asama'cohua'ipi cahuè. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yè'ta'a yè'è yo'o maca tì'añe papi. Mésarute cato coa si'aè yo'oye de'o'ji. ⁷ Mésarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yè'ère cato coeyè. Yè'èpi tìñarepa johua'i yo'oye co'aye a'è caquè ñno do'ire. ⁸ Saijè'è, mésarus'e fiestana. Yè'è cato saiyé pañè. Ja yè'ta'a yè'è sai maca tì'añe paji.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huè'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tìñarepa ña'ne peoye yahue Jesupe saji'i, fiestana, ì yo'je tsí saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejè cahuè:

“¿Jorore pare pa'iquè'ni, jaè?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuè. Yecohua'ipi cahuè: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuè: “Co'acquè api. Coa paire cosoquëna, asaquè api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tìñarepa caye pahué, judío pa'ini ca'ra do'ire yahue caroja'è'è. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'què huè'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajè cuasajè cahuè:

“¿Merepa iquè jaiye ta'ñe ye'yaquè'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yè'è ye'yaye cato yè'è tse peoji. Ja cato yè'ère jëjo daosiquè tse a'è. ¹⁷ Mésaru aquëpi Maija'què yéyere yo'oquè pani yè'è ye'yaye Diusu ye'yaye a'è caquè asaja'què api. Panita'a coa ìse'e cuasayere ye'yaji caquè asaja'què api. ¹⁸ Ìse'e cuasayepi caquè cato paipi de'oquè api cajajè caquè caquè api. Jaje pa'iquëta'are ìte jëjo daosiquëni paipi de'oquè api cacaijajè caquè yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.”

¹⁹ Mésarute Moiséspi cuañese'e ìsipi. Isiquëta'are mésarupi sehuocaiye pañè, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojè yè'ère huani jeoñe yéye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohué:

“Huati joyore hue'equè, mè'è. Jaje cayè, mè'è, ¿nepi mè'ère huani jeoñe yéye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajè mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mésaru ai cuasayè. ²² Mésaru aipè tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri ca'ni tàyé pajì'i caquè. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mésaru huajè mu'se pa'itoje cuiri ca'ni tēcōhua'i a'è, tsire. ²³ Ñajè'è. Yure, mésarupi Moisés cuañese'e yo'o tì'añu'u cajè huajè mu'se pa'itoje tsire cuiri ca'ni tēcōhua'ita'a, ¿me yo'ojè mésaru yè'ère pëñe'ni, ju'iquè macare huajè mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajè? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañoñere co'aji cama'pè pa'ijè'è. Co'aye yo'o'ji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajè'è.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaèje pa'ini, pai huani jeoñu'u cajè co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ije ìte sañope caye paji. ¿Éjaohua'ipi johua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajè cuasa do'ire sañope caye pañè? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayè, ì huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'què huè'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mésarú asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mésaruje ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëtë. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ijë ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseã maca ti'añe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë: “Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajjajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseã dasicohua'ire:

“Yuresë'e mésarú ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'is'i. ³⁴ Mésarú yë'ëre co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani ti'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi johua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai ti'añe peo hue'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hue'ña sani ti'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayajë pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore ti'aja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pacohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahuë.

Pai Èjaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsesëohua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi se'i'e:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ijë jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mésaruje i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ijë i caye asaye pahuë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ijë ite asacaiye pahuë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jëoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ijë daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape johua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Ëmë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihuëna saji'i. ² Natasí mu'se nea hue'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'rúni ñu'í ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi

cui'ne fariseo paipi emëre yo'ocona, t'iasiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

"Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, emëre yo'ocona, t'iasiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañëji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a huëajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?"

⁶ Iye cato cahuë, neñañu' u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna, jaohua'i cato ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

"Mësaruru aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini ñona jeo huëojaquë."

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me conì yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a paì etahuë. Si'a paì sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're conì. ¹⁰ Ja maca Jesús nuñe nëcani paìje peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

"¿Nomio jerore pa'iyë'ni, më'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ijë më'ëre nejoñe paë?"

¹¹ Caquëna, ñopi cao:

"Pahuë, sañope yo'oye, Ëjaë."

Cacona, ja maca Jesupi capi:

"Yë'ëje më'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë."

Jesu Api, Paire Miacaìye

¹² Tijupë Jesús paire caquë capi:

"Yë'ë a'ë, iye yeja miacaìquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyë isiyere. Jaje pa'ì nea huë'ñare cui'ye pasipi."

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

"Më'ëja'a co'ye de'oque a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji."

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

"Yë'ë quëaye cato do'ì quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatoje. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato huesyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësaruru cato iye yeja paì co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're conì caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësaruru cuañese'e cato caji cayahua'ì cui'ne te'ejë pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyë sëtë yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëje yë'ëre quëacaiquë api."

¹⁹ Caquëna, ja maca setëña:

"¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?"

Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mësaruru yë'ëre ña t'iañe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña t'iañe pañë. Yë'ëre ña t'iacohua'ì pani, ja'quëreje ña t'iañe patira'pi." ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'ì ye'ya maca. Maija'quëna curi isì mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahüë, ja yë'ta'a ite tseña maca t'iañe pase'e sëtë.

Yë'ë Sai Huë'ña Mësaruru Sani T'iañe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copi:

"Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaruru co'ejä'acohua'ì a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'acohua'ì a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai huë'ña, mësaruru saiyë paja'acohua'ì a'ë."

²² Ja maca judío paipi cahuë:

"¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, ñ quë'ro t'iañe paja'acohua'ì a'ni?"

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësaruru cato iño huë'ehuë acohua'ì a'ë. Yë'ë cato jeto emë aquë a'ë. Mësaruru cato iye yeja acohua'ì a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësaruru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'acohua'ì a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'acohua'ì pani. Jaje mësaruru tayoyena ju'ija'acohua'ì a'ë."

²⁵ Ja maca setëña:

"¿Iquë'ni, më'ë?"

Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Tsoe mësaruru ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësaruru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato ñ caquëna, asase'ere cayë."

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahüë. ²⁸ Jaje pa'ì do'ire capi: "Mësaruru yë'ëre emëje'na huëo nëcasi maca Paì Mamaquëre ire papi cajë ñaja'acohua'ì a'ë. Ja maca yureta'a coa isì yo'oye papi cajë ñaja'acohua'ì a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësaruru. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're conì pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jëoñe papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë ñ yëyere yo'oyë."

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai paì ite ire papi cajë cuasare pahüë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire: “Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyejë pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë: “Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tseasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi: “Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë ite tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa coní pa'iquë api, ite tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësarú i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë. ³⁷ Tsoe asayë, mësarú Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jeoñe yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë ñnose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësarú ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite: “Abraham cato yëquë ja'quë api.”
Cajëna, Jesupi capi: “Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huë. ⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jeoñe yëyë, mësarú. ¿Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësarú cato mësarú ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë: “Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diusupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi: “Nuñerepa mësarú Ja'quëpi Diusu pa'ito mësarú yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi ñnore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diusupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësarú, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësarú ja'quë cato huati api. Mësarú i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yeyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jeoquë api. Jare jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sëte, coa cosoye pëca ja'quë sëte. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësarú asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësarú acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë ñnoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësarú care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësarú cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë cayë.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë: “Nuñere pajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi: “Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësarú cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, ite yo'ose'e pa'iyejë caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë cayë asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'ñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë: “Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacacohua'i tsoe acohua'ijë juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë 'yë'ë cayë asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'ñe paja'quë api.” ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacacohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi: “Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë cayë ti cöcayë paji. Jaje pa'iquëta'are mësarú yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarú ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësarujë pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i cayë sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësarú aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Nani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë: “Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”
⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi: “Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ça porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi sei'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ça porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ije peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ije tayo do'ije peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tëjini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sëpë neni ñama'quë ñaco çana ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloë oco dea pëna sani tsoa tojë'ë. Siloë cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa ttoni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite setëña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco çana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloë oco dea pëna sani tsoa ttojë'ë.’ Caëna, sani tsoa to maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pai quë'rona ñaco ça porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ça poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cohuë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco çana je'naëna, sani tsoa ttoni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'ipi cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu te'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni cohuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ñañe necaisiquëre?”

Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahüë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mésaru mamaquë aë, iquë ñaco ça porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite coa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ite ñañe necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua' i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire i pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë:
 “Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ïpi sehuopi:
 “Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:
 “¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”
²⁷ Cajëna, sehuopi:
 “Tsoe quëahüë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë seña'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë seña?”

²⁸ Caquëna, ja maca ite ai tea juni tējini capi:
 “Më'ëpi ïni tuina nëjji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, ï pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ïpi capi:
 “¿Merepa yo'ojë mësarü huesëyë'ni, ai ye'yescohua'ita'a, ï dai sito, yë'ëre ñaco ca jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ite sihuacohua'ire cui'ne ï yëye yo'ocohua'ise'ore asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca ïohua'ipi cahuë:
 “¿Tayo yo'oye tjemësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”
 Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohüë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite t'iani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”
³⁶ Caquëna, ïpi capi:
 “Ejaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:
 “Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë ï a'ë. ï ja're më'ë coca cayë.”
³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'rüni capi:
 “Ire papi caquë cuasayë, Ejaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:
 “Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi ï ja're conï pa'isicohua'ipi iyere asani se'ë:
 “¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:
 “Mësarupi ñama'cohua'ï pani mësarü tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'ï patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'ï a'ë caye sëte do'ï quë'iohua'ï pa'iyë.”

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, ï yë'o. ïohua'ï mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etojl. ⁴ Etoni sai saji, ïpi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, ï yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñëje yo'oyë, pai caquë ñnoquëta'are paipi asa t'iañe pahüë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copï:
 “Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'ï cato ñaohua'ï a'ë cui'ne co'acohua'ï a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahüë, johua'ï cayere. ⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuãnosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi ï yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore t'ija'quë api.”

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jeosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jeoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sête, cui'ne yëi ñamaje tïohua'ire sête jaje yo'oji. Yo'ouana, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato sai do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeye, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ire je ñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyëpi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñe de'oji. Iye a'ë, yë'ë ja'quë yë'ëre cuañese'."

¹⁹ Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohue, tï tsëcapëa. ²⁰ Jai pai iohua'i acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuyequë caquëre?"

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca tï'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Paipi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai pai tsi'sini yo'o maca tï'api. ²³ Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴ Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yë'quëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahue. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tïñarepa iñoji, mësarute. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. ²⁷ Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. ²⁸ Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. ²⁹ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerëpa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio tï'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰ Yë'ë cui'ne ja'quë çoni te'lje pa'iohua'i pa'iyë."

³¹ Ja maca judío pai cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë yo'ohuë. ³² Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësaruru asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca ja'ñe?"

³³ Caquëna, judío paipi sehuohuë:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jeoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jeaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa paita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

"Mësaruru cuañëfëpi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësaruru a'ë, diusuohua'i.' ³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asacohua'ire diusu a'ë, mësaruru. ³⁶ ¿Diusupi yë'ëre huani iye yëjana jëjo daosiquëpi Diusu mamacuë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷ Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa tï'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

³⁹ Tïjupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ëšë mëi te'tena co'ipi. Co'ini jarona pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona sani ñajë cahuë:

"Nuñerepa Juan, pai yo'o tï'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere."

⁴² Jarona jai pai ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i emë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ejaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnoçαιο yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ejaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajj'ë cajë Jesús qu'ëro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'ouquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'ouquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Mariare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copí, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío paí quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëttoja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ejaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani ju'iji caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore çaina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe ju'iji. ¹⁵ Sihua'yë, de'oye jarote pa'ima'ëna ju'iji. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jëñajë'ë, maije i ja're coní sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús tj'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro çosi macare. ¹⁹ Jai paí judío paí acohua'ipi Marta cui'ne Mariare do'i ñajë cui'ne iohua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco sacco'ë. María cato huë'ë sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ejaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'ina para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, juni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, juni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iyë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'ina paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iopi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Ejaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázarore Tq Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë iñore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayëja'a Jesús quë'rona esa sacco'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús paí daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite t'asi macare paji'i. ³¹ Mariapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Ejaë, iñore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë juni huesëye para'pi.”

³³ María ja're coní judío paí daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Ejaë, dani ñajë'ë. Iñona tahuë.”

³⁵Ja maca Jesús oji'i. ³⁶Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiwere.”

³⁷Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázaro jujucayie paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quërona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi sjosico paji'i. ³⁹Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Ejaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëñe ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asaca'ë. ⁴²Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'ie. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daisiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³Jaje se ca tējini, ai tutu cui'ni:

“¡Lázaro etajë'ël!”

⁴⁴Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, María ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai quërona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tēji ëjaohua'i quërona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o tja ma'ñe yo'o iñoji, paire. ⁴⁸Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësarü huesëjë cayë. ⁵⁰Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'ñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío pai do'ire jucacayie pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵²Coa judío pa'ise'ere caquë jucacayie pani cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre. ⁵³Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëoquë.

⁵⁴Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'ie papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuëne yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëna pa'icohua'i saë'ë, Jerusalénna si'sire tsoa toñere cajë. ⁵⁶Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'ë, yecohua'ire:

“¿Mësarü me cuasayë'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasayë cajë.”

⁵⁷Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuãñe nëoquë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pani quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasicuë paji'i, jaë cato. ²Jarona Jesure aco cua'coní aohuë. Martapi aco huahuëco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³Ja maca Mariapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni jo nañapi tēno

cuena. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sêñena tîmëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴Ja maca Judas Iscarioteipi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵“¿Me yo'oco iye huëo sê ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë tê'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire coçaija'cota'a?”

⁶Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sête, yahue imaquë paji'i, jona yecohua'ipi aya curire. ⁷Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo sê ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë pajá'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jaron. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne jöhua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹²Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tî'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tēteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'okuëre pa'ni, Diusu! ¡De'okuëre pa'ni, Èjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'okuëre pa'ni, Israel pai Èjaë!”

¹⁴Burrore tî'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayejë pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵Ca'rama'o pa'ijjë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Èjaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶Iye case'e i ye'yacohua'i asa tî'añe pahuë, du'ru macarepa cato. Jesús de'okuërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tēto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷Jesús ja're pa'ijjë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, jöhua'i ñase'ere. ¹⁸Jaje pa'ina, Jesure sañope tî'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o tî'a ma'ñere yo'okuëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹Ja maca fariseo paipi cahuë, jöhua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne tî'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰Fiesta pa'i maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saisisohua'i ja're çoni griego paije paë'ë. ²¹Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Filipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Èjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë'ë.”

²²Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe tî'api, Maija'quë mamaquë de'okuërepa de'ojai maca. ²⁴Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni jünita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani. ²⁵I pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶Paipi yë'ëre necaiye yëni tuijë'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare çoni pa'ija'quë api. Paipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'okuëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca tî'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ëre yure tēto sai ja'ñere?’ Jaje ca tî'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pisiquëna:

“Tsoe de'okuëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tîjupë de'okuëre pare ne çosi'i.”

²⁹Iti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pisi. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huñäpi ini cocare capi.”

³⁰Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pisiye papi. Mësaru asa ja'ñere caquë iye yë'o pisi. ³¹Yure a'ë, iye yeja jo yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëjë i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³²Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena paï asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohué:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarú ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijj'ë, neañepi tsió daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye paçohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarú ja're coní miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa ponëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús paï yo'o t'ia ma'ñere yo'o iñosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahuë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi t'ia ja'ñepi pa'ina, pahuë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë çnepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diosu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa t'iañe pahuë. Yequëje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diosupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna ponëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi. Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai paï judío paï Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'i ëjahua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai paï cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo paini ca'ra do'ire, paï tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë. ⁴³ Fariseo paï cato paipi iohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'oji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji. ⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasacohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana da'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ite nejo ja'ñe. Yë'ë case'epi tēji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje pa'ye caquë asayë, yë'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë.”

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel paï etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se t'ia'ma'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, je'nërepa iye yeja pani tējini pëca ja'quë quë'rona co'iyë t'ia'se'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tseçohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosi'i cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diosu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diosu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre ëjaërepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aiquëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tēno cunenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ipi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'ë asa t'ia'quë a'ë.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ëpi më'ëni tsoa toçaima'quë pa'ito më'ë yë'ë te'te aquë peoja'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ējaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne sjoöpëje tsoacaijë'ë.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'oquë pa'iyë sëte. Mësarü cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyë pañë.”

¹¹ Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyë pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini j'ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'rüni capi:

“¿Mësarü yë'ë caquë yo'ose'e asa tija'ne? ¹³ Mësarü yë'ë Ējaëpi cui'ne ye'yaquëpi api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yë'ë Ējaëpi cui'ne ye'yaquëpi mësarü quëo tsoasiquëre sëte mësarüje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mësarüni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mësarute cayë. I jo'yaëpi j'ëjaëre tëto saisiquë peoji, cui'ne jëjo dao cuañoquëje ite jëjo daoquëre tëto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa tija'ni yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

¹⁸ Mësarute si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi tija'ne pa'iji. Japi caji: ‘Yë'ë ja're cōni aiquëpi yë'ëre sañope yo'oquë pōnëpi.’ ¹⁹ Iye cato mësarute cayë itipi tëto saina, ñani mësarupi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuacüë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuacüë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuacüë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuacüë de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús j'joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tija'nepa:

“Nuñerepa cayë. Mësarü aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api.”

²² Ja maca j'ye'yacohua'ipi sa'ñe johua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús j'yëquëpi j'yë'quë macare ñu'i aji'i, na'iquëna, aññere.

²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Ējaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?”

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

“Panpë yë'ëpi sa'suni aocuë cato j'pa'ija'quë api.”

Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna. ²⁷ Jare panpë j'maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa tija'ne pa'huë, j'caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë, sani aore huerojajijë'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë.

³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñani paji'i.

Huajëye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'iyë. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'iyëje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyere Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsj dohuë, mësarü ja're cōni tsoe pa'iyë paja'quë a'ë. Mësarü yë'ëre co'ejaj'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mësarute cayë. Mësarü yë'ë sai sito sani tija'ne peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuañëre isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë.”

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ējaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë sai huë'ña më'ë tuni tija'ne peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ējaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni tija'ne peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasi'i caquë.”

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë.”

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro T'i'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i huë'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quë'ara'huë. Jaje pa'iyë sëte yure cato saiye, mësaru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i huë'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësaruje yë'ë pa'i huë'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaru cato asayë, yë'ë sai huë'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásapi capi:

“Èjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai huë'ña. ¿Me më'ë sai ja'a ma'aje asaye'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iyë. Yë'ëja'a t'i'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre t'i'añe. ⁷ Mësarupi yë'ëre ña t'i'acohua'i pani ja'quëreje ña t'i'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure jite mësaru ña t'i'añë, tsoe jite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Èjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësaru ja're con'i yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iyë, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're con'i pa'iyë? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iyë? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayepi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'o'ji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're con'i pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're con'i pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'ajare asa t'i'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'o'ja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'o'ja'quë api. ¹³ Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'o'ja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'o'ja'quë a'ë, si'aye mësaru yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësaru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute cõcai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa t'i'añe peoji, jite ñama'cohua'i cui'ne jite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato asayë, jite. Cui'ne ñpi mësaru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaru ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësaru ja're con'i. ¹⁹ Èa maca cato pai yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte. ²⁰ Ja mu'ëse mësaru yureta'ajare nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're con'i pa'iyë. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're con'i pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësaru ja're con'i pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'ere sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi jiteje oi'ja'quë api. Oina, yë'ëje jite oi'ja'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë.”

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

“Èjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iyë iñoma'ë pa'ija'quë a'ni?”

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'ere sehuoquë cui'ne yo'o'ji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi jite oi'ja'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi con'i dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'ejë yo'oye paji. Iye coca mësaru yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësaru ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cõcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iyë a'ë cajë isiyëje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiye caquëna, mësaru asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësaru tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësaru ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje t'i'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care paji cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mésarua ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañeñe peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëto saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiyepa paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañeñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëjijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Në Cui'ne Iti Capëa Pa'iyë

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yë'ë capëa ipi të'ca tète jeaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'le nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësarua cato tsoe de'oye jëo nëcosicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijjë'ë, mësarua cato, yë'ë mësaruna tsiose'ejë pa'ye. Iti capëse'le pani quëni tija'ne peoji, iti ñëre pana tsiosicopi pa'iyë pani. Jaje cui'ne mësarujë yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni tija'ne peoyë.

⁵ Yë'ë cato iti ñëre pa'ë. Mësarua cato iti capëa'ë. Yë'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yë'ëpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye iti ca quëine pa'iji. Pa'ina, mësaruse'le yo'o tija'ne ti peoyë, yë'ë peoquëna. ⁶ Yë'ë ja're cõni pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cuñeñeje pa'yere tsi'soni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijjë cui'ne yë'ë ye'yase'ejë huñëyema'cohua'ipi, mësarua yëyere secohua'i pa'ito, si'aye mësarua seña isija'quë a'ë. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëineje pa'ye yo'ojëna, yë'ë ja'quëpi pa'ini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë ye'yacohua'irepa pa'iyë tija'ne. ⁹ Yë'ë mësarute oiyë, yë'ëre ja'quë oiyeyë pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë oiyere pa'ijjë'ë. ¹⁰ Yë'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yë'ë oiyere pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yë'ë sehuocai yo'oquëpi yë'ë ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yë'ë ja're te'le sihuajë cui'ne sihuayepi timësicohua'i pa'ijajë caquë. ¹² Yë'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijjë'ë, yecohua'ire, yë'ë mësarute oise'ejë pa'ye. ¹³ Cajehua'ire oi do'ire te'le jucacaiye a'ë, ai oiyë. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye paire oiyë. ¹⁴ Mësarua yë'ë cajehua'ia a'ë, yë'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañë. Te'le nuñerepa cajehua'ire cayë, mësarupi yë'ë iñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë pa'ë'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijjë'ë caquë, ja quëinepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësarua sese'ere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañeñe: Sa'ñe oijjë pa'ijjë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsegohua'ire Coeyë

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, jöhua'i cajehua'ire oiyepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëtë yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësarua ye'yaye sehuoja'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yë'ë dani cama'quë pa'ito jöhua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato jöhua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua tija'ne peoyë. ²³ Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coejë. ²⁴ Jöhua'ique ñajëna, pa' yo'o tija' ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'ouquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, jöhua'ina cuañeñe toyase'epi tija'jaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ijjë peoquëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cõcaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jajëpi yë'ë ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësarujë yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're cõni ai tsoe pa'isicohua'i sëtë.

16

¹ Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi tañe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pa' tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huacohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, iti tija'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajajajë caquë. Mësarua ja're pa'i do'ire jaje caye pahuë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquèta'are yure cato saiye, yè'ère jèjo daosiquè ja're pasi'i caquè. Mèсарu aquèje ti te'ije yè'ère seni asaye paji, jeronа mè'è saiquè'ni caquè. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesèhuè, iyere caèna. ⁷ Nuñerepa mèsарute cayè. Yè'èpi saquèna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'è, mèsарu. Yè'èpi saima'què pa'ito, mèsарute ççcai cui'ne sihua èaye joyona necaiquè daiye peoji. Yè'èpi saisiquè pani jèjo daoye pa'iji, ìte. ⁸ Ipi daisi maca quèaja'què api, co'ayerè pai yo'oyè, caquè. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quèasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quèasipi. ⁹ Yè'ère ìre papi cajè cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyè. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are ìñoja'què api, yè'èpi ja'què què'rona saisi do'ire, ja maca mèsарu yè'ère ña'ñe peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequèpi ì tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquè pa'ì do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'è, Diusupi ìohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañe'ne pa'iji, ca ja'ñere ìpi quèaquèna.

¹² Ja yè'ta'a jaiye mèsарute caye payè. Jaje pa'iquèta'are yure cato mèsарu asa ti'añere peoyè. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mèsарute ye'yaja'què api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'è pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mèsарute quèasipi, yequè mu'se tètò sai ja'ñere. ¹⁴ Yè'ère de'oquère papi caja'què api, yè'è tse ayere paquèpi mèsарute quèa ìñoja'què api. ¹⁵ Si'aye ja'què paye yè'è tse a'è. Jaje pa'ina, cahuè. Yè'è tserè de'o joyo cato paja'què api. Jaje paquèpi yè'è tserè mèsарute se ìñoja'què api.

Sihuayere Tìmè Cuañe'ne

¹⁶ Èa maca cato, yè'ère ña'ñe paja'cohua'i a'è, mèsарu. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'è, yè'ère. Ja'què què'rona saiye, yè'è."

¹⁷ Ja maca ì ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'è, ñeje cajè:

"¿Me caquè jaje caquè'ni? Èa maca cato yè'ère ña'ñe paja'cohua'i a'è, cui'ne yequèje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'è, yè'ère. Ja'què què'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquè jaje èa maca caquè'ni? Jaje cato me asa ti'a'ne'ni huesèyè, ì caye."

¹⁹ Jaje yo'ojè cajèna, Jesús cato asapi, ìohua'i seni asañu'u cajè yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mèsарute cahuè, èa maca cato yè'ère ña'ñe paja'cohua'i a'è, ai tsoe maca pani yè'ère ña coja'cohua'i a'è. ¿Ja case'ere mèsарu sa'ñe sejè yo'ojè caye? ²⁰ Nuñerepa mèsарute cayè. Mèsарu airepa oija'cohua'i a'è, cui'ne co'a ju'ijè pa'ija'cohua'i a'è. Jaje pa'ijèta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'è. Jaje oijè pa'isicohua'ita'are mèsарu oise'epi yequè mu'se sihuaye ponèja'coa. ²¹ Nomiopi tsi coa huèosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca ti'aèna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'è macare tè'ya dani a'sise'e huanèyecoа, huajè tsitu'lupi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mèsарuje ai yo'oja'cohua'i a'è, yure cato. Jaje pa'iquèta'are yè'èpi col'ini mèsарute ña coja'què a'è. Ja maca mèsарu sihua huajèja'cohua'i a'è. Ja mèsарu sihuaye yecohua'ije jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yè'ère seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mèsарute cayè. Ja'quèpi mèsарute ìsija'què api, si'aye mèsарu se'ne yè'è mamipi cajè sejèna. ²⁴ Iye macaja'a mèsарu yè'è mamipi cajè se'ne pahuè, yureta'a sejè'è. Sejèna, ìsija'què api. Isiquèna, sihuaja'cohua'i a'è.

Iye Yejare Ñese Quècoye

²⁵ Mèsарute cahuè. Iye coca pai yo'oye ayena conì cuècucue ñaquè jaje casiquèta'are yequè mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena conì cuècuema'è caye, nuñerepa caja'què a'è, ja'què ayere tiña asayerepa. ²⁶ Ja mu'se cato mèsарu yè'è mamipi cajè seja'cohua'i a'è. ²⁷ Tsoe ja'quèpi mèsарute oi paji, mèsарupi yè'ère oi do'ire cui'ne mèsарupi yè'ère Diusu què'ropi daisiquè api, cajè asa do'ire. ²⁸ Ja'què què'rore papi etani iye yejana daisiquè a'è. Jaje pa'iquèta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'què què'rona co'ija'què a'è."

²⁹ Ja maca ì ye'yacohua'ipi cahuè:

"Yureta'a mè'è tiñarepa cayè, yequena conì cuècucue peoye. ³⁰ Yureta'a mè'ère ñajè cui'ne asayè, si'aye ta'ñe asaquère papi. Jaje pa'ini yecohua'ije mè'ère seni asañu'u cajè yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mè'ère Diusu què'ropi daisiquè api cajè asayè, yèquè."

³¹ Cajèna, Jesupi capi:

"¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyè, mèsарu yè'ère te'ire jeoni pai ñape hua saija'cohua'i a'è. Ja maca te'ì pèaja'què a'è. Jaje pèasiquèta'a te'ì pa'iyè paja'què a'è. Yè'è ja'quèpi yè'è ja're conì pa'ija'què api. ³³ Iye cato cayè, mè'ère yè'è ja're conì pa'ijè ai yo'oye peoye de'oye pa'ijè'è caquè. Iye yeja cato mèsарu ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquèta'are quècoco'hua'i pa'ijè'è. Yè'è je'què iye yejare ñese quècoquè paé'è."

“Ja'quë tsoe t'í'api, iti yo'o maca. Më'ë mamaquëre de'okuëre papi ñhoca'j'ë, më'ë mamaquëpi më'ëreje de'okuëre papi caquë ñhoja'quëre. ² Më'ëpi më'ë mamaquëre iye yeja paire cuañequëre nehuë, më'ë isicohua'ire ti pani huesëye isijaquë caquë. ³ Më'ëre te'i api Diusu asajë cui'ne më'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.

⁴ Iye yejare pa'i më'ëre de'okuëre papi caquë ñhoquë më'ë cuañese'ere ne saohuë. ⁵ Iye yeja peo'në yë'ë më'ë j'are pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yë'ë isi coj'ë, ja'quë.

⁶ Iye yeja acohua'ini më'ë yë'ëre sahuani isisicohua'ire yë'ëpi më'ë pa'iyere ñhoquë. Më'ë tsecohua'i pa'ë. Jaje pa'iohua'ini yë'ëna më'ëpi isina, ñohua'ipi më'ë cocare de'oye sehuojë yo'ohuë. ⁷ Yure cato jaohua'i asayë, më'ë tse a'ë cajë më'ë yë'ëre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojë asahuë, më'ë yë'ëre isisi coca. Asa t'í'are pahuë, më'ë quë'ropi daisiquë api cajë, cui'ne më'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.

⁹ Jaohua'i do'ire caquë më'ëre señë: Coa iye yeja acohua'ini caquë seña pañë. Më'ë yë'ëre isisicohua'ini caquë seña, më'ë tsecohua'ini. ¹⁰ Yë'ë paye më'ë tse a'ë, cui'ne më'ë payepi yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë de'oyere jaohua'ipi ñhoñë.

¹¹ Yë'ë iye yejare pa'iyë paja'quë a'ë. Paquëta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë cato sai'yë, më'ë j'are pa'ija'quëpi. Ja'quë de'okuërepa jaohua'i mañare ñacaj'ë, më'ë tutupi më'ë yë'ëre isisicohua'ire, më'ë cui'ne yë'ë coní pa'iyeye pa'ye te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yë'ë iye yeja pa'i maca më'ë tutupi de'oye ñaca'ë, ñohua'ire, më'ë yë'ëre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ijë ne huesëye papi, noni ne huesësiquëse'le ne huesëpi toyase'epi t'í'acquëna.

¹³ Yure cato më'ë pa'i hue'ñana sai'yë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayë, iye coca, jaohua'ijë yë'ë sihuayeje pa'ye sihuajajë caquë. ¹⁴ Më'ë cocare jaohua'ina isihuë. Isina, iye yeja acohua'ipi ñohua'ire coeyë, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni saj'ë caquë seña pañë. Yë'ë cato seña, më'ëpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquë caquë. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyë. Yë'ëje iye yeja aquë peoyë. ¹⁷ Më'ë tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejë'ë, më'ë cocapi. Më'ë coca cato nuñere pa'ë. ¹⁸ Më'ë yë'ëre iye yejana jëjo daose'eje pa'ye cui'ne yë'ëje jaohua'ire iye yejana jëjo saoyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquë yë'ëpi më'ëna isiyë, jaohua'ijë nuñerepa coca do'ipi më'ëna isisicohua'i pa'ijë më'ë yëyere yo'ojajë caquë.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquë secaaiye pañë, cui'ne ñohua'i quëajëna, jeteyo'je asani itire pa'ë cajë cuasaja'cohua'ireje caquë secaaiyë. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijë te'ijë pa'iohua'i pa'ijajë caquë seña, te'ijë pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquë caquë. Ja'quë, yë'ë cui'ne më'ë coní tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'iyeye pa'ye pa'ijajë jaohua'ijë. Jaje tsiosicohua'ipi te'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, iye yeja acohua'ipi ñajë më'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuë, de'oyere pare më'ë yë'ëre isise'ere, te'ijë pa'iohua'i pa'ijajë caquë, më'ë cui'ne yë'ë te'ijë pa'iohua'i pa'iyeye cui'ne pa'ijajë caquë. ²³ Yë'ëpi ñohua'i j'are coní pasi'i. Pa'ina, më'ëpi yë'ë j'are coní pa'ij'ë. Pa'ina, ñohua'ipi te'ijë pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijëna, iye yeja paipi, më'ëpi yë'ëre jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, më'ëpi jaohua'ire yë'ëre oiyeye pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë më'ëpi yë'ëre isihuë. Jaje pa'ina, më'ëre seña, jaohua'ijë yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë më'ë yë'ëre de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yë'ëre më'ë cato ai oiquë a'ë, ja yë'ta'a yeja de'huama'nepi. ²⁵ Yë'ë ja'quë nuñerepa yo'okuë, më'ëre iye yeja pai asa t'í'añë pañë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato më'ëre asayë icohua'ijë më'ë jëjo daosiquë api cajë asayë, yë'ëre. ²⁶ Yë'ëpi ñhoquë, më'ë pa'iyë jaohua'ire. Ja yë'ta'api ñhoquë pasi'i, ai jerepa t'í'na. Jaje ñhoquëna, më'ë yë'ëre oiyepi ñohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yë'ëpi ñohua'i j'are coní pasi'i.”

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i j'are coní Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tso paji'i. Jaronna Jesús i ye'yacohua'i j'are coní cacapi. ² Judasj, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jaronna Jesús si'anë i ye'yacohua'i j'are tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sète iti hue'ñana sa t'í'api, soldado pai j'are, cui'ne Maija'quë hu'ë ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i j'are, cui'ne fariseo pai jëjo daocohua'i j'are. Maija'quë hu'ë ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë hu'ë ñacai soldado pai pa'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi da'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi ñohua'i yo'o ja'ne asaquë du'ru sani ñohua'ire seji'i:

“¿Neni co'eye'ni?”

⁵ Caquëna, ñohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:

“Yè'è j a'è.”

Judasje ìohua'i ja're cõni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tãta omehuë.

⁷ Ja maca Jesús tìjupë seji'i, ìohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”

Caquëna, ìohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

⁸ Cajëna, Jesús capi, ìohua'ire:

“Tsõe mësarupi asahuë. Yè'è j a'è. Yè'ëni co'eye sëte jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, ìohua'ise'e saijajë.”

⁹ Jaje Jesús case'e tì'api, j case'e cato caji:

“Mè'è yè'ëre ìsìsìcõhua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje.” ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi j hua'ti dutani ëja tè'hui cajorose'e tètõ huatõpi. I tètõsiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire jõ ju'i hue'ñana jua nõojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yè'è ja'quëpi ìsìto.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicõhua'i Èjaërepa Quë'rona Èjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne ìohua'i ëjaë cõni, cui'ne judío pai soldado cõni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacõrepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nõõpi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë j ye'yequë cõni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're cõni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca canì Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore secõ'ë:

“¿Mè'è j ye'yacõhua'i aquë pa'ima'quë?”

Sëona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'è.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaõhua'i cui'ne policia pai cõni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicõhua'i Èjaëpi Jesure Sese'e

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaëpi Jesure së huëõpi, jecõhua'i a'ni, mè'è ye'yacõhua'i caquë, cui'ne jquere mè'è ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i. ²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yè'è cato casiquë a'è. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'è. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'è, judío pai tsi'si hue'ñana. Yè'è cato yo'õsiquë a'è, yahue yo'oma'è pa'isiquë a'è. ²¹ ¿Me yo'oquë yè'ëre sëni asaquë'ni? Sëni asajë'ë, yè'è caquëna, asasicõhua'ini, jaõhua'ipi quëajajë yè'è case'e. Jaõhua'ipi asayë, yè'è case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policia'ipi jti maca nõcaquëpi tsiana tètõquë capi: “¿Jaje jõ Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaëre sa'ñope sehuocõa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yè'è co'aye care'ni? ¿Yè'è case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë tètõcaquë'ni, yè'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saõpi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cõse'e

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nõcapi. Nõcaquëna, jte cahuë:

“¿Mè'ëje j ye'yacõhua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosõquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'è, jte.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicõhua'i ëjaëre necaicõhua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tètõ tëasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Mè'ëje pa'ini yè'è ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tìjupë cosõpi. Cõso macarepa curajë yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás hué'epi Jesure Pilato hué'ena sahué. Ja maca cato ñata tóme huesé maca paji'i. Judío cato cacama'pé pa'è hué'e, si'si neñere coeje, iohua'ipi jaronca cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajé pa'ise'ere cuasajé aiñere para'hué. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquère sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohué. Do'i qué'i peoto yéquë më'è qué'rona daye para'hué.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajé'è, iquère. Sani mësarua cuañese'e pa'ieje do'i qué'i pa'ito yo'ojé'è.”

Caquëna, judío paipi cahué:

“Jaje pa'iquéta'are yéquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyé.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e tì'api. ³³ Pilato cui'naëpi i hué'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'è judío pai éjaëre päé?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'èse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yé'è cato? Më'è paipi cui'ne Maija'quë hué'e ñacaicohua'i éjaohua'ipi yé'ëna dani isihué, më'ère ja do'ire caye. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yé'è cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yé'è qué'ro pa'ito, yé'è te'te pa'icohua'ipi uihuara'hué, yé'ëpi judío paipi tseja cuañeñe pajajé cajé. Yé'è cuañe hue'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai éjaé, më'è.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pa'i éjaé'è, më'è cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yé'è cato iye yejana daisiquë a'è, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yé'è caye asacaiyé.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tījupé pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yé'è tì'ama'è pa'iyé, iquère. ³⁹ Mësarua cato Egíptopi Israel pai etajé pa'ise'ere cuasajé yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'è. ¿Jaje pa'ie se'te mësarua neni etoye yé'èni? ¿Judío pai éjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaé're cato etoye peoji! Barrabásni eto saojé'è.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejé'è caëna, si'sehué. ² Soldado pai Jesure miupi maro tēosicopi sjo'pëna puahué. Cui'ne nea maja'i ju'i çare Jesure suñacaé'è. ³ Ja jeteyojé i qué'rona tsiojaijé cahué:

“Judío pai éjaëre pa'è, më'è!”

Jaje cajé tsiana tē'cahué.

⁴ Tījupé Pilato eta çoni capi:

“Asajé'è. Iquë co'aye yo'ose'e tì'ama'è pa'iyé. Cui'naëni mësarua qué'rona da çoñë, do'i peoquë api cajé ñajajé caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ça ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Najé'è. Iñore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë hué'e ñacaicohua'i éjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihué:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejé'è, mësarupi. Yé'è cato tì'añe pahué, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohué:

“Yé'quë cuañese'e payé. Jaje pa'ina, yé'quë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'è casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. ⁹ Ja maca cui'naëpi hué'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aqué a'ni, më'è caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'è paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yé'ère sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yé'ëpi më'ère queja'a tutu cui'ne më'ère eto sao tutuje paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ère ja tutu isima'quë pa'ito më'è yé'ère yo'o tì'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yé'ère tseani më'ëna isisiquëpi më'è jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'iquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saquë pani César cajei peoja'quë a'ë, më'è. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapí nesico”. ¹⁴ Ja yé'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarü ëjaërepa pajë'è!”

¹⁵ Jaje caquëna, johua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yé'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ìte:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure johua'ina isipi quejajë caquë. Isina, johua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ìte queja'a sarahua coani saji'i, pai sïopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ìte quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire ì ja're conì quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini ì ëja te'tena cui'ne ì ari te'tena nëcohuë.

¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ÈJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë. Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë 'Judío pai ëjaëpi' caquë coa toyajë'ë, ñeje, 'Judío pai ëjaë'ë caquë api.' Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yé'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

²³ Ìte quësi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ìni cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje ì'ë, itena te'opi tsoa ca pa'iyë sëte, ²⁴ sa'ñe johua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa ìti de'hue nesiquëpi ìote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe tì'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yé'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, ìti case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yé'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne ìo maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne ì ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi ìo yé'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'è mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ì ye'yaquëre capi:

“Jao, më'è ja'co.”

Jare ìti casi macapi ì ye'yaquëpi ì huë'ena sai sapi, ìote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi tì'ajaquë caquë capi: “Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa cono tìmësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni ì yé'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi:

“Si'aye tì'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe sïopë ne meni, jüni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yé'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore seji'ë, quësicohua'ire quëñase'e té'ca jé'yeni tiona sajjajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña té'ca jé'yehuë, cui'ne yequëreje té'ca jé'yehuë, Jesús ja're

quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús què'rona sa tsiojajè ñajëna, tsoe ju'isiquè paji'i. Pa'ina, ña jujani quèña tè'ca jè'yeye pahue.

³⁴ Jaje pa'iquèta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quèaquè cato iti ñasiquèpi quèaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quèaji iti asasiquèpi, mësarureje care paji cajè asajajè caquè. ³⁶ Iye cato yo'ohuè, ñeje toyase'epi tì'ajaquè cajè, itipi caji: "I quèña tè'ca jè'yeye paja'cohua'i a'è." ³⁷ Yequè hue'ña toyase'epi caji: "Iohua'i a'si nesisquèni ñaja'cohua'i a'è."

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquèpi Pilatore sani Jesús capè tasi'i caquè seji'i. José cato judío paini ca'raquè Jesure yahuerepa tiquè paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capè sani tasi'i caquè. Caquëna, Pilatopi de'oji sajè'è. Caëna, sani Jesús capè ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquè. Jajè cato Jesure ñami sani coca casiquè paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo cõni saiscohua'ipi Jesús capère ini johua'i sase'e huèò señepi cañana neni tunahuè, ju'isiquère. Taja'quère judío pai yo'oyepi yo'ohuè, jaje yo'ocohua'i sète. ⁴¹ Jesure que sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajè què'isi coje paire tãma'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuè, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajè mu'se tsoe tì'a huèopi.

20

Jesús Ju'isiquèpi Huèiye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi sacco'è, tasi daripëna. Saio ñacona, daripè siosicopi jai quèna pè hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro què'rona cui'ne Jesús ai oiquèrepa pa'isiquè què'rona huè'huèni cao:

"Èjaè capè tsoe sahuè, daripè pa'isicore. Huesèyè, jero sa'na nehuè."

³ Jaje cacana, Pedro cui'ne yequè j ye'yaquè cõni daripè què'rona ñañu'u cajè saè'è. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huè'huèjè saè'è. Te'i ai jerepa huè'huèsiquèpi du'ru tì'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je tì'api. ⁵ Du'ru tì'ani nè meni ñaquëna, coa ite hueni oasi cañase'e paji'i. Capani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquèpi daripëna cacani. Jajèje cui'ne ñapi, ite huèni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequèje ñapi, Jesús siopè tunasi capi tìrona iose'ere tunani yequè caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna tì'asiquèje cacani iti yo'ose'e ñaquè nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquèpi huèi ja'ñere case'ere ja yè'ta'a toyase'e caye asa tì'ama'cohua'i sète. ¹⁰ Jaje ña tējini j ye'yacohua'i co'ihuè, huè'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquèta'are María cato hue'sena pëa nēcani oi nēcao, daripè yè'què macapi. Ja oio se nè meni ñao daripè sa'nahuëna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capè pa'i sitore pa'ijëna, te'i quèò pa'i sitore pa'ina, yequèpi siopè pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Ja maca hui'ñaohua'ipi iote sei'è:

"¿Nomio, iquere oico'ni?"

Cajëna, iopì sehuo:

"Yè'è Èjaèni sahuè. Ja do'ire oiyè. Huesèyè, jero sa'na sani nehuè."

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponèco Jesure ñao, iti macare nēcaguëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao.

¹⁵ Ja maca Jesupi iote seji'i:

"¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?"

Caquëna, iti maca tsio ñaquè api cuasaco cao:

"Èjaè, mè'èpi sasiquè pani quèajè'è, mè'è ne sito. Quèaëna, yè'èpi ite sasi'i."

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

"¡María!"

Caquëna, iopì ponèni cao, hebreo cocapi:

"¡Rabonil!" Jaje caye cato cao, ye'yaquè.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

"Tseama'o, ñu'ijè'è. Ja yè'ta'a ja'què què'ro saima'què a'è. Jaje pa'iquèta'are sani quèajè'è, yè'è yo'je tsire. Pëca ja'què què'rona cui'ne mai Diusu què'rona saiyè."

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani j ye'yaquè pa'isicohua'ire quèao. Èjaèni ñahuè, caco. Ipi jaje quèajè'è, caëna, cayè, cao.

*Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e**(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro şiosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁰ Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ējaëre papi cuasajë sihuahuë. ²¹ Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

²² Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēcocuë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. ²³ Mësarupi şai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e şai de'huacaiye pa'iji. Mësaru şai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e şai de'huacaiye peoji.”

Tomásipi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. ²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ējaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomásipi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

²⁶ Ocho mu'seña tëto saisi maca i ye'yacohua'ipi hu'ëna tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje coni paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñaiipi, eta sa'noa şiose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁷ Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona şa'ijë'ë. Şa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena şa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomásipi sehuopi:

“Yë'ë iĒjaë cui'ne yë'ë Diosu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pai yo'o t'la ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere t'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21*Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e*

¹ Ja jeteyo'je Jesús t'ijupë i ye'yacohua'ina ñaiipi, Tiberias jaira tët'tëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mama'jë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'ipi coni paë'ë. ³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're şa'nu'u.”

Cani saë'ë, te'e i ja're coni yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahuë. ⁴ Ñata tome maca Jesús tsiaya tët'tëpare nēcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, iquei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tşidohuë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahuë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja te'tena hua'i yo'ecore jëo dëojë'ë. Ja maca mësaru neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, i case'eje jëo dëohuë. Jëo dëorena, hua'ipi t'ümëni dëquëcona, naë t'ua'ne pahuë. ⁷ Ja maca Jesús ai yëquëpi Pedrorre capi:

“¡Mai Ējaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmëje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana. ⁸ Yecohua'i cato yohuëja'a tşio daë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tët'tëpa t'ua'ne. ⁹ Yejana t'itani tumajë t'iahuë, tşoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmëje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i tímësoni. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tēiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijë'ë.”

Te'lje ite iquei'ni, më'ë caquë seña papi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë. ¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'iquequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'irejē hua'iquequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasoñe aco paji'i, iohua'i ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tējisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrorre ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa më'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacajjë'ë.”

¹⁶ Tijupë seni cōpi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacajjë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ëjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacajjë'ë. ¹⁸ Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huñou de'osi maca coa jëtëre ñeocaina, yequëpi suñacajja'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ Jaje Jesús caní capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'loquërepa pa'iye iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuji'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi. ²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi tímë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ne pa'io. Ca tējihue. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nêose'e

¹ Yê'ê cajei Teofilo, yê'ê du'ru macarepa toya pêpêna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'têmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë.

² Ja yê'ta'a ma'têmo saima'nê i jêjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo çocaiyepi johua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajêquërepa pa'iji cajê ñajajê caquë ja'nê pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuañe te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yê'ta'a Jesús i jêjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalénpi saima'pê utejê'ê, ja'quë mésarute isisi'i ca nêose'ere yê'ê quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësaru cato de'o joyore pani do cuañoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ê, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure se'i'ê ñeje:

“Ëjaë, çmê'ê yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ê, yëquëre de'oye cuañeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehueña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ê. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tēchahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuañoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ê, yê'ê yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajê nēcajëna, Jesús ma'têmona sa cuañoeña. Sa cuañoeña, sirioipi ite peo hue'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yê'ta'a Jesús ma'têmona mēñere ñajê nēcajëna, peo hue'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, johua'ire:

¹¹ “Galilea pai çme yo'ojê ma'têmore ñajê nēcaye'ni? Iquë Jesús mësaru ja're pa'isiquëpi yure ma'têmo sa cuañosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësaru ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsojajise'e

¹² Ja maca Jesús jêjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato sa'ê'ê, huajê mu'se ja ja'ye cu'iyepa pa'iji, cuañese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani johua'i huero pëani pa'i huë'ê ëmêje'e tu'rihuëna mēni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyê: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'jê tsj ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're çoni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're çoni te'e cuasayepi si'anê Maija'quëre señu'u cajê tsi'sijê pa'ê'ê.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nēcane caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijê, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere ço nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Johua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pêpê caji:

I pa'isi huë'e jecosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa çoma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payê. Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anê pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'têmo mēi macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsojaj'quëre neñe. Renena, jaëpi mai ja're çoni te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre.”

²³ Casi maca co'ejê cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josëpi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje se'i'ê:

“Ja'quë, mē'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ê. Yëquëre iñojê'ê, çjequë a'ni, mē'ê jo'ya nesiquërepa mē'ê jêjo saocohua'ire Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?”

²⁶ Seni tējini neñañu'u cajê yo'ojëna, Matiasna Jesús jêjo saocohua'ire pa'iyepa tomepe. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jêjo saocohua'ire çoni pa'iquë pönëpi.

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se t̄i'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a huë'e t̄imëëña, iohua'i pa'i huë'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohueaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai necareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi t̄imësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a huë'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pisiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pisi huë'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë çmerepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

“¿Si'aohua'i icohua'i Galilea paita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egipto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ijë judío pai'repa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yescicohua'ijë pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna.”

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

“¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?”

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

“Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë.”

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajehua'i once pa'iohua'i ja're çoni huëni necani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarü cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëcaiquë Joel caquë pa'ise'epi t̄i'aque'yo'ocquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësarü mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caja'cohua'i a'ë, Posëohua'ipi caima'pëta'a çani ñaheje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo huë'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Èsë miama'quë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañëje tsieje pa'i de'oja'quë api,

Iye cato mai Èjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i t̄i'aja'cohua'i a'ë, huaso cuãñosicohua'i pa'iyë.

Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësarü ña huë'ñana irepa pa'iyë iño. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o t̄i'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iño. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eye pa'ye, mësaruna ite tseani queni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a.

²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huese'ere peo huë'ña nejni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Èjaëpi yë'ë t̄iñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne tãoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjënë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iñoñuë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're çoni pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëcaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai

ėjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne 'i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësarü ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo qa sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësarü quëni huani jëcosiquëre Diosupi Ëjaëre pare Cristo huasocquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrorë cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje se'i'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësarü tayo yo'ose'ere sai to cuañone cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mësarü ja'në cuasase'ere jëoni Maija'quëna pönëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañone pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mësarü. Mësarü mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocajjë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne ayo yëtoni ajjë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o tija ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye iohua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, iohua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne iohua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni ajjë te'e huë'ña tsisini aore huahuejë ajjë sihuajë paë'ë. ⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Fujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi cõni Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrorë cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsj'ñëna cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i se'i ñu'iquëpi Pedrorë cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tëjiye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

"Ñajë'ë, yëquëni."

⁵ Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna. ⁶ Pedropi capi, ite:

"Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë."

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne ijëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Capani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'okuëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e huë'ñapi curi se'i ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cui'ye ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrorre cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjê si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjê saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajê. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojê Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeye ñajê mësaru yëquëse'ere ai ñañê. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani jsirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejê paire huaiquëni joyejê'ë, cahuë, mësaru. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësaru huani jeohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañê, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'ñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañê, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajê yo'oyë, cuasama'pê coa noni huesë huani jeohuë. ¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'ñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o t'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijê'ë. Dani ja'nê yo'ose'e jeojê'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jeocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iyë isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'nê ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: ‘Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye j caye de'oye sehuocaijê'ë. ²³ Si'aohua'i j caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajê Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'ere pacohua'i. I case'e cato caji: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iyë isi cuañoja'cohua'i a'ë.’

²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jeoni pönëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi j mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi.”

4

Pedrorre Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai çoni da t'atahuë. ² T'itani jaohua'ipi pëjijê asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iño'ipi cajëna, Pedropi cui'ne Juan çoni. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sête paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajê. ⁴ Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuçcueto cinco mil pai paë'ë.

⁵ Natasi mu'se Jerusalëna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i çoni. ⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro çoni. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijê cuañehuë, Pedrorre cui'ne Juanre daijê'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajê sei'ë:

“¿Iquë tutupi panita'a iquëi mamipi mësaru cajê iye ñeje yo'oye'ni?”

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi j ja're pa'iyë sête iohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajê'ë. ⁹ Ju'iquëre ju'juse'ere me neni ne co'yare'ni cajê sení asañu'u cajê señe sête quëasi'i. ¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajê cajê. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru quëni huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi.”

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi çoni cajëna, ñajê ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyeye ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajê ñajê quëquë asahuë, iohua'i cayere. ¹⁴ Jerepa, cui'ne iohua'i ja're çoni iti co'yasiquëje pa'ina, ñajê ti sañope cayeje pahuë. ¹⁵ Pajê ja maca tsi'si sitopi Pedrorre cui'ne Juanre etajê'ë carena, etahuë. Etarena, iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalën pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o t'ia ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahuë ca t'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire?”

17 Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u iohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

18 Cani yureta'a iohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. 19 Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësarucayer sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? 20 Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

21 Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedroro cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto sahuë. 22 Pai ne ti'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

23 Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. 24 Quëajëna, asani si'aohua'i te'le cajë Maija'quëre se'i'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iyere de'huasiquë, 25 më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

26 Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conï,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'le cuasajë yo'oyë.

27 Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. 28 Jaje yo'ojë yo'o ti'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. 29 Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere. 30 Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

31 Jaje seni tëjisi maca iohua'i se sitopi ñu'cuelo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë tñ'arepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

32 Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'le cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'ë te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi. 33 Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. 34 Pa'ijëna, te'ijë iohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni. 35 Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. 36 Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohue aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabëre hue'yosiquëpi. Bernabë cani cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. 37 Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

1 Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, 2 si'aye isiye pañu'u te'le cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë. 3 Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë? 4 ¿Yejajë më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curijë më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasä'ni? Paini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

5 Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni ta'ise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. 6 Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tñnani sani tahuë.

7 Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjère yo'ose'e asama'copi. 8 Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësarucase'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

9 Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësarucase'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjère tasicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni taço'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni taïsicopi uiona, posëohua'ipi cacani ti'ani sani tahuë, io ëjëre taïtico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Paj Yo'o Tj'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Paj pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, paj yo'o tj'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, ts'i'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are paj cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Ëjaëre sehuoni jai paj paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ireje cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oëhuë, Pedropi da saina, i paj to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'acquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yë'rëhue paj dari pa'icohua'ipi jai paj Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuãñoahuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jëoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo paj pa'icohua'ipi si'aohua'i con iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tj'añe peo do'ire. ¹⁸ Nani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co hue'ñana cohüë. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë hujñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësarü iye huajëye pa'yere Maija'quëre së huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'je pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're con pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel paj aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca ts'i'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hue'ña ñu'icohua'ire quë'ëjaia'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopi co huë'ena sani co ña juhahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa sjosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajje eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti paj peoco paji'i, sa'nahuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre së huë'e ñacai soldado paj ëjaë cui'ne aiohua'i con cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?” ²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i titani capi:

“Mësarü cosicohua'ipi Maija'quëre së huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado paj ëjaëpi i soldado paj ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahüë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jëama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. ²⁷ Titani iohua'ire tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

²⁸ “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mësarü cato me yo'ore'ni? Mësarü cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi tımë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pani yëquëreje jaëre huani jëosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

²⁹ Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pani paj cayere. ³⁰ Mësarü cruzuna deoni huani jëosiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure. ³¹ Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel paipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. ³² Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyojë ñasiquëpi quëaji.”

³³ Jaje cayere asani Israel paj ëjaohua'ipi pëtiteni huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. ³⁴ Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a paj de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuãñese'e ye'yacuërepa. Jaëpi huëni nëcane cuãñepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. ³⁵ Caëna, etosi jeteyo'je ijë pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel paj mësarü jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. ³⁶ Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jëorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. ³⁷ Ja jeteyo'je paire cuecuc mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite paj pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jëorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. ³⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jëoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi paj tse pani coa carajai ja'ñe a'ë. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'lito mësarü ne tj'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'lito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi.”

⁴⁰ Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. ⁴¹ Nuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi

etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'tropi etajë. ⁴² Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quë'ajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Païre Ao Huahuëcuhua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocuhua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sëte, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuëcaima'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quë'ayere jeoto. ³ Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësarua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësarua ai de'o païre ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo tîmësicohua'ini. Tî'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isifu'u, yëquë. ⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quë'ajë pañu'u.”

⁵ Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë tî'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore tîmësiquëre, Felipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pai yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquia aquë. ⁶ Tî'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i sïopëana patojë Maija'quëre secaca'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai saco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'të, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseña

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o tî'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca tî'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caja'cohua'ire curipi sañuë. ¹² Saïrena, jaohua'ipi si'a iti daripë païre ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseñani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'ejë sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tîñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huññä tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Païre Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jëoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarua pa'i huë'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiyepi. Quë tsa'cuja'toje isiyepi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarua eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cui'ni ca'nire tëajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cui'ni ca'nihuë maca tëapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.”

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë. Egíptona sajàjê cajê. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're çoni paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Çocai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aïne ti peocohua'i paë'e. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tjijupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësarü yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë caquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijê'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi jujji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oa huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana gareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quëpi yequepi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oque tsire ja'a coaicohua'ire jeocojê'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés çoa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajê pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayejê pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyejê i case'ejê yo'oque paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oqueña, ñani Moisés çocasi'i caquë yo'oque Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oqueña, ñani i cajeohua'ipi Diusu jöhua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajê caquë yo'opi. Yo'oqueña'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajê caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saoque capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'ejê pa'ye yë'ëre huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëtö saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí çutihüena çuene yejana. ³¹ Çani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Ejaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Ejaëpi caëña: 'Dutajê'ë, quëo ju'iyë. Më'ë nëca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijê yë'ë pai ai yo'oye tñharepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojê oijëna, asani huasosi'i caquë cajeahuë. Jaje pa'iyë sëtö daijê'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejê '¿nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire huasoque neni jëjo saopi, jöhua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi çocaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oqueña, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësarü aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ijajê quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto çuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí çutihüena. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejê Egíptona co'iñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajê Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijê'ë. Hueseyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëjji, cahuë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajê de'huahuë. De'huani ite isiñu'u cajê nëicohua'ire huani isijê cui'ne jai pai tsi'sini jöhua'i de'huasi diusure sihuajê yo'ohuë, Maija'quë api cajê. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmö pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajê caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiçohua'i toypaëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarü jeto çuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yë'ëre sihuajê de'oye señu'u cajê nëtërojaiçohua'ire huani isijê, cui'ne co'amaña coa isijê yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarü jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejê sajä, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejê sajä

Cui'ne mäsaru señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.

Ja do'ire mäsarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere iño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuañese'ejë pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyejë dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuañoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe hue'ña'ë.

Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë péa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mäsaru cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mäsaru. De'hue Maija'quë joyore sañoje yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'ejë pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mäsaru aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'iye. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mäsarupi tseani huani jeohuë. ⁵³ Mäsaru huiñaohua'ipi cuañese'e isicohua'i de'oye sehuoacima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huaní Jëoñe

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otojë Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmore ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Naquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja të'hui quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja të'huire nëcaquëna."

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jea hue'ahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e pösë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jeajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë tã jeohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quërë etoquë co hue'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañoahuë. Huatiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina coní i caye asacaijë cahuë:

"Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë."

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuoacë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuoacë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe tëtë ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañoahuë. ¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoñi ai de'oyere pare pai yo'o ti'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'oyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Èjaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'oyore peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'oyore isi cuañoahuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë jëjore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ "Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'oyore isi cuañoja'cohua'ire."

²⁰ Caquëna, Pedropi ìte capi:

"Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji.

²¹ Maija'quë ña huë'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë.

²² Më'ë co'aye cuasayere jëcojë'ë. Jëcoñi mai Èjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huësiquëre paji, më'ëre."

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

"Mësarupi yë'ë do'ire secacajë'ë, Èjaëre. Si'aye mësarua case'ejë pa'ye tëtto saiye paja'core yë'ëre."

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'oyore coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalëna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jetyo'je mai Èjaë huññaëpi Felipere capi:

"Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë tët'ena."

Iye ma'a cato cuënesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. ²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire t'i'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalëna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i. ²⁸ Jaje saisiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. ²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

"Caballo quërëco quë'rona saijë'ë."

³⁰ Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ìte seji'i:

"¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?"

³¹ Seina, sehuopi:

"¿Me asa t'i'añe'ni, ìti quëaquëpi peoto?"

Cani Felipere yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai huë'ñana yëi ñamare sayejë pa'ye sahuë, ìte.

Sarena, tëacohua'i ña huë'ñana yëi ñama memëñe pañeje pa'ye memëñe papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ìte necaiye pahuë.

Iye yeja pa'iquëni i pa'ie naë tëa jëoñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsëcapë?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

"Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë jja'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?"

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'oyore coca quëapi, ìte. ³⁶ Quëaquëna, oco quë'rojã'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

"¿Ina oco ññore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?"

³⁷ Caquëna, Felipepi capi:

"Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'o'ji."

Caquëna, ìpi capi:

"Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë."

³⁸ Caëna, ja maca òmejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco coñi oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. ³⁹ Do tējini tumasi maca mai Èjaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tìjupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuacuë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna t'i'api.

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaij'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalénna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai je'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'aquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ëjaë, më'ë iquëipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jëjësë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ëjaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacaj'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore coçohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite coçohua'ipi jëtëna tseajë Damascona sahuë. ⁹ Sarena, toasq mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëij'ë. Huëni saij'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë seji'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. ¹² Pa'iquëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë seçacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire më'ëre seçohua'ire tseñeni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñaj'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani j jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tømepi. Tømëina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, aq ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'lijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerera Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tëhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi tì'ani Jesure ye'yecohua'i ja're conì pasi'i caquë yo'oqueña, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. ²⁷ Ca'rajëna, Bernabëpi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani iññoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Èjaëre pare ñasiquë api. Mai Èjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabë. ²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani johua'i ja're cu'i yo'oqueñ Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel pa'ita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jëorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocajë pa'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cöcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'irejë sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më cañë de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Èjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiye

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cöcaico paco'ë. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rrihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrorë esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iyë sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi johua'i ja're conì saji'i. Sa tì'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rrihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñnohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcöpi. Huëo nëcöni sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Èjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ² Jaë cato de'oque paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cöcasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca ca'ni ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huññaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ñni ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Èjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huññaëpi capi:

“Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cöcapi yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iyë sëte. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjajia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaguë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliojë de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliojë de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jêjo saouna, se ñatasi mu'se ja yê'ta'a ma'are saijê je'nê Jope quêno macare pa'ijêna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huê'e êmêje'e totona mêji'i, Maija'quêre sesi'i caquê.
¹⁰ Ja yê'ta'a aore cua'cojêna, ao êaye nêi macapi çani ñaheje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquêna, ma'têmoni hui'yoni jai çã ca'tipêje pa'iona, cajese'e sica que'quesiconã, ¹² si'a nêicohua'ire, uijê cu'icohua'ire cui'ne ja'jêcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajê maca yê'ose'e îte jutapi ñeje:

“Pedro, huêni huani aijê'ê.”

¹⁴ Caquêna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Êjaê. Ai ma'ñe a'ê. Si'si a'ê. Si'siohua'ire yê'ê ti aima'quê a'ê.”

¹⁵ Caquêna, tujupê yê'ose'e îte jutaêña:

“Maija'quê si'si peoye nese'ere si'si a'ê caye peoji.”

¹⁶ Jajê toasoñe pa'ye Maija'quê îte ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'têmona mēa huesopî.

¹⁷ Mēa huesouna, Pedro çmerepa yo'õ ja'ñere jajê pa'ye ñõ u'ni? caquê ai cuasaquê pajî'i. Pa'ina, Cornelio jêjo saosicohua'ipi jato sa'ro quê'rõna tîtahuê, çSimón huê'e jerore pa'ico'ni? cajê seni asajê daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i tîtani tutu cajê sei'ê: Iño Simón hue'equêpi cui'ne yequê mami Pedro hue'equê pa'ima'quê cajê sei'ê. ¹⁹ Jajê seni asajêna, Pedro cato ja yê'ta'a i ñase'ere cuasaquê pajî'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, îte:

“Îna, mē'êni toaso êmêohua'i co'erojainê. ²⁰ Huêni johua'i ja're saijê'ê, jêa coeyê peoyerepa. Yê'ê jêjo daosicohua'i a'ê.”

²¹ Caêna, Pedro cajeni capi:

“Yê'ê a'ê, mēsarũ co'equê. Çiquena date'ni?” ²² Caquêna, johua'ipi cahuê:

“Yêquê cato Cornelio jêjo daocohua'ipi daê'ê. Maija'quê huñãepi mē'êni soijatena. Cornelio huê'ena dani quêaquêna, îpi mē'ê quêaye asajajê caêna, asani Cornelio, soldado pai êjaepi jêjo daoquêna, daê'ê. Nuñe pa'iquêpi, Maija'quêre sequêpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquê api cajê oiquêpi jêjo daocohua'i a'ê.”

²³ Cajêna, Pedropi capi: “Cacani pēajê'ê.” Caêna, cacani i ja're çoni pēahuê, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi johua'i ja're çoni saji'i. Saina, îte çõñu'u cajê Jope acohua'ijê i ja're saê'ê, Maija'quêre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jajê saiscohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana tî'ahuê, Cornelio cui'ne j tsêcapê cui'ne i ai oi cajeohua'i çoni tsi'sini ute huê'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huê'osicohua'ipi daiscohua'ipi paê'ê. ²⁵ Pa'ijêna, Pedropi huê'ena tî'aquêna, Corneliopi pēpasi'i caquê etaquêpi Pedrote yê'ê êjaerepa caquê do're ja'ruêña. ²⁶ Ja'ruquêna, Pedropi îte naê huêo nêcoquê capi:

“Yê'êje mē'êje pa'i a'ê.”

²⁷ Jajê i ja're caquê sa cacaquê ñaquêna, jai pai tsi'sicohua'ipi paê'ê. ²⁸ Pa'ijêna, ñani Pedropi capi:

“Mēsarupi asacohua'i a'ê, Israel pai ti tî pai ja're tsioyê peoye. Panita'a yequê pai huê'ena cacayê peoye. Israel pai yo'oye jajê pa'iji. Jajê pa'iquêta'are yê'êre Maija'quêpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ê, si'siohua'i a'ê caye pajê'ê caquê. ²⁹ Jajê pa'ina, jaohua'i sani yê'êre sejêna, ai cuasayê peoyerepa esa daê'ê. De'õji. Yureta'a quêajê'ê. Çiquere cajê yê'êre soire'ni?”

³⁰ Caquêna, Corneliopi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquêna, tres pa'i maca yê'ê huê'ere pa'i ao aima'quêpi Maija'quêre sei pa'ise'e. Pa'iquêpi na'iquêna, Maija'quêre señere seina, Maija'quê jêjo daoquêpi ai mia ju'l carepa ju'iquêpi ñaini capi: ³¹ ‘Cornelio, mē'ê Maija'quêre seña Maija'quê asaji, cui'ne mē'ê peocohua'ire çocaiyeje Maija'quê ñaquê sihuaji de'oyerepa yo'õji caquê ñaji. ³² Jajê pa'iyê sête yurepi êmêohua'ire Jopena jêjo saojê'ê, Simón Pedro hue'equê quêrējani iñona daja'cohua'ire. I cato yequê Simón huê'ere pa'iji, jaê yequê Simón cato ca'niipi de'huacquê api. I huê'e cato jaira tē'têpare pa'iji,’ capi, yê'ere. ³³ Caêna, asani esa mē'êre quêrējajia'cohua'ire jêjo saohuê. Jajê jêjo saouna, yure mē'êpi daquêna, de'õji. Maija'quê coca asañu'u cajê yêquê tsi'sisicohua'ipi pa'iyê, mē'êre mai Êjaerepa cajê'ê caquê çsiyere caquêna, asañu'u, yêquê.”

Pedro Quêaye

³⁴ Caquêna, Pedropi quêapi:

“Yureta'a asayê, Maija'quêpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquê pa'iyê. ³⁵ Jajê pa'ina, Maija'quê cato si'a paire îte de'oque're pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'õji caquê ñaji, coa si'a tsêca acohua'ire. ³⁶ Jajê pa'ina, si'aohua'i Êjaê Jesucristoja'a de'oye pa'iyê tî'añere, Maija'quê i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mēsarupi si'aohua'i asayê, Juan oco doquê cui'ne quêaquê yo'õsi jeteyo'je Jesupi Galileapi huêoni si'a huê'ña judío pai pa'i huê'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jajê pa'ina, Maija'quêpi Jesús Nazaret aquêre de'o joyo tuture çsipi. Isina, huati tutupi yo'oque'na, ai yo'ojê pa'icohua'ire jujucai cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quêpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jajê yo'oque'na, yêquê ñasicohua'i a'ê, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea vejana yo'oque'na, ñasicohua'i a'ê. Ja jeteyo'je yureta'a îte

soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñõe papi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're cõni ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jare jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacacohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi johua'i co'aye yo'ose'ere sa'i de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë."

Judío Pqi Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, ⁴⁶ yequë pai cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

"Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire."

⁴⁸ Cani johua'ire Jesucristo mamipi do cuañõe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je johua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'e.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel pai tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalëna co'ina, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite se'i'ë:

"¿Me yo'oquë Israel pai peocohua'i huë'ena cacani johua'i ja're cõni ai yo'o u'ni?"

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ "Jope daripëre pa'i Maija'quëre se'i çani ñaheje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e scapëa que'quesicon, yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saiñuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcohua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yë'ëre yë'ose'e jutapi: 'Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,' capi. ⁸ Caquëna, cahuë: 'Pasi'i, Èjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,' cahuë. ⁹ Caquëna, tujupë yë'ose'e yë'ëre juta copi: 'Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë,' capi. ¹⁰ Jaje toasõne Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huësë. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre cocohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tjtahuë. ¹² Tjtarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're cõni saijë'ë,' caquë 'ai cuasama'ë,' capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis sehuosicohua'ipi ja're cõni. Sani si'aohua'ipi pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'ë cui'ne më tsëcapë huasosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi johua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalën acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huësëye ti'añë."

Antioquia Pqi Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquia daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi jaroni Israel païse'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë païreta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquia daripëna t'ani griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Èjaë johua'i ja're cõni pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jëoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalën pa'icohua'ipi asani Bernabëre Antioquia daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabëpi t'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Sihuquë Bernabë yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabë cato ai de'loquë paj'i'i.

Maija'quère ai cuasaquëpi cui'ne de'lo joyo òimësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esil' caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani t'iani ìte Antioquía daripëna sapi. Sani jaroná te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're coní. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jaroná Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquíana títahuë, Maija'quère quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Títasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'lo joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje tëtó saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire çocai ja'ñere isini jëjo saon'u'cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a ìti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coyo

¹ Ja mu'seña pai ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë, ² Santiagore hua'tipi huani jeoj'ë cuañeina, huani jeohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroroje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë ts'i'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedroro tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado pai ñajë nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egíptopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, ts'i'si tējisi maca tseasiquëre etoni paire ññosi'i cuasaquë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tseá cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itoje sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë pa'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedroro etoni paire ññosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore çaji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore pare ui. Çaina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Èjaë huiñäë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedroro pato sëttoni capi:

“Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huëse'e pa'ise'e joye tòmepi. ⁸ Ja maca Èjaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë çaña suñajë'ë, cui'ne zapatoje suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequeje capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Èjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Èjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaquëpi. ¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëtó sani cayaye acohua'ire sa tëtó sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore t'j'arena, jöse'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje coní saiquëpi mai Èjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jeoni.

¹¹ Jëjo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Èjaëpi asani i huiñäëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsil'icohua'ipi pa'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona t'iani të'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsjo Rode jo mami hue'ecopi ¿nepi soiyë'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë.

¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedroro ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi të'caye jëoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ìte ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jëorena, ìte co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiago cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ëre etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Ñata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sañe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrorre co'ejë'ë caquë. Cuañeina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. Cuañeina, huani jeohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cocai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jãëja'a se'i'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana go huerocohua'i pa'ë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ëjaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona go juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tējini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquía yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i pa'ë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi pa'ë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ëjaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e nejaja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tējini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë seacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Pa'ire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saoquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona t'i'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cocasi'i caquë saisiqëje iohua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojajë Pafos daripëna sa t'i'ahuë. T'i'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jajëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oque paji'i. ⁷ Jajë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quërejajia'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oque'ta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo tımësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oque ai! ¿Je yëhua Ëjaëre sañope yo'oye jeoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ëse miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ëjaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquiare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cocohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jeoni Perge daripëna t'i'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jeoni Jerusalénna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquiána t'i'ahuë. T'i'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ëna cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'ë ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nēcani jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ēmēohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequē pai Maija'quēre ca'racohua'i asajë. 17 Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequē pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquē etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. 18 Etouna, Israel paipi cuarenta ometēca pai peo hue'ña cuenesi yejaja'a cu'lijë yo'ojëna, Maija'quēpi iohua'ire de'oye ñacajiji', yo'o jujama'ë. 19 Jaje yo'oquē siete tsēcāpērepa Canaän yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai apëna isisi'i caquē. 20 Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometēca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quēpi Israel pai yo'oyere ñani ca tēji ējaohua'ire isipi, Maija'quēre quēacaiquē Samuel pa'i macaja'a. 21 Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yēquēre cuañe ējaere pare necajijë'ë cajë. Sejēna, Maija'quēpi Cis mamaquē Saúlmi pai ējaere necajiji', cuarenta ometēca iohua'ire cuañeja'quēre. Jaë cato Benjamín tsēcāpē aquē paji'i. 22 Pa'ina, jeteyo'je Maija'quēpi Saúlre pai ējaerepa pa'iyē jioni Davidna isipi, pai ējaerepa pa'iyē. Davidni Maija'quē capi, ñeje: 'Isaí mamaquē David cato yē'ë yēyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yē'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquē api.' 23 Jaje pa'ina, i ca nēose'ēje pa'ye Israel paire huasosi'i caquē jējo daopi, Jesure. Jesús cato David tsēcāpē aquē paji'i. 24 Ja yē'ta'a Jesús daima'nē Juanpi si'a Israel paire Maija'quē coca quēapi. Quēaquē capi, ja'nē cuasase'ere jeoni Maija'quēna ponējë'ë. Ponējëna, oco doye pa'iji. 25 Casiquēpi je'nē i pani tējiye tū'acquēna, capi Juan: 'Yē'ë mēsarū cuasayeje pa'i peoyē. Yē'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaēre yē'ë i zapato dutacaiyeque peoquēpi, teaye pa'i a'ë.'"

26 Jaje pa'iyē sēte ēmēohua'i Maija'quē do'lijë Abraham tsēcāpē acohua'i, cui'ne mēsarū iohua'i, Maija'quēre ca'rajë i yēyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mēsarū asa ja'ñere jējo daose'e a'ë. 27 Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ējaohua'iji Jesure huesejë'ë cōa paije pa'ire ñahuē. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pai tsi'si huē'epi Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'ere ñanije asa tū'añe pahuhē. Pajë jare iohua'ipi Maija'quēre quēacaicohua'i case'ere yo'o tū'acaë'ë, Jesure huanī jēo maca. 28 Jesús co'aye yo'ose'ere tū'ama'pēta'a Jesure huanī jeñere Pilatopi soldado paina cuañejaquē cajë sei'ë. 29 Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tējini soquē sarahua dequēni casani yejana tahuē. 30 Jaje yo'osiquēta'are Maija'quēpi ite huajëquēre huēopi. 31 Huēosiquēpi Jesús jai so mu'seña ñaiquē iñopi, i ja're conī Galileapi Jerusalénna saina, saiscohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quēacohua'i pa'iyē.

32 Jaje pa'iyē sēte yēquē mēsarute de'lo cocare quēayë, mai aiohua'ire ca nēose'ere yo'o tū'api, mai pa'i maca i ca nēosi tsēcāpē acohua'ina. 33 Ja i ca nēose'ere yo'o tū'acquē Jesure ju'isiquēni huajëquēre huēopi, Maija'quēpi. Salmos cayaye acore toyase'ēje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Mē'ë yē'ë mamaquē a'ë. Yurepi yē'ë mē'ë ja'quē a'ë.' 34 Jaje pa'ina, Maija'quē yequē hue'ña toyase'ēja'a capi: 'Davidre isija'quē a'ë, ca nēose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nēose'ere isija'quē a'ë, mē'ëre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quēpi quēapi, ju'isiquēpi huēi ja'ñe cui'ne i capē ja'juñe pa ja'ñe. 35 Jaje pa'ina, yequē hue'ña toyase'e caji: 'Mē'ë jo'yaë de'loquērepa capē ja'juñe hueseyē mē'ēpi ēseja'quē a'ë.' 36 De'oji, yure jaje pa'iyē sēte casi'i. David cato Maija'quē ite cuañese'ēje pa'ye i paire necani tējini juni huesēpi, i aiohua'i ju'ise'ēje pa'ye. Jaje juni i capē ja'juñe huesēpi. 37 Jaje pa'iquēta'are jaë, Maija'quē huēosiquē Jesús capē cato ja'juñe papi. 38-39 Jaje pa'iyē sēte mēsarū Maija'quē do'lijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'ere oni yeje cuañe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'ere oni yejeje pase'ere Jesure ñe pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ë. 40 Du'hua ñajë'ë, mēsaruna Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e tomequē iohua'i toyase'e cato caji:

41 Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesejë'ë.

Mēsarū pa'i mu'seña yē'ēpi co'amañare nequēna,

Yecohua'ipi mēsarute quēatoje care payë cajë sheuocaiye paja'cohua'i a'ë."

42 Judío pai tsi'si huē'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i conī etajëna, tsi'ñëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuē: Yequē semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quēajë'ë, yēquēre. 43 Ca tējisi maca tsi'si huē'epi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yēhuojë cahuē. Nuñerepa Maija'quē mēsarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

44 Casicohua'ipi yequē semana huajë mu'se tū'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'l maca jai pai tsi'sihuē, Maija'quē coca asañu'u cajë. 45 Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ēsejë oijë Pablo ai co'acquē api sañope ca huēohuē. 46 Cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi quēcōjë sañope cahuē, iohua'ire:

“Mēsarū judío paini du'ru macarepa Maija'quē coca quēaye pa'iji. Pa'isiconi mēsarupi coejë cui'ne ti pani hueseyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pai peocohua'ina sani quēaye pa'iji. 47 Jaje pa'ina, Ejaēpi yēquēre cuañequē capi:

Si'a paire miacaija'quēre jeñë, mēsarute.

Yē'ë huaso cocare si'a hue'ña so'o pa'icohua'ire quēacajijë'ë."

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere t'i'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë. ⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablora cui'ne Bernabëre eto saõnu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, saõno jeaohua'ire yo'oñu'u cajë cani saõno yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore t'i'to tóhuë, jaohua'i yo'oyere saõno cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi saõnope yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cuañëjëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iñoopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablora cui'ne Bernabëre co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablora Quëna Pëapi Jeañë

⁸ Listra daripëre t'ëi ëmë tsi'nëna cu'lma'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'ya ye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi j jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi: "Huëni nëcajë'ë."

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

"Diusuohua'ipi pajie pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë."

¹² Cajë Bernabëni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Listra pai diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a pai daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sës'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ijë j ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopi co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tómejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

"¿Merepa mësarü jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarujë pa'iohua'i a'ë. Yure mësarü coa yo'oye jëoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iyë de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yëyëje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñoopi, yë'ë pa'iyë caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aña cui'ne sihuajë pa'iyë isiji."

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ësehuë, diusuohua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da títahuë, Israel pai, Antioquia yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi títani tiñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena, Pablora quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jëohuë, cuasajë pai pa'i daripë hue'sena quërë etohuë. ²⁰ Quërë jëorena, sehuosicohua'ipi j qi hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're con Derbe daripëna saë'ë.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquia darina co'ihuë. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuañe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni aõ aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacajë'ë, cajë Maija'quëre sëcacaë'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopi Cui'ne Bernabépi Co'iye

²⁴ Pisidia yeja sa tétò sani Panfilia yejana tì'ahué. ²⁵ Tì'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quèahué. Quèa tējini Antalia daripèna sa'è. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuèna aya mēni Antioquíana, Maija'què oiye ayepi necajj'è cajè cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'eje ne tēji sitona co'ihué. ²⁷ Co'ini Antioquíana tītani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'què iohua'i ja're conì yo'oquēna, Èjaēpi judío pai peocohua'ipi sehuojajè caquè jato sa'roje pa'iore hui'yocaquēna, de'oye sehuose'ere quèahué. ²⁸ Quèasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're conì iti macana pēani tsoe pa'è, jarote.

15*Jerusalénna Tsi'siye*

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saiscohua'ipi Maija'què do'ijère ye'yajè cahué huaso cuañoñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pè pani, ca'ni tēama'pè pani, cahué. ² Jaje cajēna, Pablopi cui'ne Bernabépi conì iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojè cahué. Jaje yo'ojè cajēna, Pablora, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jējo saocohua'i ja're cui'ne ja daripè sehuosicohua'i èjaohua'i ja're ca'ni tēaye ayere coca caji'cohua'ire jējo saon'u, canì jējo saohuè.

³ Antioquíana daripè sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jējo saojēna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijè quèahué, judío pai peocohua'ipi ja'nè itire pa'è cuasajè pa'ise'ere jeoconì Maija'quère sehuose'ere quèajēna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahué.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé tì'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jējo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i èjaohua'ipi conì de'oye pèpahué. Pèparena, pa'ijè si'aye Maija'què iohua'i ja're yo'ose'ere quèahué. ⁵ Quèajēna, fariseo acohua'ipi Maija'quère sehuosicohua'ipi huēni nēcani cahué:

“Yequè paipi sehuosicohua'ire ca'ni tēaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o tì'ajè'è, cuañeñe pa'iji.”

⁶ Cajēna, asani ja maca Jesús jējo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i èjaohua'ipi tsi'sihué, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajè asañu'u cajè. ⁷ Jaje cajè tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tēji maca Pedropi huēni nēcani capi:

“Maija'què do'ijè mēsaruپی ta'ñe asayè, yè'ère mēsaru aquēni Maija'quēpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quèaquēna, jaohua'ipi itire pa'è cajè sehuojajè caquè. ⁸ Maija'què pai joñoa cuasaye ñaquēpi yè'è tsecohua'ire neñè caquè iñoquè, de'o joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'què cato jaohua'ire cui'ne maire tñe pa'iohua'ire ña'ne paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quère cuasa do'ija'a de'o joñoa tsoa toçaj'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojè Maija'què yo'oyere sañope uihuyaye'ni, sehuosicohua'ina dequècoje pa'iore hue'ocajè maije cui'ne mai aipèje yo'o tì'a'ne pase'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yèquè cato cuasayè jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yèquèreje Èjaè Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayè.”

¹² Caquēna, si'aohua'i jo'cua jeoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahué. Iohua'i ja're Maija'què pa'i cocaina, yequè mu'seña pa'i ja'ñe iñoese'ere cui'ne pai yo'o tì'a ma'ñe yo'ose'ere quèajēna, asahué. ¹³ Ja maca quèa tējijēna, Santiagopi capi:

“Maija'què do'ijè asajè'è. ¹⁴ Maija'quēpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quèaquēna, asahué.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quère quèacaicohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'è. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i conì

David hué'e taisicore ne de'huacasi'i

Cui'ne io co'a de'ose'ere si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaēna, èjaère judío pai co'ejajè, yè'è mami secohua'i judío pai peocohua'i ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quèasiquēpi, èjaēpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yè'è cato cayè, judío pai peocohua'ipi ja'nè itire pa'è cuasase'ere jeoni Maija'quēni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojè'è cajè cuañe peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pè pa'ijè'è cajè toyase'e tsoe tì'api. Pai de'huasi diasure isisi hua'ire aima'pè pa'ijè'è, emère cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pè pa'ijè'è, quio hue'asicohua'ire aima'pè pa'ijè'è, panita'a tsie aima'pè pa'ijè'è. ²¹ Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripè pa'icohua'ire quèajè pa'iyè, huajè mu'seña ñape tsi'si hué'ñapi iti toyase'ere ñajè. Jaje pa'ito me airepa cayè'ni.”

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jējo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jêjo saonu'u, cajê si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i êjahua'i cui'ne Jesús jêjo saocohua'i te'e cuasahuê. Cuasani yo'ojê Judas hue'equêni, jare ipi yequê mami Barsabás hue'equêni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuê, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasico-re jêjo saohuê:

“Yêquê Jesús jêjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i êjahua'ipi mësaru a'yêohua'ijê pa'iohua'ipi mësarute yêquê yo'jê tsije pa'iohua'ire cuasajê judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayê, jaro Antioquía daripê, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yêquê jêjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojê huesê ëaye ca co'me huesojêna, ai yo'ojê asahuê. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yêquê acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuê, yêquê ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'ine pa'itoje quêcojê Jesucristo coca do'ire quêarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësaru quêrona jêjo saoyê, Judasre cui'ne Silasre mësaru ja're te'e tsiarepa ñajê coca si'aye quêaja'cohua'ire, yêquê quêase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'o joyoje de'oji, jaje yo'oye caquêna, ñaquêna, yêquêjê mësarute jaiye yo'ojê'ê cajê cuañeñe peoyê. Coa do'i quê'yese'e yo'ojê'ê caye yêyê, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pê pa'ijê'ê, quo hueasicohua'ire aima'pê pa'ijê'ê, tsije aima'pê pa'ijê'ê, cui'ne êmêpi nomiohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'pê pa'ijê'ê, nomioje êmêohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'o pa'ijê'ê. Iye case'ere yo'oni mësaru de'oye pa'ija'cohua'i a'ê. De'oye pa'ijê'ê. Ca tējihuê.”

³⁰ Ja maca sai huêoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana sa'ê. Sani t'iani sehuosicohua'ire tsi'oni toyasico-re isihuê. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajê cajêna, asajê jai pai sihuahuê, ite yêhuoyere asajê. ³² Sihua'ê asajêna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quê caye asani quêacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quêahuê, yêhuojê. Jaje yêhuojêna, asa huajêjê jerepa tutu quê'i joñoa pa'ê'ê. ³³ Jaje quêajê pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacajê'ê si'aohua'ire mësarute jêjo daosicohua'ire cajê pëpa tējihuê, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquêta'are Silas'e de'oji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquêna, cui'ne Pabloje cui'ne Bernabéjê pëahuê, Antioquíana, Maija'quê coca ye'yajê cui'ne quêarojaiñe yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're cono yo'ohuê, iti co'amaña.

Maija'quê Coca Quêasi'i Caquê Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquêpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tujupê do'i sani ñañu'u, mai ja'nê Ejaê coca quêasi daripëana. ¿Me pa'iyeni?”

³⁷ Caquêna, Bernabépi Juanre yequê mami Marco hue'equêre sañu'u capi. ³⁸ Caquêna, Pablopí êsepi, saye. Ja'ê Marcopi ja'nêje Panfiliana i yo'oye jecoconi te'e nema'ê yo'osiquêre me caquê. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquêna, te'ohua'ise'e huahuê. Huani Bernabépi Marcopi sapi. Saquê jai yohuêna aya mēni Chiprena sa'ê. ⁴⁰ Saijêna, Pablopí ite coja'quêre Silasni t'api. T'ia'ena, sehuosicohua'ipi Maija'quêre se'acatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquêpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tēto sai Maija'quêre sehuosicohua'ire quêa huasoquê cuji'i.

16

Timoteopi Pablore, Silasre Co Huêoye

¹ Pablopí Derbena cui'ne Listrana t'iani jarona Timoteore ñapi. Judío nomiopi sehuosico mamaquêni cui'ne i pëca ja'quêpi griego pai paji'i. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'loquê api cahuê, Listra cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquêni Pablopí ite coja'quêre sasi'i, cuasaquê. Ja yê'ta'a sama'nê Timoteo ca'nihuêre yêto tēapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquê. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquê api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripêa maña iohua'i sa saiyêje pa'ye Jesús jêjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i êjahua'i case'ere quêahuê, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojê'ê cajê. ⁵ Jaje yo'ojêna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ê asajê tutu quê'i joñoa pa'ê'ê. Pa'ijêna, mu'seña ñape jai pai sehuojê jai sa'ê'ê.

Pablo Cani Ñañe Macedonia Aquêre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quê coca quêaye êse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tēto sani, ⁷ Misia yeja niamona t'ihuê. T'iani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuê. Cuasajêta'are Jesús joyopi êsepi. ⁸ Êsequêna, Misia yejajê sa tēto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuê. ⁹ Cajeni jarona Pablopí cani ñapi, te'i Macedonia aquêpi nêcaquê ite yêquêre dani co'ajê'ê caquêna. ¹⁰ Jaje Pablopí cani ñañe, jaro Macedonia de'o coca quêaye pa'iji caquê Maija'quêpi soiji cajê ne de'huahuê, sañu'u cajê.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyê

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'le mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tí'ahuë. ¹² Tí'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jarona pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya t'ë'tëpa quë'rona sani cuasa huë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Ñno cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're coní oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'le mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'coní tí'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'loipi. Io cato iohua'i jo'yoa paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“¡Icohua'i cato Diusu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojiona, yo'j jupani Pablopí co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañëñë, icore jëoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona. ²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icuhua'i Israel pai a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel pai yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. ²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Coni soquë totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hue'ñopi.

²⁵ Hue'nosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopí cui'ne Silaspi coní Maija'quëre sejë cui'ne jëjë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huësë'eje tōme sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopí tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë caní tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nëcaní Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë caní me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë. ³³ Jare iti quëa tējini maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë. ³⁴ Do tējisi maca tsumani Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaj'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sête señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablopí capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësarú ti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerera etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi

yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijj'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijj'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jeoma'pë tuij'ë cajë yëhuo tējini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna t'ihuë. T'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'e paji'i. ² Pa'ina, Pablopi i noni yo'orojajiñe sète Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huë'ye pa'iji. "Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë."

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsihuë. Cui'ne jai pai Maija'quë secohua'ipi griego paije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijj'ë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcaroajacohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablona cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë. Sani cuij'ë cahuë:

"Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire t'ine pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë."

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësaru cuañeñe t'acaija'cohua'i a'ë cani curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñani sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijj'ë cajë jëjo saohuë, Pablöre cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saicohua'ipi t'iani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica paire sa tëto saicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojë jai pai iohua'ipi acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego pai ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ¹³ Sehuojëna, Pablopi Bereana Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablöre paipi josa yo'o ja'ne ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojëna, sehuosicohua'ipi Pablöre esa eto saohuë, jai tsiaya t'ëtëpa quë'rona. Jëjo saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi çoni pëahuë, Bereana. ¹⁵ Pëarena, Pablöre çoni saijj'ë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a jeojani co'ihuë. Co'ijë Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daij'ë case'ere dani quëahuë.

Pablopi Atenas Daripëre Pa'iyë

¹⁶ Pablopi Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a huë'ña pai de'huasi diusure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerepa yo'oye'ni cuasaquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacaquë Israel pai ja're cui'ne Maija'quëre secohua'i ja're çoni capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero huë'ñana tsi'sisicohua'ireje yëhuoquë capi. ¹⁸ Caquëna, pai pa'iyë asacohua'i epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:

"¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?"

Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Yequë pai diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë."

Jaje cahuë, Pablopi de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere quëaquëna. ¹⁹ Ja maca Pablöre Areópago çutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si huë'ñana. Sani ite sei'ë:

"¿Yëquë asaye yëyë, iquë huajë ye'yaye a'ni, iye m'ë'ë yëquëre quëaye? ²⁰ Yëquë asa ma'ñere m'ë'ëpi caquëna, asa jujani iquere m'ë'ë caye quëaquë'ni? cajë señë, m'ë'ëre."

²¹ Atenas paipi cui'ne t'ijë paipi ite maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sète jaje cahuë.

²² Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcane Areópago çutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:

"Atenas pai yë'ë mësarute ñañe cato mësaru diusuohua'ire cuasañu'u cajë ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yë'ë mësaru se huë'ñana cacani ite t'ëojë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: 'Ti pai ñama'a diusure se huë'ña'ë.' Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësaru ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë."

²⁴ Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iyë nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi pai nesi huë'ñare pa'ima'quë api. ²⁵ Paini necaijë'ë, yë'ère cama'quë api. I api, maire pa'iyë si'aye yë'eye cui'ne yequë co'amañaje isisiquë.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai pai daripëa nepi, Maija'quëpi si'a yeja pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ije iohua'i co'ëja'a macajë ca nëopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e t'ajajë caquë nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësarü aipë ta'ñe coca cacohua'i case'erepa: 'Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë'. ²⁹ Jaje Maija'quë tsëcapë acohua'i sëte pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapï de'huase'ere Maija'quë pa'i api, cuasama'pë pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë pai huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañëji, si'a huë'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daijë'ë caquë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huaja'a mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoquë."

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahüë:

"Yequë mu'se asañu'u, më'ë cayë."

³³ Cajëna, jaohua'ire quëaye jeopi. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're conï tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're conï paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ije conï paë'ë, iohua'i ja're conï.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tëjini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare t'api. Jaje cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a t'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi conï Pontona t'asichohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisichohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañëquëna, etasichohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're conï pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're conï nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo conï t'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesüs paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ije sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

"Mësarü do'i pasipi mësarü ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë."

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'ë quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'ë ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ije jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ejaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñani capi, Pablore:

"Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're conï pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o t'añe pajajë'cohua'i a'ë."

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore pajajë pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablore sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua huë'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahüë:

"Iquëpi cuañese'e cayëje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre seña pa'iji caquë paire ye'yaquë api."

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

"Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësarü Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësarü cuañëne ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësarü yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë cayë coeyë."

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua hue'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua hue'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani té'cahué. Jajé cato Israel pai tsi'si hué'e ñacai éjaé paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñaife papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupé Antioquiána Saiye

¹⁸ Ja yé'ta'a Pablo Corinto daripéna péasiquépi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquépi sai huéoni sehuosicohua'ire saiye, caqué pépa téjini sai Priscila cui'ne Aquila ja're çoni saji'i. Siria yejana yohuéja'a ja yé'ta'a yohué aya méima'né Cencreana naña peo ca'topé hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o t'asi'i caqué. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona t'ahué. T'iani Pablopí Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si hué'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquéna, asani iohua'ipi ite péajé'è cajé sei'è. Sejéna, pañé, péaye cani. ²¹ Pépani sai capi:

“Maija'quépi yéna cui'naépi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuéna aya méni Efesopi yequé hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana t'iani sehuosicohua'ire pépasi'i caqué Jerusaléna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquiána saji'i. ²³ Sani jarona tsoe maca pani yureta'a cui'naépi cu'i huéo copi, pai ñape darina, Galicia cui'ne Frigia yeja daripéna, sehuosicohua'ire tutu qué'iohua'ire quéa huasoqué.

Apolos Efeso Paire Yéhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pai aquépi Apolos hue'equépi Efesona titapi, Alejandría daripé aquépi. Jajé cato ai ta'ñe coca caqué cui'ne Maija'qué toyapé ai de'oyerepa asaqué paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Éjaérepa coca pa'iyena ye'yesiqué paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caqué Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesese'le asaquéta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si hué'ena jai pai asajéna, caquéna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quéahué, ai tiñarepa Maija'qué coca ayere. ²⁷ Quéasiquépi Apolos Acayana sasi'i caqué yo'oquéna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cçaca'è. Cçacajé cui'ne te'o carta toyahué, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pépacaijé'è cajé. Jaje yo'orena, Acaya t'iani Maija'qué oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cçacaji'i. ²⁸ Cçacai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapéna ñaqué Jesús irepa maire huasoqué paji'i caqué sañope capi. Iohua'ije mé'è coa cayé caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyé

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopí cuti qué'roja'a sa sani Efesona t'api. T'iani jarona jai paire sehuosicohua'ire t'api. ² T'iani jaohua'ire seji'i:

“¿Méсарu sehuo maca de'o joyo tsio daqué?”

Caquéna, iohua'ipi cahué:

“Pani, de'o joyo pa'iyé ayeque caye yéqué ti asama'cohua'i a'è.”

³ Cajéna, Pablopí capi:

“¿Iquere asajé do cuaño're'ni?”

Caquéna, iohua'ipi cahué:

“Juan oco doqué quéase'ere asani sehuojé do cuaño'sicohua'i a'è.”

⁴ Cajéna, Pablopí capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jeoni Maija'quéna poné'cuhua'ini oco dopi, doqué capi: I jeteyo'je daiquéni sehuoye pa'iji.’ Jajére cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquéna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Éjaé Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopí jéñapi patoquéna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio dáina, yequé cocapi cajé yo'ohué. Yo'ojé Maija'qué cayere asajé yecohua'ina se quéahué. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce éméohua'i paé'è.

⁸ Pablopí paire Maija'qué cuañe te'te ayere quéare pasli caqué ti ca'rama'è toaso ñañéohua'ire Israel pai tsi'si hué'ena sai capi. ⁹ Caquéna, yecohua'ipi sehuocaiye pajé, si'aohua'i ña hue'ñana huañé ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'è cahué. Cajéna, Pablopí jaohua'ire jeoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca hué'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caqué jajese'e caya ometé'cahuéa yo'opi. Yo'oqué pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pai peocohua'ipi Éjaé coca asahué. ¹¹ Jaje yo'oquéna, Maija'quépi Pablo ja're pa'i jaiye pai yo'o t'ia ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquéna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tēno ca'ti péa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejéna, ju'icohua'ipi co'yahué. Cui'ne huati qué'iohua'ije huatire eto sao cuaño'hué. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquéna, ñani cui'ne Israel pajje paé'è, ma'aja'a cu'ijé huati joñoapi paire pa'iyé eto saohua'ije, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahué, Jesús mamipi cajé huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahué:

“Pablo quéaqué Jesús mamipi cuañeñé, etajé'è.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pai Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huati jöyopi ñohua'ire sañope sehuaquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pai cui'ne Israel pai asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a huë'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai pai sehuosicohua'ipi ñohua'i co'aye yo'ose'ere jai pai ña huë'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai pai ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi jo dahuë toypäre pai ña huë'ñana dani ëohuë. Ja toypä do'ire cuecucue ñaë cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Èjaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a huë'ña jo tuture paire ñocco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedonia cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cöcaicohua'ire cayaohua'ire Macedonia jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia yejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'ëje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cöcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ite cöcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Èjaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablöp mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pai de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoiji, i cayena. Ño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje jo yure do'i quë'io pa'iyë peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cucue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, ñohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cöcöhua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcöre cui'ne Gayore tseani quë'rëjë sahuë, pai tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablöp paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i ite ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'i huë'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablöre ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ijë ai ësehuë, cöni yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, pai. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai pai yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai pai huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto necohuë, pai ña huë'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío pai ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ jje judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, iti daripë pa'iyë toyaquëpi capi, paire:

“Efesios pai asajë'ë, si'a pai iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënaoreje ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'iyë sête co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësarü tseani dasicohua'i co'aye caye pahuë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani pai yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësarü yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca pai ñape mësarü pa'iyë quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare seña pacohua'i pani jai pai de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Èjaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tējini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tējisi jeteyo'je Pablöp sehuosicohua'ire soini yëhuo tējini saiye caquë pëpani Macedonia saji'i. ² Sani si'a huë'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tējini jeteyo'je Greciana t'j'api. ³ T'j'ani jaron a toaso

ñañëohua'ire pëapi. Pëasiqüëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tëjiquëpi ite judío pai huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëto sai quëopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're çoni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tiquico. Cui'ne Tróximo Asia yeja acohua'i saë'ë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a ao aïne tsil'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohueja'a cinco mu'seña saijë t'j'ahuë, Troasna. Tj'ani jaronna siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iyë

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ao jë'yeni añu'u cajë tsil'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopì ñatasi mu'se saieyque pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsil'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna, te'i posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuj'i. Ñu'iquëpi, Pablopì airepa tsoe quëaye sëtë çaj huëoni yureta'a çani huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tòmepi. Tòmëina, ju'isiquëni çonani huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni çarena, Pablopì cajeni jai capi posëna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mëni ao yëtoni ani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tòmëquëna, caye jeoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ijë tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, iti yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Çutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohueja'a Asón daripëna. Jaronna Pablore i case'ejë pa'ye ayañu'u cajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite t'j'ahuë. Tj'arena, aya mëquëna, sani i ja're çoni Mitilenena t'j'ahuë. ¹⁵ Tj'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona t'j'ahuë. Tj'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona t'j'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopì esa Jerusalëna t'j'ani du'ru quëise'ë tëa fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë panì Asia yejana ai tsoe pëayer coëquëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Miletoe Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ëjaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, capi, jaohua'ire:

“Yë'ë du'ru macarepa Asiana t'j'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ë, mësaruru. ¹⁹ Si'anë mësaruru ja're pa'i jerepa pa'i a'ë caquë yo'oma'ë mai Èjaëre necaiyë. Israel paipi yë'ëre jaiye josa yo'oñu'u cuasajë yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina, ²⁰ mësarute de'oye pa'iyë isiyere quëa jujani jeoma'ë pai tsil'si huë'ñana cui'ne mësaruru huë'ñana cui' quëarojaë'ë. ²¹ Jaje quëaquë Israel paire cui'ne griego paireje cahuë, Maija'quëna ponëni mai Èjaë Jesucristore sehuojë'ë.” ²² Jaje mësarute quëasiqüëpi yureta'a joyore papi Jerusalëna saiye pa'iji caquë yë'ëre cuañëquëna, jaronna saija'quë a'ë, yë'ëre yo'o ja'ñe huesëquë. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ëre co huë'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yë'ë sai daripëa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë. Coa sihuaquë yë'ë panì tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere Èjaë Jesús quëacajjë'ë caquë isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mësaruru yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañë te'te asasicohua'i yë'ëre t'jupë ña çonë paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarute caye yëyë, mësaruru acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. ²⁸ Jaje pa'iyë sëtë mësarurja'a co'ye ñare pajë pa'ijë, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacajjë'ë, de'o joyopi mësarute ñacaicohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sëtë. ²⁹ Yë'ë saisi jeteyo'je yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saon'u cajë yecohua'ipi daija'cohua'i a'ë. ³⁰ Yequeje jare mësaruru acohua'ipi cosoyere ye'yajë yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi johua'ini tu'ijajë cajë. ³¹ Yë'ë mësaruru ja're toaso ometëca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye jeoma'ë yëhuose'ere huänëyema'pë jare cuasajë ñare pa'ijë'ë.

³² Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne i oi coca cayena isi nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësaruru joñoa jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nëose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. ³⁴ Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre caraye t'j'acquë pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're çoni pa'icohua'ireje çocaë'ë, yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësaruripi ñahuë. ³⁵ Ñajëna, mësaruteje jaje co'amaña neje yecohua'ire co'amaña peocohua'ire çocaicoa caquë ye'yahuë, si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasajë i case'e cato caji: “Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini.”

³⁶ Ca tējini Pablo do're ja'runi Maija'quère seji'i, iohua'i ja're coní. ³⁷ Ja maca Pablöre ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, ipi yë'ère tujupë ña coñe paja'cohua'i a'ë caëna. Ja maca yureta'a te'e saijë sani i sai yohuë quë'rore paja'a jeojaë'ë. ³⁸ Pablopi yë'ère tujupë ti ñañe paja'cohua'i a'ë case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja're coní yohuëja'a saë'ë.

21

Pablopi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'quë do'lijëre jeoni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna t'ihuë. T'iani jaopi Pátarana saë'ë. ² Sani Pátarana jai yohuë t'ihuë, Feniciana saiconi t'iani iona ayamë'ë. ³ Aya mëni saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari te'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi Siriana t'ihuë. T'iani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyë sète jaronu yohuë sè'ao. ⁴ Sé'aona jaronu Maija'quë do'lijëre t'ihuë. T'iani iohua'i quë'rona pëahuë, sietu mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quëaquëna, asani cahuë, Pablöre Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë. ⁵ Jaje casicohua'ita'are sietu mu'seña tétu saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i ëmëohua'i cui'ne nëjohua'i tsj maña coní yëquë ja're daë'ë, pa'i daripë hue'sere pana. Datena, jaronu mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre seji'ë. Seni tējini saiyë cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, iohua'ipi iohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiyë sani tējini Maija'quë do'lijëre pëpani te'e mu'se iti macana pëahuë, iohua'i ja're coní. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana t'ihuë. T'iani Jesús jëjo saocohua'ire cōcaicohua'i sietu aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi títani yëquë ña huë'ña Pablo tēicore ñni jëña cui'ne nëcañoa co'ye ija'a huepi, huëni capi:

“Ñeje iye tēica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je tū paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cōcōhua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Ësejë cajëna, Pablopi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ère co'a ju'ñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'ñe de'o'ji, huësiquëpi mai Ëjaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jeoni cahuë:

“Mai Ëjaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tējini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea pa'i sehuocohua'ipi yëquëre coní saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna t'iani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'ona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna t'ijäna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're coní Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa t'ijäna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tējini Pablopi si'aye quëapi, judío pa'i peocohua'ire quëarajaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'o'ji cani Pablöre cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'o'ji më'ère quëañu'u. Jai pa'i Israel pa'i sehuosicohua'i pa'iyë, ñno. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pa'i yequë pa'quë ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'ñie tēama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aiohua'i yo'osele yo'oma'pë caquë yeyaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë ñno daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, ñnore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë iohua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'oque jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare téa cuañequë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i téa cuañno do'ijë saicajë'ë. Jaje yo'oqueña, si'aohua'i ñnani më'ère sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'oqueña, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pa'i peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aiñe peoji de'huasi diusuna isishua'i. Tsiëje aiñe peoji, cui'ne quio huëasicohua'ire aiñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se iohua'i ja're te'e si'sire caya tōni Maija'quëre se huë'ena cacapi, iohua'i ca nëosi mu'se t'ija'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, pa'i ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se t'iaëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tēto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quē se huē'ere Pablo pa'ina, ñani paire ca huēohuē. Ca huēojē Pablo quē'rona sa tomeja'ē,²⁸ tutu cuijē:

“Israel pai cōcaijj'ē. Iquēpi si'a hue'ña cu'i maire sañope caquē ye'yaquē cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huē'e sañope caquē ye'yaquē. Jaje pa'ipi yure Maija'quē huē'ena griego paire dapi, iye de'lo huē'ere si'si necai, cahuē.”

²⁹ Jaje cahuē, Pablopi Efeso aquē Tróximo ja're cōni Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're cōni Maija'quē huē'ena cacapi cuasajē jaje cahuē.

³⁰ Jaje yo'ojēna, si'a ja daripē pa'icohua'i asani pēijē tsi'sini Pablote tseani hue'sena quērējē sahuē. Hue'sena quērē etoni, Maija'quē huē'e eta sa'noa si'ñe sahuē.³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yecohua'ipi soldado pai ējaēre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyē, quēahuē.³² Quēarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're cōni iti yo'o hue'ñana huē'huēhuē. Huē'huē t'ajēna, ñani Pablote huaiye jeohuē.³³ Ja maca Coronelpi t'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quēna meapi huej'ē caquē ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mami a'ni?” caquē, cui'ne “¿Iquere yo'ouquēna, mē'ere sañope yo'oye'ni?” caquē.³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajēna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajēna, asama'ē soldado daripēna saj'ē, cuañepi.³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nērepa soldado pai daripē mēiconna t'ani soldado paipi coa cuajjē sahuē, Pablote huajo yēcohua'ipi ai josa yo'o do'ire.³⁶ Sajēna, jai pai tutu cuihuē:

“Ite huajj'ē.”

³⁷ Sajēna, soldado huē'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña mē'ere casi'i.” Caquēna, soldado ējaēpi capi:

“¿Mē'ē griego cocare caquē aē? ³⁸ Mē'ē pa'ima'quē Egipto pai ējaēre sañope yo'ouquēpi, cuatro mil ěmēohua'i huacohua'i ja're cōni pai peo huē'ñaja'a saisiquē.”

³⁹ Caquēna, Pablopi capi:

“Pani, yē'ē cato Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripē aquē a'ē. Jaje pa'ina, mē'ere señē, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquēna, de'oji, caēna. Caquēna, Pablopi soldado huē'e mēiconi nēcaquē jētēpi ja'jēquēna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ “A'yē dohuē, cui'ne ja'quēohua'i asaj'ē si'aye quēasi'i, mēsarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquēna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pē asajēna, capi:

³ “Yē'ē Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripēna coasiquē a'ē. Jaje pa'ipi iye daripē Jerusalēna ai de'ohuē. Ai de'ouquēna, Gamalielpi yē'ere ye'yaipi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquēpi si'aye Maija'quē yēye yo'osil'i caquē de'hue yo'ohuē, mēsaru yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ēsequē ĩte sehuocohua'ire huani jeosil'i caquē ĩte sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jējo saohuē, ěmēohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayē. Yē'ē jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jējo saohuē, Jesure sehuocohua'ire co'equē tseani ĩño Jerusalēna dani si'seye pa'iji caquē.

*Pablopi I Sehuose'ere Quēapi
(Hch 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ Ma'aja'a sai Damasco t'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tēmopi ai miañerepa yē'ēna ju'api. ⁷ Ju'aquēna, yejana tomehuē. Ja macapi asahuē, yē'ose'e: ‘¿Saulo, Saulo me yo'ouquē yē'ere josa yo'ouquē'ni?’ ⁸ Caquēna, sehuohuē. ‘¿Ne a'ni ējaē?’ cahuē. Caquēna, capi: ‘Yē'ē Jesu a'ē. Nazaret aquē a'ē, mē'ē josa yo'ouquē.’ ⁹ Caquēna, yē'ere cōcōhua'i cato miañe ñajēta'a Jesús cayete asama'pē quēquēsicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijēna, Jesús caquēna, asani cahuē: ‘¿Iquere yo'oja'quē a'ni, Ējaē?’ Caquēna, mai Ējaēpi capi: ‘Huēni Damascona saijj'ē. Jaropi mē'ē yo'o ja'ñe quēaye pa'iji.’ ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quē de'ohuē. Yē'ere cōcōhua'ipi jētēre tse'ejē sahuē, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'ouquēpi Damascore pēasiquēpi paji'i. Jaē cato ai de'ouquē api, si'aohua'i judío pai cajēna, pa'iquē paji'i. ¹³ Damascona t'ani pēahuē. Pēaēna, Ananíaspi dani nēcaquē capi: ‘Saulo yē'ē yo'jei, yure mē'ēpi ñañe pa'iji. Caquēna, ñahuē, ĩti macapi.’ ¹⁴ Ja maca yē'ere capi: ‘Mai aiohua'i Diusupi i yēyere asaquē yo'ojaquēni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, mē'ē ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quēaye pa'iji. Mē'ē cato i pa'iyere quēacaiquē pa'ija'quē a'ē. ¹⁶ ¿Yure me yo'ouquē utequē'ni? Huēni do cuañoj'ē, mai Ējaē mairice cuasaquē mē'ē co'aye yo'ose'e tsoa tosiquē pa'iquē.’

Judío Papi Peocohua'ire Quēaquē De'ose'ere Quēaye

17 Jeteyo'je Jerusalenna co'ini Maija'quère se huè'ena cacani Maija'quèni seji cani ñaheje pa'ye ñahuè. 18 Ñaquèna, Èjaèpi yè'ère capi: 'Esa Jerusalèncpi etani saijè'è. Iye daripè pa'icohua'i yè'è coca mè'è quèaye asacaiye paja'cohua'i a'è.' 19 Caquèna cahuè: 'Èjaè, me jaohua'ire quèaye'ni, tsoe jaohua'ipi yè'è mè'ère sehuocohua'ire judío pai tsi'si huè'ñana sai tseaquè tè'caquè cui'ne co huè'ñana coquè yo'ose'e asacohua'ire. 20 Cui'ne mè'è jo'yaè Estebanre huani jèojèna, yè'èpi huacohua'i caña ñacai nècaquè huaiye de'o'ji cuasahuè. Si'a pai asayè, yè'è yo'ose'e.' 21 Caquèna, mai Èjaèpi yè'ère capi: 'Saijè'è. So'ona jèjo saosi'i, yè'è cocarepa yequè paire quèaja'quère, Israel pai peocohua'ini,' capi."

Coronel Yo'oye

22 De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huèohuè:

"Huajèquè pa'ito co'aji. Me huajèquè pa'ija'què."

23 Jaje jeoñe peoyerepa ai tutu cuijè pèijè johua'i ju'i sara du'teni jeajè cui'ne ya'o ne'ñare èmèje'ena jeajè yo'ohuè. 24 Yo'ojèna, soldado huè'ena Pablöre conì ca'ni mepi si'sejè'è. ¿Si'sejèna, quèajaquè i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'okuèna, ai sañope caye'ni? Asasi' caquè cuañepi, Coronelpi. 25 Si'señu'u cajè huèni yo'ojèna, Pablöpì Capitánre capi:

"Yè'è yo'ose'e asama'pè si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yè'è romano a'è."

26 Caquèna, Capitánpi asani sani i èjaère capi:

"Iquère de'hua ñani yo'ojè'è. Romano api."

27 Caquèna, Coronelpi dani capi:

"Yè'ère quèajè'è. ¿Romano a'è, mè'è?"

Caquèna, Pablöpì capi:

"Jèjè'è."

28 Caquèna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquè sa'ini yè'è romano pai de'ohuè."

Caquèna, Pablöpì capi:

"Yè'è sa'ine pahuè. Yè'è cato tsi'nèna romano pai a'è." 29 Caquèna, si'señu'u cajè yo'osicohua'ipi ite jèoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejè'è cuañesiquèpi quèquèpi.

Judío Pai Èjaohua'ire Pablo Case'e

30 Natasì mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi' ique do'ire sañope caye'ni caquè Maija'què huè'e ñacai èjaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tēji èjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quèna mea joyeni tsi'si huè'ñana daèña.

23

1 Sa nècouna, Israel pai yo'oye asani ca tēji èjaohua'ire Pablöpì ai ñani capi:

"Maija'què do'ijè, iye macaja'a Maija'què ña huè'ña yè'è ai cuasaquè co'a ju'i pa'iyè pa'ñè."

2 Caquèna, Ananíaspi Maija'què huè'e ñacacohua'i èjaère papi Pablöre ja'ye nècacohua'ire capi: "Yè'opona tètøjè'è." 3 Cuañequèna, Pablöpì ite capi:

"Mè'èni coa caquère Maija'quèpi tètøjè'è què api, mè'è cato Moisés cuañese'epi yè'è yo'ose'ere asani ne de'huaja'quèpi ja'rusiquèpi ñu'iniñ. ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'okuè tètøjè'è, cuañequè'ni? Jaje canì mè'èpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyè."

4 Caquèna, iti maca nècacohua'ipi ite cahuè:

"¿Maija'què huè'e ñacacohua'i èjaère pare pèi sañope caquè?" 5 Cajèna, Pablöpì capi.

"Do'ijè èjaère huesèquè cahuè. Èjaèpi asani jaje caye para'huè. Maija'què toya pèpè capi: 'Pai èjaère pèi sañope cama'è pa'ijè'è.'"

6 Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyè asani, Pablöpì tutu capi:

"Do'ijè, yè'è fariseo'è. Fariseo tsècapè aquè a'è. Ju'isicohua'i huèiye pa'iji cuasa do'ire tseà cuañesiquè pa'iyè."

7 Jaje caèna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojè cajè caya tsèca huahuè, tsi'isicohua'ipi. 8 Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huèiye pa'ñè, cui'ne huìñaohua'ije peoyè, cui'ne joyoje peoyè cacohua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huèiye pa'iji, cui'ne huìñaohua'ije pa'iyè cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'è. Jaje pa'ina, sañope cahuè. 9 Ai cuijè yo'ojè cajèna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huèni nècani cahuè:

"Iquè co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quèaquèna, panita'a huìñaèpi quèaquèna, casiquèni huesèjè yo'ojè Maija'quèni sañope yo'oye pa'ini, cuasayè."

10 Cajèna, ai jerepa sañope yo'ojèna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojè huani jèjo ma'ñe caquè ca'raquè i soldado paire quèrèja'icohua'ire jèjè saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huè'ena cui'naèni sa'ajè caquè.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Ñño Jerusalén yë'ë coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Natasí mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huañu'a'pë pani aña cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë. ¹³ Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel pai aihua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huañu'a'pë atu yëquëna co'ayepi tñemejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'ipi soldado ëjaëre seji'ë, Pablote ñamina'a tñjupë darena, yequë dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja t'ama'ëna, huani jeoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ere soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ere.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ere?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ëre seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tēji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aña cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e uteyë.” ²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ere quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyequë pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacajë sacajë'ë, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're cōni toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ere pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jëoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. ²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi' caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. ²⁹ Sani asaquëna, Pablote jöhua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tñne yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jëoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyeje peopi. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jëoñu'u cuasajë yo'oyere asa t'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoyë cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireje seji'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tējihuë.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. ³² Natasí mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're cōni saë'ë. ³³ Natasí mu'se Cesareana t'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tējini Pablote seji'i: ¿Iquë yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, ³⁵ capi:

“Më'ere co'aye cacohua'ipi datena, më'ere asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablote Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tēto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananiaspi cui'ne aihua'i cōni daë'ë. Daijëna, cui'ne iti coca caquërepa Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato pai ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sañope cañu'u cajë. ² Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë pai si'ahua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. ³ Si'a hue'ña më'ere de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴ Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacajë'ë,

yëquère. ⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconi si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ite tseghuë, yëquë cuãñese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado pai ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuãñepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë."

⁹ Caquëna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuë, iti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajëna, romano pai ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi iñoquëna, Pablopi ca huëopi:

"De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë ti'ase'e Maija'quëre sesi'i caquë. ¹² Ti'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahuë. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahuë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahuë. ¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i me iñoja'cohua'i a'ni, më'ëre. ¹⁴ Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, jaohua'i tiro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cuãñese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani sehuoyë. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoja'quë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne paipi yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paireje.

¹⁷ Tsoe ometëca yequë pai darire pa'isiquëpi iño yë'ë quë'rona co'ihuë. Co'ini ti'ani peocohua'ire cõcasi'i cui'ne Maija'quëre isisi'i caquë Maija'quë huë'ena cacahuë. ¹⁸ Cacan Moisés cuãñese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yë'ëre ñahuë, jai pai ja're pa'iyë paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina. ¹⁹ Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío pai yo'ose'ere asani ca tēja ëjaohua'i tsi'si huë'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere ti'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë. ²¹ Yë'ë te'erepa johua'i ja're pa'i maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huëiye pa'iji asa do'ire yure mësarü yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ne pa'io."

²² Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:

"Soldado ëjaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mësarü yo'ojë caye."

²³ Cani Capitãre cuãñepi Pablote coma'ë ñajë'ë. I cajeohua'ipi dani ite cõcaija'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila cõni daji'i. Jao cato Judia paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quërëjajë'ë, caquë cuãñëna. Quërëjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi quëaquëna, asapi. ²⁵ Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua ja'hëre quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

"Sajjë'ë, yure cato yequë mu'se më'ëre soini asasi'i."

²⁶ Yeque cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. ²⁷ Caya ometëca sa tëtö saquëna, Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ëjaë de'opi. Israel pai ite sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë pajji'i.

25

Festore Quëaye

¹ Festopi romano ëjaë de'oni toasõ mu'seña sa tëtö sani Cesareapi Jerusalëna majji'i. ² Mani ti'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë setëna. ³ Pablote Jerusalëna jëjo daojë'ë cajë jaohua'i cato daina, huani jëoñu'u cajë sei'ë. ⁴ Sejëna, Festo capi: "Pani Cesareare Pablo cosiquëpi pajji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i."

⁵ Ja maca capi:

"Mësarü ëjaohua'ipi yë'ë ja're cõni Cesareana saijjë'ë. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quëajë'ë."

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalën pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pai yo'oye ne de'hua huë'ñana sani ja'runi ñu'i Pablote dajjë'ë, cuãñepi. ⁷ Cuãñëina darena, Israel pai Jerusalën daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje johua'i sañope caye pa'iquëta'are i yo'ose'ere iñojë quëayere pahuë. ⁸ Pajëna, Pablopi sañope johua'i cayere caquë capi:

"Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío pai cuãñese'ere sañope yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quëre se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne romano pai ëjaëreje sañope yo'oma'quë a'ë."

⁹ Caquëna, Israel paipi sihuajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne de'huaja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablópi capi:

“Romano pai éjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'e, iño. Yë'ë tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paire sañope co'aye yo'oye pãse'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'ito huani jeoñe de'o'ji, ju'iñe pa'si'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre te'ije jaohua'ina isi t'i'añe peoji. Jaje pa'ina, señe romano pai éjaëre papi yë'ë tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquë.”

¹² Caëna, Festopi ite cõcohua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:

“Romano éjaërepa quë'rona saiye seto jarona saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, éjaë Agripa i paco Berenice cõni Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tseja cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i'ëmë Felix cosiquë iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel pai éjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ite huaij'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano pai éjaohua'i cato te'ire paire coa huëoni ja asama'pë huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë iti ca cuañoquëni ite sañope cacohua'ini saño'erepa ñaquë johua'i sañope ite cayere sañope johua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote daj'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caji'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huaj'ëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajëna, me yo'o'aja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye de'oma'quë, jarona asani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablópi romano éjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'o'ji iñore cosiquë pa'ij'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano éjaërepa quë'rona, cahuë.”

²² Caquëna, éjaë Agripapi Festore caëña:

“Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i.” Caquëna, Festopi capi:

“Ñamina'a ite asa'ñe pa'io.” ²³ Nataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi éjaë Agripa i paco cõni, jo'yaohua'i cõni pai yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado éjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë éjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote daj'ë, cuañeña. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

“Éjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asaj'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablópi yë'ë yo'ose'ere éjaërepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquëna, jarona jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Éjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, iño. Më'ëpi ite asani quëaj'ë, mai Éjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿I co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Éjaë quë'rona?”

26

Pablópi Éjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Më'ëre sañope cayere sehuoj'ë?”

Caëna, Pablópi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² “Israel pai yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Éjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacaij'ë caquë señe më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre põsë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'i cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pa'cohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caji'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre iñona dahuë. Ju'isicohua'i t'ijupë huëni huaj'ëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsëca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nëose'ere uteyë. Ti'acquëna, ñañu'u cajë yë'ë Éjaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío pai cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësarü, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo t'i'añe pa'ji, cuasaye'ni?”

Pablópi Sehuosicohua'ire Jõsa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'nê Jesucristo Nazaret aquê cocare êsequê sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuê. ¹⁰ Cuasaquê jaje Jerusalenna yo'ohuê. Maija'quê huê'e ñacaicohua'ipi cuañejêna, jai paire cohuê, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojêna, asaquê sihuaquê de'oji cahuê. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañê caja'cohua'i a'ê cuasaquê sehuocohua'ire t'ani ai si'sehuê. Israel pai tsi'si huê'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuê. Jaohua'ire ai pêi yo'ohuê, Judea dari jere pajê sani co'erojaê'ê, si'sesi' caquê.

Pablo I Ponêse'ere Quêaye
(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquê Damasco sa'ê'e, Maija'quê huê'e ñacaicohua'i êjaepi cuañese'e toyani yê'ere isini jêjo saocuêna. ¹³ Saina, ina êjaê Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'têmoni êsê jerepa miañepi yê'ere ju'api, yê'ere cocohua'ireje. ¹⁴ Ju'acquêna, ñani tatajêna, yê'ose'e asahuê, hebreo cocapi. Caquêna, '¿Saulo, Saulo me yo'oque yê'ere josa yo'oque'ni? Tarapê jêjêse ñacana duruhuequê tito pê'iyeje pa'ye mê'êja'a a'si ne ju'ñeje yo'oyê, mê'ê.' ¹⁵ Caquêna, yê'êpi '¿ne a'ni, Êjaê?' cahuê. Caquêna, 'Jesu a'ê. Mê'ê josa yo'oque a'ê.' ¹⁶ Huêni nêcajê'ê, yê'ê jo'yaêre paire quêacaiquere nesi'i, caquê mê'êre ñoñê. Mê'êpi yê'ê jo'yaê de'oni yure ñase'ere cui'ne yequê mu'seña yê'êpi ñoquêna, paire quêaye pa'iji.

¹⁷ Mê pai cui'ne Israel tsêca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquê de'oye ñacajja'quê a'ê, mê'êre. Yure Israel tsêca pa'ima'cohua'ina jêjo saosi'i, mê'êpi ye'ya sêtoja'quêre. ¹⁸ Jaohua'i cato caisicohua'ije pa'iohua'i pa'iyê. Jaohua'i cato coa huesêje yo'ocohua'i a'ê. Jaje pa'ina, mêna jo'yaohua'i pa'iyê. Jaohua'ire ye'ya sêtosi'i caquê mê'êre jêjo saosi'i, jaohua'ire quêa sêtoja'quêre, mê'êpi quêaquêna, asa sêtani ponêni Maija'quê jo'yaohua'i pa'ijê, nuiñe yo'ocohua'i, yê'ere sehuocohua'i. Sehuojê iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosicohua'i pa'ijê yê'êre yecohua'i sehuosicohua'i ja're con te'e pa'ijê sehuosicohua'i pa ja'ñere paja'cohua'i a'ê.'

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, êjaê Agripa, Jesús ma'têmo aye ñnose'e asani de'oye sehuohuê. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quêahuê. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quêahuê. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quêahuê. Cui'ne Israel pai peocohua'ireje quêahuê, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jeoni Maija'quêre sehuojê'ê. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oye yo'ojê'ê.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel pai pêijê yê'ere huani jeoñu'u cajê Maija'quê huê'ena tseahuê. ²² Jaje pa'iquêta'are Maija'quêpi cocaina, nuñerepa saiye. Ja yê'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quê coca quêaquê, êjaohua'ire cui'ne êjaohua'i peocohua'ireje quêahuê, Maija'quêre tsoe quêacaiocohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quêase'eje pa'ye. ²³ Jare quêahuê, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesêye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huêni de'o pa'iyere, huasoyere ñojo'quê api, maire Israel paire cui'ne Israel pai peocohua'ire.'

²⁴ Pablopi ñe sañope cayere sañope jaje caquêna, asani Festopi ai tutu capi:

"Pablo mê'ê cuepequê cayê. Itise'e ñaquê ye'ye huesêni."

²⁵ Caquêna, Pablopi sehuopi:

"Pañi êjaê Festo, cuepema'ê nuñerepa cayê. Jaje pa'ire paji cuasajê asayere. ²⁶ Ique mai êjaê Agripa yê'ê caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ê cayê si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yê'ê caye êjaepi asa t'ajji, huesêma'ê cuasayê. Cama'ê pa'iyê, yequê hue'ñana pai ñama'tona têto saise'ere. ²⁷ Êjaê Agripa, ¿Maija'quê coca tsoe quêacaiocohua'i case'ere nuñerepa coca'ê cuasaquê? Asayê, mê'ê. ¿Jaje pa'ima'quê?"

²⁸ Caquêna, ja maca Agripa Pablote capi:

"Mê'êpi quêaquêna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuê, mê'ê capi."

²⁹ Caquêna, Pablopi capi:

"Mê'ê sehuoquêna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yê'ere asacohua'ije sehuoja'cohua'i a'ê cuasaquê Maija'quêre señê. Yê'êje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijêta'a sêa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajê caquê señê."

³⁰ Pablopi ñeje ca têji maca Êjaê Agripa huêni nêcaquêna, cui'ne ja yeja cuañequêje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i ñi maca ducohua'ije huêni nêcahuê. ³¹ Huêni sani t'iropi iohua'ise'e sa'ñe coca cahuê, ñeje:

"¿Iquê co'aye yo'oma'quêre me huani jeoñe'ni, cui'ne cosiquêpi pa'iyêje peoji, iquêre?"

³² Caquêna, ja maca Agripapi Festore capi:

"Romano êjaêrepapi ne de'huajaquê ipi cama'quê pa'ito yurepi ñe joyeni etora'huê."

¹ Yēquēre Italiana jējo saofnu'u cuasani, Pablore cui'ne yequē cosicohua'ire Capitán Juliona isihuē, jāpi ñajaquē cajē Augusto hue'yosi tsēcāpē aquēna. ² Adramitio yo sa'ro yohuēna ayamē'ē, Asia yeja yo sa'noana sani tējire pacona. Jaona aya mēni saē'ē. Saijēna, cui'ne yēquē jā're conī Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripē aquē Macedonia paī. ³ Natasī mu'sepi Sidón yo sa'rona tī'ahuē. Jarona tī'arena, Julioپی de'oye yo'oquē Pablo cajeohua'ipi necaijajē cuasajē Pablote eto saokuēna, sani j cajeohua'ire, pēpaquē yo'opi. ⁴ Tutu ju'ama' tē'huija'a Sidónpi saichohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuē yē'quē macaja'a saē'ē. ⁵ Saichohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja jē'ñerepa sa sani Mira daripēna tī'ahuē. Mira cato Licia yeja daripē aco paji'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequē jāi yohuē tī'api, Alejandría daripēpi daisiconi. Jā yohuēpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mējē'ē, cuañepi. Cuañeina, aya mēteña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuēre saē'ē, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojē Gnidona tī'ahuē. Ai tutuquēna, jerepa saiyē co'api. Co'aquēna, Creta saodohuē tutu ju'ama'a tē'huija'a tē'ijani saē'ē, Salmón daripē jē'ñere paja'a. ⁸ Tē'tēpaja'a saijē ai yo'ojē De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona tī'ahuē, Lasea daripē quē'rona.

⁹ Tsoe ne huesēni yo'orojāñe sēte ai huajēya'ye nēji'i, jā yē'ta'api yohuēja'a saiyē tsoe jē'nērepa oco tēcahuē tī'añe sēte. Jaje pa'ina, asaquē Pablopī yēhuoquē capi:

¹⁰ “Ēmēohua'i yohuēja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ē, si'aye mai saye, cui'ne yohuē nejōja'cohua'i a'ē, cui'ne maije jutī'ñe pa'iohua'i a'ē.” ¹¹ Caquē yēhuoquēna, Capitánpi sehuocaiye paquē coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuē paquē cayere cui'ne yohuē quēhuiquē cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuē iye yo sa'ro cato co'aji oco tēcahuē pēani tēto saiyē. Sañu'u, Fenicena ēsē du'ina tīñarepa ña sa'rona. Jarona oco tēcahuē jēañu'u, cuasahuē.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajēna, huē'ehuē tē'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquēna, saiyē de'oji cuasajē yohuē dēquēye ne huahuasē'e naē mēa saoni ayani saē'ē, Creta tē'tēpaja'a. ¹⁴ Saijē pa'i maca ēmēje'e tē'hui jāi tuturepa daiyepi dani yohuēre tutu sao. ¹⁵ Tutu saocōna, sañope yo'o jujarena, tutupi quēcōni sao. Sacona, jo jējo saoyeje saē'ē. ¹⁶ Saichohua'ipi te'e a'ri saodohuē Clauda hue'eco jeteyo'jena tī'ahuē, ai tutuma'tona tī'ani. Jarona ai yo'ojē a'ri yohuē paire huaso yohuē ayahuē. ¹⁷ Aya tējini jāi yohuē joima'coni cuasajē jāi yēi meapi huēhuē yohuē, cui'ne a'ji mejahuēana Sirte hue'eyena ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē dēquēyere jōpōja'a jēa dēso neñahuē, yohuēpi ju'aye pajaco cajē. Jaje yo'oni coa huahuajē tutu sao cuañoñuē. ¹⁸ Natasī mu'seje ai tutuquēna, ña jujani itī saichohua'ipi yohuē sayere tsiayana moe dēso huapēna. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a jōhua'i jēñare papi ñajē jēa dēsōhuē, yohuē pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ēsēre cui'ne ma'ñocore ñama'pē pa'ijē cui'ne ai tutu ju'aquēna, tutu sao cuañojē yureta'a ti ne huesēre pahuē cuasahuē.

²¹ Ai tsoe aima'pē pa'iyē sēte, Pablopī si'aohua'i jōpona huēni nēcāni capi:

“Yē'ē Cretana pēañu'u caye asani sehuocaisichohua'i pa'ito de'ora'pi. Jarona pēasichohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huē. ²² De'oji, yure ai cuasama'pē, tutu mañare hue'ejē'ē, si'aohua'i mēsaru huajēja'cohua'i a'ē, yohuēsē'e ne huesētoje. ²³ Yē'ē pacacai necaiquēpi Maija'quēpi iye ñami j huiñāere jējo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ 'Pablo ca'rama'ē pa'ijē'ē, César quē'rona saiyēque pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē iño pa'i do'ire Maija'quēpi si'aohua'ire mē'ē jā're yohuē pa'icohua'ire huasoja'quē api, ju'ñere.’ ²⁵ Jaje pa'iyē sēte ējaohua'i tutu mañare hue'ejē'ē, yē'ē cato Maija'quēpi j case'eje ñacaija'quē api cuasayē, cui'ne huiñāē quēase'eje pa'ye pa'ija'coa cuasayē. ²⁶ Mai cato saodohuēna yohuēsē'e ju'a huesēcōna, tūmasichohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.”

²⁷ Tutupi tutu saosichohua'ipi jāi aši tsiaya Adriaticore huahuahuē, jōpō ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca jā maca, ñami jōpō pa'i maca yohuē ñajē sacohua'ipi jē'nērepa yeja tī'añe cuasahuē. ²⁸ Asani huajēñere cuēcuejēna, treinta y seis metros paji'i, huajē. Pa'ina, ai seña maca sani tījupē cuēcuejēna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jāi quēna pēana ju'a huesē ma'ñe cajē ca'rajē yo sētipēja'a cuatro quēna ca'huanoa jēo dēsōhuē, itī dēquēco naupa jā'ñere. Yo'ojē esa ñatama'coni cuasahuē. ³⁰ Iti yohuē sacohua'ire papi yahuerpa jāi huēre jēo sañu'u cajē ea du'iona, jēa yohuēre a'ri yohuēre tsiayana casa huahuoñu'u cajē yo'ohuē, quēna ca'huanoare corohuē quē'rona jēa dēsōñu'u cajē yo'oyeje pa'ye yo'ohuē. ³¹ Yo'ojēna, Pablopī quēapi, Capitánre cui'ne j soldado paire ñeje caquē:

“Iye yohuē sacohua'ipi iye yohuēre pa'ima'pē pa'ito mēsaru huajēcohua'i pa'iyē peosipi.”

³² Jaje caquēna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuē sēa mea tēa jēoreña. ³³ Nāta maca Pablopī si'aohua'ire aō huēopi ñeje caquē:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ē, mai pa'i jā'ñere huesējē. ³⁴ Jaje pa'iquēta'are yureta'a aijē'ē, tutu paja'cohua'i, mēsaru ñaña me macajē ne huesēye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quēre seni tējini yētōni ai huēouña. ³⁶ Ai huēoquēna, ñani quēcōjē aore afeña. ³⁷ Yohuē pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña. ³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dēsoreña, peojaco cajē.

Yohuē Ne Huesēye

³⁹ Ñata tōmesi maca yohuē sacohua'ipi iti yeja mamire huesēcohua'i paē'ē. Pa'ijē mejahuēre ñani, jaona s'e'añu'u cuasajē yo'ohuē. ⁴⁰ Jaje yo'ojē yohuē jēaye sēani huahuasi mea yē'te tētēni iti huē'ñana quēna ca'huanoa jēa cohuē, cui'ne yohuē tayo peruje joyehuē, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquēna, sai cañare mēohuē. Mēorena, yohuēpi mejahuēna tsiojai huēo. ⁴¹ Tsiojaijēna, jai yohuē corohuēpi mejahuēna ju'anēni huesēo. Ja maca yureta'a yo sētipēja'a joni saco'ē, ai tutu to'acquē ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jēoñu'u cajē jo'ohuē, jaohua'ipi mamini catire pajacohua'i a'ē cuasajē. ⁴³ Jaje yo'ojēna, Capitāni Pablore huasosi'i caquē yo'oma'pē pa'ijē'ē, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijē'ē, caquē. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuē toñana tseani mamijē saijē'ē, capi. Caēna, jaje yo'ojē si'aohua'i huajēcōhua'i yejana t'i'ahuē.

28

Malta Saodohuēre Pa'iyē

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijē ja saodohuē mami asahuē, Malta. ² Si'aohua'ire yēquēre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuē. Jaje yo'ojē toa suani dani cuijē'ē, cahuē. Ja mu'se cato ocoquē sēsēye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huēohuē, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquēna, toapi uquēna, etacopi, aña cuco'ē, jētēna. ⁴ Pablo jētēna añapi cūni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuē:

“Iquē paire huaiquē pa'ima'quē, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jēasiquē pa'itoje, ja yē'ta'api ite de'oye pa'iyē peoyerepa Maija'quēpi yo'oma'quē.”

⁵ Pablopī añare toana ya'cue tōni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yēhua cotoja'quē api, panita'a huajērepa juni taji'a'quē a'ni cuasajē utehuē. Utejēna, ai yo'oye paquēna, ña jujani tñe cuasaye pōnani Diusu api, cahuē.

⁷ Yēquē pēa sito quēno macare Publio hue'equē jai tsio paji'i. Jaē cato saodohuē ējaērepa paji'i. Jaēpi yēquēre i huē'ena de'oye pēpani tres mu'seña aō aōquē ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pēca ja'quē suña dahuēna cui'ne tsie ēta dahuē cōni ju'iquē paji'i. Pa'ina, Pablopī cacani ñani Maija'quēre seni tējini ite jēñapi patoquēna, co'yapi. ⁹ Co'yaēna, asani ite saodohuē acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daē'ē. Daijēna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquēna, ñani sihuajē ai de'oye yo'ohuē. Yo'ocohua'ipi yequē yohuēna aya mēni sai huēo maca yēquē saijē ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuē.

Pablo Romana T'i'añe

¹¹ Toaso ñañēohua'ire saodohuē pani tējini yureta'a jai yohuēna ayamē'ē, Alejandría acona, oco tēcahuē pa'ina, pēasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ē cajē nesicohua'ipi quē'iona ayamē'ē. ¹² Aya mēni saicohua'ipi Siracusana t'i'ahuē. T'i'ani toaso mu'seña pēahuē. ¹³ Pēasicohua'ipi tsiaya tē'tēpaja'a saicohua'ipi Regiona t'i'ahuē. T'i'ani ñatasi mu'se saijēna, huē'ehuē tē'tēpi ai tutu ju'api. Jaje ju'acquēna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se t'i'ahuē, Puteolina. ¹⁴ T'i'ani jaronā ñahuē, Maija'quē do'icohua'ire. Ñajēna, jaohua'ipi pēajē'ē cajēna, siete mu'seña pēani paē'ē. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana t'i'ahuē. ¹⁵ Yēquē saiyē tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quē do'ijēpi sañope dani t'i'ahuē, yēquēre. Forona Apio quē'irona, toaso cōno ucu huē'ña pa'i hue'ña, ja Romarepa t'i'ama'ñē. Ja maca Pablo ña huajēni sihuajuē Maija'quēre de'oji caquē pēpapi. ¹⁶ Jaje Romana t'iasi maca ējaohua'ipi te'i pa'ijaquē Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quēre nehuē. Neni te'ire pēpahuē.

Romare Pablo Pa'iyē

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pēani pa'iquēpi Pablo jējo saopi, judío pai ējaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijērepa yē'ē judío paire co'aye sañope yo'oma'quē a'ē, cui'ne ja'nē aiohua'i case'ejē sañope yo'oma'quē a'ē. Jaje pa'iquēta'are yē'ēre Jerusalēne pa'ina, tseani romano paina isihuē. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yē'ē yo'ose'e seni asa tējini huani jēoñe peoquēna, etoñu'u cahuē. ¹⁹ Cajēna, judío paipi asani ēsehuē. Ēsejēna, sei'ē. Jaje pa'ito romano pai ējaēre papi Césarpi yē'ē yo'ose'e asani ne de'huajaquē caquē, nuñerepa yē'ē paire sañope caye peoquēta'a jaje cahuē. ²⁰ Jaje pa'ina, mēsarute soihuē, ñaquē coca caja'cohua'ini, yē'ē iye maca tseā cuañosiquēpi quēna me sē'i pa'iyē, mai Israel pai utejē pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquēna, jōhua'ipi cahuē:

“Yēquē mē'ēre sañope cajē toyase'e ñama'cohua'i a'ē, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijērepa judío pai daisicohua'ijē mē'ēre co'aye yo'ocquē api cayeje pa'ahuē'ē. ²² Jaje

pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë ñño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani ñti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopì nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i tēte ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi conì ññoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahüë. ²⁵ Jaje yo'ojë t'e'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopì capi:

“Maija'quë de'ò joyopi nuñerepa capi, mësarü aipëre ñte quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa tì'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña tì'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje sñose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tì'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi johua'ire jujucayie pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijjë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopì jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ñpi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ñte do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe tēte ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ejaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne j jëjo daoquëre nepi, yë'ëre j huaso cocare quëajaj'quëre.

² Maija'quëpi jã huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi j de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, j de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni jñouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre j mamipi j jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne j case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësaruje jãohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina jsiisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Eäye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë j quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësaruru Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a huë'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'o'ji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, j mamaquë cocarepa quëacaquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, j yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cõcayie yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ijaj'cohua'ire. ¹² Nëje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayer sa'ñe cõcayere caquë yë'ëpi mësaruru cuasayer se cõcaina, mësarupi yë'ë cuasayer cõcayë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cõcayie pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësaruru quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tãeyeje pa'ye mësarujaj'a Maija'quë joyo ayere sani tãasi'i caquë cuasahuë, yequë huë'ña judío peocohua'ija'a tãeyeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tãñe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjahua'ire cui'ne ëjahua'ipi peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'ouquë cui'ne mësaruru Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: "Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi" caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi johua'i yo'osi do'i co'ayer papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere jñopi, maire. ¹⁹ Jãohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, jpi jãohua'ire du'ru jñopi, j ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë jpi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëoni j nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ite ñama'pë pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'añe peoji, jãohua'i. ²¹ Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiyë pahuë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahuë. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne johua'i huesë joñoapi nea huë'ñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë. ²³ Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tñere señë, ju'icohua'ijë pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ijë pa'ire cui'ne aña'je pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajë mësaruru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jecocopi, Maija'quë. Jaje caquë jecocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohuë, johua'i capëje ti oiyë peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quë cocare asayë yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare se'i'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sëma'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahuë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijajë.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jecocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'ijë Maija'quë cuãñese'e jëoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohuë, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ëmëohua'ijë nomiohua'ire yo'oye jëoni sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohuë.

Ēmēohua'ipi huajēya'ye yequē ėmēohua'ini yo'o do'ire iohua'i capēapi ai yo'oyē, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojē.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quēre asaye coeye sēte, ije iohua'ire jeocopi, joyo huesēohua'i pa'ijē iohua'i yēyeje co'ayere pa'ijajē, caquē. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyē peocohua'ipi co'ayese'epi tīmēsicohua'ipi pa'iyē, si'si yo'oye, nomi yēye, ēa ñañe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ēa ñañe co'aye cuasaye, huani jeñe, uihuaye, cosoye, co'a merera co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojacohua'i pa'iyē. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ē cayē, Maija'quēreje coecohua'i a'ē, josa yo'ocohua'i a'ē, coa paipi ne tī'añe pa'iji cuasacohua'i a'ē, cui'ne yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasacohua'i a'ē. Co'ayere ai jerepa se cuasa huēocohua'ipi cui'ne pēca ja'quēohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ē. ³¹ Yēhuoye asa tī'añe coecohua'i a'ē. Iohua'i ca nēose'eje yo'o tī'ama'cohua'i a'ē. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ē. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere saī de'huama'cohua'i a'ē. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ē. ³² Jaohua'i cato Maija'quē cuañese'e si'aye asacohua'i a'ē. Cui'ne asacohua'i a'ē, iye yo'osicohua'i pani do'i quē'iohua'ipi pa'ijē jūni huesēye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojē pa'iyē. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'o'jēna, sihuajē yējē ñañē.

2

Maija'quē Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pani ca de'huani jēa tī'añe peoji. Mē'ēpi yequē yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquē api ca huesoquē pani, mē'ēja'a co'ye ca huesoye pa'iji, mē'ēje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayē, mai Diusupi pai yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quē api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuasani Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tī'aēna, yecohua'ire tayoyē, cuasaquēpi cui'ne mē'ēpi iohua'i yo'oyeje yo'oquē pani jēajā'quē a'ē, cuasaquē? Jēaye peoji. ⁴ ŹMē'ēre ponañere caquē Diusu dahuēre quēcoquē yo'oquēna, i oi yo'oyere asama'ē huesēquē coeyē, mē'ē? ⁵ Jaje pa'iquēta'are mē'ē joyo jēa do'ire mē'ē pa'iyē pōnēma'ē coequē paē'ē, mē'ē. Jaje yo'oquē ai jerepa mē'ē nejo cuañojā'ñere tsi'so tīmēñē, mē'ē Maija'quē pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tī'aēna, saī ja'ñere mē'ē yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca iipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saīja'quē api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ēja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne jū'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quēpi ti pani huesēyere isīja'quē api. ⁸ Isiquēta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajē nuiñere sehuoma'pē coa co'ayere tuiyē. Jaohua'ire cato Maija'quēpi pēi nejoja'quē api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oīye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ēja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isīja'quē api. Du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isīja'quē api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē cato icohua'i yecohua'i a'ē caquē yo'oma'quē api, si'a yē'quē maca ñaquē api, si'a paire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yē'ta'a nejoja'cohua'i a'ē, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyē. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ē ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyē. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojē pa'iyē, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojē iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñē. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñē, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyē paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji mē'ē yo'ose'e panīta'a co'aji, mē'ē yo'ose'e. Jaje canī iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyē. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quē api, Maija'quē ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quēpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yē'ē de'o cocarepa quēase'eje pa'ye.

Judío Papi Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Mē'ēpi judío pai pa'ima'quēje ñani caquē jerepa pa'i a'ē cuasaquēpi, Moisés cuañese'ere asaquēpi, Maija'quēre pare payē caquē sihuaquēpi, ¹⁸ Maija'quē yēye ta'ñe asaquēpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tī'añere ye'yesiquēpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquēre pa'ē cuasaquēpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquēre pa'ē cuasaquēpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payē cuasaquē huesēcohua'ire ye'yaquē pa'iquēpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quēa tī'añē cuasaquēpi. ²¹ Jaje pa'iquēpi ye'yaquē a'ē cuasaquē pani Źme yo'oquē mē'ēja'a co'ye ye'yama'quē'ni? Jare mē'ēpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ē quēaquēta'a Źcui'ne me nesi'quē mē'ēpi co'amaña yahue imaquē'ni? ²² Yequē nomiore yo'oma'ē caquēta'a, Źme yo'oquē mē'ēpi jaje yo'oquē'ni?

Cui'ne mē'ēpi coa de'huasicohua'ire ñani coequēta'a ĩme nesi'quē iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquē'ni? ²³ Maija'quē cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyē caquēta'a, mēsarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quē co'aquē api cayē. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquē toyase'e caji: "Judío pa'i peocohua'i co'aye cayē, Maija'quēre, mēsaru co'aye yo'o do'ire."

²⁵ Jaje pa'ina, mē'ēpi cuiri ca'ni tēasiquēpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cōcaji, mē'ē yo'ose'e. Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cuañese'ere sehuocaima'quē pani ca'ni tēama'quēje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quēta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, ĩ ca'nihuē tēama'quēta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquēna, ja yo'oyepi mē'ēni co'aye yo'oquēre iñoja'quē api, toyase'e paquēta'a cui'ne ca'ni tēasiquēta'a sehuoma'ē pa'isiquēre. ²⁸ Judíorepa pasi'ĩ caquē coa emēje'ese'epi yo'ojē t̄i'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato emēje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judíorepa cato pa'iyē pa'iji nuñerepa sa'nahuēre papi. Cui'ne cuiri ca'ni tēase'epi sa'nahuē joyore pana tēasiquēje pa'i pa'iyē pa'iji. Coa cuañese'epi t̄i'añe peoji. Maija'quē joyo neñe a'ē, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquē cato Maija'quēre papi de'oquē api caquē ña nēosiquē api, pani pa'i mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ĩquere do'ĩ paquē'ni, judío pa'i pa'iyē cui'ne cuiri ca'ni tēasicohua'i pa'iyē? ² Ja cato jaiye cōcayē pa'iji, du'rurepa Maija'quē judío pa'ina ĩ coca de'hue pacaija'cohua'i a'ē caquē ĩsisi do'ire. ³ Jaje pa'iquēta'are jaohua'ĩ judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quē cato ĩ ca nēose'ere jare yo'o t̄i'acquē pa'iji. ⁴ Maija'quē cato ĩ coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o t̄i'acquē api, si'a pa'i coa cosocohua'ĩ pa'itoje. ĩ cato cosoma'quē api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquēre iñoñe pa'iji, mē'ē case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi mē'ēre ña tējini ca hueso maca mē'ēpi de'oquērepa etaja'quē a'ē.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quē nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojē pa'ito Maija'quē mai tayo do'ire nejoquē pani Maija'quē nuñe yo'oma'quēpi nejoji. ĩJaje caye pa'iquē? Pani, pa'i caye ayepi caye a'ē. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quēpi nuñe yo'oma'quē pani, si'a pa'i tayo yo'ose'e ña tējini ĩme pa'i yo'oyere ca huesoye pa'iquē'ni?

⁷ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cosoyepi Maija'quē nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñoçaiye pa'ito ĩme neni yē'ēre tayoquē api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito ĩme yo'oquē co'ayere yo'oma'quē'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayē, maire. Co'aye cuasajē sañope cacohua'ini co'aye yo'ojē de'oyere t̄i'añe pa'iji ye'yayē cayē, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquē nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quē'iohua'ipi Pa'iyē

⁹ ĩJaje pa'ito mai judío paipi jaohua'ĩ seña maca de'ocohua'ire pa'ē cuasajē pa'iyē? ĩPani! De'ocohua'ĩ peoyē. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'ĩ pa'ĩ ma'ñe iñoñe. Jaohua'ĩ ja're si'a yē'quē maca co'ayepi pacona, pa'iyē. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'ĩ macaje ti peoji, de'oquē.

¹¹ Asani pasi'ĩ cacohua'ijē peoyē.

Peoyē, Maija'quēre co'ecohua'ijē.

¹² Si'aohua'ĩ tayo sani huesēsicohua'ĩ a'ē. Si'aohua'ĩ do'ĩ peocohua'ĩ a'ē, ti cōcaima'cohua'ipi. De'oye yo'ocohua'ĩ, te'ĩ macaje ti peoji, de'oye yo'oquēje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'ĩ tērēhuēa cato paire tāsico de'hua s̄ioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'ĩ tsemeñoapi coa cosoyē.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'ĩ yē'opōa pa'iyē.

¹⁴ Yequēre ai yo'o huāno'ĩ co'ayese'e yecohua'ire cayē, cui'ne sējeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoñese'e yēcohua'ĩ a'ē.

¹⁶ Si'aohua'ĩ co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe ĩsijē.

¹⁷ Cui'ne ñama'pē pa'iyē, de'oye pa'ĩ ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nēima'ēna, Maija'quēre cuasama'pē pa'iyē, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pa'i cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajē asayē, mai. Jaje pa'iquēta'are iohua'ĩ tayo do'ĩ ca de'huani jēaye peosipi. Maija'quē pa'i ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se t̄i'asi maca si'aohua'ĩ iye yeja acohua'ĩ ca hueso cuañoja'cohua'ĩ a'ē. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojē yo'ocohua'ĩ cato Maija'quē ja're cōni pa'iyē t̄i'añe paja'cohua'ĩ a'ē. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quēre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñopi, cuañese'e cayerre yo'oma'ë, tirona se oani. Iye cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i neñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús'ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sête si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa ti'añe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jëosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere ti'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paji'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oque i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñopi. ²⁶ Iñoni yureje Diosu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pani cuañese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itoje. Jare tsoe asayë, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pai Diosuse'e pa'iquë? ¡Pani! Judío pai peocohua'ije Diosure payë, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diosu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni téasicohua'ire cui'ne pacohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuañese'e jëocoye pa'iquë, cöcai ma'ñe de'huani? ¡Pani, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham ti'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: "Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire." I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'iyë Abraham ti'añe papi. Ti'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pa. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca ti'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre sañe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aqueñe nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi johua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne johua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuacquë pa'iyë, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni téasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pani. Ca'ni tëama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diosupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni téasi jeteyo'je? Pani ja yë'ta'ta tëama'në jaje ca nëopi. ¹¹ Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuaño'pi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni téase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'ejë cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'ejë pa'ye ca'ni téasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Ti'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o ti'a do'ire. Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diosu isisi ca nëopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o ti'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere ti'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huacquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me saño'pe yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nëose'e cuañese'ere pacohua'ise'e ti'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ije ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi ti'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nëose'ere isiyë pa'iji, Abraham cuasase'ejë pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: "Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre." Jaje Diosu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iyë isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasacuëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasacuë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'eje pa'ye t'api. Ja ca nëose'e cato caji: "Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, me'ë tsëcapë." ¹⁹ Ca nëose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i cõni aiohua'i pa'inije Abraham tsj paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasacuëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne t'añe tutu paquëpi i ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahüë, maireje cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi' caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diosupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyë

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're cõni de'oye pa'iyerepa t'ahuë, asajë pa'iyë, mai Èjaë Jesucristo do'ire.

² Cui'ne mai Èjaë Jesucristo do'ipi de'hue t'ahuë, Maija'quë i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajë pa'iyë. Maija'quë de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë pa'iyë. ³ Ja yë'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje t'aruje sihuayë, ai yo'oyepi quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai t'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyena t'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquë yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyere isi t'ímë huesoji. Jaje pa'ina, mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyë coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne t'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa t'añe, co'acohua'ini caquë. ⁷ A'jiñe peoji, yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëje peoji. Coa te'i pati'ne pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiyë iñoipi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire t'ëji mu'serepa Maija'quë pëi nejoquëna, jëaja'cohua'i a'ë, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyë nepi. Jaje nesiquëpi yure cato jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ñpi de'oye pa'iyë sëte. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyë paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijë. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're cõni de'oye pa'iyë t'ahuë.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ëmëpi co'aye yo'o huëopi. Ja yo'o do'ire juni huesëye huëopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sëte. ¹³ Ja yë'ta'a cuañese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i i juju huesëahuë'ë, Adán Maija'quë cuañese'ere sehuoma'ë yo'ose'eye pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quëje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isiyepi Adán co'aye yo'ose'e t'ëto saise'ere pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhüë. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë. ¹⁷ Ju'ine je'quë te'i ëmë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i pa'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyë t'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa

yo'oyeja'a pa'i ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësarü jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai païse'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're conï pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tïjupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tïjupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo ju'iji. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'yepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ejaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësarü co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësarü capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësarü capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañëñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe peoji, Moisés cuañëñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañëñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, johua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocicohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya nesico-hua'ipi paë'ë, mësarü. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësarü ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pa'i cayera papi cayë. Ja'në mësarü co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësarü capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarü isiyë pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësarü co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahuë. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësarü huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi saiñe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiyë cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësarü Maija'quë cuañese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cuañëñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire. ² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire io ëjëre sëasicoye pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuañese'epi sëase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësarüje Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña

de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'liñena sapi, maire. ⁶ Cuañese'epi sêasicohua'ijë pa'iohua'i paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cuañese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuañese'epi yecohua'i co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiyë co'ayere papi pa'iyë. Cuañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë. ⁸ Yecohua'i co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cuañese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cuañese'epi títani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë'ë. Ju'ina, cuañese'e pa'iyë isisi' ca nëota'a yë'ëre ju'liñena sapi. ¹¹ Cuañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuañese'e cayeja'a ju'liñere ¡sio.

¹² Jaje pa'ina, ja cuañese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cõcayë a'ë, si'aye Maija'quë cuañese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'liñena saye pao. Pa'cona, co'ayepi yë'ëre cato ju'liñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cuañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'ë a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa t'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'okuë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'li cuasaquëta'a yo'o t'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'okuë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë.

²² Jaje pa'i sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuañese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Jaji cose'eje pa'ire paji, yë'ëre. ²⁴ ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'liñena saco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Ejaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuañë cuañosisquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsiõni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsiõni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje jo'yaëre huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne t'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne t'asi'li caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa pa'ije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tõi'ajajuë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye t'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o t'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'liñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañëñe sehuojë pani t'ajajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o t'ajajë peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarü cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësarüni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësarü ja're cõni Cristopi pa'ito mësarü joñoa huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësarü capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ijë pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'li capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësarüni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'lijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësarupi paise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi çocaina, paise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija' joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're çoni nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sête mai si'aye i ca nëose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're çoni te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're çoni.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi çoni ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'huë Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsj çoa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nëosicohua'ijë yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ñaflu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi çocaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre seccaiji, pai yë'opi ca t'i'añe peoyerepa. ²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'ojë'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye têtö saiyepi de'oye pa'i ja'ñere çocaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nëopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nëosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre çnepi maire sañope yo'o t'i'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o t'i'acquë. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë çisisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire çnepi co'acohua'i a'ë cayë pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre seccacai pa'ito çiqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aña peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Pani! ³⁶ Toyase'e cato caji: Më'e do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai huë'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'e. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huñiaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Më'ne ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo t'i'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Èjaë Jesucristona t'i'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sête. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajehua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi,

cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cõcayie pa'ito yo'ora'huë cuasayeque cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerëpa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cõcai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacayiere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jã cato Diosu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jãeni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi tã'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel pa'ire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tãñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a tã'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ëja'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iyë tã'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yeque õmetëcahuë yë'ë co'i maca."

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa pa'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye pa'nita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'ëje caji: "Jacoboni oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuñie yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pa'ni me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cõcasi'i." ¹⁶ Jaje pa'iyë sëte pai yëyepi, pa'nita'a tutu yo'oyepi tã'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cõcayiepi tã'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'ë caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë." ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diosu pa'ipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca tã'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pa'i maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi itã nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'iyë sëte sotopi de'huaquë cato jare i yëyëje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare itã sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yëconi si'a co'amaña nerojãija'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi sañiere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare cõni pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë pa'ire hue'yoja'quë a'ë, tã pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: "Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Ejaëpi i case'ëje pa'ye yo'o tã'acquë i nuñerëpa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire."

²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huññaohua'i Ejaëre papi mai tsjire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'ëje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerëpa pa'iyere tã'ahuë, nuñerëpa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tã'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerëpa pa'iyere tã'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni tã'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tã'añe pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'ëje ñani, iohua'i yo'oyepi tã'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tã'añe pahuë, iohua'i yo'o do'ipi tã'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taõcore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yè'èpi Sión cūtihuèna quènaore qañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'è.
Iona quèco paquè cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yè'è joyore papi oi Maija'quëre señe cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'è. ² Jaje pa'ina, cayë, ìohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yèyë. Jaje pa'iquèta'are ìohua'i yèyë yo'oyepi nuñerepa asa tì'ani yo'oyere pa'iyë paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyë ìsiquë cajë asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, ìohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë ìsiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ijajë'quë api. ⁶ Jaje pa'iquèta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: "Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'è. ¿Nepi matëmo mëni Cristore quèrëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'ìsiquëni huëoja'cohua'i a'ni?" ⁸ Toyase'e caye cato iye a'è: "Mè'è yè'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, mè'è yè'opore, cui'ne mè'è joyore." Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'è. Jaj cuasayere yèquë quèayë. ⁹ Jaje pa'ina, mè'è yè'opopi Jesure yè'è Èjaëpi cani cui'ne mè'è joyopi Maija'quëpi ju'ìsiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi ìtire pa'è cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yè'opopi Jesús huasoquë api ìte cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: "Ìte nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi." ¹² Jaje pa'ina, peoji, tiñe pa'ì judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Èjaë si'aohua'ì Èjaëpi, jaëpi si'aohua'ìre ìte secohua'ìre jaiye de'oye pa'iyë ìsiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Si'aohua'ì mai Èjaëre secohua'ì huasosicohua'ì pa'ijajë'quë a'è." ¹⁴ Jaje pa'iquèta'are ¿me ìte ìre pare cuasama'cohua'ì pani seja'cohua'ì a'ni? ¿Cui'ne me ìte sehuoye'ni, ì ayere quèaye asama'cohua'ì pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'ì a'ni, ìti coca quèacohua'ìpi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me ìti coca quèaja'cohua'ìre jëjo sacohua'ìpi peoto sani quèaja'cohua'ì a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: "Aìrepa de'oji, de'o cocare quèaja'cohua'ìpi tìtaye."

¹⁶ Jaje pa'iquèta'are, si'aohua'ì Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: "¿Èjaë, nepi yèquë quèaye asani ìtire pa'ni caye'ni?" ¹⁷ Jaje pa'ina, ìre pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quèase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, ìtire pa'è cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yè'èpi señë: ¿Asama'pë pate, ìti coca quèaye? Pàni asahuë, jaohua'ìpi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ìti quèacohua'ìpi quèajëna, si'a yeja pa'icohua'ìpi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ìna ìohua'ì coca quèaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquèta'are tìjupë seni coñë: ¿Israel paìse'e jaje pa'ìto asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yè'èpi mësaru oicohua'ìre neja'quë a'è, yecohua'ìni necaise'ere ña èajëna.

Cui'ne mësaru pèicohua'ìre neja'quë a'è, huesèohua'ìpi.

²⁰ Jajeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yè'ère co'ema'pë pa'ìsichohua'ìpi tì'ahuë, yè'ère.

Cui'ne yè'ère jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'ìsichohua'ìni ìnohuë, yè'è pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel paìni Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: "Si'a mu'sepi mësarute soiquë yè'è jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ìpi cui'ne sañope yo'ocohua'ìni."

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire ì pasicohua'ìre jeocou? Pàni nejoñe papi. Jare yè'è ì Israel paìpi pa'iyë, Abraham tsécapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi. ² Ai tsoe jare ì Maija'quëpi Israel paire ì secohua'ì a'è ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'è pa'iji. ¿Huesëye mësaru Maija'quëre quèacaquë Eliaspì Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'ì a'è cuasaquë sei case'ere toyase'e quèaji? ³ Sei caji: "Èjaë mè'ère quèacaicohua'ìre si'aohua'ìre huani jeahuë. Cui'ne mè'ère ìsijë t'ojë se huë'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yè'èse'e te'ì maca nëasiquëni cui'ne yè'èreje huani jeoñu'u cayë." ⁴ Jaje caquëna, Diusupi caji, ìte: "Siete mil paire yè'ère oicohua'ìre hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ìre." ⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'ì a'ri ja'ì pai nëahuë, Maija'quë ì oiypèpi sahuasicohua'ì. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa ìsiyepi tì'añe

pa'iyē sēte, pa'i tutu yo'oyepi t'i'añe peoji. Yure pa'i yo'o tutupi t'i'añe pa'ito Maija'quē oi maire coa isiyē peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pa'i mañapi iohua'i co'ese'e t'i'añe pahuē. Pajēna, Maija'quē sahuasicohua'ise'e t'i'ahuē. Yecohua'ipi jēa joyo ne hueso cuañohuē. ⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa t'i'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa t'i'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyē.” ⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payē, cuasayepi co'ye iohua'ire ne tañoñe,

Cui'ne huatēna de'osipi, mēsarupi iona ju'ajē si'se cuañosicohua'i pa'ijajē caquē.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ē.

Cui'ne jete nē me huesēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pa'i Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

¹¹ Cui'ne yure señe: ¿Si'aohua'i judío pa'i ju'ajē peo hue'ñarepa tome sare? i'Pani. Jaje yo'oye pahuē! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pē ne huesē do'ire yecohua'ipi de'hue t'i'ahuē, huaso cuañoñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajē oijajē cajē. ¹² Jaje pa'ina, judío pa'i co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyē ponēpi, cui'ne iohua'i yo'ojē co'a de'ose'epi judío pa'i peocohua'i de'oye pa'iyē ponēpi. Jaje pa'iyē sēte judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca co'cohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayē.

¹³ Jaje pa'iquēta'are mēsarate judío peocohua'ire caye payē, yeque maña. Yē'ere Maija'quēpi jējo daopi, judío pa'i peocohua'ina. Jaje pa'ina, yē'ē yo'oye Maija'quē isise'e a'ē asaquē si'a yē'ē tutupi yo'oyē. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mēsarupi sehuojēna, ñani yē'ē tsēcapē acohua'ije ñajē cui'ne ēa ñajē oijē huasosicohua'i pa'ijajē caquē yēyē. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijēna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quē ja're de'oye pa'iyē t'i'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quēpi ito, judío paipi sehuojē pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huēiye a'ē. ¹⁶ Jaje pa'ina, pan sēpē aye poni du'ru nese'ere Maija'quēna isito si'a ito sēpēje Maija'quē isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquē yē tsitamopi Maija'quēna isisico pa'ito ito capēaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pa'i acohua'i Olivo soquē yē capēa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañoñuē, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mēsarupi airo olivo soquē capēje pa'ipi sēo cuañoñuē. Jaje yo'ouna, mēsaru de'hue t'i'ahuē, ito tsitapi pa'iyē isiyē cui'ne olivo pa'iyepi mēsarate pa'iyē isiyē. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pē pa'ijē'ē, yē'ē a'ē ito ñerepa capēa jerepa de'oquē. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oquē a'ē cuasani, de'hua cuasa ñajajē'ē. Mē'ēpi tsita pa'iyē isima'ē pa'iyē caquē coa tsitamopi mē'ē pa'iyē isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquēta'a yeque mē'ēpi ca'ñe pa'i a'ē: “Jaje pa'ijē'ē, yē'ēpi olivona sēa cuañosiquē pa'ijaquē caquē tē'ca tētepi jaohua'ire ito capē acohua'ire pare.” ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ē. Iohua'i ite coa necaiquēre pare cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañoñuē. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ite coa necaiquēre cuasa do'ire de'hue ito ñere pana tsiosiquē pa'iyē. Mē'ē jaje pa'iyē sēte yē'ē a'ē jerepa pa'i cuasama'ē, coa airepa ca'raquē ñaquē pa'ijē'ē, mēsarate tē'ca tēte cuañoñe. ²¹ Maija'quē ito ñerepa pa'isi capēare tē'ca tēte jēosiquēme, me paquē'ni, mēsaruje. ²² Ñajē'ē. Maija'quē nuñerepa de'oye yo'oquē api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquē api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquēta'are mēsarate de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oye i yēyeje pa'iyē pa'iji. Jaje pa'iyē pato mē'ēreje cui'ne tēto tējaja'quē api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jēa coeyere jēoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquē yēna sēo co cuañoñe, tūjupē. Maija'quēpi pa'i, tutu cui'naohua'ini sēo coñe cui'na ñēna. ²⁴ Mē'ere judío peoquēta'are airo olivo soquē capēje pa'ini t'i'ani de'o olivo soquē yēna de sēosiquē i ¿me neni de'o olivo soquē yē acohua'ire judío paire sēoye paquē'ni? Sēoja'quē api, de'o olivo soquē yēna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tējyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, Maija'quē ise'e nesi'i cuasase'ere mēsarate quēaye yēyē, mēsarupi jerepa ta'ñe asajē pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijajē caquē. Israel pa'i cato jai pa'i jēa joñoa ne cuañosicohua'i pa'iyē, Israel pa'i peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quē ca ñeosicohua'ipi cacajajē cajē. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, toyase'e cayeje:

Sión daripēpi daija'quē api, huasoquē.

Dani jaēpi Jacob pa'i co'aye yo'ose'ere nejocaija'quē api.

²⁷ Jaje yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquē iye ca ñeose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē, mēsarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajē cajē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío paire

Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, ìohua'i aipëni ì tseçohua'ire nesiquë sète. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jioye paquë api cui'ne ì soisicohua'ire nema'quë api. ³⁰ Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cõcaji'i. ³¹ Mësaruru ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'ìohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cõcajiyaquë cajë cui'ne ìohua'ireje oi ñani cõcajiyaquë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ìte de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ìpi oi teaye ñaquë cõcasi'i caquë.

³³ ¡Airepa tã'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! Ì cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa tì'aquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Èjaë cuasaye asa tì'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ìte ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Èjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuañeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, ì nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anë. Sihua'yë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë sète Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësaruru pa'iyere Maija'quëna isì huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isicohua'ipi pani, Maija'quë si-huaja'quë api cui'ne ja isiyë cato nuñerepa yo'oye a'ë. ² Jaje pa'ina, mësarurje pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësaruru cuasayere tñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësaruru pa'iyepi tñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa tì'aja'cohua'i a'ë. Asa tì'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuajaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ëre coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësaruru aquëpi te'ijë yë'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, ìti cuasa maña ìpi isiyë ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Najë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maijë jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'ì do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tñe pa'ye yo'o tutu isipi, ì yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cõcai tuture isiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye cõcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'ìohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë cayë peoyerepa isiyë pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasä yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire cõciquë pani sihuajaquë cõcayë pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë'ë yaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'ìñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josahua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Èjaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihua'yë pa'ijë'ë, mësaruru yequë mu'se pa'ì ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Cõcajië'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, ìohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'ì daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacajë'ë. Ìohua'i de'oye pa'ì ja'ñere seçacajë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.

¹⁵ Sihua'cohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësarurje oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'ì cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'ìohua'i pa'iyena ìni pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'ìohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana. ¹⁸ Mësaruru ai cuasaye ja'ì maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'ì ja're de'oye pa'iyere cajë. ¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarurpi sañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saicajia'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire sañe payë, si'seye pa'itoje,” caji, Èjaëre papi.

20 Cui'ne caji jare ipi: "Mê'ère sañope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aøjë'ë. Cui'ne çono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sañope yo'oquëpi yë'ë co'acquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." 21 Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

1 Si'ahua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañëja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. 2 Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañëñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jëose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë, co'ayepi. 3 Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasil'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. 4 Jaohua'i cato Maija'quëni necajë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sañu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëte. 5 Jaje pa'iyë sëte de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañëñe sehuoye. Pani johua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'le peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. 6 Jaje pa'ina, mësarua pa'i do'i sañë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

7 Pa'i do'ire pai ñape sañe pa'ito saijë'ë, pai ñapere johua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire sañe pa'ito saijë'ë. Ejaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa johua'ire cuasajë pa'ijë'ë. 8 Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debejé paye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa pa'ini oiquë pani tsoe cuañese'le cayere yo'o t'i'api, si'aye. 9 Cuañese'epi caji: Ejëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huanu jëoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerepa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Eä ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere conu yo'o t'i'añu'u canu coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja çaye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o t'i'añe pa'iji, cuañese'le cayere. 10 Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'le ne t'i'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

11 Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'në so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. 12 Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure jë'nërepa ñata tçme huëoji. Jaje pa'ina, jëoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jëoni suññañu'u, mia ça'core pana, soldado huajo saquë suññañe pa'ye. 13 Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, çonore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pi'siye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojaima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yescihua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'le cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. 14 Coa ai jerepa mësarua cato suñajë'ë, Ejaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni çapë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

1 Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyu tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. 2 Najë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye añese'le de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyu tutu carajacohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ça añe de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. 3 Jaje pa'ina, si'aye aiquëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aiquëje cuelcuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiquëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. 4 Jaje pa'ina, çmë'ë ique'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I ëjaëpi ñañe pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Ejaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'acquë'ni.

5 Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'le pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. 6 Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë panu Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aiquëje mai Ejaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ejaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacajë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacajë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Èjaëni pacacajë. Cui'ne juni huesëniije mai Èjaëna jucacajë. Jaje pa'iyë sête ja pa'iniije cui'ne juni huesëniije mai Èjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Èjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëj'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are zme'të me yo'okuë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coeqë ñaquë'ni? Mai yo'osele si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'osele ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payë, caji, Èjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë.

Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sête, pai ñape mai yo'osele iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire señajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyesele pa'iyë Èjaë Jesure sehuoquë sête. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are pa'ipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aiñepi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësaruru de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini pajie de'o pai api cajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sête co'eyë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, çono ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taoñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare pa'ire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë çocaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Mais'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi çocaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë më'ë ja'ñere çocaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, çocaijaquë mësarute yecohua'i ja're çoni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diusure de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë cohua'ire, mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'iyë sête pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío pa'ire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'okuë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'acquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana.

Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjës'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihua'ë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're çoni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquère pa'ni sihuajë cajë'ë, Ëjaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ëjaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'iyë isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iyë isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësaru de'oye yecohua'ire cuasayena tímësicohua'ipi pa'iyë, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iyë, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña cõni, mësarupi huañeyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'ejë pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsoni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaisere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi cõni. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiyë de'oye quëa t'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa cõñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Cui'ne asa t'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiyë pa'iji, Española quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiye, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cocai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi johua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere t'ahuë, huaso cocare. T'i'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cocaiyë pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jaronna sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca t'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye tímësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ëjaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre cõcaijë'ë, mësaru Maija'quëre secacaiyepi. ³¹ Maija'quëre secacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise' de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje secacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësaru ja're cõni pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iyë isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

16

Pqi Ñapere Pëpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cocaiyo pa'iconi Maija'quë do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. ² Jare de'oye mai Ëjaë mamipi cuasajë yo'ocaijë'ë,

sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Jaje yo'ojë cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cõcaijë'ë. Jao cato jai pa'ire cõcaisicoa, cui'ne yë'ëreje cõcaisicoa.

³ Pëpacaijë'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja're cõni Cristo Jesús co'amaña cõcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë iohua'i pa'iyere ti nejo cuãñoñe ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yë'ëse'e de'oji, iohua'i yo'ose'e caye pañë. Cui'ne de'oji, cayë, jaohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pai peocohua'ije. ⁵ Pëpacaijë'ë, Priscila cui'ne Aquila hu'ëna Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë'ë, Epenetore, yë'ë oiquëre, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquë pa'isiquëre. ⁶ Pëpacaijë'ë, Mariareje mësarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yë'ë ja're cõni co cuãño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i pa'ë'ë, yë'ë ja yë'ta'a sehuoma'në.

⁸ Pëpacaijë'ë, Ampliatore yë'ë oiquëre mai Èjaë do'ipi. ⁹ Pëpacaijë'ë, Urbanore mai ja're cõni mai Èjaë co'amaña yo'ouquëre, cui'ne yë'ë oiquë Estaquisre pëpacaijë'ë. ¹⁰ Pëpacaijë'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquëre pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje quëcosiquëre. Cui'ne pëpacaijë'ë, Aristóbulo tsëcapëre i hu'ë'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeire Herodiõnre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Èjaëre sehuocohua'ire. ¹² Pëpacaijë'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Èjaë co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Èjaë co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pëpacaijë'ë. ¹³ Pëpacaijë'ë, Rufore, mai Èjaëre sehuoni pa'iquëre pare. Cui'ne i pëca ja'core yë'ë ja'coje pa'iore pëpacaijë'ë. ¹⁴ Pëpacaijë'ë, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're cõni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Maija'quë do'ijëre. ¹⁵ Pëpacaijë'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olimpasre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're cõni Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajë pëpajë'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quë do'ijë señë, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë'ë, yequë tsëcapë a'ë cajë yo'oye, cui'ne ne taõñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mësarú case're sañoje yo'oye a'ë. Jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Èjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'oyë. Jaje yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, iohua'i a'ji maña de'o yë'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayë, mësarú de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yë'ëje sihuayë. Ja yë'ta'a mësarú ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë, mësarú de'hue de'oyere yo'ojajë caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë. ²⁰ Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iyë isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësarú quëo hu'ë'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Èjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

²¹ Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're cõni co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Èjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gajoje. I hu'ë're pa'iyë, yë'ë, cui'ne i hu'ë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Èjaë Jesucristo coa isiyepi mësarú ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cõcaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësarú i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuãñequëna, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ëja'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi i'tire pa'ë cuasajë de'oye i cuãñëne sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'ouquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë i yëyeje yë'ëre Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nisiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're cõni. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsëcuhua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'okuërepa mamire secohua'i ja're cõni mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cõni de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë põnapi. ⁷ Põnaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiyë ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tãji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë i ca nõose'eje pa'ye yo'o ti'acquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute se'ñë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nõina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloë tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pa'i ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pani, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfanos tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa i cocare quëacajë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato. ¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'i asaye nejaja'quë a'ë.

Cui'ne asa ti'acohua'ireje johua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cõcayepi'ni, jaohua'i? Cõcayepi pa'ñë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye nõina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cõcare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pa'i ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pa'ñë.

²² Judío paipi pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, johua'i quësiquëni quëajëna. Cui'ne judío pa'i peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeye pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'ere do'i peoye paire asa cuañõepi, pa'i ta'ñe asayere tãto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pa'i tutu tãto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pa'i ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ijë pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute.

27 Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire ñno quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini ñno quëcosi'i caquë. 28 Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. 29 Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. 30 Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. 31 Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Quë Cuañosiquë Coca

1 Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë pa'ë. 2 Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë pa'ë. Coa Jesucristo quë cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. 3 Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro t'ahuë. 4 Mësarupi yë'ë cayere sehuocajajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahuë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, 5 mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ñe asayepi.

Diusupi Ñnopi I Joyo Ayeja'a

6 Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë. 7 Coa ai jerepa Diusu de'ouquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. 8 Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa t'añe pañë. Jaje asa t'ama' do'ire Jesucristore de'ouquëre pare quëni huani jëoa'huë'ë, asa t'asichohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. 9 Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

10 Jare yëquëre ñnopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iyë asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere ñnopi.

11 Pai asa t'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iyë. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'iyë asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëre jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. 12 Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. 13 Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

14 Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa t'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'iyë asacohua'ise'e asaye pa'iji. 15 Jëpi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca t'ëjini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. 16 Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Ejaë cuasaye asa t'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji." Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necacohua'i Yo'oye

1 Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë pa'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa t'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. 2 Jaje pa'ina, mësarute a'jñere ye'yahuë, tsj maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa go ani t'ama'cohua'ije pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa t'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. 3 Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sa'ñe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañore cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. 4 Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: "Pablora ye'yëquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë Apolosre ye'yëquë a'ë." Jaje yo'ojë cani mësaru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

5 ¿Jaje pa'ito i quei'ni, Pablo? ¿Cui'ne i quei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ejaëni. Pai ñape yëquë mai Ejaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. 6 Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë,

Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ìte cuasayena. ⁷ Maija'quëpi ìti ñese mëañe cato neji. Ìti taquë cui'ne ìti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, taçohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere ìohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaru cato ì tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, ìti du'ru huëocore pajë pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quëñapi, jai do'i quëñapi, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesciohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se ti'aëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ñañe pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, ì nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are ì nesciopi coa u huesëru sai cuañoñe paja'quë api, ì nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësaru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësaru huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaïto Maija'quëpi ìteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësaru a'ë, ìti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jeoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yëjë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Diusupi ta'ñe asacohua'ire johua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne taoji.” ²⁰ Cui'ne caji yequeje: “Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji.” ²¹ Ja do'ire paini ye'yëjë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësaru tse'se pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'ñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësaru tse a'ë. ²³ Mësaru cato Cristo tseçohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu casa nëose'e ña ti'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesciohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato ì ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'ñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca ti'añeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macajaja, Ëjaëpi dani tiña ñoja'quëre. Ja maca pai ñape joña cuasase'e ñañe pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësaru de'oye cuasajë pa'i ja'ñere ññosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë ññoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere yë'yeni ñe jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'acquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësaru tutupi ti'añe pahuë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësaru si'aye payë, mësaru yëye. Ja do'ire mësaru pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huañeyë'ë, mësaru. Sihuara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësaru ja're te'le conì cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nēcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nēcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huññaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñañë, ìohua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pai. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pai coeyë, ñañë. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. ¹¹ Yureje ai yo'ojë a'o ëa ju'lijë, oco ëa ju'lijë, cañaje peoquëna, pajje co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire

pare patoje yé'è te'í pa'iyé, mésarú ja'quéje pa'í, yé'èpi mésarute huaso coca du'ru quéasi do'ire. Já do'ire mésaruje Cristore sehuohué. ¹⁶ Jáje pa'ina, mésarute cayé. Yé'è yo'oquéna, ñase'ere mésaruje yo'ojé'è.

¹⁷ Járe caqué mésarú qué'rona jéjo saoyé, Timoteore, yé'è oiquéni, mai Éjaé do'ire yé'è mamaquéje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jáepi mésarute quéaja'qué api, yé'è Cristo Jesure sehuosiqué yo'oqué pa'iyé cui'ne yé'è si'a hué'ña sehuosicohua'í tsécare ye'yarojáiñe quéase'ere. ¹⁸ Mésarú acohua'í yecohua'í yé'è sani ñama'è pa'ija'qué api cajé jerepa pa'iohua'í a'è cuasajé yo'oyé. ¹⁹ Jáje pa'iquéta'are Éjaépi yéto esa sani ñaja'qué a'è, mésarute. Já maca ñasi'í, jerepa pa'iohua'í a'è cuasacohua'í nejë pa'iyé, coa cacohua'í pa'ima'pé caqué. ²⁰ Maija'qué cuañe tē'te cato cocase'e caye peoji. Maija'qué tutupi yo'ojé pa'iyé a'è. ²¹ ¿Quere yéye'ni, mésarú, yé'èpi sani tarapépi si'seyere yéye, panita'a ai oi sani ñañere yéye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojéna, Ca De'huaye

¹ Mésarú aquépi sehuoma'cohua'íje yo'o ma'ñere yo'oqué péca ja'qué nëjoni nëjore payeje paji cajéna asayé. ² Jáje pa'iquéta'are mésarú ti co'aye yo'oji cama'pé Cristore sehuocohua'ire pa'è cuasajé pa'iyé, ti co'a ju'ima'pé. Jáje pa'ijéna, yé'èpi yure cayé, já co'ayerepa yo'osiquère eto saojé'è, mésarú ja're pa'ima'è pa'ija'qué. ³ Járo yé'è pa'ima'è panije já co'aye yo'ose'e asani ai coeyé. Jáje pa'ina, yé'èpi járore pa'iyéje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquère coequé tsoe co'aji, cayé. ⁴ Já do'ire mai Éjaé Jesucristo do'ipi mésaruse'e tsi'sijé'è. Tsi'sini yo'ojéna, yé'è jarote mésarú ja're te'e pa'iyéje pa'ye pasi'í, yé'è joyopi. Cui'ne Éjaé Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mésarú ja're cōni. ⁵ Já maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquère huati éjaéna isijé'è, i capé yéyere nejoja'quéna, nejoquéta'are joyose'e huaso cuañoja'quère Éjaé Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'í a'è cuasama'pé pa'ijé'è. A'ri maña o'sacopi huajé sēpēna co'meto si'a sēpé o'saye pa'iji caye mésarupi asacohua'í a'è, aiohua'í case'e. ⁷ Ai huāno o'sa sēpēje pa'ire co'aquère eto saojé'è, mésarú de'cohua'ise'e pa'ija'cohua'í, huajé sēpēje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajé pa'ise'ere cuasajé aiñeje pa'í pan pa'ijé'è, ti co'mema'cohua'í. Cristo mai do'ire jucacaji'í. Jáje pa'ina, jaé api, yéi ñama mai eta huajése'ere cuasajé yo'oqué. ⁸ Jáje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajé nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi cōni sihuaye pañu'u. Já cato ai o'sa sēpēje pape a'è.

⁹ Já'né toya saocore toyahué, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pé pa'ijé'è caqué. ¹⁰ Jáje tsioma'pé pa'ijé'è cani cama'è pa'è, iye yeja paini tsioma'pé caqué jaiye co'amaña yēcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'qué a'è cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jáje yo'oye pa'ito mésarú iye yeja pa'iyé peora'pi. ¹¹ Yé'è cato ñeje cahué, tsioma'pé pa'ijé'è, sehuohué caquépi ja yé'ta'a yahue nomiore yo'oquère, co'amaña yahue imaquère, jaiye co'amaña yéquère, Maija'quère cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquère, co'a coca caquére cōno cuepequère. Jáje pa'ire cato cōni tsiōni aima'pé pa'ijé'è, cahué. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyé, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaqué ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quépi co'aji caye pa'iji. Jáje pa'ina, mésarupi sehuosicohua'í aquépi tayoto ca de'huaye pa'iji. Já do'ire jaéte tayo yo'oquère mésarú ja're pa'iquère eto saoye pa'iji, ponéma'qué pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nērepa mésarú aquépi yequēni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña éjaé qué'rona ne de'huacaija'quère. ¿Me yo'ojé jáje yo'oye'ni, Maija'quère sehuocohua'ina quéama'pé? ² Maija'quère sehuocohua'ina quéaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mésarupi ca de'huaja'cohua'í a'è case'e asacohua'í a'è, sehuoma'cohua'ire. Mésarupi jáje yo'oja'cohua'í sēte iye a'ri co'a coca mésaruse'e ca de'huajé pa'ijé'è. ³ Cui'ne yequeje asacohua'í a'è, mésarú, sehuosicohua'ipi huiñahua'í yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jáje yo'oja'cohua'í sēte ai jerepa iye yeja yure pa'iyé mésaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jáje pa'iohua'ita'a mésarú, iye yeja pa'yere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quéayé, sehuosicohua'í pa'iyé ti asama'cohua'ina. ⁵ Mésarupi pañete yo'ore'ni cajé ai cuasajé oijajé caqué cayé. ¿Mésarú aqué ta'ñe asaqué ti peoquēna, jáje yo'ore, sehuosicohua'í aquépi iye yo'oye ca de'huaqué ti peoquēna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquépi cajé sehuosiquère sañope caye payere iye yeja éjaé sehuoma'quēna quéaye co'aji.

⁷ Mésaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, mē'ère sañope yo'oyere, cui'ne mē'è co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mésarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mésarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te coní pa'iyé ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mésaruja'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyé peoji, pai de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a emëre yo'ocohua'i, emëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cõno cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i t'uañe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i pa'ë'ë, mésarucohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ejaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato coçai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ E'tatu'u cato aõ aija'copi pa'iji cani pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi etapë cui'ne aõ nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pai capë cato Ejaëni pacacaico cui'ne Ejaëpi pai capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcõhua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pai ñape mésarucristo capë acohua'i a'ë. ¿Y'è'ë Cristo capë aquëpi si'a emëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mésarupi tsoe asayë, emëpi si'a emëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ijë pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ijë pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato emëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mésarucapë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mésarute pa'iji. Jaje pa'ina, mésarucapë mésarutseco peoji, Maija'quë tseco. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mésarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mésarucapë ai oijë mésarucapëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mésarucapë sejë toyase'ere sehuosi'i: emëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai ñape nẽjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ijë pai ñape eñere paye pa'iji. ³ Eñepi nẽjo yëyeje yo'oquë pa'iyé pa'iji, eñë sëte. Cui'ne nẽjoje eñë yëyeje pa'ye pa'iyé pa'iji, nẽjo sëte. ⁴ Nẽjo cato eñë tseco. Eñë api, iti tse aquë. Eñë cato nẽjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, eñë yëye panita'a nẽjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mésaru pa'iyepi yo'ojëna, mésarute quëco t'ia'ama'pëna Satanápi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mésaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Y'è'ë cato si'aohua'i y'ë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere t'iañe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, y'ë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco t'iañepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyé.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañëñë, eñere jeocoye ti peoji. Ja cato y'ë'se'e caye pañë. Ejaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nẽjopi eñere jeococico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Eñëje nẽjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato y'ë'ëpi cayë, Ejaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, iopi de'oye io ja're pasi'i cuasacüë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nẽjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni eñere pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mésarucapë mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë

cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cui'ri ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti cocai ma'ñe a'ë, cui'ri ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cocaiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pai ñape pa'ie pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëj'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yahua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi cayë yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asaciquëre papi cayë. ²⁶ Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsioipi huejaco paniye co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'ie a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'ie pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. ³⁰ Iye yeja mai pa'ie carajajia'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ije pa'ie pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ije pa'ie pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë. ³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe t'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'ieyeje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajajia'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñõñere caquë yo'oji. ³³ Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjere de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsio cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jaje cani mësarup de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë cayë pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëco cuasaquë ñona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'ie ñese mëocaiye a'ë, cocaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa t'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere a'ñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e jerepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmore cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjahua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjahua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi

si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Èjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa t'i'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosico-hua'ita'a pa'i de'huasi diusuni johua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pa'i de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aïñe cuasayë. Cui'ne johua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini. ⁸Mai a'o aïñepi Maija'quë maire oye t'i'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyeye peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyeye peoji. ⁹Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa t'i'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësaruru si'aye de'oye a'i do'ipi. ¹⁰Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pa'i de'huasi diusure isise'ere a'i ñu'ina, si'ayerepa asa t'i'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹Jaje cuasaquëta'a a'i do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa t'i'a do'ipi i asayere nejocaiyë. ¹²Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësaruru Cristoni sañope yo'oyë. ¹³Ja do'ire aïñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë a'i do'ire Maija'quë do'iquëre ne ta'o.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Èjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë. ²Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itojë mësaruru yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. ⁴Yë'ë si'aye a'ñe cui'ne ocuaye aïñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. ⁵Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'oji. Mai Èjaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyeye pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere? ⁶¿Bernabé cui'ne yë'ë coní Maija'quë do'ijë cocaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësaruru? ⁷¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yë'i ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? ⁸Jaje pa'ina, pa'ise'e cuasaquë cayë a'ë cuasama'pë pa'ijj'ë. Moisés cuañese'ëje cui'ne caji yë'ëse'e cayë pañë. ⁹Cuañese'ëpi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti ca po'te saihuë t'ë'ijai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijj'ë, isë'e a'i nejajuë." Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i, ¹⁰maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcái ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacacohua'ire cõcayë pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë johua'i tsio quëise'ere pajjë cuasajë yo'oyë. ¹¹¿Jaje pa'ito mësaruru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësaruru co'amañapi cõcayë co'acquë? Pani de'oji, yëquëre cõcayë. ¹²Yecohua'ire ai pa'ne pa'iohua'ini mësaruru de'oye cõcacacohua'i a'ë yëquëre jerepa cõcayë pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cõcayj'ë cayë pahuë. Coa ai jerepa quëcõjë yëquë jëñapi nejë a'ë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. ¹³Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'ë ñacacohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cõcacohua'ijë Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë. ¹⁴Huaso coca quëacacohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Èjaë nepi. ¹⁵Yë'ë jaje quëa do'ire sa'i cuañoñe pa'iquëta'a sa'i cuañoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yë'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'ë ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ëre cuañe nëose'ere ne t'i'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'ë sihuaquë yo'onita'a yë'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nëose'ere pa'ito me pañe'ni. ¹⁸Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquë caquë. Jare cayë, yë'ë sihuayere.

¹⁹Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasi'i caquë. ²⁰Judío pai ja're coní pa'ini judío pai yo'oyeye pa'ye yo'oyë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'ë cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a johua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i johua'ijë pa'i de'oyë, Maija'quëna johua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diusu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuañeñere sehuoquë pa'i do'ire. ²²Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë johua'ijë pa'i de'ohuë. Pai

ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuãñosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i conï pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcuhua'i cato si'aohua'i huë'huë huëcuhua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë a'ë. Jaje pa'ito mësarujë ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ça'a yo'ocohua'i si'aye ça'a yo'oroiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajajë co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huësë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuãñeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tëjini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuãñoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. ² Iye yo'ou ja'ñepi si'aohua'i Moisére tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuãñoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ayo a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoye pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pa'i ñasicohua'ita'a, cuëne yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruru cato pa'i de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye. Maija'quë coca toyase e caji: "Ao aijë çono ucujë, ja jetyoye jai pa'i tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ayo jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'ajili, caroja'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huññaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësaruru ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ijë ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësaruru quëco ti'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëni quëco pajë'ë, jaëpi necajia'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësaruru cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainiye Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pa'i mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan a'i do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire a'i do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pa'i de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pa'i de'huasi diusuna hua'ia isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'ia isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'ia ja're conï pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuyë ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucuhua'ipi. Ejaë mesana ayo aicohua'ipi huati mesa añe ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë cajë huatiye sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yequë cato cocai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yequë cato joyo pa'iyë ñese mëñe cocai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ayo huero huë'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye jote pa'iyë Maija'quë tsë a'ë.

²⁷ Panita'a sehuoma'quëpi ao aijë'è caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saiscohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quë cuasajë semap'ë coa si'aye i aoñe aijë'è. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diusure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'è. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë aiñe pajë'è. ²⁹ Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësaruru cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'è yëyëje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huayere pa'iquë'ni? ³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'è aiñere yecohua'ipi ca de'huayere pa'iquë'ni? ³¹ Aiñepi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'loquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'è. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'è. ³³ Jaje pa'ina, yë'è si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'è yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ijë si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësarujë yë'è yo'o iñose'ejë pa'ye cui'ne yo'ojë'è. Cristo yë'ère yo'o iñose'ejë pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësaruru yë'ère si'anë cuasajë yë'è ye'yase'ejë pa'ye pa'ijëna. ³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a emëohua'i mëñe ëjaëpi. Ejë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, emëpi i siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomioipi io siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'ejë pa'ioipi quëa do'ipi. Ejëpi jerepa pa'i cayë iñoñe a'ë, siopëna cañapi puañe cato. ⁶ Nomioipi siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopë. ⁷ Emë cato i siopë puañe peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, emë cato Maija'quë de'loquërepa pa'iyere iñoçai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato emë de'loquë pa'iyere iñoçai pa'ico.

⁸ Maija'quë emëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiot'a'are emë ayepi de'huapi. ⁹ Emëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë emëre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huñnaohua'ire iñoñere caco nomio io siopëna capi pë'pësiico pa'iyë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iyë cato nomio peoto emë pa'iyë peoji. Jaje nomioipi peotoje emëje pa'iyë peoji. ¹² Emë capëre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomioipi emëre ai de'huayere pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'loquë nomioipi Maija'quëre seo capi siopë puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajë'è, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare jose'e maire emëohua'ire huajëya'ye nëñe neji, emëohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io siopë pë'pë ja'ñere isise'e sëte. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'è, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayëje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ijë cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaruru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cocati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huayere pa'ina, asaquë mësaruru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ère quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasayere nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëñe jëa ti'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ñañe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaruru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aiñe nuñerepa mai Ejaë tse peoji, ²¹ mësaruru ao ai maca ti'aëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cõno ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucujë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'ini mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësaruru. ¿Jaje yo'oto yë'è me mësaruru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaruru yo'oye sihuacaiye pañë!

Ëjaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'è mësarute ye'yase'e Ejaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajëi yo'oyeje pa'ye yo'loquë cosoquë tseja jeo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ejaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'è. Iye aiñe cato yë'è capë a'ë.

Mésaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiyë a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë.”²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jēñapi ini capi: “Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nēose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuyë ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë.”²⁶ Jaje yo'oni mésarui i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aĩñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuyë ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ējaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ējaëre pa'ë cuasama'pë mai Ējaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ējaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye ñañe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ējaë capë ayere cuasama'ë coa huëojë iyerë aini cui'ne iyerë ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mésarui acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ējaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ñañe pai. ³² Jaje pa'iquëta'are Ējaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cōni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sēte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana aĩñe pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mésarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiyë

¹ Maija'quë do'ijë mésarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiyere.

² Mésarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mésarute quëaye yëyë, iyerë. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiyë pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶ Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cocajë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerapa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, cōso joñoa caye ta'ñe asayë cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tio ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tio pa'iyë peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'ani yeque yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne sjoepë quëore, “më'ëre ne cuaño'ma'o pa'iyë,” ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cocai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cocaiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³ Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsisicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cocai'o pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuaño'to si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyē sēte. Mēsaru sehuosicohua'i cato mēsaru pai ñape Cristo capè acohua'i a'ē. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija/quēpi sehuosicohua'ire ñacajja'cohua'i ñeje pa'ijajē cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jējo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija/quē cayere asani quēacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija/quē coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cañecohua'ire nepi. Cui'ne yequē cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jējo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyē? Pañē. ¿Si'aohua'irepa Maija/quē quē'ro aye asase'e quēacohua'ise'e pa'iyē? Pañē. ¿Si'aohua'i Maija/quē coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyē? Pañē. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyē? Pañē. ³⁰ ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyē? Pañē. ¿Si'aohua'i t'iñe coca cacohua'ire pase'e pa'iyē? Pañē. ¿Si'aohua'i t'iñe coca asani se quēacaicohua'ise'e pa'iyē? Pañē. ³¹ Jaje pa'ina, mēsaru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajē yēj'ē. Jaje pa'ina, yē'ēpi mēsarate ai jerepa tutu de'oye quēasi'i.

13

Oiyere Quēaye

¹ Yē'ēpi si'a pai coca caquēpi cui'ne huññaohua'i coca caquēpi paire oima/quē pani, coa huatihue tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ē. Panita'a coa quēna de'huana tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ē. ² Cui'ne si'aye Maija/quē quē'ro aye asayere quēaquēpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe ñaquēpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquēpi cui'ne si'aye Maija/quēpi nequēre pare cuasaquēpi ai cutiohua'ire tirona cañe saquēpi ja yē'ta'a paire oima/quē pani coa caquē a'ē. ³ Cui'ne si'aye yē'ē paye yecohua'ina huahuca'i yo'oquēpi cui'ne yē'ē capēre pajē yecohua'i do'ire ēo cuañoja'core isiquē yo'oquēpi ja yē'ta'a paire oima/quē pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Paire oiquē cato; sañope yo'oyere quēcoquē api, paire oi cocaiquē api, yecohua'i payere ēa ñaquē pēima/quē api, yē'ē jerepa pa'i a'ē cama/quē api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ē cuasaquē yo'oma/quē api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquē yecohua'i yēyere meñe ña'no toma/quē api, pētitema/quē api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquē oima/quē api, ⁶ yecohua'i tayoje co'aye yo'oyere ñaquē sihuama/quē api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquē sihuaquē api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quēcoquē api, de'hue neñe pa'iji cuasaquē, de'oyere pa'ija/quē caquē utequē api, cui'ne dahuēre cuasare paquē yo'oquē api.

⁸ Paire oiyē carajai ma'ñe a'ē. Maija/quē quē'ro ayere asani quēayeta'a yequē mu'se carajai ja'ñe a'ē. Yequē coca cayē cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ē. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija/quē quē'ro ayere asani quēaye jopo carase'e a'ē. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequē mu'se maipi peo huē'ñarepa asa t'i'a maca, si'aye mai tē'te maca asajē quēase'e carajasipi.

¹¹ Yē'ē tsihua'ē pa'inhē jare tsihua'ē cayepi cui'ne jare tsihua'ē cuasayepi cui'ne tsihua'ē asaquē yo'oyepi yo'ohuē. Yo'osiquēpi yureta'a ai ēmē de'oni si'aye tsihua'ē pa'inhē yo'ose'e jeohuē. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesē ēaye Maija/quē coca asayē. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayē, mai. Jaje pa'isicota'are tñarepa ñaja'cohua'i a'ē. Yē'ē yure cato coa tē'te maca ñañē. Jaje pa'iquēta'are yequē mu'se Diusute ñaja/quē a'ē, yē'ēre i ñañeje pa'yerepa. ¹³ Maija/quēre necaiquēre pare asaye, paire oiyē, cui'ne yequē mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesē ja'ñe a'ē. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiyē a'ē.

14

Yequē Pai Cocapi Cayere Ñare Pajē Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ij'ē. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajē ai yēcohua'i pa'ij'ē, cui'ne i quē'ro ayere asani yecohua'ina se quēacaiyere jerepa yēcohua'i pa'ij'ē. ² Jaje pa'ina, yequē pai coca caquē cato pa'ini cayē paji. Maija/quēni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañē, i cayē. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ē pai asa t'i'a ma'ñe a'ē. ³ Jaje pa'iquēta'are Maija/quē quē'ro ayere asani quēaye cato paire quēaye a'ē Maija/quēre cuasayere ñese mēijajē cajē, yo'o jujacohua'ire sihua ēaye ca huēoye a'ē, cui'ne oicohua'ire yēhuo huasoye a'ē. ⁴ Jaje pa'iquēta'are Maija/quē isi coca caquē cato ija'a jerepa Maija/quēre cuasaquē pa'iyē neñe a'ē. Cui'ne Maija/quē quē'ro ayere asani quēaquē cato sehuocohua'i Maija/quēre jerepa cuasajē pa'i ja'ñere cocaiquē api.

⁵ Si'aohua'i mēsaru yeque coca ca tuturepa Maija/quē isise'e pacohua'i pa'ij'ē, cayē, yē'ē cato. Jaje caquēta'a jerepa yēyē, mēsarupi Maija/quē quē'ro ayere asani yecohua'ire se quēayere paj'ē caquē. Ja quēayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quēacaicohua'ipi pa'ij'ēna, caj'ē, yequē cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija/quēre cuasajē pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija/quē do'ij'ē, yē'ēpi mēsaru quē'rona do'i saisiquēpi yeque cocapi caquē pa'ito mēsarate ti cocaiye peoji, yē'ē cayē. Jaje pa'iquēta'are

Maija'quë ñhose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juyiere panita'a pi'cohue juyiere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tñharepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarup yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'le pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are ye'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, ye'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'yiere sehuosicohua'ire quëa tuture yëj'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre seña pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne ye'ëpi Maija'quëre ti cocapi seña asama'ë pa'iyë, ye'ë caquë seña, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi seña pa'iji. Joyopi sequëta'a ye'ëje asaquë seña pa'iji. Joyopi jëj'ëne pa'iji, cui'ne ye'ëje asaquë jëj'ëne pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'iquëre pa'ini caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're conì te'le sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësaru caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, ñohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Ye'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'le cato yecohua'ire cocaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsj casuayeje pa'ye cuasama'pë pa'ij'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ij'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësaru cuasayere aiohua'i pa'ij'ë. ²¹ Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: "Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ye'ë caye caji, Ejaë." ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire ñhojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pani sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi conì cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique conì cacasicohua'ije ñohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne ñohua'i pa'ie asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jaje yo'ojëna, ñohua'i joyo co'aye pa'yiepi tñharepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësaru ja're pa'iji caja'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëj'ëne payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë ñhose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë, sehuocohua'i joña jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pani cajajë cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'le cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itije caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'le cuasajë seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are tsi'si to ñu'iquëre Maija'quëpi ññoquëna, jaëpi casil'i caquë yo'oto ja maca du'ru caquëpi jëojë pa'iji. Jëoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru Maija'quë ñho coca asacohua'i te'ohua'ise'le caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo' jujahuë cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato ñohua'ipi ñohua'i joyo nëiñere de'oye ñaño pa'iji, tayo ma'ñe cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'yiere isiquë api.

Si'a huë'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'yiere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ëse'le a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ij'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pani, ëjëni seña pa'iji, huë'ena sani. Jaje pa'ina, nomiopi Maija'quë coca asa huë'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañoñe paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'le iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije mësaru jerepa toe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë ñhosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye ye'ë mësarute toyase'le mai Ejaë cuañese'ere toyapi caquë tñharepa

asaye pa'iji. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyeyë coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë. ² Cui'ne iye coca quëa do'ija'pa mësaru huasosicohua'ipa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'ia'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mësarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye yë'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'ejë pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'ia jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'ipa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'ia i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji huë'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ñañe pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'ejë pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'ia de'hue de'ocohua'ia a'ë, yë'ëre tëto saiscicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saocquë hue'e ti'añe peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'ia pa'iyë. Yë'ëre i coa isise'e ne ma'ñe nëañe papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'ia jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahuë. Maija'quëpi yë'ë ja're con i yo'ocuëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'ia Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'ia huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'ia huëiye peoto, Cristojë huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaru pa'ija'cohua'ia a'ë cuasajë pa'iyeyë ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'ia huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaru sehuose'ejë coçai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruje ja yë'ta'api co'ayer pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ijë coa ne huesësicohua'ia pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e coçaiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'ia.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'ia aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristojë te'i ëmëpi ju'isicohua'ia huëi ja'ñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'ia Adán acohua'ia pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'ia pa'i do'ire si'aohua'ia pa'iyë paja'cohua'ia a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pai ñapere nuñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'ia huëija'cohua'ia a'ë, i huëise'ejë pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejon i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oç sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oçsi jeteyo'je tējeyere pana ju'iñe nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañequë de'oja'quë api. Itë si'aye isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'ia ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco doçaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaru mai Ejaë Jesucristore sehuosicohua'ia pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cucu yëcohua'irepa, yai yo'oyeyë pa'ye. Jaje yo'ojëna,

yé'ë johua'ire sañope yo'ouquë nese'e çiquere çocatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pai cayeje aña'u cui'ne ucuñu'a ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pai case'eje pa'ye ñeje: "Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë." ³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyna ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'ñire hue'aja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa seña a'ë. Jaje seña, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore açohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care açohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diusupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pai ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye johua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, johua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Èsë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miäjëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yé'quë maca miañe pañë. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capëje ja'ju capëpi tasicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo capëre tarena, tutu quë'lopi huëija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capëre ta huesorena, joyo pa'iyepi huëija'coa. Iye yeja pai capë pa'iyeye pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyeye pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: "Du'ru macarepa pai Adán cato capë pa'iyë quë'i paji'i. Jaje pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iyë isiquë api." Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyë isi tutu paji. Jaë cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye capëpi pa'i huëoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyë huëoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa ëmë cato yepapi de'huasiquë paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ëmë cato ma'tëmo aquë paji'i, mai Èjaë Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capë hue'ecohua'i yepapi de'huasiquë Adánje pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi jare ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i a'ë. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñë, mai. Jaje ña cuañoñicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁵⁰ Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Capë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë cuañe t'e'te pa'iyë peoji. Ti carajaima'tona quëco ma'ñepi coní pa'iyë peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i tiñe ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhü jui maca asani ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Duruhü pisi maca ju'isicohua'i huëija'cohua'i a'ë, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato t'iohua'i ponësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ Iye mai pa'iyë carajaico sëte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capë pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'iyë carajaico pa'isicopi ti pani huesëyena suñasi maca cui'ne mai capëpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje t'iasipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nëo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota ñaca pa'isico?" ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hugañeje pa'io, pa'iyë. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Èjaë Jesucristo do'ija'a Maija'quëpi ñese quëcoye isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayë, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Èjaë co'amañare necaijë'ë, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ta'ñe asayë, mai Èjaë ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

16

Sehuosicohua'ire Çocai Curiquëre Quëaye

¹ Yé'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire çocai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojë'ë. ² Domingo mu'seña ñape curiquë tirona huajë'ë, pai ñape mësaru nese'e sehuosicohua'ire çocai ja'ñere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña yé'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë pa'ijë'ë. ³ Yé'ë jaro t'iasi maca mësaru tsi'sosi curiquë cui'ne mësaru jëjo saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalëna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire çocai ja'ñere. ⁴ Yé'ëreje sat'i'ne pa'ire nëina, yé'ëpi saiquë pa'ito yé'ë ja're sat'i'ne pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yè'è jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia vejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja tì'ajaja'què a'è, mèsaru què'ro. ⁶ Tì'ani mèsaru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'è, panita'a yeque jàrona si'a oco tècahuè pèaja'què pa'ini. Ja maca yureta'a yequè hue'ña saija'què a'è. Saina, mèsaru còcati'ñe pa'iohua'i a'è, yè'è sai ja'ñe. ⁷ Mèsarute coa sa sai ñànese'e yèye pañe. Mèsaru què'rona tsoe maca pèani pa'iyere yèyè, mai Èjaè jaje yèto. ⁸ Jaje pa'iquèta'are yure cato Efeso daripèna pèaja'què a'è, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a. ⁹ Efeso daripèna mai Èjaè co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'è, yè'è quèa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Èjaè coca quèaja'a sa'ro. Jaje pa'iquèta'are jai pai yè'è jaro saiye èsejè sañope yo'oyè.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquè pa'ito de'oye yo'ojè'è, mèsaru ja're sihuaja'quère cui'ne co'a ju'iñe paja'quère. Jaèje mai Èjaè co'amaña nequè api, yè'è neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mèsaru acohua'i tel'ije co'aye ñama'pè pa'ijè'è. Coa ai jerepa de'oye còcaijè'è, ai yo'oye peoye dani yè'ère ñaja'quère. Maija'què do'ijè ja're utequè pasi'i, daina, ñasi'i caquè.

¹² Maija'què do'iquèpi Apolospi mèsarute sehuosicohua'i ja're conì sani ñajaquè caquè ai seina, yure maca saiye pañe, capi. Jaje pa'iquèta'are yequè mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pèpa Tèjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pè pa'ijè'è. Mèsaru Maija'quère necaiquère pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijè'è. Èmèohua'irepa do'iquè'iohua'i pa'ijè'è, tutu què'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mèsaru neñe pa'ito paire oiyepi neje'è.

¹⁵ Mèsarupi Maija'què do'ijè tsoe asayè, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'què coca sehuosicohua'ipi Estéfanás tsècapèpi jaohua'ipi Maija'què do'ijè còcaijè pa'iyè, cajè. ¹⁶ Jaje pa'ina, mèsarute cayè. Mèsarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña còcaijè necohua'i cayere sehuocaijè pa'ijè'è. ¹⁷ Sihuayè, Estéfanásre, Fortunatore cui'ne Acaicore mèsaru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijè yè'ère còcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yè'ère joyo sihua èaye quèa huasohuè. Jaje cui'ne mèsaruteje sihua èaye joyona quèa huasosicohua'i a'è. Jaje pa'iohua'ire mèsarupi de'oye cuasajè sihuajè ñaño pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mèsarute pèpa saoyè, Aquila cui'ne jì paco Priscila conì. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huè'ena tsi'sisicohua'ije mèsarure pèpa saoyè, mai Èjaè do'ire cuasajè. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mèsarute pèpa saoyè. De'oyere papi cuasajè sa'ñe su'cuajè sihuajè pèpajè'è.

²¹ Yè'è Pabloje yè'è jètèpi mèsarute toyaquè pèpayè.

²² Yecohua'ipi mai Èjaè Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajè. ¡Mai Èjaè Jesús daijè'è!

²³ Èjaè Jesucristopi mèsarute jaiye coa isijaquè, jì payere. ²⁴ Si'aohua'ire mèsarute yè'è oiyè jèjo saoyè, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tèjihué. Jaje pa'ijaquè.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Pajina

¹ Yê'e Pablo Maija'quê yê do'ipi Jesucristo jêjo saoguê de'osiquê a'ê. Jaje cani cayê, i jêjo daoguê a'ê caquê. Iye toya ja'hua toyayê, Maija'quê do'iquê Timoteo ja're conî, Maija'quê tsecohua'ina Corinto daripê pa'icohua'ina cajê, cui'ne Maija'quê pajina cajê toyayê, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quêpi cui'ne Jesucristopi mésarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pê pa'iyere mésarute isijaquê.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oguêre pa'ni Diusu mai Êjaê Jesucristo pêca ja'quêre cañu'u. Jaêpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquê oi cocai ja'quêrepa, cui'ne jaê api, mai ai yo'ojê oiyere ne yê'huaquê Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quêpi si'aye mai ai yo'ojê oiyere ne yê'huaji, maipi i maire ne yê'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yê'huajajê caquê. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're conî mai ai yo'oyê. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payê, ne yê'hua cuañofeje. ⁶ Jaje pa'ina, yêquêpi ai yo'oni, mésarupi ne yê'hua cuañofere pajajê cui'ne huaso cuañofere pajajê cajê yo'oyê. Jaje pa'ina, Maija'quêpi yêquêre ne yê'huani, mésaruje ne yê'hua cuañofere pajajê caquê yo'oji. Jaje pajê tutu hue'ejê yêquê ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quêcojajê caquê. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mésarute cuasayê. Yêquê ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quê isiyere ne yê'hua cuañofeje yêquê ja're payê, cuasayê.

⁸ Maija'quê do'ijê, yêquê Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajê cajê quêaye yêyê. Yêquê jaro pa'i maca jêayerepa neñañe pa'ina, quêco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajêcohua'i maña etayeque cuasama'pê ai yo'ohuê. ⁹ Huani jeoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nêji'i. Jaje pa'iquêta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huêoquêna, Maija'quêna quêcoyere ye'yaye pajî'i. Co'ye yêquêja'a ne tî'acohua'i a'ê cuasaye pa ja'ñere ye'yaye pajî'i. ¹⁰ Maija'quêpi yêquêre huasopi. Jaje huasosiquêpi ja yê'ta'api huasoja'quê api, jutî'ne pa'yere pajê. Jaje pa'ina, yêquê ina quêco pajê pa'iyê, ai yo'oye pa'itoje cocaija'quê api cajê. Mésaru secacai do'ire jaje yo'oja'quê api. ¹¹ Jaje pa'ina, mésarupi Maija'quêre yêquêni cuasajê secacaijêna, cui'ne jai pai yêquêni cuasajê secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mésaru a'ê de'oji caja'cohua'i a'ê, Maija'quêre, i yêquêre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja pajere cui'ne mésarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijê cui'ne nuñere papi yo'ohuê, caye nêji, yêquêre. Ja de'oye yo'ohuê cuasayepi yêquêre sihuaye pa'iji. Iye yêquê de'oye pa'iyê yêquê iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyê pahué. Coa Maija'quê oi isiyere cocaiyepi jaje pa'ê. ¹³ Yêquê mésarute se toya saoye toyama'pê pa'ê, tiñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajê asa tî'añe toyahuê. Jaje pa'ina, ñani mésarupi si'aye asa tî'aja'cohua'i a'ê, cuasayê. ¹⁴ Jaje pa'ina, mésaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Êjaê Jesucristo dai maca yêquêre sihuaja'cohua'i a'ê. Sihuajêna, yêquêpi mésarute sihuaja'cohua'i a'ê.

¹⁵ Iyere cuasaquê du'ru macarepa mésarute sani ñasi'i cuasahuê. Jaje yo'oguê cayaye mésarute do'i ña huasosi'i cuasahuê. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuê, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquê. Saisiquêpi cui'ne co'iquê tîjupê ñasi'i cuasahuê. Ja maca yureta'a mésarupi yê'ê Judea saija'a cocaijajê cuasahuê. ¹⁷ ¿Jaje yê'ê yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nêore? ¿Caye mésaru yê'êpi jaje yo'osi'i cuasa nêoni te'epi cayaye "pasi'i cui'ne nesi'i" cuasaquê caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quê api, yêquê mésarute te'epi "nesi'i" cui'ne "pasi'i" cuasajê caye pañe ñaquê. ¹⁹ Yêquê Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yê'ê mésarute quêaquê Cristo Jesús Maija'quê mamaquê cato ti te'epi cayayese'e "nesi'i" cui'ne "pasi'i" cama'quê api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oguê api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quê nesi'i ca nêose'e ina tî'api. Jaje pa'ina, Maija'quêre sihuani cayê: "Jaje pa'ijaquê Cristo Jesús do'ija'a." ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quêpi jo'ya neni yêquêre cui'ne yê'ê mésarute Cristo ja're jêayerepa tsioni pa'iyere neji'i. ²² I tsecohua'ire pa'ê asajajê caquê Maija'quêpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquêna, i joyopi pa do'ire asayê, si'aye Maija'quê isisi'i ca nêose'ere paja'cohua'i a'ê, mai.

²³ Jaje pa'iquêta'are Corintona tîjupê saiyê pahué, mésaru oima'cohua'ini caquê. Jare sani pa'ito mésarupi yo'oyere sañope yo'oye nêji. Maija'quê asaji, ja yo'oyere coequê. Ja do'ire saiyê pahué. ²⁴ Yêquê mésarupi asase'ena nuñerepa cuasajê pa'icohua'ini, Mésaru itire pa'ê cajê asayê yêyere ta'ñeñu'u cajê yo'oye pañê. Yêquê cato yêyê, mésaru ja're co neñere mésarupi sihuajajê cajê.

2

¹ Mésarute oi éaye neñere coequè tjjupè sani ñañe pa'si'i, cuasahuè. ² Yè'èpi mésaruru què'rona sani mésarute oi éaye nesiquè pa'ito çyè'ère nepi sihua éaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? ijare yè'è oi éaye nesicohua'ipi yè'ère sihua éaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mésarute toyahuè, yè'è sani t'i'a maca yè'è oi éaye neñere jeoni de'huasicohua'i pa'ijajè caquè. Yè'èpi jaro sani sihuaquèna, mésarujè sihuaja'cohua'i a'è cuasahuè. ⁴ Jaje pa'iquèta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquè co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuè. Toyama'è pa'è, mésaruni oi éaye nesi'i caquè. Coa ai jerepa yè'è mésarute joyore papi oiyere iñosi'i caquè toyahuè.

Co'aye Yo'oquère Oiyè

⁵ Yè'ère oi éaye yo'osiquè pani yè'èse'ere oi éaye yo'oye papi cuasayè. Mésaruteje si'ahua'ire oi éaye yo'opi cuasayè. Ai co'ayerepa yo'opi cayere coequè, oi éaye yo'opi cayè. ⁶ Mésaru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquè. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yèhuo huasojè'è, yo'oquè tètò saiperepa ai oiyepi daima'quèni cajè. ⁸ Jaje pa'ina, mésarute señè, cui'naèni ite ai oiyere iñojè'è, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'nè mésarute toyahuè, iye yo'ose'e ayere caquè, mésarupi yè'è ye'yayere si'aye sehuocaico ñasi'i caquè. ¹⁰ Jaje pa'ina, mésaruru sai de'huacaiquèni yè'èje sai de'huacaiyè. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquè pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyè, mésaruru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojèna, Satanáspi i yèye t'i'añe pasipi, maire. Tsoe maipi asayè, i maire nesi'i caquè yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quèasi'i caquè Troas daripèna t'i'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ne pa'ye t'i'ahuè. ¹³ Jaje pa'iquèta'are yè'è joyo sihuayepi peopi, Maija'què do'iquè Titore t'i'ama'è pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquè pèpani Macedonia yejana saè'è.

De'hue Quèco Saoye

¹⁴ Maija'quèpi maire si'anè Cristo Jesús ja're ñese quèco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huè señeje huè sè pa'iohua'i a'è. Cristo Maija'quèna huè sè ma'ña isiyeye pa'ye. Jaje pa'ijè, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesèsicohua'ina iti sènepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesèsicohua'ire cato, iti señe tsimare pa'è. Pa'iquèta'are huaso cuañocohua'ire cato huè señere papi pa'iyè isiyere pa'è. Jaje pa'ina, çnepi iye yo'oyere ne t'i'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yèquè Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jèjo daosicohua'i sète Maija'què ña hue'ñana nuñerepa care pajè cayè. Yecohua'i jai pai Maija'què coca quèa do'ipi curiquè neñu'u cajè yo'oyeje pa'ye yo'oye pañè, yèquè.

3

¹ Çñeje cani mésarupi asato coa yèquèja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuè, cuasajè caye a'ni, panita'a yèquè ayere cajè toyacaisi ja'ore mésaruna sani iñone pa'iquè? Çpanita'a yèquèpi, mésaruni yèquè ayere cajè, yecohua'i ñaja'core toyacaijè'è cajè señe pa'iquè, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mésaru a'è, yèquè toya cuañosi ja'huajè pa'iohua'i. Japi tsoe t'i'api, yèquè ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mésaru a'è, yèquè joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mésaruru pa'iyè asajè ñañè, t'i'ñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani t'i'ña asayè, toyani jèjo sao ja'huajè pa'iohua'i mésaruru pa'i do'ire. Yèquèpi i cocare quèajèna, Maija'què huajèquère papi i joyopi toyapi, mésaruna quèna toñana tintapi toyama'è paji'i, mésaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quèpi necaija'què api asayè. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yèquè yo'o t'i'añe Maija'què isise'e a'è. Ja do'ire yèquèpi yo'o t'i'añè caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yèquère i huajè ca nèose'ere quèacaicohua'ire nepi. I huajè ca nèose'e cato joyo ayere pa'è, coa toyasico maca pa'iyè pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiyè pa'iji. Joyo aye cato pa'iyè a'è.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quèna toñana toyase'ere daquè ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña t'i'añe pahuè, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'iyè sète airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajèye ca nèose'ere quèaye! ⁹ Ja'nè ca nèose'e cato de'oyere pa'è. Ja yè'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iyè sète airepa de'oye a'ni Maija'què huajè ca nèose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'nè de'oyerepa ca nèose'epi yure ai de'oyere pana cõni ñato ja'nè de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponèpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sète, jerepa de'oyere pa'è, ti pani huesè ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajè ti ca'raye peoyerepa cayè, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pè pa'ijajè caquè èsequè Moisés çapi i tsia pè'pèni

yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa t'iañe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa t'iañe pacohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato johua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa t'iañe pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pëpëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Ëjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëjo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsña de'huajo pa'iohua'i a'ë, Ëjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë ije pa'iohua'irepa ponëjë saiye, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Ëjaëpi, joyo sète yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. ² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerera huajëya'ye co'are paji cahué, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque yo'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, johua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi johua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye iñoquë de'ocquërepa Cristo de'o coca miañere ña t'iañe pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ëjaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yëjë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itojë de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jeococohua'i pa'iyë pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcuhua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'iyëja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcuhua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena t'iahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're con'i te'e i quërona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyë jerepa paire isiyëje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ijë jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcuhua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaiji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña t'iañere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña t'ia ma'ñere. Si'aye ñañe cato coa carajajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña t'ia ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasoniconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñe, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña toçaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peñoñaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajajë huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñe. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare jipi de'o joyo maina isipi, yequë mu'se jsi ja'ñe iñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyë cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ñañe pañë. Jaje pajëta'a

pa'ire paji cuasayēja'a asajé pa'iyé. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajé ca'raye pañé. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capé pa'iyere jeoni etani sani Éjaé qu'érona i ja're pa'iyé yéyé. ⁹ Jaje pa'ina, si'ané Éjaé yéyese'e yo'oyere yéyé, iye capé pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yé'ta'a tuinije iye yejare pa'ijé. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yé'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajé, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capépi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Éjaere pare ai ca'raye asayé, yéqué. Jaje asa do'ire paire yéhuoyé, sehuojajé cajé. Si'aye yéqué pa'iyé Maija'qu'é ñaji. Jaje cui'ne méсарuje yéqué pa'iyé asa t'ajajé cajé uteyé. ¹² Jaje cani cama'pé pa'iyé, t'ijupé yéquéja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'é cuasajé. Coa ai jerepa yéqué cato isiyé, méсарute sa'roje pa'iore méсарupi yéquere de'ocohua'ire pare pajé sihuajajé cajé. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pé coe émeje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajé cajé cayé. ¹³ Jaje pa'ina, yéquépi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quéni necai do'ire jaje ña cuañoñé. Jaje pa'iquéta'are cuepeohua'i ña cuañoñe pani méсарuni necajé pa'iyé. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacajili asasi macapi Cristo oiyepi yéqué pa'iyé cuañequéna, pa'iyé. Jaje pa'iyé séte si'aohua'i i ja're coní ju'isicohua'ipi pa'iyé. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caqué jucacajili, coa ai jerepa huajécohua'ipi ini pacacajajé caqué, pani iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jaje cuasaqu'é juni huéji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yéqué iye yeja pai yecohua'ire cuasajé ñañeje pa'ye cuasajé ñañe pañé. Jaje pa'ina, ja'nere iye yeja pai cuasajé Cristore ñañeje pa'ye cuasajé ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajé ñañe pañé, ite. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsaroni pa'iqué cato huajé pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'é, yure pa'iyé cato huajéye a'é.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'qué yo'oye a'é. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quécacajé'è caqué. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yé'è cajeohua'i de'ojajé caqué Maija'quépi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquépi. Jaje yo'osiquépi Maija'qué cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quécacajé caqué. ²⁰ Jaje pa'ina, yéqué Cristo jéjo daocohua'i a'é. Ja cato Maija'quépi yéquéja'a coní méсарute señeje pa'ye a'é. Jaje pa'ina, méсарute señé, Cristo mamipi Maija'qué ja're cajeohua'i de'oe'è cajé. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'qué paji'i. Jaje pa'iquéta'are Diosupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi' caqué.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'qué co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyé. Pa'ijé méсарute señé. Maija'qué oiyé méсарute coa isise'ere coa asani pa'ima'pé neje pa'ijé'è cajé cayé. ² Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahué, m'é'è caye.

Huaso mu'se pa'i maca mé'ère coca'é'è.

Jaje pa'ina, yure a'é, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'é.

³ Yecohua'ipi yéqué co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajé yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojé yo'ojé pa'iyé. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quécocjé yo'oyepi yéqué Maija'quere necaicohua'i pa'iyé iñoñé. Co'amaña caraquéna, cui'ne jai caquipéje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quécocjé tétó saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejéna, co hue'ñana cojéna, jai pai sañope cuijé yo'ojé cajéna, jé co'amaña neñe, si'a ñami ñañé ñataye, cui'ne go éaye tétó saiye quécocoyepi iñoñé. ⁶ Cui'ne yéqué de'oye nuñerepa pa'iyepi, yéqué nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yéqué quécocoyepi, yéqué de'oye yo'oyepi, yéqué ja're Maija'qué joyo pa'i do'ipi, yéqué paire oire pajé yo'o do'ipi, ⁷ yéqué nuñerepa cocare quéa do'ipi, yéqué ja're Maija'qué tutu pa'i do'ipi iñoñé. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehué, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jéahué. ⁸ Jaje pa'iquéta'a yecohua'ipi yéquere sihuasicohua'ipi, yéquere ñañe coesicohua'ipi yecohua'ipi yéquere de'o pai a'é casicohua'ipi, yéquere co'acohua'i a'é casicohua'ipi yo'ojé. Jaje pa'iquéta'are yéqué cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'é, yecohua'ipi cosocohua'i a'é catoje. ⁹ Yecohua'ipi yéquere ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyé, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yéquere ju'ijacohua'i a'é cacohua'i a'é. Cajéta'a huajécohua'ipi pa'iyé. Si'seyé, yéquere. Jaje pa'iquéta'are huani jeoñere pañé. ¹⁰ Oiyere pajé pa'iyé. Jaje pa'iquéta'are si'anépi sihuajé pa'iyé. Ti peocohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñé. Jaje pa'iquéta'are jai paire jaiye co'amaña paye neca'é'è. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñé. Jaje pa'iquéta'are si'aye payé.

¹¹ Maija'qué do'ijé Corinto pa'icohua'i méсарute yéqué nuñerepa cahué, ti yéqué joñoa cuasaye yahuema'pé. ¹² Jaje pa'ina, yéqué méсарute yahuese'e ti peoyé. Jaje pa'iquéta'are méсарu a'é, yéquere yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, méсарute mamajere péca ja'qué

señeje pa'ye seña, mësaru cuasayepi yê'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yê'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're cõni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena cõni. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'le yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'le yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diusure se huë'ëje, te'le cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ïpi capi, ñeje:

Iohua'ï ja're cõni pa'ï, iohua'ï ja're cusi'ï. Yê'ëpi iohua'ï Diusu pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne iohua'ïpi yê'ë pairepa pa'ija'cohua'ï a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi caji:

Jaohua'ï jopo pa'icohua'ïpi etani,

jaohua'ïre tsioma'pë,

cui'ne si'sijë pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yê'ëpi mësarute sihuaquë ïmasi'ï.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'ï. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'ï cui'ne nomiohua'ï yê'ë mamajë pa'ija'cohua'ï a'ë.

Jaje caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'ïrepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ïna ïsi saoni pañu'u.

Corinto Paj Põñë

² ïDe'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'ï a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'ï a'ë. ³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'ï a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ïpi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yê'ë mësaru de'oyerepa sehuojajë cuasaquë si'aye yê'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ïpi.

⁵ Yëquë Macedonia t'ïasi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a huë'ña ai yo'oyese'e t'ïahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'ï. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesëicohua'ï paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ïre yëhuo huaso-quëpi yëquëreje cui'ne yo'osquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, ï daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ïte yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'ïñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yê'ëre ai cuasajë co'a ju'ïñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yê'ëre ai sihua ëaye nëji'ï.

⁸ Yê'ë toyasicopi mësarute ne oesico pa'itoje, ïtire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yê'ë toyasicopi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yê'ë cato sihuayë, ja oiyepi mësaru yo'oye jeoni Maija'quëna pönëne necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'ëpi mësarute co'aye nema'pë paë'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiyë cato t'ïne pa'iyë pönëfena cui'ne huasosicohua'ï pa'iyena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja paj yo'ojë oiyë cato, ju'ïñena saye a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'ëpi etase'ere. Iye a'ë, ïti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi do'ire huajëya'ye nëñe, co'aye sañope cama'cohua'ïta'are huajëya'ye nëñe, co'ayere yo'osiquëpi pönëjaquë cajë ai yo'oye nëñe, co'aye yo'okuëre si'seye pa'iji cuasaye nëñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa yo'ocohua'ïpi. ¹² Jaje pa'ina, yê'ë ja toya ja'hua toya maca ïti co'aye yo'okuëni panita'a ïti co'aye yo'o cuañoquëni caquë toyaye pahuë. Coa ai jerepa yê'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña huë'ñana ñañe pa'ijajë caquë toyahuë. ¹³ Ja cato yëquëre ne yê'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yê'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye pa'ijë pa'icohua'ïre ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru ai de'ocohua'ï a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yê'ë mësaru ayere quëase'e nuñere pa'ë caquë asa t'ïapi, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë. Asa t'ïaquëna, co'a ju'ïñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi nuñere pa'ë caquë asa t'ïapi, yëquë quëase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ïje mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'ï mësaru ïte de'oye dahuëre ñajë pëpani pajë, ï caye si'aye de'oye sehuojë

yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ ¡Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quë'aye yë'yë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire çocai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeye pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire çocaiye yë'yë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. ⁵ Sescicohua'ipi coa curiquëse'e isiyeye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Èjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeye. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'okuë mësaru quë'roje iye de'oye cuasajë çocai curi isiyeye tsi'so saojaquë cajë sei'ë. ⁷ Mësaru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëto saiscicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire çocai isiyeye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiyë, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësaruje, mësaru nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësaru cato tsoe asayë, mai Èjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi' caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësaru do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësaru de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiyeye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëte yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësaru paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiyeye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuaquë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire çocai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'ahua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi çocaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Çocatena, cui'ne yequë mu'se iohua'ipi mësaru peoyere çocaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre neñañe papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Çocohua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë seña, de'oyerepa sehuocajli. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyeye sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'okuëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're çoni jëjo saoyë, mësaru quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi i'te sahuareña, yëquë ja're cul'i yëquë yo'oye çocajia'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Èjaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë çocañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, çocajia'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yë'yë, mai Èjaë ña huë'ña, cui'ne pai ña huë'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're çoni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'okuë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iyeye iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi i'que'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsiokuë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute çocas'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're çoni saiscicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaru iohua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mésaru cōcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'neta'a mésarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mésaru Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cōcañu'u cajë cui'nasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mésaru de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mésaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mésarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje cani cayë, mésarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mésarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi cōni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mésarupi tsi'oyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mésarute nuñerepa neñë cuasajë sihua'ijë casi do'ipi, cui'ne mésaruteje jerepa huajëya'ye nésipi. ⁵ Jaje pa'ina, mésarute du'ru sani do'i ñajal'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mésaru coa isiñu'u ca nëose'e cōcaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mésaru coa isiye'peoyere peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tēaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tēaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañëjena. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mésarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mésarupi si'aye mésarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cōcaijal'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,
I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mésaru ta ja'ñe, cui'ne mēa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mésaru ësema'pë isiye'pe jaiye nuñerepa yo'oyere tēaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mésarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cōcaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajal'cohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cōcaijal'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cōcaijal'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mésaru cōcaiyepi mésaru Cristo coa de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oyuëre pa'ni cajë sihua'al'cohua'i a'ë. Sihua'ijë iohua'ijë Maija'quëre de'oye yo'ojal'cohua'i a'ë, mésarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'irejë ëseye peoyerepa cōcaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i'oiyere mésarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mésarute seccaijal'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i'isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopí mésarute Cristo al'ñe yo'oyepi cui'ne i'oiyepi cuasaquë, mésarute señë. Yë'ëre cayë, mésaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'ejal'arepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mésarute quëayë, yë'ë mésarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyepi pajë, mésaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa cagal'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope pa'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi i'te de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mésaru de'oye sehuoacohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'nasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mésaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mésarute cuañëquë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Eja'epi mésarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaijal'are tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'ejal'are mésarute ca quëcosi'i caquë toyase'ejepi pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëja'erepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañëquë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'eje pa'ye, cui'ne so'ore mésarute pa'ijë toyase'ejepi pa'ye cui'ne yo'ojal'cohua'i a'ë, mésaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi johua'ire cuëcue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocajji. Jaje pa'ina, ñpi yëquëre mësaru quë'ro Corinto t'ijajë'ë, caquë ñaquëna, t'ijahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaru ja're con pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'lota'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'ejja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa t'ijäna. Mësaru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'ejë pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa t'ijäna, mësaru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasayë yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ejaëna. Jaë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ejaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocajë pa'ye, catojë. ² De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona te'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jaje pa'ina, nomi tsjo ëmëre yo'oma'core pajë pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. ³ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, aña'pi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'ejë pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jaje ca'raquë ñaquëna, mësaru, yecohua'ipi dajë yëquë quëase'ejë pa'ye quëama'pë coa t'ñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaru. Cui'ne ja'në isi cuañose'ejë pa'i joyo peoyere coa t'ñe pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësaru ja'në asase'ejë pa'ye peoyere t'ñe pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, t'ñe pa'iyë. ⁵ Jaje pa'itoje yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca t'ijama'quë pa'itoje, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sëm'a'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahuë. ⁸ Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaru ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, cocajë'ë caquë mësarute sëm'a'ë paë'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daiscicohua'ipi cocajë'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'ocquë pa'ijaja'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sëm'a'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'ocquë jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pani Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oye.

¹² Johua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, johua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sëm'a'ë yo'oyere yo'ocquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i jëjo daocohua'ijë pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huññäje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'ocquë api. ¹⁵ ¿Jaje yo'ocquëre sëte me pañe'ni, ti necaicohua'ijë? Jaje pa'ina, de'o pajje pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, paire. Jaje pa'iquëta'are johua'i yo'ose'e pa'iyëjë sai cuañoñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, t'ijupë mësarute ca coñë, te'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayejë caquëna, yë'ëjë a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ejaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ ¡Jai pai johua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'iyë sëte, yë'ëjë cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësaru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayerë quëcojë ai yëjë asayë. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quëcojë jaohua'ipi jo'ya nerena, mësaru sihuajë cocaiyë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana t'ë'cajë yo'ocohua'ini cocaiyë, mësaru. ²¹ Yëquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë:

Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë. ²² Jaohua'i hebreo pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëje i a'ë. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuë. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oque si'anëpi ne ju'ñiere paë'ë. ²⁴ Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tseañerepa si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi t'ëcahuë. Cui'ne te'erepa quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jüni t'ëjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayere coa huahuahuë. ²⁶ Si'anë cu'iyese'e yo'oque ñasiquë a'ë, tsiaya duni juti'ne pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ne pa'ye, cajeohua'ipi huati'ne pa'ye, ti paipi huati'ne pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ne pa'ye, tsio huëña acohua'ipi huati'ne pa'ye, jai tsiayana duni juti'ne pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi huati'ne pa'ye yo'ojëna ñaquë t'ëto saisiquë a'ë. ²⁷ Cui'ne, jaiye j'ëjoye nëina neñe, cui'ne ai yo'oye t'ëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti caima'ë t'ëtosaë'ë. Yequere ayo peoquëna, cui'ne oco éa ju'i t'ëtosaë'ë. Yequere ti aima'quëpi coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oque paë'ë.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa co cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna dëquëyeje pa'ye t'omequëna, si'a huëña sehuosicohua'i me pa'iyeni cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i jare c'oni te'e ai yo'oque tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë. ³⁰ Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe pa'ito yë'ë teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yë'ë cayepi. ³¹ Jaje pa'ina, Diusu mai Éjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oque'ere pa'ni cajë sihuacuëre papi. ³² Yë'ë Damascore pa'i maca, romano pai éjaë Aretasre c'ocaiquëpi, pai éjaëpi, yë'ëre tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado pa'ire në'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yë'ëre do'rohuëna ayani jai daripë t'ëhuopa etaye ña sa'roj'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablöre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oque a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yë'ëre Éjaë huëo cani ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometëca te'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yë'ë. Si'a capë sa cuañosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'iquëta'are asayë yë'ë cato, ja'ëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë t'ësona sapi. Saëna, jaronna asapi, ti pai asani i case'eje pa'ye ca ti'añe peoyere pare. ⁵ Yë'ë jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacati'ne pa'i a'ë. Yë'ëja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yë'ë ne ti'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ne pa'i a'ë, jare nuñerepa cajuquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yë'ëre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yë'ë yëhuose'ere asayepi cui'ne yë'ë pa'iyere ña'nepi cuecujë.

⁷ Jaiye iñose'ere paquëta'a pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yë'ëre josa yo'oj'a'core huati éjaë hua'jo ñacajë pa'io'pi yë'ë capëna ai yo'oyere miuje pa'lore ne nëopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oque toasoñe mai Éjaëre, ja ai yo'oye nejocaij'ë caquë sei'ë. ⁹ Seina, i'pi capi: "Yë'ë më'ëre oiyepi tsoe de'oji, yë'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñone pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yë'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñone pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jeofu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yë'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'ñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yë'ëre de'oque'ere api cacaiye pa'iji, pani yë'ëja'a co'ye. Yë'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë, do'i peoquë maca pa'ini! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñonepi, pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësaru ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñose'epi, japi iñohuë, Jesús j'ëjo daoquërepa yë'ë pa'iyë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësaru coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë. Yë'ë carase'e mësarute sem'a'ë paë'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni ye'ejë'ë, yë'ëre.

¹⁴ Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësaru curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yë'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pani mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi

mésarute ai oina, mésarupi yé'ère a'ri maña oitaje, yé'è de'oye cuasa do'ipi si'aye yé'è curi paye saí saosi'i, cui'ne yé'è tutu mañaje ne saosi'i caquè sihuaquè yo'oyè, mésaru joña de'oye pa'iyere caquè.

¹⁶ Nuñerepa cayè, yé'è mésarute dèquèye yo'oma'è paè'è. Jaje pa'iquèta'are yecohua'i mésaru acohua'ipi cayè, yequère coa i ta'ñe cosoyepi yo'ouquè se'queoje pa'iona, eo nèopi. ¹⁷ ¿Yé'è mésaru ñato, yé'è yèyere cosoquè nesi'i caquè jahua'ire jèjo saore? ¹⁸ Titore do'i mésarute sani ñajaquè caquè seni cui'ne i ja're coní yequère Maija'què do'iquère jèjo saohuè, ¿jèjo saosiquèpi Tito sani mésarute i yèyere nesi'i caquè cosoquè yo'ou? ¿Yèquère te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquèna, cayaohua'i si'a yé'què macarepa yo'oma'pè pate, mésaru ñato?

¹⁹ Yequè mésaru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'è tayo yo'ose'ere, yèquè iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajè cayè. Jaje cajè caye pañè, yèquè cato Maija'què ña hue'ñana cayè, Cristo acohua'i sète. Jaje pa'ina, si'aye yèquè caye cato, mésaru Maija'què do'ijè joyo pa'iyere jerepa ñese mèi ja'ñere cõcañu'u cajè caye a'è. ²⁰ Jaje pa'iquèta'are ca'rayè, mésarute ñasi'i caquè sani tiñe pa'ijèna, ña quèquèyere cui'ne mésarupi yé'èrèje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayè, te'e cuasaye peoquèna, pètise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cuyese'e, jerepa pa'i a'è cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapè pa'iyese'e pa'ima'quèni caquè. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tìjupè do'i ñasi'i caquè saquèna, yé'è Diosupi huajèya'ye nëiñe nema'quèni mésaru yo'oyere ñaquèna, caquè ca'rayè. Ja maca mésaru tsoe hue'ña acohua'ipi tayo'jèta'a ti jeoma'pè, jai pa'i si'is yo'ojè coa nomiohua'ire cui'ne emèohua'ire yo'ojè pa'iyere, cui'ne ja'nè yo'ojè sèo mease'ere jeoma'pè pa'iyere, iño oema'quèni caquè ca'rayè.

Yèhuoye Cui'ne Pèpa Tèjijerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yé'è mésarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajèna. ² Jaje pa'ina, tìjupè yure ca coñè, so'ore pa'i. Yé'è ja'nè cayaye acore do'i saisi maca mésarure pana ñaquè case'eje ca coñè. Ja'nè co'aye yo'ojè pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayè. Yé'èpi co'i cosiquè pani, mésaru tayoye coa ñañe pa'ija'què a'è. ³ Ja maca jaje yé'èpi caní iñoquèna, mésaru asaja'cohua'i a'è. Yé'è caye cato Cristo case'e a'è. Ja case'epi mésaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa què'i coca'è. ⁴ Jaje pa'iquèta'are Cristore tutu peoquère quèni huani jeoñeje huani jeohuè. Huani jeosicohua'ita'are Maija'què tutupi huajèquère papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yèquèje i tutu peoquè pa'ise'e ayere coní pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'què tutupi pa'ija'cohua'i a'è, mésarute necaiyere cajè.

⁵ Mésaruja'a ñare pajè co'ye neñajè'è, nuñerepa yèquè Maija'què pa'ire paji cuasayere pa'iyere cajè. Neñajèna, Cristopi mésaru ja're coní pa'ima'què pa'ito coa cacohua'i pa'iyè. ⁶ Jaje pa'ina, cuasayè, mésarupi neñasicohua'i pa'ijè, yèquèrèje tayoma'pè de'oyerepa pa'icohua'i a'è, asa tì'ajajè cajè uteyè. ⁷ Jaje pa'ina, mésarupi co'aye yo'oma'pè pa'ijajè cajè Maija'quère seccaiyè, mésarute. Yèquèpi jerepa pa'iohua'ipi ne tì'ahuè cajè señe pañè. Coa ai jerepa yèquè cato, mésarupi de'oye yo'ojajè cajè señe. Yèquèpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañoitaje. ⁸ Yèquè cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'è. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cõcacohua'i a'è. ⁹ Jaje pa'ina, sihua'yè, yèquèpi tutu peocohua'i pa'ijèna, mésarupi tutu què'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mésaru de'ocohua'irepa pa'iyere tì'añere cajè, Maija'quère si'anè seccaijè pa'icohua'i a'è. ¹⁰ Jaje pa'ina, yé'è ja yè'ta'a mésaru què'ro saima'ne iye toya ja'hua toya saoyè, yé'è mésaru què'ro tì'asi maca, yé'ère Èjaèpi mésarute nejoma'è, joyo pa'iyere ñese mésarute mèocaija'a tutu isise'epi, jèayerepa yé'è cuañequèrepa pa'i tutupi mésarute cayere coequè, jaje yo'oyè.

¹¹ De'oji, yure ca tèjihué. De'oye sihua'yè pa'ijè'è. Mésaru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyere ponèñere yo'ojè pa'ijè'è, yé'è case'ere pa'ijè'è, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojè pa'ijè'è. Jaje pa'ijèna, Maija'què paire oiquèpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isiquèpi mésaru ja're pasipi. ¹² Sa'ñe pèpajè sihua'yè, si'is peoyere papi. ¹³ Mésarute pèpa saoyè, si'aohua'i Maija'què do'ijèpi.

¹⁴ De'oji. Mai Èjaè Jesucristo, coa isiyepi, Maija'què mésarute oiyepi, cui'ne Maija'què joyo si'anè mésaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mésarute pa'ijaquè.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yé'ère Pablöre paipi cani neni jêjo daosiquê peoyê. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quêpi, Jesús ju'isiquêre huêosiquêpi jêjo daosiquê a'ê, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quê do'ijê yê'ê ja're iño pa'icohua'lje, mésarute yê'ê ja're toyayê, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quêpi cui'ne Jesucristopi çoni, mésaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajê. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi' caquê Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quê Diusu yêyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quêse'ere de'oquêre pa'ni cajê sihuaye pa'iji. [Jaje pa'ijaquê!

Peoji, Yequê Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quê mésarute soisicohua'ipi, yequê huaso cocare tui huêoni cuasama'topi Maija'quêre tuiye jeorena, ña quêquyê. ⁷ Nuñerepa cayê, mésarute yequê huaso coca ti peoji. Jaje peoquêta'are mésarute yecohua'ipi ca co'me huesoyê, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quêacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê. Yê'êpi tayo tiñe quêaquê pa'itojê nejoñe pa'iji. Panita'a huññâ ma'têmo daisiquêpi tiñe quêaquê pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'nê mésarute case'ere ca çoñê, yecohua'ipi mésaruru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quêama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê.

¹⁰ Jaje pa'ina, çyê'êni paipi de'oquê api, cajajê caquê yê'ê yo'oye? ¿Panita'a Maija'quêpi de'oji, cajuquê caquê yo'oye? Jaje pa'ina, yê'êpi paipi de'oquê api cajajê caquê yo'oquê pani Jesure necaquê peoyê.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quê Jêjo Saoquê

¹¹ Yê'ê quêaye huaso coca pai cuasase'le pa'ima'ê pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quê do'ijê, mésarupi pai cuasaye a'ê cuasama'pê pa'ijê'ê caquê quêayê. ¹² Jaje pa'ina, paipi yê'ère iye coca isima'pê paê'ê. Cui'ne paina ye'yema'ê paê'ê. Coa Jesucristopi yê'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yê'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquê pa'inê, yê'êpi Maija'quêre sehuocohua'ire tunirojajê nejo saosi'i caquê yo'ose'le asahuê, mésaruru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yê'ê jerepa ta'ñe asaquêpi yê'ê cajeohua'ire yê'ê ja'ye ometêca pacohua'ire têtô saisiquê paê'ê, yê'ê aipê case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquê pacacaiquê paja'quê caquê pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yê'ère çoama'nê sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yê'ère. ¹⁶ Yê'ère iñopi, i mamaquêre yê'êpi judío peocohua'ire huaso coca quêajaquê caquê. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquê yo'oye pahuê. ¹⁷ Cui'ne saima'ê paê'ê, Jerusalénna, Jesús tsoe jêjo daocohua'i ye'yayere ye'yési'i ñasi'i caquê. Jaje yo'oma'ê, tsoe neñe peoyerepa Arabian saê'ê. Saisiquêpi jeteyo'je Damascona co'ihuê.

¹⁸ Tres ometêca têtô sai maca Jerusalénna saê'ê, Pedrore ñasi'i caquê. Sani i ja're çoni quince mu'seña pêahuê. ¹⁹ Jaje pa'iquêta'are ñama'ê paê'ê, yecohua'ire Jesús jêjo saocohua'ire. Coa mai Êjajê yo'jei Jacobose'ere ñahuê. ²⁰ Care payê, Maija'quê ña hue'ñana, mê'ère yê'ê iye toyaye nuñere pa'ê.

²¹ Ja jeteyo'je saê'ê, Siria yejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yê'ère pare ñama'cohua'ipi paê'ê. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'nê maire josa yo'oquê pa'isiquêpi yure Maija'quê pa'iji cuasayere quêaquê cu'iji. Ja'nê nejo saosi'i caquê yo'oquê pa'isiquêpi cajê quêayese'e asacohua'i paê'ê." ²⁴ Jaje pa'ina, yê'ère de'oye yo'osi do'ire cuasajê Maija'quêre ai de'oji cajê sihuajê paê'ê.

2

Yecohua'i Jesús Jêjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyê

¹ Catorce ometêca pa'i maca tijupê Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuê. ² Jaro saê'ê, Diusupi yequê yo'oyeque pa'iji caquê iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i êjahua'ise'e tsi'sicohua'ipi paê'ê. Pa'ijjena, yê'ê judío pai peocohua'ire huaso coca quêayere quêahuê, jaohua'ipi asacatena, yê'ê nese'epi cui'ne yê'ê ja neñepi do'i quê'yerepa pa'ijaquê caquê. ³ Cui'ne Tito judío peoquêpi yê'ê ja're çoni pa'iquêreje ça'ni têaye pa'iji cajê cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquêta'are Maija'quê do'ijê a'ê cacohua'ita' coa cacohua'ije paê'ê, yêquê ja're çoni yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ça'ni têaye pa'iji cahuê. Icohua'i cato Cristo Jesure tioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupê judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajê cacasicohua'i paê'ê. ⁵ Jaje pa'iquêta'are ti jiohua'i caye asacaiye pahuê, mésarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajê pa'ijajê cajê.

⁶ Huajéye yo'o ja'ñe quëaye pahué, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ëjaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'ahua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajéye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrorre judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'ëje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrorre judío paire quëaja'quëre jëjo saokuëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë ñnohuë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehué, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi' caquë yo'oquë pa'iyere cuañehué.

Antioquia Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquia daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohué, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja tütama'në. Tütasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aine jeoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni téaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ije Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohué. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrorre cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're pa'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ðme nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyëje pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'ahua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsj'nëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë tja'ne peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi tja'ne pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ire papi cajë asahuë. Cristore ire pare cuasayaja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyë tja'ahuë. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyë tja'ne peoji.

¹⁷ Cristona ponëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyë asa tja'ne. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyë nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tja'ajë, huaso cuañoñe pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jeosiquëpi tjujupë cui'nare ye'yaquë pani cuañese'ere sañope do'i quë'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë, cuañese'ere yo'oyere jeosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi' caquë. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquëpi pa'iyë. Ja yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë, Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi pa'iyë pañë. Jaje pa'ina, iye cajë huajëquë pa'iyë cato Maija'quë mamaquëni yë'ëre oi jucacai'isiquëni de'hue yë'ëre ñacaija'quë api cuasakuëpi pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë paire oi yo'ose'ere tirona oañe pañë. Cuañese'ere cayere sehuojë yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tja'ne pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesëohua'i a'ë, mësaru. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësaru ña hue'ñana de'oye ñnoje quëahuë, Jesús que cuañosiquë ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesëohua'ini mësaru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tja'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mësaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyë? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë. ⁵ Maija'quëpi i joyore mësaran isini, pai yo'o tja' ma'ñere mësaru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'ere cayere sehuo tja' do'ire yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi jte capi, nuñe pa'iquë api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'ëje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquëre pare cuasayaja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi: "Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, më'ëja'a." ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'ëje necaiquëre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'ahua'i cuañese'ena quëco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Cuañe toya pëpë cayeye si'anë yo'o tja'ma'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë." ¹¹ Tjñarepa quëaji. Jaje pa'iyë sëte te'ijë cuañese'ere cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyë tja'ne peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Nuñe pa'i cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi pa'ija'quë api."

12 Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'e cato caji: "Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'aquëpi, iti yo'o tì'a do'lja'a pa'lja'quë api." Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. 13 Cuañese'e cayerre si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ljèna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquëje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'aquë api." 14 Si'aye Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ijë paja'cohua'i a'ë caquë Jesupi soquë sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere j joyore isiyë pa'lji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nëose'e

15 Maija'quë do'ljè, mësarute pai ca nëoni yo'oyena quëaquë iñosi'i: Ñajë'ë, paipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. 16 De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'lji, jai paire cayeje, coa te'ire caji më tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.

17 Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji. 18 Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'ojë tì'añe pani Maija'quë coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

19 Jaje pa'ito, ¿iquere co'ai Moisés cuañese'e pa'iquëni? Ja cato Maija'quë yëyere pai tayose'ere iño ja'ñepi pa'lji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quëpi huññaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina isicajja'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quëapi. 20 Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'lji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuañeñe Do'i Quëyë

21 ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iyë tì'añe pa'ito, ja cuañeñere sehuojë yo'o do'i tì'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. 22 Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pai tsëasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'lji.

23 Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye tì'ama'në cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë pa'ë, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. 24 Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai quë'ajajë, jaje pa'ina, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ajajë caquë, yo'opi. 25 Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

26 Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi. 27 Cristo do'ire oco do' cuañasicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna. 28 Jaje pa'ina, peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ijë pa'iohua'i pa'iyë.

29 Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsëcohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

1 Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tshua'ë pani jo'yaëje pa'i pa'lji, si'a co'amaña paja'quëta'a. 2 Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ljèna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. 3 Jaje pa'ye maije tsijje pa'iohua'i pa'i maca iye yëja cuañë tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. 4 Jaje paquëna, iti yo'o maca tì'aëna, Diosupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío paije ja' daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'i. 5 Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

6 Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë." 7 Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

8 Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi pa'ë. Pa'ljèta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. 9 Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diosuni. Ai tñña casi'i, Diosupi mësarute i tsëcohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni

cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuaññoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaruru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'lo t'ajacohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oque quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë je'quë mësarujë pa'i de'ohuë, judío pai cuañne peoque. Yë'ëre mësaruru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ne pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paji'i. Pa'ina, mësaruru ja ju'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaruru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaruru sihuajë pa'ise'e, mësaruru de'oye yo'ose'ere yë'ë coçaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaruru dutaco pa'ito, mësaruru ñacore dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañoque yo'oque de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, t'iohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaruru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macaje. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruru ai cuasaquë, nomio tsj coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oque pa'iquë a'ë, t'ijupë. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaruru ja're patira'ye yequë maña quëajaj'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iññoñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Neje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nëjore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nëjorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi t'ia ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iññoñë, Maija'quë maire cayeye cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoco, judío paire, Maija'quë cuañne isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'ë acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ijaj'cohua'ipi coa cuaññoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a jo mamajë coñi cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai jo mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsj coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjere pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësaruru Isaacjë pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nëosi mamajë a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe huëña, Maija'quë joyopi yo'oqueña, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne jo mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëre pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëre pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ijaj'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyë sëte jo'yaohua'i peocohua'i pa'yere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'yena ponëma'pë pa'ijë'ë. ² Asajë'ë, yë'ë Pablopipi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni téaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'lo do'i mësarute coçaiye peoji. ³ T'ijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë téa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'ë cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaruru Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ijaj'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni téaye cui'ne pañe coçaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyë a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësaruru de'oye yo'ojë pa'ë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja cayë cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sëpëpi huajëcona co'merena si'a sëpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina,

Ējaēpi mēsarute cōcaina, tīñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ē cuasayē. Jaje pa'iquēta'are mēsarute jōsa ca co'me huesoquēre cato Maija'quēpi si'seja'quē api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, yē'ēpi ja yē'ta'a ca'ni tēayere pa'iji ye'yaquē pa'ito, judío pai huajo yēye para'huē. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mēsarute jōsa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tēasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mēsaruru cato Maija'quē do'ijē jo'ya nesicohua'i peoyē. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ē. Jaje pa'ina, ēseye peo do'ire capē yēyere yo'oma'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa pa'ire oijē, sa'ñe de'oye necaijē pa'ijē'ē.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Mē'ēja'a co'ye oiyeje pa'ye oijē'ē, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehua tī'añē. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are mēsarupi sa'ñe se co'aye cajē cui'ne sa'ñe cue'cuejē yo'oni, sa'ñe ani huesēyēje pa'ye yo'ojē carajaija'cohua'i a'ē, de'hua ñajē pa'ijē'ē.

Capē Yēye Cui'ne Maija'quē Joyo Pa'iyē

¹⁶ Cayē, mēsarute. Maija'quē joyo cuayepi pa'ijē'ē. Jaje pa'ijē mēsaruru capē yēye yo'oye paja'cohua'i a'ē. ¹⁷ Jaje pa'ina, pa'ise'e yēyepi Maija'quē joyo yēyere sañope yo'oji. Yo'ocuēna, cui'ne Maija'quē joyopi sañope yo'oji, capē yēyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mēsaruru yēye yo'o tī'añe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quē joyopi mēsarute cuaquē pa'ito, mēsaruru ja maca cuañese'ere sehucaijē pa'iyē paja'cohua'i a'ē.

¹⁹ Huesēma'pē a'ijiñe ñañe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yēyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyē, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'ipi pa'iyē. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena seō measicohua'ipi pa'iyē. ²⁰ De'huase'ere Maija'quē api cajē secohua'ipi cui'ne dahuē necohua'i pa'iyē. Pa'ire coecohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yēyese'e yo'ojajē ēsecohua'i cajē pa'iyē. Esa pētitecohua'ipi pa'iyē, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ħnepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajē yo'ocohua'ipi pa'iyē. Tjohua'i a'ē cajē tsēcapēase'e huasicohua'ipi pa'iyē. ²¹ Co'amañare ēa ñajē pēti ēaye cuasacohua'ipi pa'iyē. Pa'ire huani jeocohua'ipi pa'iyē. Cōno cuepeohua'ipi pa'iyē, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'ipi pa'iyē. Ja'nē case'ere mēsarute cayē. Jaje pa'ye yo'ocohua'ipi cato, Diusu cuañe te'te pa'iyē ti peoji.

²² Jaje pa'iquēta'are, Maija'quē joyo maina neñe iye a'ē: Pa'ire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyē, yo'o jujama'pē quēcōjē yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pē de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca neōse'ere de'hue ne tī'añe, ²³ jerepa pa'i a'ē cuasa ma'ñe, cui'ne i yēyere co'ye quēcō tī'añe. Jaje pa'iyē cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'ipi cato ai huānou, co'a ēmē ja're te'e i ēa ñaquē pasi' caquē pa'ise'e, cui'ne co'aye yēse'e cōni que jēosicohua'i a'ē. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quē joyo pa'iyepi pa'ini, ina isīñu'u mai pa'iyēje, ipi cuaja'quēre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ē cuasaye pañu'u, cui'ne ħnepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayēje pañu'u, cui'ne mai acohua'ipi de'oye yo'oyere ēa ñajē, sa'ñe pēti ēaye ñañeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijē'ē

¹ Maija'quē do'ijē, yecohua'ipi co'aye yo'ojē co'a de'osicohua'ipi pa'ito, mēsaruru Maija'quē joyopi cuaquēna, pa'icohua'ipi cōcaijē'ē, cui'naohua'ipi huēija'cohua'ire. Cōcaicohua'ipi pani jerepa pa'i a'ē cuasama'pē cocaijē'ē. Yo'ojē iti cōcaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojē co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mēsaruru pa'iyere ñajē'ē. ² Mēsaruru acohua'ipi ai yo'ojē pa'icohua'ire cōcaijē'ē. Jaje yo'ojē Jesucristo cuañese'ere ne tī'aja'cohua'ipi a'ē.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasani co'ye ija'a coso huesēji. ⁴ Jaje pa'iquēta'a coa ai jerepa pai ñape ñañe pa'iji, me yē'ē pa'iyē'ni cajē. Si'anē jaje neñañe pa'iji, mē pa'iyere. Neñañe, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'ipi pa'iyena cuęcue ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'ipi ayere.

⁶ Maija'quē coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquēpi, ite ye'yaquēre i de'oye payepi cōcaiyē pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pē pa'ijē'ē. Maija'quēre ti coso tī'añe peoji, ñama'ē pa'ija'quē api cajē. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quēcōquēna tēaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, pa'ipi i capē yēyere yo'osiquē pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tēaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quē joyo yēyere yo'osiquē pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesēyere tēaye pa'iji, Maija'quē isiyere. ⁹ Jaje pa'iyē sēte, jē'joye peoyerepa de'oyere yo'ojē pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'ipi pani tēaja'cohua'ipi a'ē, ja pa'iyere, iti mu'se tī'aēna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pē si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

¹¹ Yure yè'è jètère papi jai toya toyayè, mésarupi ñajè'è caquè. ¹² Mésarute ca'ni tēaye pa'iji cajè ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'è cajè yo'oyè, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quèama'cohua'ipi jōsa yo'oma'cohua'ini cajè ca'rajè. ¹³ Jaje ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'ama'cohua'i a'è. Jaje pa'iohua'ita'a mésarupi, mēsarū capère tēani hue'ejēna, sihuaja'cohua'i a'è yēquè jerepa pa'iohua'i a'è cajè mésarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yè'è cato mai Ējaè Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquè quèayè. Cristo cruz ju'isi do'ipi yè'ère iye yejapi tutu de pase'e juni huesēpi. Ju'ina, yè'ēpi iye yeja yēye ayere yo'oma'què de'ohuè, ju'isiquèje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iyē, panita'a pa'cohua'i pa'iyē coçaiye peoji. Iti do'i què'yerepa cato maipi huajè pai ponēni pa'iyē a'è. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojè pa'icohua'ire Maija'què oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyē isiquèna, de'oye pa'ijè'è, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'què paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yè'ère jōsa yo'oma'pè pa'ijè'è, tsoe mésarupi ñañè, nuñerepa Jesús jo'yaèrepa pa'iyere iñoquè, yè'è capère a'si ja'juse'e hue'equèna. ¹⁸ Maija'què do'ijè, mésarute si'aohua'ire mai Ējaè Jesucristopi de'oye pa'iyē, isijaquè. Jaje pa'ijaquè.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ìpi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi ì jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maiipi Cristo ja're conì tsoni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, ì ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ìpi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a ì mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. ì oi mamaquëre pana tsoni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ ì ai oi do'ire Diusupi maire ì mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere saì de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajañere ì ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, ì yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijajuë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsoni pa'i do'ire ì co'amaña ì ja're conì huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire ì tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, ì yëyeje pa'ye si'aye ìte de'oye ña cuañohese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihujë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaruru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca ì isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isì nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, ì tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihujaj'cohua'i a'ë, ì jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaruru Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësaruru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo mëñe Diusure secacaiyë, mësarumi ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi ì iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ìpi mësaruru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë ì tsecohua'ire isì ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujañe ti peoyerepa, maire, ìte sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñoopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni hue'oni ì ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña ì quëo hue'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ìpi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaruru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni jëjo cuañë ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cõcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaruru

Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're hue'oni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire ñhosi' caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë t'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca t'iañeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'ejë pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'ojä'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tãse'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tãama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nãose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusurejë peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'irejë te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuañeña coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'ipi judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojajëne pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tjo hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'ejë pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'ipi cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i nesicon, mëne nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'ojä'co, Èjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'ipi Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tseä cuañosiquë a'ë, mësaru judío pai peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacajaquë caquë ipi cuañe nãopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nãose'ere yë'ëna quëa ñhosi. Jare yë'ëpi i quëase'ejë pa'iyë mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësaru asa t'iaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyë. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nãose'e ñhoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi ñhopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nãose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'ipi pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'ejä'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tseçohua'í seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuëcue t'iañe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayer. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe hue'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quëa ñhosi' quëre nepi. ¹⁰ Jaje paj'i, yure sehuosicohua'i pa'iyëja'a quëneçohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñhase'e pa'i hue'ña Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña t'iajajë caquë. ¹¹ I cuasa não huesose'ejë pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Èjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'ñiñe tsiojajëne, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'ipi pa'iyere ñhosi' quë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyë

¹⁴ Iyere caquë mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'ruyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'ipi cui'ne yeja pa'icohua'ipi i mamire hue'ejë pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa

pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaruru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo pa'ire oiyena jëayerapa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're conï Cristo pa'ire oiyere: jë'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huajëñe, cui'ne mëñe tsoaye asa t'ajaja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere pa'ire oiyere asa t'ajajë caquë, jaje asa t'ajajë Diusu oiyepi t'ëmësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, pañita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Èjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoejë ite sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Èjaëre tsega cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi pa'ire oicohua'ipi, pa' ñape t'ñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcoco'cohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. ³ Jaje pa'ijëna, mësaruru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cocaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute t'ore pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Èjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Ja'ëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e t'etere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pa' ñapere i yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're conï tsega cuañosicohua'ireje sapi.

Saquë i yo'o tuture pa'ina isipi.

⁹ "Mëji'i" cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi t'ëmësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pa' ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëcaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeye pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa t'ja macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'onï Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyere paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jeoni yeque cuasayena a'ñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi pa'ire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i sjo'pëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerapa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'oje pa'ioyerepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Èjaë mamipi cuañequë cayë: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyeye pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ije pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satan'aspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyere peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujaiñe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yehicohua'i pani, ²² jeocojë'ë, mësaruru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'ere yëyepi cosoquë co'ayena sayere. ²³ Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyere cato Maija'quë nuñerepa pa'iyeye, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyeye nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pa' ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, pa'ire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë.

²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iye necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëñe necaiyere cajë'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa ñno ja'ñere mësarute huaso tēji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'i'yere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë. ³² Jeoni sa'ñe oijë cōcaijë'ë. Cui'ne yecohua'ire sa'i de'huacaijë pa'ijë'ë, mësaruna co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sa'i de'huacaise'eje paye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iye

¹ Mësaruna Diusu oi mamajë sēte ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sēñeje paye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere ñnopi. Yureta'a i oiyeye paye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iye sēte nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'ëye nēi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë.

⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yecohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cayere ti peoyë. Jaiye co'amañare yecohua'ipi cato pai de'huasi Diusuni sēñeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësaruna jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësaruna nea hue'ñare pa'ë. Yure mai Ejaë ja're tsiomi pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sēte mia hue'ña pai sēte de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yējë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, cōcai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto ñnojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuocoma'cohua'i yahue yo'oyere cayere huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'acquëna, si'aye tñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere cōni ñnoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, caiquë,
ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,
Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyere sēte de'hua mësaruna yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ejaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cōno cūepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nējajine peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi tūmësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jējëñe toyase'epi sehuosicohua'i jējëñepi cui'ne joyo jējëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jējëñepi jējëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ejaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Hu'ë Pa'iye

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nējohua'i ëjere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ejaëre sehuoyeje paye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe siope api, cui'ne paye ëjere nomio mëñe siope api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyeye paye cui'ne nējoje ëjere si'aye sehuoco pa'iyepi pa'iji.

²⁵ Ejëpi nējore oiyepa pa'iji, Cristo oi i oiyere ñnoquë sehuosicohua'ire jucacaise'eje paye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nējoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñnaquë payere caquë si'si te'ñaje, sēje, cui'ne yequë co'aye ña cuañoñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje paye ëjëohua'ipi nējohua'ire oiyepa pa'iji, iohua'i capëa oiyeye paye. Nējore oiquë cato ija'a co'ye oiyeye paye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa gojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoñe pa'iji, nējona tsiyere caquë. Ja maca cayahua'i

pa'isicohua'ipi tsoni te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsoni pa'iyeyere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëm'ë nëjore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomioipi ëjère io ëjaère pare dahuère ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyeyere

¹ Mai Ëjaère sehuocohua'i sëte mësarü ja'quëohua'i cuañëñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'epi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: "Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'okuëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api."

⁴ Cui'ne mësarüje ja'quëohua'ijë, mësarü mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'huajë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocajë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necajë'ë.

⁶ Iohua'i mësarüte ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte. ⁷ Mai Ëjaère necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë paire co'amaña de'oyerepa necajë'ë. ⁸ Tsoe mësarüpi asayë, pai ñapere iohua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaëpi isi ja'ñe. ⁹ Ëjaohua'ijë de'oye yo'ojë'ë, mësarüte necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mësarü cui'ne jaohua'i te'e Ëjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'ahua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsoni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, paimi capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe meñe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se t'iaëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësarü uihua'ja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i.

¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayere mësarüte jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mësarü huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'iore pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jeoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'io jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'ahua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacajë pa'ijë'ë. ¹⁹ Cui'ne yë'ereje secacajë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tñarepa asa t'iañe, quëcoquë caja'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ere, iye cocare quëacajiquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacajë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Ti'quico Maija'quë do'iquë, mai oi'quëpi, jëoñe peoyerepa mai Ëjaë co'amaña cocajiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iyeyere, cui'ne yë'ë yo'okuë pa'iyeyere. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësarü quë'rona ipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarüte jerepa yëjë de'oye yo'ojä'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iyeyere sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque ponama'quëpi de'oye ñacajiquë si'ahua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire co'acohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi cõni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'e.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'e ja're te'e de'lo coca cõni necai do'ire, yë'e mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'e, Maija'quë mësaruna de'lo co'amaña ne huëosiquëpi jeoma'e de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'e ja're cõni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'e joyore pa'i do'ire yë'e ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'e mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'e Pa'iyë

¹² Yë'e tëto saise'epi de'lo coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësaru Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë hu'e'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'e tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë johua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'e iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo co'cai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'e cato coa teaye ca jujani tõe huesëma'e pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'e pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'e huajëquë pa'i maca cui'ne yë'e ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'e pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're cõni pëaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi' caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, ti'jupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyëje pa'ye pa'ijë'e, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'lo coca cayëje pa'ye pa'ijë'e. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'e. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiyerë cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyerë iñoji. Ja pa'iyë cato Maija'quë isiyë a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañofese'e isiyë papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'e jare cõni tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'e ja'ne uihuayë ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'e uihuayë asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ne

¹ Jaje pa'ina, mäsarupi jerepa yëjê neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyeipi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mäsaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mäsarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajê ai oiyeere pacohua'i pani, ² mäsaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mäsaru sa'ne de'oye yo'ojê pa'iyepi, te'e oiyeipi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejê pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mäsaru cato mäsarus'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, pañita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mäsarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajê pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mäsaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojê pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mäsaruje. ⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'i caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini paije pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mam jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pa'i maña Ëjaëre papi caju'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojê Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mäsaru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mäsaru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijê yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjê yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mäsaru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojê, ca'rajê jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mäsaruna de'oye ne ëaye neñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañoce cama'pë, cui'ne sa'ne pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mäsarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mäsarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pa'i cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajê pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mäsaruni ñaquë. Yë'ë mäsarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orojaiñe pahuë caquë. ¹⁷ Mäsaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje çosi'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mäsaru ja're çoni sihuayë, ¹⁸ sihuaquëna, mäsaruje yë'ë ja're çoni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ëjaë Jesupi çocaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteare. Mäsaru pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mäsarute oi, mäsaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mäsarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë péca ja'quëre çocaiyeje pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mäsarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ëjaëpi çocaina, yë'ëje mäsarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañoce yo'oquëni, mäsaru yë'ëre çocaija'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoja'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mäsarute si'aohua'ire ña'ne yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asacohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mäsaru. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mäsarupi tijupë huajëquëre ñajê sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mäsaru yë'ëre necani ti'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mäsarute toyase'ere toya cotoje, josa te'ere toyaye neñe pa'i, coa ai jerepa ja cato mäsarute de'oye çocue pa'i maca pa'iyere çocaiye a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ça'ni tēcacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo

Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tease'eje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi tija'ne a'ë cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

⁵ Yë'ë cato ocho mu'seña coasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë téa cuañoahuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tēcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë pa'ë'ë. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire cayere ësequë ai josa yo'okuëpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca tija'ne peoquërepa pa'ë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ë Ejaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë coní ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'yë tsoni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'okuë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa tija'ne yë'yë, i ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yë'yë. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yë'yë. Ije pa'i pa'iyere yë'yë, paire oi ju'ise'ena tija'quë. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere tija'si'i caquë yo'oyë.

Tija'na'u, Cajë Yo'oye

¹² De'okuërepa pa'iyë si'aye tija'ma'quëpi tija'si'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru tija'ni paquëpi. ¹³ Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a tija'ma'quë a'ë, tija'si'i caquë yo'okuëta'a. Jaje pa'ina, tija'si'i caquë jeteyo'je neañere huanëyi jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'okuë Cristo Jesús ja're tsoni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasayë pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tije cuasayë pa'ito Maija'quëpi iño sëtöja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e neñepi pañu'u mai tija'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o inose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato ëtapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ne pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore pajë pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihuajë Pa'ijë'ë, Mai Ejaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësarute a'ë, yë'ë sihuayë, cui'ne yë'ë isi cuañoja'a marojë pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëtë ocue pa'i macarepa mai Ejaëre tuijë pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ejaë tsecohua'i sëtë te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ere señë, yë'ë yo'oyejë pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cöcailjaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa cöcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're coní, cui'ne yecohua'i yë'ëre cöcaicohua'i ja're coní. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ejaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ejaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtö saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarute yë'yere inojë'ë, Maija'quëna, ite se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa tija'ne peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute joñoa cui'ne mësarute cuasajë pa'iyë de'oye ñacasi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'ë

⁸ Tëjyererepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë, yecohua'ipi Ejaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, de'oye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'okuëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarute ja're coní pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablora Çocaiye

¹⁰ Ai sihuayê, mai Ējaêre, mësaru yê'êre cuasa huêo çose'ere caquê. Cama'ê pa'iyê, yê'êre huanêyesicohua'ipi, cuasa huêohuê caquê. Yê'ê cato cayê, yo'o tî'añepi peoquêna, çocaiye yêjêta'a pa'icohua'ipi çocai huêohuê caquê. ¹¹ Cama'ê pa'iyê, co'amañapi peoquêna, pa'iyê caquê. Yê'ê cato yê'ê payere sihuaquê pa'iyere ye'yesiquê a'ê. ¹² Co'amaña peoquêna, pa'iyere jaiye co'amaña payere tîmêsiquê pa'iyere, ai êa ju'îñere, têto saise'erepa payere, cui'ne peoquêna pa'iyere, coa si'aye têto sai ye'yesiquê a'ê. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quêcoquê ne tî'añe payê, Cristo tutupi çocaina. ¹⁴ Jaje pa'iquêta'are mësarupi de'oye yo'ojê yê'êre çocâê'ê, ai yo'oquêna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quêa huêoquê sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yê'êre çocâê'ê, mësaru isiyepi. Yequê hue'ña sehuocohua'i cato çocaiye pahuê. Tsoe mësarupi asayê, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yê'ta'a yê'ê Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jêjo saohuê, curiquê, yê'êre jopo caraye çocai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijêna, payese'e co'ema'ê pa'iyê. Coa ai jerepa mësaruje itî çocaiye ayepi nese'ere, quêise'eje pa'yere pajajê caquê co'ecaiyê. ¹⁸ Si'aye imahuê, mësaru isiyepi. Caraye peoji, yure ai payê. Mësaru Epafrodito ja're jêjo daose'ena çoni jerepa payê. Mësaru jêjo daose'e, cato huêo sê ma'ñare Maija'quêna coa isiyepi pa'ye a'ê, ai yo'ojê ite isiyepi pa'ye a'ê, Maija'quê sihuaquê ña'ne a'ê. ¹⁹ Yê'ê Diosupi mësarute si'aye caraye isija'quê api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payepi pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nêna de'oquêre pani Diosu. Maija'quêrepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquê.

Pêpa Têjiye

²¹ Si'aohua'ire pêpacaijê'ê, Jesucristo do'ipi Maija'quê tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yê'ê ja're pa'icohua'ijê Maija'quê do'ijê mësarute pêpa saoyê. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quêre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai êjaê huê'e acohua'ijê jahua'ipi airepa cajê pêpa saoyê, mësarute.

²³ Mai Ējaê Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quê. Jaje pa'ijaquê.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saouë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'o'ji cajë. ⁴ Mësaru Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësaru cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmore pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaru t'ihuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësaru Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'o'ji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi iye yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaru Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Ja'ëpi dani yëquëre quëapi, mësaru pa'iyë cui'ne mësaru joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësaru pa'iyë quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye i yëye, joyo pa'iyë ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa t'iacohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëñeje pa'ye yo'ojë. Éjaë tsecohua'i sète i sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa t'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco t'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco t'iacohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere coní mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pachua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sa' de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iyë

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a t'ña ña cuañoquë daji'i. I mamaquë cato si'aye peo'ñe aquëre papi. ¹⁶ Ja'ë ja're coní Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyë cui'ne ma'tëmo pa'iyë de'huapi, mai ña t'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, éjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're coní de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'ñe du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyë isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pas'i caquë ju'ñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

²¹ Ja'ñë mësaru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi t'iohua'i pa'ë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oque jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësaruni i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pas'i caquë. ²³ Ja ñaquë payere t'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oque ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje pa'ye mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pa'i asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina ñnose'ere jare quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pa'i asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare ñopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Ja'ë api, mësaru utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa t'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pa'i ñape ai de'osicohua'i pa'ijajë cajë. ²⁹ Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oque neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yê'ê cato yêyê, mésarupi yê'ê mésarute caquê jêayerepa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquê yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yê'êre ñama'cohua'ire caquê yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mésarupi cui'ne jaohua'ipi çoni joñoa quécoyere pajajê caquê yo'oyê, sa'ñe oiyna tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyê cui'ne Jesucristo pa'iyê yahuese'ere asa t'ajajê caquê yo'oyê. ³ Jaê api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa t'añe paquêrepa. ⁴ Jaje cayê, mésarute, asa êaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojê nema'pê pa'ijajê caquê. ⁵ Jaje pa'ina, yê'êpi mésaruru ja're çoni pa'ima'ê panije, mésaruru ja're çoni pa'iyê, yê'ê joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquê ñañê, mésaruru, cui'na hue'ña yo'oma'pê pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere çue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajê Pa'iyê

⁶ Êjajê Jesucristore mésaruru yêyê pa'iji cuasajê sehuose'eye pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajê pa'ijê'ê. ⁷ Ina jêayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi çue pa'i macarepa i ja're pa'ijê'ê. Mésaruru ye'yese'eye pa'ye Maija'quêre si'anê de'oji cajê pèpajê pa'ijê'ê.

⁸ De'hua ñajê'ê, yo'ojê jo'ya ne cuañoñe, aiohua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ê, cui'ne do'i peoye a'ê. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ê.

⁹ Ñajê'ê, si'aye, Maija'quê ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mésaruru Maija'quê pa'iyepi tímésicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyê, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaê cato si'aye mênê Êjajê api. Cui'ne si'aye mênê cuañequê api. ¹¹ Cui'ne i ja're mésaruru tsioni pa'i do'ire, noni ts'i'nêna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañoñe, cui'ri ca'ni téayeje pa'ye mésarute yo'oquêna. Pai jêñapi capêna téayeje pa'yepi neñe papi, mésarute. ¹² Cui'ne mésarupi Maija'quê tutupi ju'isiquêre huêopi cuasajê sehuro do'ire mésaruru oco do cuaño maca Cristo ja're ta cuañoñe. Ta cuañoñicohua'ipi cui'ne i ja're çoni huêo cuañoñe, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'nê mésaruru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni téa cuañoñoma'cohua'ipi joñoa ju'isicohua'i pa'ê'ê. Pa'ijêna, Maija'quêpi Cristo do'ija'a mésarute i ja're çoni pa'iyê necaj'i. Necaï si'aye tayo yo'ose'ere saï de'huacaj'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi saïñe pa'ise'ere Maija'quêpi cruzuna que jeopi, maire sañope toya nêose'ere peo hue'ñarepa nejoquê. ¹⁵ Jaje yo'oquê Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye êja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quêco huesêpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'têmo Co'amañare Co'ejê'ê

¹⁶ Jaje pa'iyê sête yecohua'ijê mésarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ê, cama'pê pa'ijajê mésaruru aiñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañêja'a sê'ayere, panita'a pëa huajê mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'oujê pa'ye a'ê. Ja itirepa cato Cristo a'ê. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajê'ê, mésarute isija'a co'amañare nejocajê teaye pa'iohua'i ña cuañoñicohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mésarupi iohua'i yo'oyena ñajê sehuojêna. Jaohua'i cato ti iohua'ije ña ma'ñere cui'ne païse'e huêojê cuasayere yêcohua'i a'ê, jerepa pa'iohua'i a'ê cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quê cuasa nêose'eye pa'ye yo'oquê pai ñape te'ña te'e capêna tsioquê, aequê ai de'huaquê Cristona, iti sjo'pêna tsioma'cohua'ipi yo'oyê.

²⁰ Mésaruru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ê. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequêna, pa'iyê pañê, mésaruru. Jaje pa'quêta'are mésaruru me yo'ojê ja yê'ta'a iye yeja pai yo'ojê pa'iyere pa'ijê, 21 iye yo'oma'pê, aiñe pajê'ê, iye, cui'ne iyere tseama'ê, mê'ê jêtêpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañêjê ye'yaye a'ê, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ê. ²³ Nuñerepa cayê, ja teaye pa'iohua'i pa'ijê cui'ne capê ai jêaye cuañêjê yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quêre t'añu'u cajê yo'oye. Jaje pa'iquêta'are mai capê yêyere sañope yo'oyere çocai ma'ñe a'ê.

3

¹ Mésaruru Cristo ja're huêisicohua'i sête ma'têmo co'amañare co'ejê'ê, Maija'quê êja tê'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'têmo ayere ai yêjê pa'ijê'ê, iye yeja co'amañare cuasama'pê. ³ Mésaruru cato, tsoe Cristo ja're çoni ju'isicohua'i a'ê. Jaje pa'ina, mésaruru pa'iyê yure Cristo ja're Maija'quêna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mésaruru pa'iyepi ñai çu maca mésarujê i de'oyere pare tímésicohua'ipi ñajaja'cohua'i a'ê, i ja're çoni.

Tsoe Pa'iyê Cui'ne Huajêye Pa'iyê

⁵ Jaje pa'iyê sête si'aye mésaruru iye yeja aye yêyere ne huea saojê'ê: yequê nomiore, panita'a yequê êmêre yo'oyere, êa ña huesêyere, si'sire yêyere, co'amaña ai tsi'so tímênê cuasayere. Ja cato de'huasi diusure señoje pa'ye a'ê. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quê pèi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuocaima'cohua'ire.

7 Ja'në mësaruje jare yo'ojë pa'ahuë'ë. 8 Jaje pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jecocjê'ë, pêtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijê tutu cayere, cui'ne mësaru ye'opopi si'si coca cayere. 9 Ja'në pa'ise'ere jecocohua'i sête, yure yecohua'ire cosoye pajê'ë. 10 Huajê pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquêje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tējyere caque.

11 Jaje pa'ina, huajê pa'iyë pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tēacohua'i, tēama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuaño'ma'cohua'i. Coa si'a pai te'ë pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pa'i do'ire. 12 Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i pai pa'ijajê caquë soipi. Jaje pa'iyë sête pa'ire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijê'ë. 13 Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojê pa'ijê'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejêjê'ë, Ejaërepa mësarute oi sai de'huacaise'ejë pa'ye. 14 Pa'ire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijê'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ijë pa'iohua'i tsioni pa'iyë pa'iji. 15 Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru joña de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'ë capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajê pëpajê pa'ijê'ë.

16 Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo tımëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajê cui'ne yëhuojê'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajê sihuajê jêjêjê'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. 17 Cui'ne coa si'aye mësaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Ejaë Jesucristore necaiyë cuasajê Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajê pëpajê'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

18 Nējohua'i mësaru ëjêohua'ire ëjaohua'ire cuasajê de'oye yo'ojê pa'ijê'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojê pa'iyë. 19 Cui'ne mësaru ëjêohua'ijë mësaru nējohua'ire oijê pajê'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. 20 Mamajê mësaruje si'aye mësaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijê'ë, ja'ë, Maija'quë sihuacuë ñaño. 21 Ja'quëohua'i mësaruje mësaru mamajêre de'oye oijê ye'yajê'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'ıñeje yo'ojëna, co'a de'ojê. 22 Ejaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësaruje mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijê nejê'ë. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajê yo'oma'pë. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojê'ë. 23 Jaje pa'ina, paini necaiyë cuasaye peoyerepa co'amaña nejê'ë sihuajê, Ejaë Jesure necaiyëje pa'ye cuasajê. 24 Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa Ejaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mësaru tsoe asajê yo'oyê. 25 Jaje pa'iquëta'are, co'aye yo'oque cato, jare i co'aye yo'ose'ejë pa'ye sai cuañoja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocas'i' cayeje.

4

1 Mësaruje ëjaohua'i, ma'tëmöre mësaru yo'ose'e caja'quëre mësaru Ejaëre pare paye sête jare cuasajê mësarute necacohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojê'ë.

2 Sëtasicohua'ipi pa'ijê si'anëpi Maija'quëre sejê de'oji cajê ite pëpajê pa'ijê'ë. 3 Cui'ne yëquëreje secacaijê'ë, mai Ejaëpi i coca quëaja'quë, sa'ro hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajê quëaja'quëre, ja cacer yê'ë quëaquë pa'i do'ire tseä cuañosiquë pa'iquë. 4 Sejê'ë, cui'ne yê'ë i coca quëa maca tiñarepa asaye quëa ja'ñere.

5 Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajê pa'ijê'ë, si'anë de'oyese'e yo'ojê. 6 Jaje pa'ina, mësaru coca cayepi saija'ñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquë cui'ne iohua'i seni asañu'u cajê señere. Pai ñapere de'oyerepa quëajê sehuocaicohua'i pa'ijê'ë.

Pëpa Tējyë

7 Yëquë oiquërepa Tiquico nuñerepa Maija'quë do'iquëpi, yê'ë ja're de'oyerepa mai Ejaë co'amaña necaiquëpi, mësarute yê'ë yo'oque pa'iyë quëaja'quë api. 8 Jaje pa'ina, mësarute yëquë pa'iyë quëaquë cui'ne Maija'quëre jerepa yêjê quëaja'quëni mësaru quë'rona jêjo saoyê. 9 Cui'ne i ja're çoni saiji, yëquë oiquërepa, nuñe pa'iquërepa, Maija'quë do'iquë Onésimoje mësaru aquêje. Jaohua'ipi quëaja'cohua'i a'ë, iño têtö saiji pa'iyë.

10 Aristarcopi yê'ë ja're tseä cuañosiquë pa'iquëpi mësarute pëpa saoji, cui'ne Marcosje pëpaji, Bernabé mamaëje. Jaëpi mësaru quë'rona saiquë pa'ito de'oye pëpani ñacaijê'ë, ite. 11 Jesús yëquë mami Justo hue'equêje pëpaji, mësarute. Icohua'i a'ë, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quë cuañe te'te ayere yê'ë ja're nesciohua'i, jaohua'ipi yê'ëre sihua ëaye necaisicohua'i a'ë. 12 Epafrasje mësarute pëpaji, mai Ejaë Jesucristore necaiquëpi. Jaë cato mësaru aquë api. Jaje pa'ina, mësaruni cuasaquë si'anëpi Maija'quëre seçacaiji, mësarupi ocue pa'i macarepa pa'ijê Maija'quëna mësaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yëyere yo'ojajê caquë. 13 Yê'ëpi ñaquë a'ë, Epafras mësarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne

Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquë Maija'quëre sei pa'ina, ñaquë. ¹⁴ Cui'ne Lucas yë'ë oiquë paire jujuquëpi cui'ne Demaspi coní mësarute pëpayë.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quë do'ijëre pëpacaijë'ë, cui'ne Ninfasreje pëpacaijë'ë, jo huë'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pëpacaijë'ë. ¹⁶ Mësarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojë'ë, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijë ñaja'cohua'ire. Cui'ne mësarupi ñajë'ë, Laodiceapi yë'ë toya daose'e mësaru quë'ro tì'acquëna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajë'ë: “Më'ëre mai Ējaë necaijaquë caquë cuãñe nēose'ere de'oyerepa yo'ojë'ë.”

¹⁸ Yë'ë Pablopi pëpaquë iye toya e'que yë'ë jëtë carapëpi toyayë, huãñeyema'pë pa'ijë'ë, yë'ë cosiquëpi pa'iyë. Maija'quë oi ñacaiyepi mësaruni pa'ijaquë.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcöhua'i Toyaye

¹ Yé'è Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo coní toyayé, iye toya ja'hua. Maija'quë do'ijëna, Tesalónica daripé pa'icohua'ina Maija'quëna tsioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quëpi cui'ne mai Éjaë Jesucristopi coní coa isiyepi, de'oye pa'ijë'è.

Tesalonicenses Pai Ñose'e

² Mésarute Maija'quë huasose'ere cuasajé si'ané Maija'quëre seacaiyë, de'oji cajé ite pëpayë. ³ Cui'ne mésaruru mai Éjaë Jesucristopi si'aye ne ti'acaiye paji cuasajé ocue pa'i macarepa uteyepi cöcaina, si'aye yo'o jujama'pë ai yo'oye pa'itojé quëcöhuë. Cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuë. Cui'ne paire oiyepi pa'ina, yecohua'ire necaë'è. Jare si'ané Maija'quë ña huë'ñana cuasajé señë. ⁴ Maija'quë do'ijë, mésarute Maija'quëpi oi sahuani nesicohua'i a'è cuasajé pa'iyë, yëquë. ⁵ Cui'ne yëquë mésarute huaso coca quëa maca coa pai yë'ose'e cajé quëaye pahuë. Mésarupi asayë, yëquë mésaruru de'oye pa'iyere cajé yo'ose'e, Maija'quë joyo tuture papi yo'ojë cui'ne nuñerepa itirepa cocare quëayë cajé quëase'e.

⁶ Quëajëna, mésarupi yëquë pa'iyere cui'ne Éjaë pa'iyere ye'yehuë, Maija'quë coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojé. Jaje pa'ina, mésaruru sihuajé asahuë, Jesús cocare Maija'quë joyopi sihuaye isiquëna. ⁷ Jaje yo'ojë mésaruru de'oye pani ñoñere ti'ahuë, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mésaruru quë'ro huëose'epi mai Éjaë coca jai saiji, coa si'a huë'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e ti'añe papi. Ai jerepa yequë huë'ñaje ti'api. Ti'aquëna, asayë, mésaruru Maija'quë pa'ire paji cuasajé pa'iyere. Jaje pa'ina, yëquë mésaruru ayere cajé quëaye peoyë. ⁹ Jaje quëaye pajëna, iohua'ipi quëayë, yëquë mésaruru quë'ro do'i saisi maca mésaruru yëquëre de'oye pépani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quë api cuasase'ere jeoni, Maija'quë huajëquëre pani sehuoni necai huëose'ere. ¹⁰ Cui'ne quëayë, Maija'quë mamaquëpi ju'isiquëni huëosiquëpi Éjaë Jesucristo ma'tëmopi co'i coja'quë api cajé mésaruru utejé pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquë api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quë do'ijë, mésarupi tsoe asayë, yëquë mésaruru quë'ro do'i saini coa noni cui'ye pase'e. ² Jaje pa'ina, mésarupi tsoe asayë, yëquë ja'né Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'è cajé josa yo'ojëna. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, quëcojé Maija'quë de'o coca quëahuë, mésarute, jaiye tutu sañoje yo'oye pa'itojé. ³ Jaje pa'ina, yëquë yëhuojé soiyë cato coa tayose'e peoji. Si'sijë peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajé cayeje peoye a'è. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quëpi i de'o cocare quëaja'cohua'i a'è caquë ñani sahuani nesicohua'ipi cayë. Paini de'oye yo'o ñoñu'u cajé yo'oma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quëre pani yëquë joñoa cuasaye ñaquëni cajé yo'oyë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cui'ne mésaruru pa'iyë, yëquë mésarute ëaye asa cuño cocapi cajé, cui'ne curire ti'añu'u cajé yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yëquëre cajajé cajé co'eye pahuë. Mésarupi panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'è cajé yo'oye pa'iquëta'are pahuë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa mésarute oijé de'o péca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mésarute. ⁸ Yëquë mésarute ai o'è'è. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyeye mésaruna isiyë yëhuë, yëquë mésarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajé, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mésarupi asayë. Mésaruru acohua'ipi yëquëni cöcañu'u cajé ai yo'oma'cohua'ini cajé yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mésaruru cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mésarupi asayë, yëquë mésarute pai ñapere jerepa yëje yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere péca ja'co mamajëre yo'oyeje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehue, mésarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'è, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mésarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coní paja'cohua'ire cahü.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'è cajé sehuohuë, mésaruru. Pai quëaye a'è cuasajé sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mésaruru sehuose'e. Jaje pa'ina, mésaruru sehuose'ere cuasajé Maija'quëre de'oji cajé pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sête mésarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mésaruru Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mésaruru cajeohua'ipi sañoje yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañoje yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsëcöhua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje

pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ējaë Jesure huaë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëjje eto saohuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayerë. Jaje yo'ojë jero sa'na johua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, tütapi, Maija'quë johua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñañë Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jeoni so'ore pa'inije huänëyema'pë paë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësarua'ë, Ējaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësaru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo saohuë, jãëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasayerë jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësaru acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itojë yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo saohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësaru ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye t'ï'api, mësaru asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohuë, mësaru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohuë.

⁶ Yure Timoteo mësaru quë'ropi co'ini quëapi, mësaru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësaru yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyëje cui'ne mësaruje yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësaru jaje Ējaëre ocue pa'i macarepa tuyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ ¿Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne t'ï'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ējaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësaru quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'iyë necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësaru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ējaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyë

¹ De'oji, jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ējaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë cuañë tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësaru yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañë iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyë a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, johua'ire ëjahua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quëre sheuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperera ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye ye'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ējaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayerë paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyeppi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësaru jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sheuoma'cohua'ijë mësarute ëjahua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ējaē Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quē do'ijē, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huēiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyē. Jaje pa'ina, mēsarupi jaohua'i oiyeye ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquē, ju'isicohua'ire yo'oye quēasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquēpi huēji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quēpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're cōni daja'quē api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute mai Ējaē ayere ye'yaye sēte. Mai huajēcohua'i Ējaē dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tēto saiye paja'cohua'i a'ē. ¹⁶ Jare ipi mai Ējaē ma'tēmopi cuañequē yē'ore papi, tutu quē'ipi, cui'ne huññahua'i Ējaērepa yē'opi, cui'ne Maija'quē duruhuēpi cōni jui maca cajeja'quē api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huēija'cohua'i a'ē. ¹⁷ Huētena, ja maca mai huajēcohua'ipi huēisicohua'i ja're cōni mēijē peo de'otona, siri quē'rona sañope tū'aja'cohua'i a'ē, Ējaēre pare. Tū'ani i ja're cōni ti pa'ija'cohua'i a'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajē yo'o jujahuē cuasacohua'ire tutu isijē'ē, jerepa sihuajē yējē yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne iti tēcahuē toyaye pañē, Maija'quē do'ijē. ² Tsoe mēsarupi asayē, mai Ējaē dai mu'se cato co'amaña imaquē ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payē, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi tū'asipi, jaohua'ire, nomio tsj coa huēocona, a'si huēoyeje pa'ye. Ja maca jēaye peoji. ⁴ Maija'quē do'ijē, mēsaru cato nea huēñare pa'ima'pē pa'iyē. Co'amaña ñaē yo'oquēna, ña quēquēyeje pa'ye mai Ējaē da tūta mu'se, ña quēquēye. ⁵ Si'aohua'i mēsaru mia huēñā acohua'i a'ē, mu'se acohua'i a'ē. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyē. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sētasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajē pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caiñē, ñami. Cui'ne cōno cuepecohua'i cuepeyē, ñami.

⁸ Jaje pa'iquēta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajē nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyē pa'iji. Maija'quē pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyena suñani, soldado i coti saihuē quēna cañapi suñani jēayeje pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quēna mapē puani jēayeje pa'ye jēañu'u. ⁹ Maija'quē nejoja'cohua'ini maire soima'ē paji'i. Coa ai jerepa mai Ējaē Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajē caquē soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're cōni ju'isicohua'i panije, cui'ne huajēcohua'i pa'inije pa'ijajē caquē. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicajē, yo'o jujahuē cuasacohua'ire jerepa yējē yo'oye necajē'ē. Noni jaje yo'ojē pa'icohua'i sēte.

Pablo Yēhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mēsarute Maija'quē do'ijēre señē, mēsaru ja're pa'ijē co'amaña nejē. Iyere yo'ojē'ē cajē, cui'ne yēhuojē, mai Ējaē yēyeje yo'ojē mēsarute sacohua'ire, mēsarupi ējaohua'ire ñañe pa'iji, caquē. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarute iohua'i necai do'ire cuasajē ai oijē ējaohua'ire ñajē pajē'ē. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojē, jo'cua pa'ijē'ē.

¹⁴ Cui'ne Maija'quē do'ijē cuañēñē, mēsarute, neñe jōsa coecohua'ire yēhuojē'ē, caquē. Cui'ne yo'o jujahuē cuasacohua'ire cōcaijē'ē, Jesús yo'oyere jerepa yējē yo'oja'cohua'ire, cui'ne cōcaijē'ē, Maija'quēre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajē dahuēre yo'ojē cōcaijē pa'ijē'ē.

¹⁵ De'hua ñajē pa'ijē'ē, te'ijē yequēpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquē yo'oma'ē pa'ijaquē, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojē pa'ijē, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajē'ē.

¹⁶ Si'anē sihuacohua'i pa'ijē'ē. ¹⁷ Si'anē Maija'quēre sejē pa'ijē'ē. ¹⁸ Si'aye mēsarute daiye Maija'quēna yēye a'ē. Jaje pa'ina, de'oji cajē Maija'quēre pēpajē'ē, Cristo Jesure sehuocohua'i sēte.

¹⁹ Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pē pa'ijē'ē, Maija'quē joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pē pa'ijē'ē, Maija'quēre quēcaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajē neñani de'oyese'le de'huajē'ē. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pē pa'ijē'ē.

²³ Jare ipi Maija'quēpi, jo'cua de'oye pa'iyē paquēpi, mēsarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquē, necani mēsaru pa'iyē si'aye joyo, cuasaye cui'ne capē ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquē mai Ējaē Jesucristo dai mu'sere caquē. ²⁴ Mēsarute soisiquē ti tayoma'quē api. Jaje pa'ina, i case'eje pa'ye ne tū'aja'quē api.

Pēpa Tējiye

²⁵ Maija'quē do'ijē, yēquēre Maija'quēre secacajē'ē.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajē, pēpacajē'ē, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ējaē cuañequērepa do'ipi ca nēoñē, mēsarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quē do'ijēre ña asojē'ē caquē.

²⁸ Mai ĘjaĘ Jesucristopi mĕsaruna j coa necaiyepi yo'oquĕna, pa'ijĕ'ĕ.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcöhua'i Toya Cqse'e

¹ Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo çöni iye toya ja'hua Tesalónica daripë acöhua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Èjaë Jesucristona tsiosicöhua'ina toyayë. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocöhua'ire Sqi De'huaye

³ Mësaruni Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne paire oiyepi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni cuasajë Maija'quëre sejë de'oji cajë pëpayë. ⁴ Cui'ne mësaruni yecöhua'ipi jösa yo'ojëna, neñañere quëcojë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yëquëpi sehuosicöhua'i ja're çöni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësaruni pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quë pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocöhua'ire pare ëja de'huaji, i cuañë te'te cacaja'cöhua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jösa yo'osicöhua'ire Maija'quëpi ai yo'oyepi jöhua'ire sañë. ⁷ Mësaruni ai yo'osicöhua'ini pëa huajëyere isiquë, yëquë ja're çöni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Èjaë Jesús i huññaöhua'i tutu quë'iohua'i ja're çöni ma'tëmopi toa coro ne'su mëñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quë pa'iyere asaye coesicöhua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicöhua'ire si'sequë nejosiquë daija'quë api. ⁹ Ja maca jaöhua'i ti nejo cuañöja'cöhua'i a'ë, Èjaërepa cui'ne i de'o tuturepa peo huë'ña, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañösicöhua'i pa'ija'cöhua'i a'ë, mai Èjaë Jesús i tsecöhua'ire de'ocöhua'ire pare nesiquë dai maca, ìte sehuocöhua'i si'aöhua'i ìte ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne mësarujë te'e çöni sihuaja'cöhua'i a'ë, yëquë quëajëna, sehuosicöhua'ipi.

¹¹ Maija'quëpi mësarute de'ocöhua'irepa pa'ija'cöhua'i a'ë caquë soipi. Soisicöhua'ipi jare t'ajajë cajë si'anë Maija'quëre se'acaiyë. Cui'ne i tutupi si'aye mësaruni de'oye neñe yëjë cuasaye, cui'ne mësaruni Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cocani t'ajajë cajë señë. ¹² Señë, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuañose'e pa'ijaquë cajë mësarute de'oye necai do'ire, cui'ne mësarujë i do'ire de'oye ca cuañöjajë cajë.

2

Ti Co'aquë

¹⁻² Mai Èjaë dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacöhua'ipi, Èjaë dai mu'se tsoe t'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quë ñöpi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë'ë, cajë mësarute Maija'quë do'ijëre jaje cuasama'pë cayë. ³ Coso cuañöma'pë pa'ijë'ë. Ja yë'ta'a Èjaë dai mu'se t'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre ai sañöpe yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesë huë'ña mamaquëre papi co'aquëre papi etaja'quë api, iye yejana. ⁴ Jaëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë sañöpe yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pai señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se huë'ena cacani ja'rundi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësaruni ja're pa'i maca, cuasajë'ë. ⁶ Yure mësaruni tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja t'ama'ëna, i etaye ësequëre. ⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'iyere, coa ìte ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ina, Èjaë Jesucristo dai i yë'opo tutupi se'co huëaquë, i dai miañepi ìte peo huë'ñarepa nejoja'quë api. ⁹ Iye co'aquërepa cato Satanäs cocaiyepi yo'oquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o t'ia ma'ñe co'a tutupi yo'o ñöquëpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'oquë nejo huë'ña saicöhua'ire cösoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañöni pa'iyere coesicöhua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësama'ë coa ñaji, jaöhua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicöhua'ipi tayose'ere ìtipe pa'ë cajë cosyoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacöhua'ipi si'aöhua'i nejosicöhua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicöhua'i Pa'iyere

¹³ Maija'quë do'ijë, Èjaë oicöhua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësaruni nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocöhua'ire necai do'ipi du'ru huasosicöhua'i pa'iyere t'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësaruni do'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Èjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē, yēquē mēsaruna ñajē ye'yase'ere, cui'ne yēquē toya saose'ere huanēyema'pē ocue pa'i macarepa tuijē'ē. ¹⁶ Mēsarute Diusu, Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi maire oi de'oye necaiquēpi, maire ti ca yē'huayē isisiquēpi, cui'ne de'oyere pare utejē pa'iyē isisiquēpi, ¹⁷ jaēpi mēsaru joñoana jerepa yējē neñe isiquē, mēsarute ocue pa'i macarepa ñacai paquēna, mēsaru cayepi, cui'ne mēsaru neñepi de'oyerepa pa'ijaquē.

3

Yēquēre Secacaijē'ē

¹ De'oji. Maija'quēre do'ijē, yēquēre secacaijē'ē, iyere cuasajē, mai cocapi si'a hue'ña esa ti'aquēna, paipi sihuajē sehuo ja'ñere mēsaru sehuose'eje pa'ye. ² Jai pai yecohua'i Maija'quē pa'iji cuasama'cohua'i pa'iyē sēte, secacaijē'ē, co'aye yo'oyena dahuēyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yēquēre. ³ Jaje pa'iquēta'are, Maija'quē i case'eje pa'ye yo'o ti'aquēre papi mēsarute ocue pa'i macarepa paquē ñacaijaquē, co'aye mēsaru neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayē, mai Ējaēpi cocaina, nejē pa'icohua'ipi, yēquē cuañese'eje sehuojē neja'cohua'i a'ē, jeoñe peoyerpa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ējaēpi mēsarute cocaijaquē Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quēcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quē do'ijē, mēsarute mai Ējaē Jesucristo mamipi cuañeñe, co'amaña neñe coe Maija'quē do'iquēpi yēquē ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quēre tsiomapē pa'ijē'ē. ⁷ Tsoe mēsarupi asayē, yēquē ye'yase'e tuicohua'i pa'iyē. Yēquē mēsaru quē'ro pa'i maca co'amaña nema'pē pa'iyē pahuē. ⁸ Cui'ne aoje do'i peoye aiñe pahuē. Sajjē aē'ē, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuē, mēsaru acohua'ini dēquēyeje pa'ye yo'oyere coejē. ⁹ Mēsarupi yēquēre cocaiye pa'iji cajē señe pa'iquēta'are, co'amañare nehuē, mēsarupi yēquēna ye'yeni nejē pa'i ja'ñere cajē. ¹⁰ Yēquē ja yē'ta'a mēsaru ja're pa'i maca ñeje ye'yahuē: co'amaña neñe coequē, aoje aiñe pajaquē. ¹¹ Jaje pa'iquēta'are asayē, jaro mēsaru quē'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pē coa pa'ijē, co'amaña necohua'i cayeye pa'ye yecohua'ire quēajē culiyē, cajēna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ējaē Jesucristo cuañe tuture papi cuañeñe, co'amaña nejajē iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quē do'ijē, de'oye yo'oye jeoma'pē pa'ijē'ē. ¹⁴ Mēsaru acohua'ipi yēquē cajē iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaēpi paji cani ite tsioma'pē pa'ijē'ē, ite huajēya'ye nēija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojēta'a ite mēsaru pēiquēre pama'pē pa'ijē'ē, coa ai jerepa yo'jeire yēhuoyeje pa'ye yēhuojē'ē, ite.

Tējyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ējaēpi mēsaru ja're pa'i, jo'cua pa'iyē Ējaēpi mēsarute i pa'iyere isijaquē si'anēpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yē'ē Pablopi pēpaquē toyayē, yē'ē jētēpi, iye toya e'quena ñani yē'ē toya saocoa, cuasajajē caquē. Toya tēji hue'ña si'aye yē'ē toya saoye jaje toyaquē a'ē. ¹⁸ Mai Ējaē Jesucristopi de'oye mēsarute si'aohua'ire necaina, pa'ijē'ē. Jaje pa'ijaquē.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yê'ê Pablo, Jesucristo jêjo saouqê a'ê, maire huasoquê Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Êjaê Jesucristo mai utejê pa'iquêpi. ² Maija'quêre pa'ire paji cuasa do'ire yê'ê mamaquê a'ê, mê'ê. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayê, Timoteo mê'êre. Maija'quêpi cui'ne mai Êjaê Jesucristopi conî mê'êre de'oye necajjê, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajê.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñañe

³ Nuñerepa ye'yama'pê tayo ye'yacohua'ire mê'êpi, jaje ye'yama'pê pa'ijajê caquê jaohua'ire yêhuojaquê cuasani Efeso daripêna pêajê'ê, cuañehuê, yê'ê ja yê'ta'a Macedonia saima'nê. ⁴ Aipê coca cocaiye paji, Maija'quê pa'ire paji cajê asa tî'añe. Jaje pa'ina, aipê coca cui'ne aiohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pê pa'ijajê jaohua'i. Ja cato sa'ñe pêtî coca caye a'ê.

⁵ Yê'ê cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quê pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijê pa'ijajê caquê cuañeñê, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pê tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuê. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quê coca ye'yacohua'i pañu'u, cajê. Yo'ojêta'a huesêyê, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tî'ama'pê pa'iyê, iohua'i care payê cajê ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayê, cuasajê tayoyê.

⁸ Maija'quê Moisésre cuañese'e de'oye a'ê, itî cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quê cuañese'e de'oye yo'ojê pa'icohua'ini caquê pa'iyepaji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quêre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quêre Êjaêre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quêre tî'añu'u cajê yo'oyere cue'cuecohua'ipi, ja'quêohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yêquê nomiore, panita'a yeco êmêre yo'ocohua'ipi, êmêohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payê cajê coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quê cuañese'e. ¹¹ Maija'quê de'oquêpi iye de'o cocare huaso cocare pare yê'êpi quécacajaquê caquê cuañe ñeopi.

Maija'quê Teaye Ñani Cocaise'e

¹² De'oji, caquê pêpayê, mai Êjaê Jesucristore, j co'amaña yê'êpi tayoma'ê nuñe neja'quê api, caquê tutu isiquê, ite necaiquêre nesiquêre. ¹³ Yê'ê cato ja'nê Jesure sañope caquê, sehuosicohua'ire tseaquê, cui'ne co'aye caquê yo'oque' pa'ê'ê. Pa'ina, sehuoma'quêpi huesêquê yo'oji cuasani Maija'quêpi yê'êre teaye ñani oi cocaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Êjaêpi yê'êre jaiye de'oyere isipi, Maija'quê pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijê, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'ê, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquê iye yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yê'êre ai jerepa co'acquêni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quêpi yê'êre teaye ñani oi cocaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquê yê'êre huasopi. Jaje pa'ina, yure yê'ê jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquê a'ê, ti pa'iyepa tî'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Êjaêrepa de'oquêre pani ti pani huesê êjaêre pani sihuajê pañu'u, juni huesêma'quêni, paije ñama'quêni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquê.

¹⁸ Maija'quêre quécacohua'ipi ai tsoe mê'ê yo'o ja'ñere case'ejê pa'ye de'oye yo'ojaquê caquê cuañeñê, Timoteo yê'ê mamaquê mê'êre. Jaje case'epi cocaina, Maija'quê pa'ire paji cuasaquêni cui'ne de'oyerepa cuasaquêpi de'oyerepa yo'ojê'ê. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajê pa'iyepa quécayere sehuocaima'pê yo'ojê, iohua'i Maija'quê pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuê. ²⁰ Jaje yo'ohuê, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yê'êpi Satanásna isihuê, co'aye cacohua'ipi Maija'quêre co'aye caye pañere ye'yajajê caquê.

2

Maija'quêre Seña Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojê pa'ijê'ê caquê cuañeñê, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire seccajjê Maija'quê necaiyere de'oji cajê pêpayere, necaire pajê'ê cajê señere, ai teaye cajê señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai êjaohua'ireje seccacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pêna, sihuajê pa'iyere cajê. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quê maire huasoquêpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijê j nuñerepa cocare asa tî'ajajê caquê yêquê sête ai sihuajê ñaji, mai seccacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quê. Cui'ne te'i api, Jesucristo,

pai de'osiquè, maire tìohua'i pa'isicohua'ini Maija'què ja're conì tsiyoe necaiquè. Yequè peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquè ìnohi, ì oi necaiyere. Ja ìñosè'ere si'anè ìrepa pa'iyè asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquè yè'ère coca quèacaiquère cui'ne ì jèjo saouquère nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'què pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñepa cocare ye'yaquè caquè. Quèare payè. Cosoye pañè.

⁸ Yèyè, yè'è si'a hue'ña pa'icohua'ipi èmèohua'i Maija'quère secohua'i pani, de'o jèñapi mèajè, de'o joyore papi, pèti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijè de'oye caña ju'ijajè, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, èja de'ocohua'i pani, tètò saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nèoni cui'ne jaiye y'lo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'è cajè yo'oma'pè pa'ijè. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi ìnohe pa'iji, Maija'quèna ìohua'i pa'iyè isisicohua'i pa'iyè. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'què coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuère ñu'ijè asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire èseyè, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne èseyè, èmèohua'ire meñe quècoyeje. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quèpi ai tsoje Adànni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adànni coso cuaño'ma'è paji'i. Nomiopi coso cuaño'ni co'ayena tome huesè. ¹⁵ Jaje pa'iquèta'are nomio huaso cuañoja'coa, jopi mamajère de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'què pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Èjaohua'i Pa'iyè

¹ Sehuosicohua'i èjaè pa'iyè yèquè cato de'o co'amaña yo'oyere pare yèji. Nuñepa cayè. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i èjaè cato de'oye pa'iquère papi pa'iyè pa'iji, sañope yecohua'ijè cayè peoquèpi, te'ore nèjore paquèpi, ta'ñe yo'oquèpi, ta'ñe asaquèpi, de'oyerepa pa'iquèpi, cui'ne paipi ì huè'ena saijèna, si'anè de'oye pèpaquèpi, cui'ne de'oye ye'yaquèpi pa'iyè pa'iji. ³ Cono cuèpema'quèpi, uihuaye yèma'quèpi, paire de'oye yo'oquèpi, jo'cua de'oye pa'iyè yèquèpi, cui'ne curire oima'quèpi pa'iyè pa'iji. ⁴ De'oyerepa ì huè'e pa'icohua'ire cuañequèpi pa'iyè pa'iji. Mamajèpi ì cuañe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ìte èjaère ñajèna, pa'iquèpi. ⁵ Jaje ì huè'ere de'oye cuañema'què pani, ¿me cui'ne Maija'quère sehuosicohua'ire de'oye ñacajja'què a'ni, huesèquè pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i èjaè pa'iyè, yure maca sehuosiquèpi. Yure maca sehuosiquèpi coa jerepa pa'i a'è cuasayese'e tìmèni yo'oquè huati ne huesè sitona cui'ne ne huesèye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquè api cajè èjaère ñaquèpi pa'iyè pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterè nesicon, cuèni dema'è cui'ne co'aye cama'pèna pa'ija'què api.

Sehuosicohua'i Coçaicohua'i Pa'iyè

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ijè yecohua'ipi èjaohua'ire ñajèna, pa'icohua'ipi pa'iyè pa'iji, ìohua'i ca nèose'ere si'a yè'què maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono cuèpema'cohua'ipi, cui'ne cosojè curiquè nema'cohua'ipi pa'iyè pa'iji. ⁹ Maija'què ìñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyè pa'iji. Mai cuaca joyopi sañope cayè ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñañèna, caraye peojè, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyè pa'iji. ¹¹ Cui'ne nèjohua'ijè yecohua'ipi èjaohua'ire ñajèna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quèama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne ìohua'i ca nèose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyè pa'iji. ¹² Maija'quère sehuocohua'ire necaiquè cato te'ore nèjore paquèpi, ì mamajère cui'ne ì huè'e pa'icohua'ire de'oye cuañequèpi pa'iyè pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi ìohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'è caji'cohua'i a'è. Cajèna, ai jerepa sihuajè quècojè Cristo Jesús cocare quèacajja'cohua'i a'è.

Maija'què Ìñosè'ere Mai Sejè Pa'iyè

¹⁴ Esa sani ñañe yèyè, mè'ère. Jaje pa'iquèta'are toyayè, iye. ¹⁵ Yè'èpi tsoe nèiquè pa'ito, mè'èpi Maija'què pai tsècapère de'oye yo'oye asasiquèpi de'oye yo'ojaquè caquè toyahuè. Maija'què huajèquèrepa secohua'ini cayè. Nuñepa cocare pajè nejocai ma'ñe cajè sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojè seña jaiyere pa'è, pai asa tì'a ma'ñe.

Cristopi pajje pa'i daji'i,

Maija'què joyopi quèapi, ì pa'iyere.

Huññaohua'ipi ìte ai cuasajè ñahuè.

Si'a yeja pa'icohua'ire quèahuè, ì coca.

Quèajèna, paipi ìte sehuohuè.

Maija'quèpi ìte ì de'o hue'ñare pana sapi.

4

Maija'quère Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pai Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joñoa ye'yayere tuijé, huatiohua'i ye'yayere ye'yejë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'eje pa'iohua'ipi de'oye pa'iyé ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso paipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caja'cohua'i a'ë, cui'ne aïñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñerepa coca asacohua'ipi de'o'ji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeje co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'o'ji cajë pëpajë ïtire pajë cui'ne aïñe de'o'ji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ïte señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'iyé

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë cayé. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cöcayé a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iyé cato iye yeja pa'iyé, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje cöcayé a'ë. ⁹ Iye cayé nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacajë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ïte sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yayé pa'iji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cujë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë më'ë pa'iyéje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë t'ï'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjahua'ijëñapi më'ëna patojë secacajëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje jsise'ere de'hua ñacai ïtire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Më'ë pa'iyé, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yayé de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañequëna, cui'ne më'ë cayé asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyé

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsj nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Neacacohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cöcayë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cöcayé pa'iji, iohua'it sëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecuëohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cöcayere Maija'quë sihuquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cöcaco'hu'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'io'ipi Maija'quëpi cöcayë'ë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seo pa'ico. Jaje seo pa'iconi cöcayé pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañëjë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyé pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca t'ï'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyayé pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cöcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyayé pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'it capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jeoni, ¹² iohua'it necañu'u ca nëose'ere ne t'ï'ama'pë jai do'i quë'iohua'it de'ocohua'it a'ë. ¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cui'ijë jösaohua'it de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'it de'oni coa si'aye yo'ojë ti cayé pa'ñe pa'yere carojaicohua'it a'ë. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'it pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacacohua'it pa'ijajë. Pa'ijëna, huatiñe cue'cuema'ë

pa'ija'quère. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsj hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati éjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomioipi jo tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cöcayie pa'iji. Sehuosicohua'ipi cöcailja'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cöcaicohua'ire peocohua'ini cöcaicohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i éjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'le quëajë de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: "Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë." Cui'ne yequeje caji: "Co'amaña nequëre sañfe pa'iji, i yo'o do'i."

¹⁹ Sehuosicohua'i éjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasqcohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'ahua'i ña hue'ñana. Yecohua'ije jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire. ²¹ Cuañëñë, më'ëre, mai Diosu cui'ne mai Éjaë Jesucristo, cui'ne huññaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'ahua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. ²² Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacayie pajë'ë, johua'i co'aye yo'o do'ire sai cöne pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Étapë a'si ju'liquë sëte ocose'le ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa cönoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë étapë cöcai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ña'ne pa'iji, ja yë'ta'a johua'i yo'ose'le ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ña'ne pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü éjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini éjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, éjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'le Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

³ Yeque paipi mai Éjaë Jesucristo ye'yase'ejë pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'li dahuëje pa'ye paji, sañope ca éayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere éa ñajë pëti éaye cuasaye, te'le cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'li'ne, coa cacohua'i a'ë cuasaye. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye veja dai maca co'amaña peocohua'i da'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'li maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi go maña cui'ne mai ju'li caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena neqëcoma'pë huati huatëre nesicona cacayë, johua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nehocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'le jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oque pa'ijë'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësarü cuasayerë de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañëñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoyë peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'le sehuocai yo'ojë'ë. Yeque ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Éjaë Jesucristo dai macajä'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diosu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Éjaëre papi, cui'ne éjaohua'i mëñe Éjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojajima'tore mia

hue'ñare pa'iquë, te'le pai macaje ñama'quë, cui'ne ña tjañeje ti peoquë. ¹⁷ i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ejaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna. ¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire çcaijajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Coşe'e Timoteona

¹ Yê'ê, Pablo Maija'quê yê do'ipi Jesucristo jêjo saokuê pa'iyê, Cristo Jesuna tsioni pa'iyê tî'añe ca nêose'ere quêaja'quêpi. ² Jaje pa'ina, toyayê, iye toya ja'hua yê'ê mamaquê Timoteona, yê'ê oiquêna. Diusu Maija'quêpi cui'ne Êjaê Jesucristopi ñacai teaye ñaquê çocaina, ti se co'a ju'ima'pê de'oye pa'ijê'ê caquê.

Cristo Yo'ose'ere Quêaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mê'êre cuasani Maija'quêpi ñacajji, caquê pêpayê, îte, de'oye cuasayere papi yê'ê necaiquêna, yê'ê aipê yo'ojê pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huânëyema'ê si'anê cuasayê, yê'ê jêo saina, mê'ê oi co etoquêna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mê'êni ña huajê'ñe nêina, ai cuasaquê pa'iyê. ⁵ Jaje cuasayê, mê'êpi nuñerepa Maija'quê pa'iji cuasaquê yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajê mê'ê ñeco Leoidapi cui'ne mê'ê ja'co Eunicépi Maija'quê pa'iji cuasacohua'ipi paê'ê. Jaje pa'ina, mê'êje cui'ne cuasaquê pa'iji caquê nuñerepa cayê.

⁶ Yê'ê jêtêpi mê'êna pato maca Maija'quêpi mê'ê yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñê, mê'êre. Toa ja'lê tsêoñeje pa'ye yo'ojê'ê, îtûre. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quê ca'ra joyore isima'ê paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu quê'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajê de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaê Jesucristo do'ire quêacajjê'ê, huajêya'ye peoquêpi. Cui'ne î do'ire yê'ê tseá cuañosiquê pa'ina, ñani huajêya' coema'ê pa'ijê'ê. Coa ai jerepa huaso coca quêajê ai yo'oyere yê'êje quêaquê pasi'i cuasajê'ê, Maija'quê tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quêpi huasoni soipi, î ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yê'ta'a yeja de'huama'nê maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquê. Jaje pa'ina, î cuasase'ere yo'oque huasopi, maire. Mai neñepi tî'añe pahuê. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesê tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pê pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quêaja'quêre ca nêosiquê a'ê. Jaje pa'ina, Jesús jêjo saokuê sête quêaquê, ye'yaquê pa'iyê.

¹² Ja do'ire ai yo'oyê. Jaje ai yo'oque'ta'a huajêya'ye peoquêpi yo'oyê, yê'ê quêcoquêre paye sête. Jaje pa'ina, asayê, tutu quê'ipi yê'êre de'oye ñacajja'quê api, î ca nêose'ere ne têji mu'seja'a.

¹³ Yê'ê nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijê'ê. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijê paire oiyere, cui'ne Maija'quê pa'iji cuasajê pa'iyere pa'ijê'ê. ¹⁴ Maija'quê joyo maire pa'iquê çocaiyepi de'hua ñacajjê'ê, de'oye ye'yayere Maija'quê nuñerepa cocare isise'ere necajja'quê api caquê.

¹⁵ Tsoe mê'êpi asayê, si'ahua'i Asia yeja pa'icohua'i yê'êre jêocojêna, cui'ne jaohua'i ja're çoni Figelo cui'ne Hermogenes jêose'e.

¹⁶ Onesiforo tsêcapêre mai Êjaêpi oi teaye ñaquê çocajjaquê. Cosiquê yê'ê pa'ina, jaohua'ipi huajêya'ye cosiquêni yo'oma'quêpi cama'ê sihua êaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yê'êre. ¹⁷ Jaje yo'oquepi Roma tî'asi maca co'e jujani jêoma'ê co'equê tî'api, yê'êre. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai Êjaêpi ja mu'serepa oi teaye ñacajjaquê Onesiforore. Mê'ê ñaquêna, maire Efeso pa'i maca, çocaise'eje pa'ye çocajji'. Jare mê'êpi tsoe asayê.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yê'ê mamaquê mê'ê cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijê'ê. Jaje pa'i, ² yê'ê jai paire quêaquêna, mê'ê asase'ere ne tî'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nêojê'ê, ye'yaja'cohua'ire.

³ Mê'ê yê'ê ai yo'oyeje pa'itoje quêcojê'ê, Jesucristo de'o soldado sête. ⁴ Ti te'ije soldadopi soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quê api, jare î êjaêrepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quê caquê. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'oquepi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ê pani ca nêosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequê cato î pa ja'ñere du'ru têaquê api, ja yê'ta'a yecohua'i pajêna. ⁷ Iye yê'ê case'ere cuasaquêna, mai Êjaêpi çocaina, si'aye asa tî'añe pa'iji.

⁸ Huânëyema'ê pa'ijê'ê, Jesucristore ju'isiquêpi huêisiquêre David tsêcapê aquêre. Yê'ê jaê ayere huaso coca quêayê. ⁹ Iye de'o coca quêa do'ire ai yo'onije quêcoquê quêayê, paire huani jêoquêre sêayeje quêna meapi sêasiquê pa'inije. Jaje yê'ê pa'iquêta'are de'o coca cato quêna meapi sêa ma'ñe a'ê. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijê Maija'quê

sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere t'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipei Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're çoni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije çocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're çoni cuañeja'cohua'i a'ë.

Itë ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato jje ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api.

I case'eje ne t'iaquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquëni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sëtocquë cuañejë'ë. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sa'ñope caye ti çocai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mël'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre ñinos'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'ë, tayoye peoyerepa si'aye mël'ë ai cuasaye ja'ye yo'oquë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. ¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saieje pa'ye yo'o'ji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëtto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca co'me huesojë yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: "Ëjaëre papi ñaji, i tsecohua'ire." Cui'ne yequeje caji: "Si'aohua'i Cristo pai a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jecocohua'i pa'iyë."

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre sël'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. ²¹ Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'o'ja'quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Posëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o jo'noare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're çoni pa'ijë'ë. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë johua'i ja're çoni cama'ë pa'ijë'ë, mël'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye.

²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sa'ñope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi çocaina, ja'në yo'ose'e jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani i yëye yo'o'ja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare mël'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai icohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yël'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye johua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sa'ñope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nes'i do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti çocaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a co-caohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne johua'i yëye quëco t'j'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiyë peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sa'ñope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yël'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa johua'i yëyese'e co'ēja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojajë cajehua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye johua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa t'j'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sa'ñope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ije sa'ñope yo'o'ja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai johua'i yo'oye asa t'j'ani huesëohua'ipi yo'oyë,

cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjijerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya inose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquia, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ejaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesüs ja're tsoni pa'iyë yëcuhua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcuhua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, më'ë caye asacajja'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuo'ë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña t'ajaja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena çani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë t'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji marojë pa'ioipi, ja mu'serepa Ejaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiyë paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë utejë pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amafñare ai yë do'ire yë'ëre jëoconi saji'i, Tesalónica. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're çoni pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcote co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amafñare yo'oye çocajja'quëre. ¹² Cui'ne Tiquico çoni Efeso daripëna jëjo saohuë. ¹³ Më'ëpi dai dacajjë'ë, yë'ë dëi ju'i ça Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'eje dacajjë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ejaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'ocue.

¹⁶ Ejaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje çocaiye papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jëoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ejaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judio peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre çocai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ejaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacajja'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'hua'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjijere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Çocaiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesiforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófonimi ju'ina, Miletona jëo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tëcahuë t'ama'ne ai cuasaquë dajjë'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ejaë do'ijëreje.

²² Ejaë Jesucristopi më'ë ja're çoni pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

¹ Yê'e Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'ë, Jesucristo jêjo daoquëpi. Maija'quë i tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nësicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejê pa'ija'cohua'i a'ë caquë jêjo daopi, yê'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoa'jl'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yê'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yê'ë quëaquëna, i cocare yure iñopi, maire i cuasa nëosi maca t'iaëna. ⁴ Yê'ë cui'ne mêm'e te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yê'ë mamaquère pa'ë, Tito mêm'e. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'lijê'ë.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna mêm'ère jêo dai maca jêo daë'ë, ne jujase'ere mêm'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pai daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yê'ë cuañese'ejë pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iyë pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nêjore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iyë pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyë pa'iji. Ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, çono cuepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yê coa cosoquë nema'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, i huë'ena daicohua'ire pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna i pa'iyë isisiquëpi, cui'ne i pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iyë pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yêjê yo'o ja'ñaena cocaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'ireje quëa t'iaëna pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyë.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saisicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë paire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'cajê johua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire t'ine yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'ë, airo pai a'ë, jai aohua'i a'ë cui'ne josaohua'i a'ë." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire mêm'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajê'ë, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quëre pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijê judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejê jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'le pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a johua'i cuasaye cui'ne johua'ire neñe quëa joyojê si'sise'le pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyë cayë. Cajëta'are johua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejê ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macarejê de'oye yo'o t'ia'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Mêm'ë ye'yayejê si'anë Maija'quë coca cayejê pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ijê sa têtö saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajê, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajê de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajê quëajê'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ijê yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajê, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, çono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajê yëhuojê'ë. ⁴ Nomi tsj huejasicohua'ire ëjêre oiyë cui'ne mamajëre de'oye ñajê paye ye'yajajê. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yajê co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajê nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjê cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajê. Jaje pa'ijëna, yecohua'ijê Maija'quë cocare cue'cuye paja'cohua'ire caquë yëhuojê'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'irejê yëhuojê'ë, si'anëpi johua'i yëyere meñe quëco t'ia'cohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mêm'ëpi si'aye de'oye pani iñojê'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajê'ë, ⁸ sañope cayë peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope cayë pa'cohua'ipi asajê quëquëni maire sañope co'aye cayë paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yēhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua' pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua' pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua' a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoje pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jecoyere ye'yaji, co'aye mai yēyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tñi i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëttoquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tseja cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiye iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoje papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi. ⁶ Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñë. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cöcayë a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'le pa'iyë pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'le panita'a cayayerera yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tíquiconi më'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre ti'ani ñasi'i caquë. Jarona oco tëcahuë pëasi'i cuasa nëohuë. ¹³ De'oye cöcaijë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ijë de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cöcayë. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjijerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yë'ë ja're coní pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacajë'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yé'è Pablo tsea cuañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're conì toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiquèpi te'e co'amañare nequèna.

² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquereje.

³ Maija'què Diosupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyè, Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'quère sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yé'è Maija'quère seña ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa t'ijaquè caquè secaiyè. ⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiquèpi, sehuosicohua'ire còcaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaie Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cuañe tutu paquèta'a, ⁹ yé'è Pablo ai huanoupi Cristo Jesús do'ire tsea cuañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi seña yèyè, mè'ère.

¹⁰ Ñno co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yé'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè seña, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yé'èreje. ¹² Jaje pa'ina, yé'èpi t'iaquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure. ¹³ De'o coca quèa do'ire tseasiquè pa'ina, yé'è mè'è còcitra'si sa'rore, pèani còcaijaquè cara'huè. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coequè. Mè'è yé'ère còcaiyepi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jecoconì cuañese'eje pa'ye peojaquè, ¹⁵ cuasayè. Yé'èta'a Onésimopi mè'ère jecoconì saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquè caquè. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje cani cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Ite yé'è ai yéyè. Cui'ne mè'èpi ite jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yé'è cajei sète, yé'ère sihuaquè pèpayepi pèpajè'è, ite. ¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire saiñe paquè pa'ito yé'èni sejè'è. ¹⁹ Yé'è Pablopi saicasa'i. Yé'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yé'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yé'ère saiñe payè caquè quèa sèto'ñe pa'ita'a pañè. ²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yé'è case'eje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquè toyayè, mè'è yo'o ja'ñere asaquè cui'ne asayè, mè'è yé'è case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayè, mè'ère. Yé'è sani pèaja'to necaijè'è. Uteyè, Maija'quèpi mèsaru seña asaquè. Necaina, sani ñasi'i caquè.

Tèjijerepa Pèpaquè De'oye Pa'ijè'è, Case'e

²³ Jaro mèsarute pèpa saoji, Epafra Cristo do'ire yé'è ja're conì tsea cuañosiquè pa'iquèpi.

²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yé'è yo'oquèna, còcaicohua'ipi pèpayè.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquè si'ahua'ire mèsarute. Jaje pa'ijaquè.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëj'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire j mamaquëj'a capi. Si'a co'amaña j ja're de'huasiquë ja're con, si'aye co'amaña paja'quë ja're con capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë jje pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña j coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tñi, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuãñosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje j huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje j huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, j pëca ja'quë pa'ina,

ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana j mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a j huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi j huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are j mamaquëre capi:

Ina, Diusu, më'ë cuãñeño cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuãñeño cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñeñoñe pa'ye ñeoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cocajaj'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacajë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i.

² Maija'quë cuãñeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuãñoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje pa'ito çmai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ëjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je j quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quëje j cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o t'a ma'ñere jaiye yo'o iñoçi, jaohuaija'a, j joyo tutu pai ñapere j yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i paijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuãñejajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena te'i quëaquë caji:

Ina, Diusu më'ëpi ite huãñeyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, mē'ēpi ite huiñahua'i huē'ehuē maca pa'ire nehuē, coa nēhui tēcahuē jaje pa'ijaquē caquē:

Jaje pa'isiquēta'are ite de'oyepi ēja de'huani, si'aye mē'ē de'huase'e cuañequēre Ējaēre pare nehuē, mē'ēpi.

⁸ Si'aye i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saoca'ē'ē, mē'ēpi.

Jaje Maija'quēpi i quēo huē'ehuēna tē'ya meni saopi, ti te'oreje huē'sena oañe papi. Jaje pa'iquēta'are mai ja yē'ta'a ñama'pē pa'iyē, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquēta'are ñañē, Jesuni nēhui tēcahuē huiñahua'i huē'ehuē maca pa'i pa'ijaquē caquē Maija'quē nesiquēni. Jaēni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacajaquē cuasa nēopi. Cuasa nēoēna, ai yo'oquē ju'isi do'ire yure de'oyepi ēja de'huasiquēpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaēni ñañē, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quē co'amañase'e pa'iji, ipi quēcoquēna. Jaje pa'ina, Maija'quē cato yēji, si'aohua'i i mamajēpi i de'o co'amañare çoni payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni jōhua'ire huasocuēni de'ocuēre pare nepi, i ai yo'o do'ipi. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasocohua'i çoni si'aohua'i te'ini pēca ja'quēre payē. Jaje pa'ina, Maija'quē mamaquē maire yo'jedohuē hue'yoye ca'rama'ē pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Mē'ē pa'iyē ayere casi' i yē'ē yo'je tsjere cui'ne jējēsi'i, jai pai tsi'si sitona mē'ēre sihuaquē.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quēna yē'ē cato quēcosi'i.

Cui'ne tujupē caji yequeje:

Iye macare pa'iyē, Maija'quē yē'ēre isisi mamajē ja're çoni.

¹⁴ Ina isisi mamajē cato te'e çapēre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ē. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e çapē cui'ne te'e tsie hue'equē paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jeo tutu jiosi'i caquē. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseça cuañocohua'ijē pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ē paji'i, huiñahua'ini çocasi'i caquē. I cato Abraham tsēcāpēni çocaiyere caquē daji'i. ¹⁷ Ja çocaiyere caquē maije pa'irepa de'opi, Maija'quē ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quē aye yo'oye ñacai Ējaēre papi, teaye ñani çocaiquēre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquērepa pasi'i caquē. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquē, ai yo'oquē asasiquēpi, yure maire çocai cuañoquē pa'ija'quē api, neña cuañojē ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē mēsaru a'ē, Maija'quē pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajē caquē soisicohua'i. Jaje pa'iyē sēte Jesús Maija'quē jējo daoquēsere, Maija'quēre sejē yo'oye de'oye ñacai ējaēsere cuasajē pa'ijē'ē, Maija'quē pa'iji cuasaye necaiquēsere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quē huē'e ñacaiquē pa'i maca, de'oye Maija'quēre sehuoquē yo'o tijaquē pa'iji. Jaje cui'ne Jesuje si'aye de'oye sehuoquē yo'o tija'api, iyere yo'ojaquē caquē Maija'quē huasiquēpi. ³ Jaje pa'iquēta'are Jesuni ai Ējaēre pare ñajē sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huē'e nequē, je'quē iti huē'e nesiquēpi ai sihua cuañoquē api, iti huē'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huē'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquēta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajēna pa'iyē. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tijaquē paji'i, ite necaiquē sēte, si'a Maija'quē huē'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quē yeque mu'seña ca ja'ñere quēa iñoquē yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristo cato Maija'quē mamaquē sēte, de'oyerepa i huē'e yo'o tijaquē ñacai pa'iji. Ja huē'e cato mai a'ē. Maipi ite tuijē ocu pa'i macarepa mai uteyere sihuajē pa'ini.

Maija'quē Paj Pēa Huajē Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quē de'o joyopi caji, toyase'ena:

Yurepi, mēsaru Maija'quē caye asasicohua'i pani,

⁸ Jēa jōña nēma'pē pa'ijē'ē, tsoe acohua'i Maija'quēre sañope cajē yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuēne yejana Maija'quēre neñasicohua'ijē pa'iohua'i pa'imā'pē.

⁹ Jarona mēsaru aiohua'i yē'ēre neñahuē,

tsoe cuarenta ometēca yē'ē yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojēna, jaohua'ire ña jujani yē'ēpi pēi cahuē:

Ti yē'ē ye'yaye asaye coejē,

“si'anēpi yequese'e cuasajē cu'ijē”

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yē'ēpi pēi ca nēohuē,

cacaye paja'cohua'i a'ē, yē'ē jare pēa huajē huē'ñana.

¹² Maija'quē do'ijē, jēa joyo co'acore hue'ema'pē cui'ne Maija'quē huajēquēre pare hua saina'pē pa'ijē'ē, jare de'hua ñajē pa'ijē'ē, mēsaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape

pai ñapere sa'ñe yēhuojē ca sētojē'ē ja yē'ta'a Maija'quē coca, iye mu'se caye tēto saima'nē. Jaje yo'ojē'ē, mēsarū acohua'ipi co'ayere cō cuañoni sañope Maija'quēre cajē ne huesēye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're cōni paja'cohua'i a'ē cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quēco pajē, jeoma'pē tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajē pa'ijē'ē. Iyere ñeje caji:
Yurepi mēsarū Maija'quē caye asasicohua'i pani,
Jēa coeye peoyerepa de'oye sehuojē pa'ijē'ē, tsoe acohua'i sañope cajē yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quē yē'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egīpto yejapi etosicohua'i paē'ē. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're cōni Maija'quē pēi paquē'ni, cuarenta ometēca? Maija'quē cato pēi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuēne yejana juju tatasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quē ca nēou'ni, yē'ē pēa huajē hue'ña cacani huajēye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pē sehuocaiye pašicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañē, jaohua'i caca ti'añe paše'e ite care paji cajē asacaiye paši do'ire.

4

¹ Maija'quē pēa huajē hue'ñana cacaye ca nēose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajē de'oyerepa ñañu'u, mēsarū acohua'ipi tsoe carajaji cajē ja pēa huajēyere ti'añe pama'cohua'ini cajē. ² Jaohua'ire huaso coca quēase'eje pa'ye cui'ne maire quēahuē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'ipi Maija'quēre pa'ire paji cuasa ti'añe pahuē. Ja do'ire cocaiye papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquēta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pēa huajē hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyē. Ja ayere Maija'quē ñeje ca nēopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yē'ēpi pēi ca nēohuē,
cacaye paja'cohua'i a'ē, yē'ē pēa huajē hue'ñana.
Maija'quē cato iye yeja de'hua tējisi macapi pēa huajē huēopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequē hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pēa huajēpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tujupē ca coji:

Yē'ē pēa huajē hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ē.
⁶ Jaje cani caji, ja yē'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pēa huajē hue'ñana caquē. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pē sehuocaiye paši do'ire cacaye pahuē. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quēpi tujupē yequē caca mu'se pa'ijaquē ca nēopi. Iye mu'se iti mu'se a'ē, caquē. Jaje pa'ina, Maija'quē maire caji, David tsoe hue'ña caquē pa'ise'eja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quē caye asasicohua'i pani

jēa joñoa nema'pē de'oye sehuojē pa'ijē'ē.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pēa huajēye isisiquē pa'ito Maija'quē tujupē yequē mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yē'ta'a pa'iji, Maija'quē pai cacani pēa huajē ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quē pēa huajē hue'ñana cacaquē cato co'amañare ne tējini pēa huajēsi'quē cacaji, Maija'quē co'amaña ne tējini pēa huajēse'eje pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pēa huajē hue'ñana cacañu'u cajē, tsoe ja'nē acohua'i Maija'quēre coca nuñere pa'ē cuasama'pē yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quē coca cato pa'iyē a'ē cui'ne tutu quē'ye a'ē, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēñe seña maca jējēsēñe a'ē. Jaje pa'yepi paše'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuērepa cuasayena jo timeñe a'ē. Jaje yo'oquē mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ē, joyo cuasayere. ¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quē de'huasere'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quē a'ē.

Jesu Api, Maija'quē Huē'e Ñacaicohua'i Ējaērepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quē mamaquē Maija'quē huē'e ñacaicohua'i Ējaērepa, mai mēñe quēco pajē pa'iquē. Jaēpi Maija'quē ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajē yo'oyere jeoma'pē ocue pa'i macarepa yo'ojē pañu'u. ¹⁵ Maija'quē huē'e ñacai Ējaēre papi mai tutu peoye teaye ñani cocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquē tēto saisiquēpi. Jaje pa'iquēta'are jaē cato co'aye ti yo'oma'ē paji'i. ¹⁶ Jaje pa'iyē sēte quēcojē tsiojañu'u, maire oiquē Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cocajia'quēre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aēna.

5

¹ Pai ñape Maija'quē huē'e ñacaicohua'i cato emēohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyē. Jaohua'i cato Maija'quē ña hue'ñare pana paire cacajia'cohua'ipi pa'iyē. Cui'ne pai

co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. ² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañõnere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, te'lje cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarõne nese'ëje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ëjaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:
Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihue,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye heja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocai'cohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësaruru yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ne pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'ijne mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësaruru cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ne pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsjtut'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa a'o cato aiohua'i a'ijne a'ë, si'aye ta'ne co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jëoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i sjo'pëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ne ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cocaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëne isiyë asasicohua'ipi cui'ne Diosu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani t'ijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni t'ijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaco pa'ito, Maija'quëpi lote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaima'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, jo mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcuc Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaruru cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'ipi pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaruru sehuosicohua'ire oijë cocaijë iñose'e, cui'ne mësaruru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësaruru si'anë pai ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'ipi pa'iyere. Jaje yo'ojë mësaruru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësaruru josacohua'ipi ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësaruru Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë qcuc pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ "Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina." ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcopi, jëoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca saño'pe caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë qcuc pa'i macarepa pa'iyë isiji, i'pi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire qcuc pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji,

jai yohuë dëquëcopi sëani jëo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quë huë'e sa'nahue ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëascopï pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa de'opi je'nëna ìote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai Èjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti Èjaërepa huë'e ñacai Èjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai Èjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ìte Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëna pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiyë a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o Èjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'iyë” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë Èjaë caye pa'iji, “Salem Èjaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aïohua'ire ìte çasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai Èjaë ti de'ò huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai Èjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai Èjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, ìohua'ijë pa'ìohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ìte. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Ìti ca cuañquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja'jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saïsi maca yure co'amaña secohua'ijë si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ijë si'a jëna neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aaron tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aaron tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Èjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Èjaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api.” ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Èjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañëjeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'iyë ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañone quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'iyë sëtë ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne çocai ma'ñere cui'nare yo'ò co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'iyë. Japi Maija'quëna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Èjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Èjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Èjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai'cohua'i ju'ijë carajacohua'i sëtë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sëtë Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jëocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sëtë jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'iyë jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huaijë, du'ru macarepa ìohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë seacacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ej'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e Èjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Èjaëre pare, Maija'quë ñu'lico Èja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmore. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Èjaë sëte, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai Èjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ne paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ìpi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Èjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquëni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ëre jeto ai cutihue ñnose'eje pa'iore nejë'ë." ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Èjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tìjupë yeque ca nëoñe peora'pi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ne ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësaru aipëre jëtëna tseani etoni sa maca,

ca nëose'eje pa'ye ca nëoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye paši do'ire jecocohuë, caji, Èjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëto sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ne iye a'ë caji, Èjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tëocasi'i,

cui'ne ìohua'i joñoana toyasi'i,

ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, ìohua'i Diosu

cui'ne ìohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsì mañaje cui'ne aìohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Èjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,

panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,

tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi ìohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huañëyeja'quë a'ë,

cui'nare cuasa cõne peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ne a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ne quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi a'o, cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tëhuasico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesì aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Ja'o cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë ëmëje'ere paë'ë, huññaohua'i capëa quë'ìohua'ipi, Maija'quë pa'iyë ññoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sjo

toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ljaquë.

⁶ Jaje de'huasicono Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jëoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jaronca cacaquë pani saye pa'lji, nêicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasi' caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jaronca Maija'quëre isijë, cui'ne nêicohua'ire huajjë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa aqo aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye paña. ¹² Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire t'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsi tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'lji, ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'iyë sëtë, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'ocuhëna, jja'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña toa tocaji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'ocuhë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaji'i, ja'ñë ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ljaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerere pa'lji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'lji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ljaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi çatë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiana ocopi co'mesicono co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne pairejë si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'ocuhë capi, jaoahua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaruo ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'lji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nêicohua'ire huajjë isi do'ipi toa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'lja'cohua'ire cato nêicohua'ire huajjë isiyë jerepa pa'yepi toa toñe pa'lji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire seccaci pa'lji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'lji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tējyese'e pa'lji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristojë te'erepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijjupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'oujë pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajjë nêicohua'ire huajjë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire toa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nêicohua'ire huajjë jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nêicohua'ire huajjë isijë yo'oye cato cocaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye t'ja ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre:

Mê'ère isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ère isiye më'è cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ère capëre isihuë.

⁶ Më'è cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'le pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere.”

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji.

⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: “Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë.” Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejoni huajëyere neñë, caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'ë ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. ¹² Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna tē'ya meni saojaquë caquë. ¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yë'ëpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañëñere ayaja'quë a'ë,

Cui'ne iohua'i cuasa huë'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañëñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayojë co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sēte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojaiñe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iyë sēte Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i huë'ñare pana cacaye pa'iji. ²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i huë'ñare pana. ²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ejaërepa, Maija'quë huë'ë ñacai Ejaë sēte. ²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa toscihua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa toscihua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. ²³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. ²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyeppi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. ²⁵ Jaje pa'ina, mai Ejaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iyë sēte pai ñape yecohua'ire ca sētoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pë ts'i'siye pañu'u, ts'i'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iyë asasicohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaie. ²⁷ Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo huë'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi huë'ñapi pai ñape yo'ose'le ñani nejo huë'ñapi. ²⁸ Najë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jëoñe paji'i. ²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'jojë, Maija'quë ca nëose'le tsiere coeaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nëose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. ³⁰ Maipi asayë, Maija'quë case'e: “Pai yo'ose'le nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i.” Cui'ne yequeje capi: “Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'ejë pa'ye saija'quë api.” ³¹ Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mësaruj'a mia huë'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. ³³ Jaje quëcojëna, mësarua acohua'ire ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña huë'ñana. Jaje yo'ojëna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. ³⁴ Co cuañosicohua'ire mësarupi teaye ñajë coça'ë'ë. Cui'ne mësarua co'amañare peo huë'ña jiotojë sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmöre ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësarua, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jecoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësarua ai pa'ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ohu'u cajë. Jaje yo'ojë mësarua i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'le caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,

Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena tji'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi j yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caïn isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë j isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o tji'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojañe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere tji'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noë de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, j tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noë pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiyë de'oye sehuoni j yeja jëoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaronã saiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, j isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, jote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehua do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'señapi j acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tëtëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëce saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jəohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujuah'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëtë so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tjo'hua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tji'ñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare jəohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, jəohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, jəohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are jəohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, jəohua'i pa'ija'to paye sëtë Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, jəohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, j ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë ses'i caquë yo'opi. J mamaquë te'i macani isire pas'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'yere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copii.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere jəohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, j ju'ine tji'asi maca. Cui'ne j doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José j ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë j tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jëoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañone. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañone yëpi, co'ayerë yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'yere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsequohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye

cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai éjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se tì'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñañepi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saieje pa'ye je'ë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jeñu'u cajë yo'ojë dudu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yë'rëhueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darë'a'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pa'o, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini.

³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësciohua'ipi tutu isi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire johua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Pa'ë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'yena juni huëni pa'yere cajë joye huaso cuañoñe coejë ju'ë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejeña, quëna meapi sëajëna, cui'ne co huë'ñana cojeña. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto téa cuañojë, panita'a hua'tipi të'ca tëtëjëna ju'ë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'ñire ju'ijë si'a huë'ña coa cuniroja'ë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, pa'ë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'yere carasicohua'ipi cojeña, johua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare paniroja'ë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña huë'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'ere isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iyë sëte jecocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'yere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jeconi jeto ñese sai huë'ñase'ë se ñajë huë'ñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'ë soquë sarahuana quë cuañojë ju'licona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oque ju'i ma'ñe caye pa'pi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihua'aja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë éja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jecone paja'cohua'i. ⁴ Ja yë'ta'a mësaru tì'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësaru tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'ë caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Éjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Éjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mësaru i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsj pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi johua'ire éjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocajë yo'o ma'ñeni ti pa'yere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'í cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'yere cajë nu'ñejë si'sehuë, johua'í yëyeje pa'iohua'í pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'yere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'í caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'ë pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'yere, cui'ne nuñerepa pa'yere isiji, tayosi do'ire si'sese'ëpi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'í Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyë sëte huajë tuture papi mësaru jëñare jë'jose'ere mëñe mëajë'ë, cui'ne mësaru nëca sicu tutu peoyere pi'ñajë'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tujupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ña'ne peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësaruru aquëpi, sëje oi joyo hue'equëpi josa yo'oque jai pa'ire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësaruru acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yerepa pa'iyere peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacajjë'ë caquë seina, cacaiye pa'ajji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësaruru cato Sinaí cõtihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojajjë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasicona, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'ojë asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco ti'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cõtihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea hue'ña paji'i, panita'a uiyopi seso etojajjë paji'i, nëcicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato Sión ai cõtihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huññacohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi johua'i mamire ma'tëmona toya cuaññosicohua'i tsi'si sitona, tsiojajë'ë. Mësaruru cato tsiojajë'ë, si'aohua'ire johua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojajë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaisicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'ocuëna." ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiyere cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toajë pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësaruru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huññacohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye johua'i huë'ena necajjë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacajjë'ë, co cuaññosicohua'ire, mësarupi johua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. Mësaruru cui'ne yo'o cuaññe ña'iohua'i sëte cuasacajjë'ë, co'aye yo'o cuaññë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi johua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojajicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaruru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jëo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jëoco huesoyeje paja'quë a'ë." ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje:

Ëjaëpi yë'ëre coçaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itoje.

⁷ Cuasajjë'ë, Maija'quë coca quëajë mësaruru sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë johua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'pa pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti coçaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai coçaiji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jëoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i a'ñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'ë ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëcicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jëoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i pa'ire nesi'i caquë pai daripë hue'sena ai yo'oque juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai

yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. ijaje pa'iye sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësaru co'amañapi peocohua'ire cçaiyere. Jä'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jäohua'i a'ë, mësaru joña ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna johua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Johua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute johua'i necaiye ti cçaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësaru jä're cçni pa'i jä'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iye isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye j yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire j sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona tütasiquë pa'ito j jä're cçni sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Èjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Tq'ñe Asayere Isiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna tija maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna pa'ire paji cuasayerere neña'ne a'ë. Jaje pa'ina, ja neña'ne quëcocohua' pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua' pa'ijë nuñe pa'icohua' cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësaruna acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua' pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeyp peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'acquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daoye yo'oye pa' i api. ⁷ Jaje pa' i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa' i macarepa pa'lina'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'ne jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'ejë pa' i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëšë ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañöñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neña'ne Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neña'ne quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tëjisi maca ti pa' i marore isi cuañöja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi' i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësaruna aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pai cato johua'ipi co'ayere yë do'ire johua' i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua' i a'ë. ¹⁵ Pai cuasayepi, pai co'ayere yëyepi tsj ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'no huesëni yureta'a juni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuañöma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa' i ponëma'quë api, cui'ne si'a tëchahuëa tëto saina, cui'ne jaje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te' i jaje yo'osi' i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'ejë pa'iohua' i huajë tsëcapë huëocohua' i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua' i mësaruna cui'ñasicohua'ire papi yecohua' i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sëtë si' si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jeocojë'ë. Jeoconi teaye pa'iohua' i maña'ë cuasajë de'o coca mësaruna joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaruna joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani iti cayejë pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañönicohua' i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi iti asase'ejë pa'ye yo'oma'quë cato tsña de'huana me pa' i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huañëyeni me pa' i pate'ni cuasayejë pa' i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseja cuañöma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huañëyema'quëpi iti cuañëñere ocue pa' i macarepa yo'o tija'quë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre tija'asi' i caquë yo'oyere pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nëcoma'quë pani jija' co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre tija'asi' i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cöcaiye, hua'jeohua' i ai yo'ojëna, cöcaiye, cui'ne iye yeja si' si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

1 Mésaru Maija'quë do'ijëpi mai de'lo Ējaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësaru tsi'si sitona dat'iñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ije ai ju'i care ju'i dat'iñe pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'lo caña ju'iquëre: "Da ja'rujë'ë, ico de'lo ñu'i saihuëna." Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: "më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë." ⁴ Jaje yo'oni tsoe pajë yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcuhua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye veja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ite oicohua'ire isisi'ca na nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. Jaiye co'amaña pacohua'ipa pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pajë ëjaohua'iquërona quërë sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'lo hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'ejë pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyëje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'lo t'i'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'ejë pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'ocuëta'a te'lo cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: "Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i." Cui'ne capi: "Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë." Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësaru si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'iscohua'ire cato iye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'ere de'oye t'i'aja'cohua'i a'ë, i Maija'quë pajë yo'ose'ejë pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. Jcaquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cöcaiquë'ni, i cuasaye? Jjaje pa'ire i cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësaru aquëpi caji: "Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë." Jaje caquëta'a ti isiyë paji, ite carayere. Jiquere jaje pa'ito coca cöcaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: "De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë." Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iño'si, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatlohua'ije cui'ne cuasayë. Cuasajë carrajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jeosi'caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iño'se'e. Jaje yo'ocuëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'lo jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'ocuëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi t'i'api: "Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi." Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'ocuëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañöñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëajä'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa johua'i yo'ose'e ña de'hua cuañö ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësaru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'ahua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre paji jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañëñe caballopi

de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerëpa ju'aquëta'are ïti tayoco a'ricona ïti tayocuëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'ïopi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoo. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toajë pa'io, co'aye ne tuture ñimësicoa. Jaje pa'ïopi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñë pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ïoni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya ti'añe peocoo, nau nëco ti'añe peocoo. Co'acoo. Tsïmaoje pa'ïopi si'aye co'a de'huayere ñimësicoa. ⁹ Jaje pa'ina, ïopi Maija'quëre de'ocquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare ïopi pairejë co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ïje pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare ïti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayëje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacoo, sëje ocoje cui'na etama'co. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'ocquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare ññoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pas'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë cayë cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayëje pa'ye neñë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pa'i cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa'i capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pas'i cuasajë pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñañe peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cocaiye, jaiye de'o co'amañare neñë, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñë. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tëaj'cuhua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñañe

¹ ¿Jropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarüja'a sa'ñe pëti coca cayë? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarü yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihua'yë, mësarü. Mësarü yëyë ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sëma' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarüpi seni isi'cuañone pañë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë së do'ire. ⁴ Nëjore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ijë pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëyë mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cuhua'i de'ojë, ite sañone yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañone yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacajji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cocaiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cocaiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cocaiye paquë api." ⁷ Maija'quëna mësarü pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necajjé'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jëoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojajjé'ë, ïpi mësaruna tsiojajja'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tëno tojé'ë, mësarü jëñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojé'ë, mësarü joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijjé'ë, mësarü co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarü sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësarü sihuayepi oi yena ponëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña hue'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojé'ë, ïpi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësarüja'a co'acquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'acquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ïpi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oní. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani ïti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquëi macapi më'ë cajë tayoye ñarójai caquë'ni?

Namina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjê Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jaronna te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësarua pa'i ja'ñe huesëyë. Mësarua cato picoja'a pa'isicota'a peo hue'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarua cato ñeje caye pa'iji: "Ëjaëpi yëna huajëcöhua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amaña nesi'i caye pa'iji." ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarua cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5*Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye*

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësarua ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësarua jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i caña je pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësarua oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyëpi ññoji, mësarua co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësarua capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësarua tëji mu'sëñare pare jaiye co'amaña de'huani teaye payë. ⁴ Mësarua tsña co'amaña necohua'ire saïma'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope ññoji. Ññoquëna, Ëjaërepa tutu quë'ipi johua'i nesi do'ire sajjë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësarua de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësarua yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeye pa'ye jujuhü. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'sëña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jëohüë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësarua cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësarujë quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Ëjaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diosu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yëjë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë jte cöcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cöcayepi ñni pa'iyë sëte cöcaila'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësarua cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. "Jaje pa'iji" casicohua'i pani, jare "jaje pa'iji" case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, "pañë" casicohua'i pani, jare "pañë" case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësarua nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaila'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësarua aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësarua aquëpi sihuacuë pani Maija'quëre sihuacuë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësarua aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Ëjaë mamipi cajë secacaila'cohua'ire, hui'yapëpi dojë. ¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itoje i' co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacajë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cöcayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pa'o, iye yeja. ¹⁸ Pacona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësarua aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya cöquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i' co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hueña Hua Saisicohua'ina

¹ Yè'è Pedropi Jesucristo jèjo daoquèpi iye toya ja'hua toyayè, yequè pai yejañare hua saisicohua'ina caquè toyayè: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quèpi mésarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'què joyopi Maija'què tsecohua'ire nepi, mésarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsièpi tsoa tosicohua'i pa'ijajè caquè. Jaje pa'ina, Maija'quèpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijè'è.

Ti Pani Huesëyere Utejè Pa'iyè

³ De'okuère pa'ni cañu'u, Maija'quère mai Èjaè Jesucristo pèca ja'quère, maire ai oi do'ire tijupè coasicohua'ire nesiquère Jesucristo juni huèisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejè pa'iyere payè, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'què mésarute caquè ma'tèmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesè ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'è, mésarui Maija'què cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mésarute Maija'quèpi i tutupi ñacai pa'iji, mésarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere t'ajajè caquè. Jare tèji mu'señarepa paja'cohua'i a'è.

⁶ Ja do'ire mésaru ai sihuajè pa'iyè, coa nèhui tècahuè jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mésaru Maija'què pa'iji cuasayera ai yo'oyepi neñaquèna, do'i què'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyere jerepa seña maca do'i què'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'è. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore ññosi maca Jesucristore sihuajè de'okuère pa'ni cayere cui'ne èjaère pa'ni cayere ññoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pè pa'isicohua'ita'a jte ai oiyè, mésaru. Ite ñama'pè pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajè ai de'oyerepa sihuayè, yè'opi ca t'iañe peoyerepa. ⁹ Sihuajè joñoa huaso cuañofere t'iasi'i cajè t'ahuè, mésaru pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quère quèacaicohua'ipi ai tsoe hueña mésarute Maija'què oi coa ñsi ja'ñere huaso cocare toyacajèta'a huesèhuè. Jaje pa'ina, ñquere caquè'ni cuasajè ai co'ehuè, asa t'iañu'u cajè. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quère quèacaicohua'ire du'ru quèapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jetye'ojè i ayere ma'tèmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quèapi. Jaje quèaquèna, asajè zjequè pa'ija'què a'ni, i? cui'ne zje yèhua jaje pa'ija'coa'ni? cajè ai co'ehuè, asañu'u cajè. ¹² Jaje co'ejèna, Maija'quèpi ñohua'ire quèapi, iye mésaru quèaye mésaru tse peoji caquè. Yecohua'i tse a'è caquè quèapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'què huaso cocare mésarute quèacohua'i quèahuè, ma'tèmo jèjo daosi joyo tutupi yo'okuèna. Iye huaso coca cato huñahua'ique ai cuasajè itise'e ña èa ju'ñè.

Maija'quèpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyè sète mésaru cuasayera ne de'huajè'è, cuepese'ejè pa'iohua'i pa'ima'pè. Jaje pa'ijèna, mésaruna Jesús ayere ñno maca, Maija'què oi coçaiyepi pa'iji, mésarute. Jare cuasajè pa'ijè'è. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'què caye de'oye sehuocai mamajè sète, Maija'quère asama'nè yèjè pa'ise'ere pa'ima'pè pa'ijè'è. ¹⁵ Maija'què mésarute soisiquè ai de'okuè api. Jaje pa'ina, mésarujè de'ocohua'irepa pa'ijè'è, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijè'è, yè'èje pa'iohua'irepa."

¹⁷ Mésarupi Maija'quère "Ja'què" cajè secohua'i pani si'anè ñni ca'rajè pa'ijè'è, iye yeja mésaru pa'i mu'seña pai ñape yo'ose'ejè pa'ye saiquèni, cui'ne si'a yè'què maca si'aohua'ire yo'ouèni. ¹⁸ Mésarute Maija'quèpi huasopi, mésaru aiohua'i pa'ise'ejè pa'ye mésarujè do'i peoyere yo'ojè pa'isicohua'ini. Mésarute huasoni saicaima'è paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesè ma'ñere papi. Jare mésarupi tsoe asacohua'i a'è. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicajiji, mésarute yèi ñama a'si peoquèpi, si'si te'ñaje peoquèje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yè'ta'a yeja de'huama'nè jaje jucacajja'quère ca nèosiquè pa'iji. Jaje pa'ipi yure tèji mu'seña mésaru de'oye pa'iyere caquè daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mésaru Cristo do'ija'a Maija'quère ñre papi cuasajè sehuoyè, ju'isiquèni huajèquère huèoni de'okuère pare ñnosiquère. Jaje pa'ina, yure mésaru Maija'què pa'ire paji cuasajè ñna quèco pajè pa'iyè, coçajja'què api cuasajè.

²² Nuñerepa cocare mésaru sehuocai do'ire mésaru joñoa tsoa tohuè, Maija'què do'ijère nuñerepa oñu'u cajè. Jaje pa'iyè sète si'a tuturepa pai ñape yecohua'ire oiyè pa'iji, de'o joyere papi. ²³ Jaje pa'ina, mésaru cato yure pai ju'icohua'i mamajè peoyè. Mésaru cato yure Maija'què coca ti pani huesëyere papi josicohua'i a'è. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Si'a pai iye yeja pa'icohua'i tayajè pa'iohua'i a'è,
Si'aye johua'i pa'iyepi taya jorojè pa'ye a'è.
Taya cato cuñeco. Cuñe huesècona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquèta'are Maija'què coca cato ti pani huesëyè a'è.

Iye huaso cocare mésarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sête si'aye co'ayere jeocojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jeocojë'ë. ² Jëoconi tsi mañaja'a çasicohua'i oje yëyeje pa'ye mésaruje joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Èjaë de'oque'erepa pa'iyere nuñerepa ña t'i'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Èjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pai jeococicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ina tsoijajë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. ⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna qañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe jore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'iorepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jeocosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, jopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësaruru cato i sahuasi pai a'ë. Èjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësaru i pai peocohua'i pa'ë'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani çocaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi çocaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joña sañope uihuayere. Mësaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mësarupi pa'ijëna, yure mësarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oque'ere papi caji'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se t'aëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caji'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Èjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mësarute sañope ca t'a'ñe peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësaru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'trajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoque'ë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë.

¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësaru de'oye yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mësaru de'oye yo'ojë ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña.

²¹ Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo mësaru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eje pa'ye mësaruje yo'ojajë caquë.

²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ñe yo'o macaje sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oque'pi ña de'huaquë caquë.

²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna quë cuañopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ijë pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësaru huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mësaru

yêi ñama ne huesësicohua'ijê pa'iohua'ipi pa'ë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ïpi yêi ñamare ñacaiquë ña'neje ña'quë mësaru jo'noaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

¹⁻² Nomiohua'i, mësarujê mësaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojê pa'ijê'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mësaru johua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajê de'oye pa'iyere ñajê sehuoja'cohua'i a'ë, ai yêhuo coca peoye. ³ Mësaru de'ocohua'i ña cuañeñere ëmêje'e capê ëja de'oyere oima'pê pa'ijê'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i y'i'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mësaru de'ocohua'i pa'iyê cato pa'ijaquë mësaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyê a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna johua'i pa'iyê isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi johua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi jo paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yê'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mësarupi ti ca'rama'pê de'oye yo'ocohua'i pani jo mamajê pa'iyê.

⁷ Jaje cui'ne mësarujê ëjëohua'ijê mësaru nëjohua'i yêjê cayere de'oye asacohua'i pa'ijê'ë. Pani nomiohua'ipi esa jê'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire johua'ire ëjaohua'ire ñajê dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mësarute pa'iyê isise'eje pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mësaru de'oye ñajê pajê'ë. Jaje yo'ojëna, mësarute josa ta'têpoje pa'io pa'iyê pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyê

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojê pa'ijê'ë, te'le nëñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijêre oijê. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijê cõcaicohua'i pa'ijê'ë. ⁹ Mësarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saïma'cohua'i pa'ijê'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijê sañope tea ju'ñepi saïma'pê pa'ijê'ë. Coa ai jerepa mësarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijê'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sête. ¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nëcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yê'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jecoconi de'oyere yo'ojê pa'ijê'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Èjaëpi nuñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne johua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mësarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mësarupi si'anê de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito?

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaru nuñerepa yo'ojê pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pê pa'ijê'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pê pa'ijê'ë. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mësaru jo'noa Èjaëre pare pajê'ë. Jaje pa'ina, si'anê cuañesicohua'ipi pa'ijê'ë, mësaru sehuoni utejê pa'iyere paipi seni asañu'u cajê secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajê de'oyere papi johua'i seşe'ere sehuocaijê'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësaru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojê pa'ijê'ë. Pa'ijëna, mësaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi johua'i co'aye case'ere cuasajê co'a ju'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojê ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yê Nêro. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tējaquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i caquë. I capê cato huahuoni ju'isiquë paj'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajêquë pani copi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseja cuañosi jo'noare. ²⁰ Ja jo'noa cato tsoe hue'ña Noë pa'inê Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijê pa'isicohua'i pa'ë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë johua'ire utequë pa'i maca ja jo'noare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojê pa'ahuë'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmêje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajê Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huññaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyê Ja'ye Ñacaijê Pa'iyê

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oque juj'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tēni saisiquëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yēyere yo'oque pasipi, i capë co'aye yēyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mēsaruru Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sēo measicohua'ipi, co'ayere yēyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mēsarute t̄iohua'ire ñañë, mēsarupi te'le j̄ohua'i ja're cono co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mēsarute co'aye cayë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are j̄ohua'i cato j̄ohua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'iquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi j̄ohua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, j̄ohua'i Diusu pa'iyē isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña t̄i'aji. Jaje pa'ina, mēsaruru nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiyē cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mēsaruru huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye t̄iñe pa'ye Maija'quë isiyē de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sēte pai ñape yecohua'ire necaijë'ë, mēsaruru isi cuañose'ejē pa'ye. ¹¹ Mēsaruru joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaiquë. Jaje pa'ina, si'aye mēsaruru nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oque'ere pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i t̄se'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i t̄se'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jēaye neñañepi mēsaruru t̄itaja'coa. T̄itacona, me neni jaje t̄iñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'ere ayere mēsarurjē pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mēsarurja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mēsarute co'acohua'i a'ë cato mēsaruru sihuacohua'i pa'iyē pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mēsaruru ja're pai do'ire. ¹⁵ Paire huani j̄oñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarajijë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oque'ere pani huajëya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oque'ere pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oque'ere pa'ni caquë sihuayē pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe t̄i'api, Maija'quë t̄scapëre pani j̄ohua'i yo'ose'ere ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huayē huëto, çmerepa j̄ohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañëne yo'oma'pë tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañëne ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, çmerepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jēa t̄i'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yēyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iyē pa'iji, j̄oñase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'ejē yo'o t̄i'aquepi.

5

Sehuosicohua'ire Yēhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oque'ere, ñasiquëpi yure yēhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mēsaruru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje j̄ohua'i ja're cono Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je pajajquëpi. ² Mēsarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mēsaruru isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yēyēje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nēosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mēsaruru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mēsaruru t̄scocohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mēsaruru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa j̄ohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mēsaruru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mēsaruru yo'onita'a yëi ñamare ñacacohua'i Ëjaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

⁵ Jaje cui'ne mēsaruru posëhua'ijē sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iyē pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oque'ere api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oque'ere i oiyepi cocaiquë api. ⁶ Jaje pa'iyē sēte Maija'quë tutu quë'i Ëjaëre pa'ë cuasajë i cuañënerē sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ipi mēsarute jerepa tēto saiscocohua'ire neja'quëre it̄i yo'o maca t̄i'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mēsaruru co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mēsarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sētasicohua'ipi. Mēsarute sañope yo'oque'ere huati, jai yaije pa'ipi tē'ijai mēsarute co'equë cu'iji, asi'iquë. ⁹ Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a huë'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ijē cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë

cuasajë mësaruje quëcojê'ë. ¹⁰ Jaje coa nëhui tēcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne tì'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijê ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjijerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yēhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa ïtire tuijê pa'ijê'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diusu soisicohua'ipi, cui'ne yē'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Paï ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijê su'cuajê sihuajê pëpacajê'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sête, ïpi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijê'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cqse'e Hua Saicohua'ina

¹ Yè'è, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayè, mésaruni caquè, Jesucristo jo'yaèpi ì jèjo daoquèpi. Maija'què nuñerepa yo'loquèpi cui'ne Jesucristo paire huasoquèpi, yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tì'añe isisicohua'ina toyayè. ² Maija'què coa isiyè cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mésarute jerepa pa'ijaquè, mai Èjaè Jesucristore cui'ne Maija'quère mésarua cuasa tì'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quèpi soipi, ì jerepa pa'iyepi cui'ne ì de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quèpi ì tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojè pa'ì ja'ñere, ìte mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye ì ca nèose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai èaye nēñepi co'a de'oyena sayere cati saicohua'ipi pa'ijè ì pa'iyè ayere tì'ani pa'ijajè caquè. ⁵ Jaje pa'ina, mésarua ai seña maca payere cajè tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mésarua Maija'què pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mèojè'è. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mèojè'è. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yèyere co'ye quèco tì'añere se mèojè'è. Yèyere co'ye quèco tì'añepi yo'o jujama'pè quècoyere se mèojè'è. Yo'o jujama'pè quècoyepi nuñerepa cuasayese'e se mèojè'è. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'què do'ijère oiyere se mèojè'è. Maija'què do'ijère oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mèojè'è.

⁸ Jaje mésarupi iye co'amañare pajè se mèoto mésarua pa'iyè do'ì què'ye pasipi, coa pa'iyè peojè. Cui'ne mésarua Cristore cuasase'ere se mèofne pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquèta'are iye co'amañare peoquè cato ñama'quèje pa'ì api. Panita'a ñaco poreije pa'ì api. ì ja'nè co'aye yo'ose'e tsoa tocaise'ere huan'yesisiquè api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'què do'ijè, mésarute Maija'què sahuani ì tsecohua'ire nese'ere jñoñu'u cajè ai cuasajè yo'ojè'è. Mésarupi jaje yo'onì co'aye yo'oyena taiñe ti paja'cohua'ì a'è. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquè Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mésarupi ta'ñe cuasajè nuñere pare ocue pa'ì macarepa pa'itoje ja yè'ta'api yè'è cato mésarute ca sètoquè pasi'ì si'aye mésarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yè'è cato iye nuñere pa'è cuasayè. Ja yè'ta'a yè'è huajèquè pa'ì maca cato mésarute yèhuo sètoquè pasi'ì caquè. ¹⁴ Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristopi yè'ère quèa jñopi, mè'è esa iye yeja pa'iyè jèoja'què a'è caquè. ¹⁵ Jaje pa'ina, yè'è ju'isi jeteyo'je yè'è ca sètosi co'amañare si'anè cuasa cuañoñe pa'ijaquè caquè, yè'è ai cuasaye ja'ye yo'oyè.

Mai Èjaè De'oyere Ñaña

¹⁶ Mai Èjaè Jesucristo daiye cui'ne ì tutu què'irepa pa'iyere yèquè mésarute quèase'e pa'ise'e coa cuasa huèose'ere quèaye pañuè. Yèquè ñaco care papi jerepa pa'ì pa'ina, ñase'ere quèahuè. ¹⁷ Cui'ne yèquèpi ìte ñajè cui'ne asahuè, Maija'quèpi Jesure de'loquère pani, jerepa pa'ini sihuaquè ma'tèmpo de'o yè'orepa "iquè api, yè'è mamaquè, yè'è oiquèrepa. Ìni ai sihuaquè pa'iyè," caquèna. ¹⁸ Jaje asahuè, ma'tèmpo yè'ose'e Maija'què caye jutaquèna, jeto de'o cutihuère Èjaè ja're conì pa'ì maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payè, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato Maija'quère quèacaicohua'ì toyajè pa'ise'ere cayè, jare mésarua de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsèo pè ñami miacaiyeje pa'ye mèsarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mésarua joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye tì'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mésarua cato cuasaye pa'iji. Maija'què coca toyase'e cato pai quèase'e peoye a'è. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quère quèacaicohua'ì cato ìohua'ì cuasayepi huèojè caye pa'ahuè'è. Coa ai jerepa Maija'què joyopi quèaquèna, Maija'què yèyere ca'ghuè'è.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quèaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quère quèacaicohua'ipi pa'iyè, cacohua'ì. Coa cosocohua'ì pa'ghuè'è. Jaje cui'ne mésarua acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'ì pa'ija'cohua'ì a'è. Jaohua'ipi yahuerèpa ìohua'ì co'aye cuasayere ye'yacohua'ì a'è nejo cocare. Jaje yo'ojèta'a ìohua'ire huasosi èjaèni coa caquè api caja'cohua'ì a'è. Jaje ca do'ire ìohua'ire ai esa nejoñepi tìtasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'ì a'è, ìohua'ì co'aye yo'oyere ñajè. Jaohua'ì do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'ì a'è. ³ Jaje pa'ina, ai curiquè yè do'ire mésarua payere sioja'cohua'ì a'è, coa cosoye ye'yayepi yo'ojè. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi tì jèa tì'añe peoyere papi uteji, tsoe huè'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nèosicohua'ire sète.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sa'i de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato hueni ai nea hueñare pana toa yejana jecoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tējaja'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyé. ⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hueñá pa'isicohua'ireje Diusu sa'i de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi co'je hua'aji'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuñe pa'iyere quésiquésere cui'ne i ja're coní siete pai pa'icohua'ise'ere huaso'aji'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripéaje Diusupi nejoa'ji'i, huatase'e éo huesoqué. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'é cuasajé pa ja'ñere caqué. ⁷ Jaje yo'oqué coa Lotse'ere huaso'aji'i, co'a paipi co'ayere yo'ojéna, ñaqué oi pa'isiquésere. Jaé cato nuñe pa'iqué pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quéno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaqué cui'ne ñaqué i de'o joyopi ai yo'oqué oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Éjaé cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoqué api. Jaje pa'iquéta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paqué api.

¹⁰ Diusupi si'seja'qué api, si'sire yéjé yo'ojé pa'icohua'ire, éjaohua'i cayere coejé sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajéya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pé iohua'i yéyese'e cuasajé ti ca'rama'pé éjaohua'ire co'aye cacohua'i a'é. ¹¹ Jaje pa'iquéta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a éjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'é, Maija'qué ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquéta'are jaohua'i cato coa nétérojaicohua'ije pa'iohua'i a'é. Asa ti'añe peocohua'i a'é. Coa iohua'ire néñeje yo'ocohua'i a'é. Tseani huani jeoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'é. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye ti'a ma'ñere co'aye a'é cayé. Ja do'ire nétérojaicohua'i ju'ineje pa'ye ai yo'ojé juni hueséja'cohua'i a'é. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sa'i de'hua cuañojé yure cato si'a mu'seña anirojajé sihuacohua'irepa pa'iyé, cuasayé. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyé, mésarú ja're coní. Jaje pa'iohua'ipi mésarú ja're coní aó aijé sihuayé cajé yo'oyé, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajéjé.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañe pañé, jare nomi éayese'epi ñacohua'i a'é, tayo yo'oyeje ti jé'joma'cohua'i a'é. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojé co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'é. Ai co'amaña tsi'soni payere cajé ta'ñerepa yo'ocohua'i a'é, Maija'qué co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaqué Balaam co'ayere yo'oqué curiqué nesi'i caqué yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyé, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquéna, ite burra ti cama'copi pai yé'ore papi i tayoqué yo'oyere ca quécóa'co'é. Jaje cani i cuepequé yo'oyere necaiye pa'aco'é.

¹⁷ Iye pai cato oco dea pépi oco peocoje pa'icohua'i a'é, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'é, nea hueñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ipi pa'iyé. ¹⁸ Jaohua'i cato pa éaye néi tutupi ca huéocohua'i a'é, do'i peo cocapi cajé. Jaje cajé tayocohua'i qué'ropija'a cati huajésicohua'ini, iohua'i capé co'aye yéyena capé éayere séo mease'ere yo'ojé, cosojé jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'é. ¹⁹ Jaje yo'ojé cayé iye a'é, de'oyerepa pani huajéye. Jaje cajéta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pai iohua'ire yo'o éaquéna, quéco ti'ama'pé yo'oyere éjaere payé. Japi jo'ya nesicohua'ire paquéna, pa'iyé. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoqué Éjaé Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'né co'aye yo'ose'epi hue cosicohua'i pani, ja'né pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayé. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'qué de'oyerepa cuañese'ere iohua'ina isipi, ite asacohua'ita'a jeoni pa'ijéna. ²² Jaje pa'iquéta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: “Jo'ya yai i siso oasiconi ani coqué api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa.”

3

Éjaerepa Daiyere Quéaye

¹ Maija'qué do'ijé yé'é oicohua'i, ico cato yé'é cayaye acore mésarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mésarú nuñerepa cuasajé pa'iyere yéhuo sétosi' cuasahué. ² Jaje pa'ina, huanéyema'pé pa'ijé'é, Maija'quere quéacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Éjaerepa huasoqué cuañese'ere, jare i jéjo daocohua'i mésarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajé'é, iyere: Téji mu'seña cato iohua'i yéyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'é. Jaohua'ipi cue'cue yé'opi, seja'cohua'i a'é: “Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e”, mai aipé maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'io'ipi néio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quépi cuañequéna, ma'témo éjacona, cui'ne yejaje oco da'case'epi pa'isicopi oco da'caja'a yeja éjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejé jaje cayé. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejaje ocopi col'jeni si'aye iote pa'iyé nejose'eje asacohua'i a'é. ⁷ Jaje pa'iquéta'are ma'témo cui'ne yeja yure pa'iyé cato toana éo ja'ñepi pa'iji, Maija'qué cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña téji mu'serepa co'acohua'ire éo huesoqué nejoja'qué api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huāñeyema'pë pa'ijë'ë, mai Ējaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ējaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nēose'ere yo'lo tī'ama'ë tsoe nēima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mēsaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, pāi jūni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna pōñēni co'iyere tīro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tī'aja'coa, Ējaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'ye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diusu yo'oja'a mu'se esa tī'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tī'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'ye cui'ne yeja pa'ye nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diusu ca nēose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi tītani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ējaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶ I mēsarute toya saoye ñape iye ayere mēsarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa tī'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tīñe pōñañë. Ja pōñañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tīñe pōnacohua'i sëte, iohua'i nejo cuāño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mēsarū cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mēsarū nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mēsarute johua'i cosoyepi ne taōjë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mēsarū cato ai jerepa mai Ējaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa tī'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mésarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're coní pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mésarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mésarute quëahuë, mésarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'iyeye pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mésarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mésarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea t'e'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diusu pa'iyeye mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diusu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oque'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mésarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuoacacohua'i pani de'hue ite asa t'i'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'lëpi ite asa t'i'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ñni nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oque'ipi ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'iyepi pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mésarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne tãone peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco çana tëhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsí maña toyayë, mésarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mésarute de'hue asa t'i'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, pösëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mésarute tsí maña de'hue ja'quëre pare asa t'i'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mésarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa t'i'asi do'ire. Toyahuë, mésarute pösëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi ite peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi t'i'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a jo co'aye yëye coní carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, t̄i'api, t̄eji mu'señarepa, m̄saruru ja'n̄e Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyë yure jai pai Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, t̄eji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. J̄ohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. J̄ohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyë pañere j̄iñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are m̄sarute Cristopi j̄isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere m̄saruru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, m̄sarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. M̄sarupi nuñerepa cocare asa t̄i'acohua'ire sête. Jaje pa'ina, m̄sarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyë peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. J̄eipi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre j̄repa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre j̄re papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, m̄saruru ja'a huëo maca asase'epi m̄saruni pa'ito m̄sarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca neose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, m̄sarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are m̄saruru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi m̄sarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, j̄ ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa j̄ dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, m̄sarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sête, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mama'jë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai j̄ mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iyë asa t̄i'añe pañë, Maija'quë pa'iyë asa t̄i'ama'cohua'i sête. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai t̄iñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye pacohua'i cato j̄ohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne j̄eyoye a'ë. ⁵ Tsoe m̄sarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, j̄ ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne j̄ pa'iyeye asa t̄i'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyeye pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi j̄ni pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'iyë

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare m̄saruru du'ru macarepa asasicohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani j̄eose'ejë pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani j̄eose'ë ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani j̄eopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi m̄sarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'n̄e ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena t̄eto saiscocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani j̄eocuëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe m̄sarupi asayë, paire huani j̄eone yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa t̄i'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, ççcaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye j̄ joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi j̄iñu'u, mai nuñerepa oiye.

Ī Ña Hue'ñare Pana Qu'ecojë Pa'iyë

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'ñine peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'ñine peoyerepa Maija'quëna qu'ecojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuoacohua'ipi mai yëyere ite sêto ĩpi ĩsija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañëñë. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesüs cuañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuoacohua'í cato Maija'quë ja're coní pa'iyë, Maija'quëpi johua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'í a'ë cajë, coa cosocohua'í pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa johua'í case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, johua'ini Jesucristoni pai capë qu'ë'irepa daji'í, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'í a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi ĩti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'í do'ipi. ⁵ Jaohua'í ja cosocohua'í cato iye yeja acohua'í a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja pa'ipi johua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'í a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'í cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'í a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë t'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye ĩño'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ĩpi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sête maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ije Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi eta ĩño'iji, ije pa'í yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ĩpi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coní pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa t'ajë i maire oiyere oire paye a'ë asajë i oiyere sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñe paire oiyere pasicohua'í pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ñima'pë quëaja'cohua'í pa'ija'cohua'í a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje pa'iohua'í a'ë, iye yeja pa'í maca. ¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye t'í'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'í. Jaje pa'í do'ire maije ite oiyë. ²⁰ Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre t'ña ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji."

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Qu'ecoye.

¹ Si'aohua'í Jesure, Cristore papi asacohua'í cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocajë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'í a'ë cajë.

³ Maija'quère oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'iye papi, oco dose'e cui'ne i tsie çoni paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmöre toasçohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasçohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasçñe iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sête. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sête asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyë peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sête mai ite sese'e tsoe t'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacajë'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatijë pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato johua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tseçohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa t'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyë, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsij dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyé Cui'ne Ti Oiyé

¹ Aipi yé'è iye toya ja'hua toyayè, Maija'què sahuasicona, cui'ne iti tsécapè acohua'ina caquè, yé'è nuñerepa ai oicohua'ina. Yé'ése'e oiyé pañè, cui'ne yé'è oiyéje pa'ye mésarute oiyè, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyè, mésarute nuñerepa cocapi yé'què joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesè ja'ñe a'è. ³ Jaje pa'ina, Maija'quèpi cui'ne Èjaè Jesucristo Maija'què mamaquèpi cóni nuñerepa yo'ojè mésarute oijè i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani coçaiyere isijajè. Isijèna, de'oye pa'ijè'è.

⁴ Mésaru mamajè acohua'ipi Maija'què maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijèna, t'ani ñani yé'è ai sihuahuè. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'què do'ijè señè, mésarute. Pa'i ñape yecohua'ire sa'ñe oijè pañu'u. Iye yé'è mésarute toyaye huajè cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huèo maca mai asase'e a'è. ⁶ Paire oijè pa'iyé cato Maija'què cuañese'eje pa'ye yo'ojè pa'iyé pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huèo macana asasicohua'i sète paire oiyere pa'ijè'è.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pa'i cosocohua'i iye jeja pa'iyè, Jesucristore nuñerepa pa'ije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'è, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'è. ⁸ Si'aye mésaruni nesi do'i sai cuaññere cajè de'hua ñajè'è, mésaruni ai yo'ojè nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'è, Cristo ye'yase'ere tètò sani yo'oyè caquè cato, Maija'quère peoquè api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mésaruni què'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijè'è, huè'ena” cama'pè pa'ijè'è. Cui'ne pèpayeje pajè'è. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pèpaquè cato johua'i co'aye yo'o tè'huire pa'iji, do'i què'ye.

Ca Tèji Cocarepa

¹² Jaiye mésarute caquè toyaye payè. Jaje pa'iquèta'are toya ja'hua tintapi toyaye coeyè. Coa ai jerepa mésaruni què'rona sani mésaruni ñaquè cayere yéyè, mai sihuayepi t'ase'erepa pa'ija'co caquè. ¹³ Maija'què sahuasico mamajèje mè'ère pèpa saoyè, mè a'yo mamajèje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquè.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yê'ê toyayê, iye toya ja'hua yê'ê cajeirepa Gayona caquê, yê'ê nuñerepa oiçuêna.

² Mê'êre Maija'quê do'iquêre sêcakaiyê, ju'ima'quê caquê, si'aye mê'ê yê yo'oye de'oyerepa etaja'quê caquê, mê joyo de'oye pa'iyeye pa'ye. ³ Yê'ê ai sihuahuê, Maija'quê do'ijêpi dani mê'ê ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quêajêna, asani. ⁴ Peoji, yeque yê'ê sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yê'ê mamajêpi nuñere pare pa'ijêna, asani ai sihuayê.

⁵ Maija'quê do'iquê mê'ê nuñerepa yo'oyê, Maija'quê do'ijêre yequê huê'ñapi daicohua'ire mê'ê ñama'cohua'ireje çocai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quê do'ijê tsi'si sitona mê'ê aiohual'ire oi yo'oyere quêajêna, asahuê. Jaje pa'ina, señê, mê'êre. Jaohua'ire saiñêna, co'amaña caraye pa ja'ñere çocajê'ê caquê, Maija'quê sihuahuê ñañere yo'ojê'ê caquê. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajê sai huêohuê. Jaje pa'ina, Maija'quê do'ijê peocohua'ipi çocañu'u cato coeyê, iohua'i çocaiyere imañê. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quêajê'cohua'ire mai çocai do'ipi.

Diótrefes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quê do'ijê, mê'ê quê'ro pa'icohua'ina caquê yê'êpi toyahuê. Jaje pa'iquêta'are Diótrefespi yêquê case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i êjaê pasi'i caquê yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yê'êpi jarona saisiquê pani sañope yo'oyere caji'quê a'ê, yêquê yo'o ma'ñere coa cosoquê co'aye sañope caquêre. Jase'e cama'ê cui'ne Maija'quê do'ijêpi ti'acohua'ireje daijê'ê cama'ê yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huê'ena saye yêcohua'ireje sama'pê pa'ijê'ê caquê êsequê yo'oji. Cui'ne tsi'sisi huê'ñana eto saoque yo'oji, iohua'i huê'ena saye yêcohua'ire.

¹¹ Maija'quê do'iquê, co'aye yo'o iñoñere tuima'ê pa'ijê'ê. Coa ai jerepa de'oye yo'oquê pa'ijê'ê. De'oye yo'oquêpi Maija'quê tsequê pa'iji. Co'aye yo'oquê cato Maija'quêre ñama'quê api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetrio de'oque api cayê. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquê api. Yê'ê i pa'iyê ñaqueje de'oque api cacaiyê. Jaje cajêna, mê'êpi nuñerepa cayê caquê asayê.

Ca Tëjyerepa

¹³ Jaiye mê'êre caye pahuê. Jaje pa'iquêta'are coeyê, coa toya ja'huaña tintapi toyani jêjo saoye. ¹⁴ Mê'êre pani ñaquê cayerê yêyê. Jaje pa'ina, esa ña huajê'ñe nêiji.

¹⁵ Ai cuasama'ê de'oye pa'ijê'ê. Iño pa'icohua'i mê'ê cajeohua'ipi mê'êre pëpa saoyê. Jaje cui'ne yê'êje mê'êre señê, pai ñapere yêquê cajeohua'ire yêquê cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacajê'ê caquê.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyyere, cui'ne ipi teaye ñani oi co'cayere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i (2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësarui cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señë pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñë. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerapa mai ja're coní cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'lo cocare pare tiñë ponani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Èjaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel paire Egítopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huññaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i paní huesyëyë. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're coní pa'i sito jeconí etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë. ⁷ Huññaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne jo yë'quë maca pa'i daripëaje, nomí yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tëto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, iohua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne iohua'i cuañese'e coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë. ⁹ Miguel huññaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Èsequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Èjaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ëre. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ Teayerapa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'ocquë ju'aji'i. Jaëje pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerapa. ¹² Mësarui sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësarui de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësarui ja're coní aijë, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirije pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare paní huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni paní dao hue'ña siete aquë pají'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: "Ñahuë, Èjaëre jai merepa jai pai ja're i huññaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñë pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë." ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'na cuasajë de'lo coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarui Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Èjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ "Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi." ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. ²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, johua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña huë'ñana si'si tē'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nēco tutu paji.

²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ejaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ejaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macajë, yurejë, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ñhose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ñhose'e a'ë, Jesucristopi i jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ñhouna, Jesucristopi i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yaë Juanna quëajaquëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi iti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi itire pa'ë caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ña'quëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë iye Maija'quë isisi cocare caquëna, asajë ñño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe t'i'a tējiji, iti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute iti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne i ñu'i saihuë tñharepa siete joñoa pa'iyëpi çoni, cui'ne Jesucristo i case'eje ña'quë cacaisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañequëpi çoni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, i tsiepi. ⁶ Nejoni maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre i pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye i tsese'e a'ë. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a pai ñaja'cohua'i a'ë, ite, cui'ne ite a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ite ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tējiquë” caji, Ëjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, iti pa'iquëpi ja'në pa'isiquëpi, cui'ne iti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yë'ë, Juan mësaru a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësaru ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseaisiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. ¹⁰ Pa'ina, mai Ëjaëre pare sihua mu'se t'ja'ëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tējiquërepa. Toyajë'ë, te'e toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, çnepi jaje caye'ni? caquë co'ye ponëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotonoana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare paije pa'ipi, i quëore paja'a tsoa ju'i care ju'i nëcapi. I coti saihuëre paja'a oro tējicapi tëasiquë paji'i. ¹⁴ I naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne i ñaco çapi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne i quëo cato de'o quë'nare de'oyerepa çoni toana ëose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne i yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ I ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne i yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jējësëcore papi. Cui'ne i tsiapi ëšë si'a tuturepa miaquëna, ñañaje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani i quëore pana ju'ise'eje pa'i tājë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë çapi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tējiquë, ¹⁸ iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'iñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë. ¹⁹ Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere. ²⁰ Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotonoana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: “Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotonoana toa tsë'ise'e jopojaja'a cu'iquëpi. ² Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco t'ja'ñe paçohua'i pa'ijëna, asayë.

Asayé, cui'ne éjaë jêjo daocohua'i a'ê cajé coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire t'asele. ³Mê'ê cato jê'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yê'ê do'ire ai ai yo'onije yo'oquê a'ê. ⁴Jaje pa'iquêta'are mê'êre te'lore sañope cacore payê. Mê'ê du'ru huêo maca yê'êre oise'eje pa'ye yure oiye pañê. ⁵Jaje pa'ina, cuasa ñajajjê'ê, mê'ê ja'nê du'ru macarepa yê'êre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quêna pönëni cui'naëpi de'oye yo'ojê'ê, du'ru huêo maca yo'ose'e. Jaje Maija'quêna pönëma'quê pa'ito mê'êre esa sañope yo'oja'quê a'ê. Sani mê'ê toa tsê'isico pa'isicore jioja'quê a'ê. ⁶Jaje pa'iquêta'are mê'ê yeque de'huerepa de'oye yo'oye payê. Ja cato mê'ê nicolaítas pa'i si'si yo'oyere coequê pa'iyê a'ê. Yê'êje jaohua'i yo'oyere coeyê. ⁷Cajoro hue'equê pani sehuosicohua'i tsêcapêare Maija'quê joyo cayere asajê'ê. Quêcosicohua'irepa etasicohua'ini ajoja'quê a'ê, ti pani huesé soquê yê ayere, Maija'quê tsio pa'iconi.'

Esmirnana Quêaye

⁸Toyajê'ê, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quêacai huiñaëna. 'Ñeje caji, du'ru aquê, cui'ne tējiquê, ju'isiquêpi cui'naëpi pani coquêpi. ⁹Yê'êpi ñañê, si'aye mê'ê yo'oye, mê'ê ai yo'oye cui'ne mê'ê co'amaña peoye. Jaje pa'iquêta'are mê'ê cato ma'têmore jaiye co'amaña paquê a'ê. Yê'ê asayê, mê'êre judío pa'i a'ê cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquêta'are jaohua'i cato Maija'quê mamajê peoyê. Coa huati éjaêrepa tsecohua'i a'ê. ¹⁰Ca'rama'ê pa'ijjê'ê, mê'ê ai yo'o ja'fiere. Jaje pa'ina, mésarú acohua'ire huatipi yo'oquêna, tseani coja'cohua'i a'ê, si'aohua'i mésarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajê. Ja maca mésarú coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ê. Mésarú ocue pa'i macarepa pa'ijjê'ê, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yê'êpi mésarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quê a'ê. ¹¹Cajaro hue'equê pani asajê'ê, Maija'quê joyo sehuosicohua'i tsêcapêare cayere. Quêcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ê.'

Pérgamona Quêaye

¹²Toyajê'ê, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsêcapêre quêacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a t'eña jêjêsê hua'tiyo paquêpi. ¹³Yê'êpi si'aye asayê, mê'ê co'amaña yo'oye. Cui'ne asayê, mê'ê Satanás cuañe hue'ñare pa'iyê. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquêta'a mê'ê yê'êre ocue pa'i macarepa tuiyê. Yê'êre ire pare cuasaye jeoñe pahué, mê'ê. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yê'êre quêacaiquêre mésarú aquêre huani jeo mu'señaje. ¹⁴Jaje pa'iquêta'are mê'êre a'ri maña sañope caye payê: Jarote mê'ê payê, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquê pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquê caquê. Cui'ne pa'i de'huasi diusure jisisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojañe de'oji cajê'ê caquê, yêhuoquê pa'aji'i. ¹⁵Cui'ne jarote mê'ê payê, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'le jeoñe coecohua'ire. ¹⁶Jaje pa'ina, Maija'quêna pönëjê'ê, mê'ê Maija'quêna pönëma'quê pa'ito, yê'êpi mê'ê quê'rona esa sani jaohua'ire uihua'quê a'ê, yê'ê yê'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷Cajoro hue'equê pani asajê'ê, Maija'quê joyo sehuosicohua'i tsêcapêare cayere: Si'aye quêcosicohua'i etasicohua'ini ajoja'quê a'ê, yahuesi manare pare, joyo tutu jisí aorepa. Cui'ne po quêna pêre isija'quê a'ê, iti pëna te'le huajê mami pajê ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti jisiquêse'e ñañe pasipi.'

Tiatirana Quêaye

¹⁸Toyajê'ê, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsêcapêre quêacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quê mamacuê, toa ñoare pajê pa'ye ñaco ca hue'equêpi, cui'ne j quêore, broncere de'o quênare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equêpi. ¹⁹Yê'êpi si'aye asayê, mê'ê yo'oye. Ñañê, mê'ê paire oiye, mê'ê Maija'quê pa'iji cuasaye, cui'ne mê'ê quêcoye. Cui'ne asayê, mê'ê du'ru huêo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquê pa'iyê. ²⁰Jaje pa'iquêta'are mê'êre a'ri maña sañope caye payê. Mê'êpi jao Jezabelre Maija'quê ayere cayê cacore coa quêcoquê io co'aye yo'oye ñaquêna, yê'ê jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojañe na cui'ne pa'i de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena. ²¹Yê'êpi jate tsoe maca pa'iyê jisihuê, jopi cuasa ñajani Maija'quêna pönëjaco caquê. Jaje pa'iquêta'are jopi coeco pönëne paco. Cui'ne êmëohua'ire yo'oyeje jeoñe paco. ²²Ja do'ire yê'êpi jote cai saihuêna jêjo oaja'quê a'ê. Cui'ne jote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quê a'ê, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quêna pönëma'cohua'i pa'ito. ²³Cui'ne io mamajêreje huani jeaja'quê a'ê. Jaje yo'oquêna, si'a sehuosicohua'i tsêcapêa yê'ê api si'aye pa'i cuasaye cui'ne joyo pa'iyê ñaquê asaja'cohua'i a'ê. Jaje pa'ina, yê'êpi mésarute pa'i ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quê a'ê. ²⁴Jaje pa'iquêta'are, mésarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayê: Mésarú yo'o ja'ñe ai jerepa cuañeñe pañê, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ê cajê ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵Jaje pa'iquêta'are mésarú yure payere de'hua ñajê pajê'ê, yê'ê dai macaja'a. ²⁶Quêcosicohua'i etasicohua'ini, yê'ê yêyere yo'ojê pa'isicohua'ini, pa'i yejaña cuañe éjaohua'ire neja'quê a'ê, ²⁷yê'ê ja'quê yê'êre cuañe éjaêre nese'eje pa'ye. Ja maca quêna tarapêpi cajiê jai pa'i yejaña cuañeja'cohua'i a'ê, ya'o cua'conoa t'êca jo'a

saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë. ² Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. ³ Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quë'rona më'ë utema'ë pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare johua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jaohua'ipi yë'ë ja're con'i cui'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'lohua'i pa'iyë sëte. ⁵ Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne johua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jeoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsëcapëare cayere. ⁶ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

⁷ Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ije sjo ti'añe peoquëpi, cui'ne ipi sjosiquë pa'itoje hui'yo ti'añe peoquëpi. ⁸ Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ije ti sjo ti'añe peocon'i. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje de'hue yë'ë case'ere sehuoquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api cayë pahüë, më'ë. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañoje yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa ti'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere. ¹⁰ Yë'ë cuañese'e si'anë më'ë yo'o jujama'ë yo'o ti'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca ti'asi maca. ¹¹ Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere siyoe paja'cohua'ire. ¹² Quëcosicohua'ini yë'ëpi Maija'quë huë'e jëhuopa tupëa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne johua'ina toyasi'i yë'ë Diosu mamire i tsëcohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne yë'ë Diosu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, johua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Laodiceana Quëaye

¹⁴ Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi. ¹⁵ Yë'ëpi si'aye ta'ñe asayë, më'ë yo'oye. Asayë, më'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'iyë. De'ora'pi, më'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Më'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, më'ëre yë'ë yë'ëpoja'a siso jeosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë, jaye co'amaña paquë a'ë, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquë më'ë pa'iyë ña sëtama'ë pa'iyë. Më'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne peoyopi pa'iyë, më'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëhuoyë, më'ëre yë'ëna huerojë'ë, toana cua'coni nesi curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquë pa'ija'quë a'ë, cui'ne huerojë'ë, yë'ëna poja'i cañare, më'ë huajëya'ye peoyo pa'iyere pë'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsae'ë coje yë'ëna huerojë'ë, japi neni ñaquë pa'ija'quë. ¹⁹ Si'aohua'ire yë'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yë'ëpi si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'iyë sëte tutu yo'oquë ja'në pa'ise'e jeoni Maija'quëna ponëjë'ë. ²⁰ Ina, yë'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna, asasicohua'i aquëpi yë'ë yë'ëre asani hui'yo catu i huë'ëna cacani i ja're con'i aija'quë a'ë. ²¹ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë cuañequë ñu'ico yë'ë quë macana ñoja'quë a'ë. Yë'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequë ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' "

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yë'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, písিয়ে pa'yere papi casiquëpi capi: "Iñona mëj'ë'ë. Iñosi'! më'ëre, iye tëto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuañequë ñu'i sai-huë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuëre te'i ja'rusiquëpi ñu'iji. ³ Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jasje hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'timëcorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i saihuë ëmëje'ere na'ñamequë së'ise'ëje pa'i paji'i, i miañepi ña etojañerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequë ñu'i saihuë yë'rëhuere yequë veinticuatro cuañëjë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuë'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë. ⁵ Joporepa ñu'i saihuëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai písিয়ে cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañoopi. ⁶ Ñu'ico tñare pare paji'i. Jairaje pa'ioipi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i saihuë nëico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tñna ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuëquë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'iore hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saিয়ে pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco çase'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'ñahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'ne caye jeoma'pë ñeje cahuë: De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi dajja'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ñni de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tñare pana johua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jëa qejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.

Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tsë'equë ñu'ina, sa'ñahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tsë a'ë quëayere jë'na sëose'ere sjosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñare tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: "ÇNepi toya pëpë sjosicore ñni hui'yo t'ajja'cohua'i a'ni?"

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë pajje ti peohuë, te'ijë toya pëpë hui'yo t'ani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña t'iaquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

"Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tète saojja'quë api."

⁶ Ja maca ñu'ico tñna macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëjiji. I cato huani jeose'ëje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuë cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañoopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë jiji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'ë ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre señe paji'i. ⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje: Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ñni iote sjo saose'e pa'iyë ne hui'yo saojja'quë,

Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,

Tj cocca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire hueroçä'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ijja'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye písiyere. Cuañequë ñu'ico yë'rëhuë pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye písiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiyë pa'iji, jte.

Ne tì'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Èjaè api, cuasajè de'oyerepa sehuoyere, ì de'oyerepa nese'ere ñani sihuajè cayere, cui'ne ìte oijè de'oji cayere.

¹³ Asahuè, cui'ne si'aye Maija'què de'huasi co'amañapi ma'témopi, yejapi, cui'ne yeja huè'ehuè te'tepi cui'ne jai tsaiyapi, ñeje cahuè:

Ñu'i saihuè ñu'iquèrepa, cui'ne yèi ñama, si'aye pajajè cajè, de'ocohua'ire pa'ni cuasajè caye, Èjaè api, cuasajè de'oyerepa sehuojè yo'oye, ì de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajè caye, cui'ne si'aohua'ì Èjaèrepa de'oye,

Je'nèna jaje pa'ijaquè.

¹⁴ Cajèna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojè cahuè:

“Jaje pa'ijaquè.”

Cajèna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runci ìte Èjaère pa'ni cajè pèpajè yo'ohuè.

6

Siete Sèase'e

¹ Ja maca ñahuè, yèi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquèna. Ja maca asahuè, cuatro pa'iohua'ì aquèpi mujuè cayeje caquèna, ñeje:

“Dani ñajè'è.”

² Caquèna, ñaquèna, po caballopi pajì'i. Pa'ina, ìte tuiquèpi te'e sa'co saihuè papi. Paquèna, marotè ìte isipi. Isina, si'aohua'ire quècoquèrepa etapi, si'aohua'ire quècoquè pa'ija'quèpi.

³ Yèi ñamapi cayaye acore ìni ne hui'yo maca cayaye aquè pa'iquèpi capi:

“Dani ñajè'è.”

⁴ Caquèna, yequè caballopi etapi. Jaè cato maja'iquè pajì'i. Ìte tuiquèpi iye yeja de'oye pa'iyè sioja'a tuture ìsi cuañosiquè pajì'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'ì a'è caquè jai hua'tiyore ìsi cuañosiquè pajì'i.

⁵ Yèi ñamapi toasofne acore ne hui'yo maca asahuè, toasofne aquè pa'iquèpi ñeje caquèna:

“Dani ñajè'è.”

Caquèna, ñahuè, nea caballoni. Ñaquèna, ìte tuiquèpi ì jètère cuècucore papi. ⁶ Cui'ne asahuè, pa'icohua'ì jopore papi yè'ose'e ñeje caquèna:

“Te'e kilo trigo ìsiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'ì. Tres kilo cebada ìsiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'ì. Jaje pa'iquèta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pè pa'ijè'è.”

⁷ Yèi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuè, cuatro aquè pa'iquèpi ñeje caquèna:

“Dani ñajè'è.”

⁸ Caquèna, ñaquè ñahuè, sè'ñoja'ì caballoni. Ìte tuiquè cato juni huesèye ì mami hue'equè pajì'i. Pa'ina, ì jeteyo'jeja'a daji'ì, ju'isicohua'ì pa'ì hue'ña ayere quèaquèpi. Jaè juni huesèye hue'equèna, ìsise'e pajì'i, yeja cuatro pa'ye huahuesè'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao èa ju'ìñepi, ju'ì dahuè neñepi, cui'ne airo acohua'ì ai yècohua'ì pa'icohua'ire, paire aicohua'ì pa'ì ja'ñe neñe cuañeja'quère.

⁹ Yèi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuè, Maija'quère ìsijè tèo toto huè'ehuère Maija'què coca quèa do'ire huahuosicohua'ì joñoa pa'ijèna. ¹⁰ Pa'ijè jaohua'ipi cahuè, ai tutu:

“Èjaèrepa de'ouè, mè'è ca nèose'eje pa'ye yo'lo tì'aquèrepa, ¿je yèhua mè'è yeja pa'icohua'ì yèquère huaisi do'ì sai toja'què a'ni, ìohua'ì yo'ose'eje pa'ye ñaquè?”

¹¹ Cajèna, jaohua'ire poja'ì ju'ì cañare suñacani capi, pèa huajèjè pa'ijè'è, a'rima tsoe maca, mèsarù acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mèsarù ja'ì pai huahuo tì'ajajè.

¹² Yèi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuè. Ñaquèna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne èsèje neaquè de'opi, jutena, oijè suñacoje pa'ì neaquèrepa. Cui'ne ñañèpi maja'iquèrepa tsieje pa'ì de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ìje ma'témopi yejana tomehuè, soquè huñna cã ai tutuquèna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tèmoje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesèo. Ne huesècona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuèa tìrose'ena sani huesèpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja èjaohua'ìpi cõñana cacajè catihuè, ai cuti quèna cõñana. Iohua'ì ja're conì, jai èjaohua'ì, soldado pai èjaohua'ì, co'amaña pa èjaohua'ì, cuañe tutu pa èjaohua'ì, cui'ne si'aohua'ì paire necai jo'yaohua'ì, cui'ne jo'yaohua'ì peocohua'ìje catihuè. ¹⁶ Catijè cahuè, ai cutire, cui'ne quèna pèare:

“Yèquère tomeço yahuejè'è, ñu'ì saihuè ñu'iquère pare cui'ne yèi ñama pèi yo'oye ñama'pè pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jaje cahuè, ìohua'ire si'se mu'sere papi tì'aèna, ¿nepi quècoye pa'iquè'ni?

7

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, emëje'e te'tere, cui'ne ësë mëi te'tere, cui'ne ësë du'i te'tere nēcajë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësëjë pa'icohua'ire. ² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ësë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sēoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire ñohua'i tsia tññare pana toya sēoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, ñohua'i tsia tññare pana toya sēo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsēcāpēre,
doce mil Ruben tsēcāpēre,
doce mil Gad tsēcāpēre,
doce mil Aser tsēcāpēre,
doce mil Neftalí tsēcāpēre,
doce mil Manases tsēcāpēre,
doce mil Simeón tsēcāpēre,
doce mil Leví tsēcāpēre,
doce mil Isacar tsēcāpēre,
doce mil Zabulón tsēcāpēre,
doce mil José tsēcāpēre, cui'ne
doce mil Benjamín tsēcāpēre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsēca tññe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsēca tññe coca cacohua'ire. Ñohua'ipi ñu'i sai huë tññare pare, cui'ne yëi ñama tññare pare, ti pajje cuęcue tñ'añe peoyerepa paë'ë. Ñohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi ñohua'i jēñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nēcahuë. ¹⁰ Cajijë nēcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato
ñu'i sai huë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i sai huë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërëhuëja'a nēca tē'ijaisicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'loquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

Jaje pa'ija'quë! Je'ñëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'loquëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ñte sihuaye, Ejaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne tñ'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“JJeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyëni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ejaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ñpi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tēto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñohua'i caña joja tōrena, Yëi ñama tsiëpi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i sai huë tññare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necajë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i sai huë ñu'iquëre papi ñohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye pajja'cohua'i a'ë, aō éaye, ësë éoye, cui'ne josa ësë uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'i sai huë quëno maca nēiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasi. Jaje yo'loquë pa'iyë isi oco coñana saquë ocauja'quë api. Yo'loquëna, Maija'quëpi ñohua'i oise'ere tēno jecajia'quë api.”

8

Siete Aco Sjosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eoco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco sjosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tēmopi nēhui tēcahuë jo'cuarepa jeo nēna. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tññare pare nēcajëna. Ñohua'ina siete duruhuëa isise'le paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo sē ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nēcapi, Maija'quëre isijë tēo toto tñña macare pana. Nēcacuëna, jaiye isipi, huëo sē ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tēo totona tēoquë éoquëna, cui'ne Maija'quë tsēcohua'i señepi te'le mëijaquë caquë. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsēcohua'i señepi coñi Maija'quë quë'rona tñ'api, huiñaëpi ñti ma'ña éo cua'coro cajiquë

nëcaquëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jëo topi. Jëo tō macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cuyey paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tōmepi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'ioipi toa tsë'isiconi jai tsiayana jëo dëoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huifña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huifña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huifña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tōmepi. Tōmequë toaso të'huifña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tōme huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi.

¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huifña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tōmequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huifña huahuese'e pa'ise'epi. Nañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huifña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huifña mu'se cui'ne ñami pa'iyey te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa junì co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tōmequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tōme huesë coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tōme huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jarō tōme huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'sujey pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato pūni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iyey, cui'ne yejapi tayajey pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñea nejōne pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë ñōñere iohua'i tsia tñna macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. ⁵ Jajey pa'iquëta'are paire huani jëoñere pare ësësicohua'i paë'ë. Jajey pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'ñere totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato pūni a'siye ja'ye a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato pai ju'ñere yëja'cohua'i a'ë. Jajey yëjeta'a jūni huesëyey paja'cohua'i a'ë, ju'ñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'ejey pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i sjopëre curi marojey pa'iore pahuë. Iohua'i tsiapi pai tsiajey pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañajey pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cūjire airo yai cūjijey pa'ye hue'ehuë. ⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'ejey pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëpai jai pai caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyejey pa'ye pisiipi. ¹⁰ Pūni jicomoajey pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuañë ëjaë cato tōme huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apollón hue'equë paji'i. Jajey cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oye tëtō saji'i. Jajey pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayay carapi.

¹³ Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quërō oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. ¹⁴ Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje: “Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes tëtëpa ñu'icohua'ire.”

¹⁵ Ja maca iti case'ejey cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'ire huajaj'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë t'lasì maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. ¹⁶ Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pai pa'iyey, caballore tuijey huajo sacohua'i.

¹⁷ Jajey pa'ye ñahuë, canì ñañejey pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toajey pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jajey pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'ñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai sjopëjey pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jajey pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. ¹⁸ Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. ¹⁹ Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opojare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña sjopëajey pa'ye paji'i. Jajey paire co'ayey nehuë.

²⁰ Jajey pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'ayey yo'oyey jëoma'pë hutiohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë

de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cul'i ma'ñere sejë paë'ë. ²¹ Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iye, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tynasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I sjoöpë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne j tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne j nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi j ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiajana se tïtopaque, j ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisu maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiajana cui'ne yejana tïto pasiquëpi huiñaëpi j ëja te'te jëtëpi ma'tëmoma mëne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye jote pa'iye nesiquëre pana se ca co'ijaj care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca t'iasipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, j jo'ya jite quëacaicohua'ire j ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiajana, cui'ne yejana tïto paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë étatuna sējeco ponëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a étatuna sējecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne jote pa'ijë secohua'ire cuëcujë'ë.

² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ejaërepa tïñare pare nëcäjë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotonoa toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'cu cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huga cuañoñe pa'iji, johua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaj'a'co ocoye pa jañere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'yere necohua'i paë'ë, johua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are johua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi. ⁸ Huani jeaëna, johua'i capëa jai daripë ma'ñare jecose'epi uija'coa, Ejaëre quesu daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jecosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë johua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i johua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëjijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i johua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmoma mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cuelo. Ñu'cuelo, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomeona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tēto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquēta'are ja yē'ta'a toasqñe acō tēto saiye carapi, títaja'coa.

Siete Duruhuē Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquē huiñaē i duruhuē juisi maca asahuē, ma'tēmopi tutu yē'o cajēna, ñeje: Iye yeja yure cato

Mai Ējaē cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequē pa'ija'quē api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quē ña hue'ñare pare cuañeñē ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajē iohua'i tsiapi yejare pana nē mejē yo'ohuē, ñi ai cuasajē. ¹⁷ Ñeje cajē yo'ohuē:

De'oji. Ējaē mē'ere pēpayē,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquēre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a mē'ē tuturepa ñi

Cuañe huēoquēre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato mē'ere pē'ē.

Jaje pa'iquēta'are mē'ē pēi mu'sere papi t'i'api.

T'i'aēna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquē ca de'huaja'quē a'ē, mē'ē.

Ca de'huaquē mē'ē jo'yaohua'ire isija'quē a'ē, de'huacaisi co'amañare.

Jaje mē'ē isija'quē a'ē, mē'ere quēacaicohua'ire.

Mē'ēna isisicohua'ire, ējaēre papi cajē nuñerepa sehuojē pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire pañita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato mē'ēpi nejoja'quē a'ē.

Jaje pa'ina, de'oji, mē'ere cayē.

¹⁹ Ja maca Maija'quē huē'e ma'tēmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quē maire huajēye ca nēose'e de'huase'epi. Ja maca mujuē ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuē ai cayeye pa'ye, yeja ñu'cuye cui'ne sēsē carapēa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pē'ēje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tēmopi iñoñere ñahuē. Ñaquēna, te'lo nomio ēsē miañeje pa'yere ca'nesico paco'ē, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañēni meñe tsa'cu paco'ē, cui'ne doce ma'ñocopi io siopē puasico paco'ē. ² Jaje pa'ioipi tsi ētapē paco'ē. Pa'ioipi tsi cōa huēoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuē, ma'tēmona yequē ñaiquēna. Ñaiquēna, jai pē'ēje pa'ipi maja'iquēpi, siete siopēa hue'equēpi, diez cajohuēa hue'equēpi, cui'ne iti siopēa ñape maro pu'iñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicompi toaso tē'huiña ma'ñocohua'i pa'yere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darēpi. Jaēpi nomio tsi coasi'i caco yo'lo tiñare pana nēca dani utepi, coasi maca tshua'ēre asi'i caquē. ⁵ Ja maca nomioipi tshua'ēni cōao, si'a yejaña pa'icohua'ire quēna tarapēpi cajiquē cuañeja'quēni. Jaje pa'iquēta'are io mamaquēre cato sioni Maija'quē quē'rona i ñu'i saihue quē'rona sahuē. ⁶ Sarena, nomioipi cuene yejana catio. Maija'quē jote caquē necai sitona, jote mil doscientos sesenta mu'seña aojē paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tēmopi. Pa'ina, huiñaē Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coní jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuē. ⁸ Jaje uihuajē jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quēcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tēmo peoquēna, ⁹ ja maca jai pē'ēje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jeo tohuē, tsoe hue'ña añare, huati cui'ne Satanás hue'equēre, si'a yeja paire cosoquēre.

¹⁰ Ja maca asahuē, ma'tēmopi tutu ñeje caquēna:

“Maija'quē do'ijēre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quē ña hue'ñana sañope caquē pa'isiquēre eto saosi do'ire yureta'a t'are papi, huaso maca, Maija'quē si'a tutu quē'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ējaērepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quē do'ijē, cato Yēi ñama tsiepi cui'ne Maija'quē coca cayeye pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coní mēnare quēcohuē. Jaje pa'ina, iohua'i pa'ie nejoñe ca'raye pahué. Pajē coa ai jerepa jujuniye jujujuñu'u, cuasahuē. ¹² Sihuañē'ē, ma'tēmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquēta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mēsaru quē'rona cajepi pētitesiquēpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquē.”

¹³ Jai pē'ēje pa'ipi yejana jeo tosiquēpi pa'i ña jujani tshua'ēre coasiconi huajo huēopi. ¹⁴ Jaje huajo huēouna, nomiore jai huihue care isihué, io ja'jēco cuēne yejana io quē'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometēca jopore paja'a aojēna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, añapi nomiore io yē'opo siso etosi copí tsiaya neni col'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi cōcaio jai pē'ēje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa

ya'ani nêo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pê'êje pa'ipi ai pêti huêopi, nomiore. Jaje pa'ina, jo tsêcapêre Maija'quê cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quêase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquê saj'i'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuêre nêcaquê ñahuê, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquêna, siete sïopêa, cui'ne diez cajohuêa quê'ipi, cajohuêa ñape maro pu'ine paji'i, cui'ne i sïopêare Maija'quêre cue'cuejê Maija'quê mamire sêose'ere hue'eye paji'i. ² Iquê huajëya'ye pa'i yê'ê ñasiquê cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quêoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yê'opore jai yai yê'opojê pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pê'êje pa'ipi i tuture, i cuañequê ñu'i hue'ñare, cui'ne êjâê cuañequê pa'yere isipi. ³ Iquê huajëya'ye pa'i sïopêa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajê ju'ija'quê api cajê ñasicohua'ita'are ja'ju huesêsico paco'ê. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quêquêni ina tui huêohuê. ⁴ Ja maca jai pê'êje pa'ire huajëya'ye pa'ire êjâere papi cuasajê sei'ê, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquêreje sei'ê, ñêje cajê:

“¿Nepi iquêje pa'iohua'i pa'iyeni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquê'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quêre sañope caja'a coca isi cuañosiquê paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañêohua'ire cuañaja'quê paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñêje yo'opi: Maija'quêre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'têmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quê tsecohua'ire sañope uihuaquê ñese quêco ja'ñe isi cuañosiquê paji'i, cui'ne si'a pai, tsêcapêa pa'icohua'ire, si'a pai yequê coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañaja'a tutu isi cuañosiquê paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'nê Yêi ñama ai yo'oquê ju'isiquê pa'iyê toya pêpêna toyama'cohua'ise'e jaêre sei'ê.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajê'ê. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nêosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ê. Hua'tipi huajja'cohua'ire ña nêosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ê. Jaje pa'ina, Maija'quê tsecohua'i cato quêcociyere, cui'ne Maija'quê pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quêco ti'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequêre huajëya'ye pa'ire ñahuê, yejapi etaquêna. Jaê cato caya cajohuêa hue'equê paji'i, yêi ñama cajohuêaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pê'ê cayeje pa'ye caquê paji'i.

¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquê huajëya'ye pa'i tutujê pa'yere paquê paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquê ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañêpi, du'ru macarepa etasiquêni ai cuasajê ire papi cajê, jai a'sio aire hue'esiquêpi ja'jusiquêni sejê'ê caquê.

¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquê pai ña hue'ñana ma'têmoni yejana toa tomeñe ne iñoquê yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquê huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquê iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquê cuañêpi, du'ru etasiquêje pa'ire nejê'ê caquê, hua'ti totasiquêta'a ja yê'ta'a huajêquê pa'iyêje pa'ire. ¹⁵ Maija'quê êsemala pa'ina, cayaye aquê etasiquê huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquêna, tutu isipi, du'ru aquêje pa'ire nesiquêna. Jaje isina, yê'equê, cui'ne coca caquê pa'i, yecohua'ire ite do'ire ja'runi sêma'cohua'ire huani jeojê'ê, cuañêpi. ¹⁶ Yequêje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, êja te'te jêtêna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquê.

¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cucueyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyêje ti peopi. Cui'ne se yo'oyêje peopi, curiquê nesi'i caquê. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquêpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cucucueni toyase'ere. Ja cucuese'e cato pai mami cucuese'e a'ê. Ja cucuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ê.

14

144.000 Pai Jêjêne

¹ Ñahuê, Yêi ñamare Siôn cutihuêre nêina. Jarote i ja're conï paê'ê, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yêi ñama mamipi cui'ne i pêca ja'quê mamipi toyasicohua'ipi.

² Ja jeteyo'je asahuê, ma'têmoni jai jupo pisiyeje, mujuê ai tutu tê'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'têpe pêa ta'têjêna, pisiyeje pa'ye pisiyêna. ³ Jaje pisiyêna, jaohua'ipi huajê jêjêñere jêjêhuê, iti cuañequê ñu'i saihuê tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jêjêñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e y'esicohua'i a'ê. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ê. Jaje pa'iohua'ipi Yêi ñamase'ere tuiyê, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyê, du'ru quêise'êje pa'yere Maija'quêna, cui'ne Yêi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paê'ê. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ê ca ti'añe ti peoji.

Toasoq Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ìse'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sa'i de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi ocua cuepasio.”

⁹ Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Pai'ipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje cõnore ucujacohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre cõni tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sëje, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'io jujama'pë pa'ie a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ejaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji cajï, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tējini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're cõni.”

Yeja Co'amaña Tëaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jējësëcore pani cajipi. ¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'ëpi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tējajë'ë. Tsoe ti'api, iti tēja macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'ie quere huesëpi.”

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tēcapi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tēapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jējësëcõni cajiquë saji'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tēo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cui'pi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jējësëcõpi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tējajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'ie.”

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tēapi, iye yeja cuiya'i tsña ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huajñe cato caballo yë'opo sëa macare pajä'a huajñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilõmetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tējyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmõre ñaquë ñahuë, yequë jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tējyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tēji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'io'pi toapi pa'ieyeje pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jējëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jējëñere jējëhuë. Iohua'i jējëse'e cato caji:

Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴ ÿNepi më'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

ÿNepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pai dani me'ëre de'oque're pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jäohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua' pa'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pēi co'ayera pa'se ja'ñere ñimëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico ñimë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiye pato.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Ñimësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pīsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pēi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayera pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huasiquë tsieje pa'yerepa pōnëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasoñe aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiãñana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie do'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e iohua'i yo'ose'ejë pa'ye saiquëpi, Diusu de'oque'repa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tēo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna pōnëma'pë pa'ë. Cui'ne ije de'oque're pa'ni cayeje pahuë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tsemëñoana cūcuhüë. ¹¹ Jaje ai yo'oni je iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmō aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ejë pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i pa'ë. Pai yo'o t'ia ma'ñere yo'ocohua'i pa'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohüë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utematore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi. ¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pīsipi, ñeje:

“Tsoe ne sahuë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pīsiyë cui'ne mujuë tē'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejajë tsasipi noni ñu'cuyë jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cuyë ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cucō jai daripë toaso te'ña hua'que sacō'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyëje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pēi si'se cōno da'care i jējo daose'ere peo hue'ñarepa ocuas'i' cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cucō maca si'a saodohüë, cui'ne ai cūti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sēsë carapëa aipi paina tomepi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sēsë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daij'ë. İnos'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë Majoyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuëne yejana sapi. Saëna, jayona ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. İna Maija'quëre cue'cuejé caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete sjoapä, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapı, cui'ne perlaspi. İo jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si tımësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye tımësiconi. ⁵ İo tsia tıñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: EJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña tı'aquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“İ Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, pajje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i jore saquë siete sjoapä cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. ⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasicuë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosisiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye tı'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosisiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa tı'añe. Siete sjoapä cato quëaji, siete ai cıtire, nomio ñu'ıñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'ë ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuë se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosisiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nēhui tēcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'i a'ë. ¹³ İcohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Ejaë sēte, cui'ne pai ëjaohua'i mëñe Ejaë sēte. İpi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iyere a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tıñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jecorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io çare aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'iyere isıñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o tı'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

“Tsoe nejosisico, jai Babilonia. Tsoe nejosisico, huatıohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i hue'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi ïoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejohere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisiquëna:

“Etaj'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute tı'añe paja'core. ⁵ İo tayo yo'oyepi ma'tëmöre pana tımëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huänëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ İo yecohua'ire

isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire io yo'ose'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Ejaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ejaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye tija'aja'coa, ju'iñe, ai yo'ocoo oiye, cui'ne a'o ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jeo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Ejaerepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëña."

⁹ Iye yeja pai ejaohua'ipi iote yo'ojë iote yëje pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'ë: "Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëto saiscorepa më'ëre si'seyere esarepa titapi."

¹¹ Si'a yeja cui'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna cã, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne nea maja'i caña, huëo së soquë nese'e, jai cujípi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe bronçepi nese'e, jëa quënapí nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa çono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quë'rëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ije peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

"Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i çuce cã yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuaño'se'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e."

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

"Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañoñuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapí ëja de'osico paë'ë, më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi."

Si'aohua'i jai yohuëa ejaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cui' do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nëcani, ¹⁸ jai daripë uco pico më'iñere ñajë cuihuë:

"Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco."

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i sjoöpëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

"Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë."

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tseçohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacacohua'i. Maija'quë jãote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ñni mëne mëani jai tsiayana jeo dëoquë capi:

"Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ëre tñupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tñupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'ë ma'añapi pisiqüëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije peoja'cohua'i a'ë, më'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are."

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacacohua'i tsie, Maija'quë tseçohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'iyë.

² Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tñupë ca çohuë:

"¡De'oquëre pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico më'iñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona."

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ëjaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsj cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ite necajë,

Ite Ëjaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisijeje pa'ye pisiqüëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiqüëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisijeje pisiqüëna. Japi pìsipi, ñeje:

¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Ëjaëre papi cuañë huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ite de'oquëre pa'ë më'ë cañu'u.

Tsoe tì'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'oquëna, ìpi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë cõni payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarua paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'eye yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² I ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eye pa'yerepa paji'i. I siõpëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ini ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ I yë'opojã'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocujaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëñe Ëjaërepa, iti mëñe cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cui'ni, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aõñe aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cui'ni.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, iohua'i soldado pai ja're cõni pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne i soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tseja cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're cõni, i ña hue'ñana jaiye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ñnosiquë ja're. Ja yo'o ññoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicona, jeo dëo cuañohuë. ²¹ Yecohua'i cato huani jeo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue tì'më huesëhuë.

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sïoconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ïpi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ïte sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jëo ttoni sïoñopi. Sïoni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca tï'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañëjë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu ïsi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'ëje pa'ye, cui'ne Jesús case'ëje pa'ye nuñërepa tui do'ire, sïopëa të'ca tëtë cuañosicohua'ï joñoare. Jaohua'ï cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne jje pa'ire de'huasiquëre de'loquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'ï a'ë. Cui'ne ï mamije toya cuañöne pasicohua'ï a'ë, ïohua'ï tsiana, panita'a ïohua'ï jëtëna. Jaohua'ïpi huajëcohua'ï pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañëhuë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ïta'a huëiye pahuë, mil ometëca tëtë saisi maca huëjja'cuhua'ïpi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'ï huëiye a'ë. ⁶ Sihuacohua'ï pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ïpi, du'ru macarepa ju'isihua'ï huëiye huëicohua'ï. Jaohua'ire cayaye ju'ïñe aco ne huëa'ne peoji. Coa ai jerepa jaohua'ï cato Maija'quëre cui'ne Cristore necajë pa'ija'cuhua'ï a'ë. Cui'ne ï ja're cöni mil ometëca cuañëja'cuhua'ï a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tëtë saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ï ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'ï soldado paire jai paire meja asi tsiaya tëtëpa ña'neje pa'yerepa tsi'soja'quë api, ui-huaja'cuhua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ïpi si'a yejañapi dani si'aore sa tëhuo tët'ijä'ë, Maija'quë tsecohua'ï ï oicohua'ï pa'ï daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jëo dëo cuañöpi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë paire quëasiquëre jëo dëo sitona. Jaronna ai yo'ojë pa'ija'cuhua'ï a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamifiapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'ï Ñu'ï Saihuëre Pare Ñu'ï Pajï Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'ï ñu'ï saihuëre, cui'ne ïote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tïrona se jëani pa'iyëje. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'ï saihuë tïñare pare nëcajëna. Si'aohua'ï tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'ï, etasicohua'ï paë'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'ï. Pa'ina, cui'ne pa'ï toya pëpëre pajë hui'yosico paji'ï. Ja maca ju'isicohua'ïpi jare ïohua'ï yo'ose'ëje pa'ye ca tëji cuañöhuë, ja toya pëpëna toyase'ëje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'ï pa'ï hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jëo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jaronna jëo dëo cuañöhuë, si'aohua'ï pa'ï toya pëpëna ïohua'ï mamï toya cuañöma'cuhua'ï.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmöre cui'ne huajë yëjare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'ï ña hue'ñapi. Nomio ïo huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'ëje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñëje jutaquëna:

“Maija'quë pa'ï hue'ña yure cato pai ja're cöni pa'iyë a'ë, ïohua'ï ja're pa'ija'quëpi. ïohua'ïpi ï pai pa'ija'cuhua'ï a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi ïohua'ï pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴ Ja maca Maija'quëpi ïohua'ï oise'e tëno jëocasipi. Ja maca ju'ïñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëtë saise'e sëtë, ja'ñë pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'ï saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iyë a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasi'ï pa'ï oco cojerepa ayere do'ï peoyerepa. ⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre ï pëca ja'quëre pajä'quë api, cui'ne ïni yë'ë mamaquëre pajä'quë a'ë, si'aye iyere pajä'quë api, mamaquë pa'ï do'ire. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiyë pasipi, toa cui'ne azufre tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jeruslén

⁹Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tējijerepa ai yo'oye tımëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore.”

¹⁰Huëo çani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jeruslén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jasje hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i. ¹²Ja daripë yërhueja'a jai ëmë tējuopa tējuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë necapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³Ësë mëi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ëmëje'e te'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴Jai daripë tējuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵Yë'ë ja're çoni huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre çatë tarapëje pa'iore cajipi, jai daripë cuëcueja'çoni, io eta sa'noa, cui'ne io tējuopa. ¹⁶Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, je'ñe tëcapë tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcucopi jai daripë cuëcuequëna, caya mi cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëñe tsoaye cui'ne io je'ñe tëcapëje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷Ja jeteyoje tējuopa tsoayer cuëcuepi. Cuëcuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcueje pa'ioipi huiñaëje cuëcueye sëtë jaje paji'i.

¹⁸Jasje hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tējuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. ¹⁹Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jasje hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toasofë aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, ²⁰Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. ²¹Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tējuocore nesico paji'i. Ëja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

²²Ja daripë ti peopi, Maija'quëre se huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi çoni huë'eje pa'iohua'i pa'ito. ²³Ja daripë cato ësë, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi çoni toa tsëopëje pa'ipi miato. ²⁴Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere jona isija'cohua'i a'ë. ²⁵Io eta sa'noa sjoñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyëjisi ocase'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue'ñapi etapi. ²Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya të'tepañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare sëtë. ⁴I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tjiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ëjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're çoni je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ëjaë Maija'quë i joyere jëjo saopi, ite quëcaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yē'ē Juanpi itire ñaquē, cui'ne iyere asahuē. Ja ñaquē asa tējisi maca yē'ēre iñosiquē huiñaē quēo yē'quē macana do're ja'ruhuē, ite ējaēre papi caquē sihuaquē yo'ose'e caquē.

⁹ Jaje yo'oquēna, ipi capi, yē'ēre:

“Maija'quēre necaiquē a'ē. Mē'ēje pa'i a'ē. Cui'ne mē'ē ja're acohua'i i coca quēacaicohua'ijē pa'i a'ē. Coa si'aohua'i iye toya pēpēna toyase'ere de'oye sehuocohua'ijē pa'i a'ē. Maija'quē necaicohua'ipi pani Maija'quēni jaje sihuaquē yo'ojē'ē.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pēpēre tsjoma'ē pa'ijē'ē, si'aohua'ipi ñajajē caquē. Yequē mu'se tēto sai ja'ñere iye toya pēpēna toyase'ere, iti case'e huēo maca tū'a tējiji. ¹¹ Na'i huesēsicoa. Jaje pa'ina, coa ñajē'ē, co'aye yo'oquē jare co'ayere yo'oquē pa'ijaquē, si'si nesiquē jare si'si pa'ijaquē. Jaje pa'isiquēta'are de'oquē cato jare de'oquē pa'ijaquē. Maija'quēna i pa'iyē isi huesosiquē cato, jare i ja're pa'i huesēja'quē.

¹² Yē'ēpi esa daija'quē a'ē. Dai dayē, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quē a'ē, i yo'ose'ēje pa'ye. ¹³ Yē'ē a'ē, si'anē pa'iquēpi pa'iyē. Yē'ē a'ē, du'ru aquērepa, cui'ne tējiquērepa, iti huēosiquē cui'ne saquērepa.”

¹⁴ Sihuacohua'i pa'iyē, johua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquē yē ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripē eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquēta'are, hue'sena pēaja'cohua'i a'ē, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuē necohua'i, yequē nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ējare pa'ē cajē yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijē cosocohua'i.

¹⁶ “Yē'ē Jesupi yē'ē huiñaēre jējo saohuē, sehuosicohua'i tsēcare si'aye quēaja'quēre. Yē'ē a'ē, David tsēcapé aquē. Yē'ē a'ē, ñata tōmesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quē joyopi cui'ne Yēi ñama nējopi conī cayē:

“Daijē'ē. Jaje daijē'ē cayere asani cui'neje cajē'ē. Oco ēa ju'iquē pani dani ucujē'ē, pa'iyē isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yē'ēpi si'aohua'ire du'ru quēa nēoñē, iye toya pēpēna Maija'quē yequē mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mēocaisiquē pa'ito, Maija'quēpi iteje ai yo'oyere se mēocaija'quē api, iye toya pēpē toyase'e ayepi. ¹⁹ Iye toya pēpē ayere, yequē mu'se pa'i ja'ñere quēaquē toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquēreje Maija'quēpi pa'i soquē yē ocueye peoyē. Cui'ne de'o daripēna cacaye peoyē. Iye toya pēpē cato quēaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripē ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quēasiquēpi caji: “Yē'ēpi esa daija'quē a'ē.” Jaje pa'ija'quē. ¡Daijē'ē, Èjaē Jesús!

²¹ Mai Èjaē Jesucristopi mēsarute si'aohua'ire i oiyepi ñacai paja'quē. Jaje pa'ija'quē.